



# SLUŽBENE NOVINE TUZLANSKOG KANTONA

ISSN 2831-1345

GODINA 31 • TUZLA, UTORAK, 16. SIJEĆNJA 2024. GODINE • IZDANJE NA HRVATSKOM JEZIKU • BROJ 1

1

Na temelju članka 24. stavak 1 točka c) Ustava Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona”, br. 7/97 i 3/99 i „Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 i 10/04), na prijedlog Vlade Tuzlanskog kantona, Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj 15.12.2023. godine, donosi

## O D L U K U

### o usvajanju Strategije razvoja Javne ustanove Centar za rehabilitaciju ovisnika o psihoaktivnim supstancama za razdoblje od 2024. do 2028. godine

#### Članak 1.

Usvaja se Strategija razvoja Javne ustanove Centar za rehabilitaciju ovisnika o psihoaktivnim supstancama za razdoblje od 2024. do 2028. godine, koja je u prilogu ove odluke i čini njen sastavni dio.

#### Članak 2.

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

Bosna i Hercegovina  
- Federacija Bosne i Hercegovine -  
T U Z L A N S K I K A N T O N  
S K U P Š T I N A  
Broj: 01-02-511-5/23  
Tuzla, 15.12.2023. godine

Predsjednik  
Skupštine Tuzlanskog kantona  
Žarko Vujović, v.r.

## STRATEGIJA RAZVOJA JAVNE USTANOVE CENTAR ZA REHABILITACIJU OVISNIKA O PSIHOAKTIVNIM SUPSTANCAMA ZA RAZDOBLJE OD 2024. DO 2028. GODINE

### 1. CENTAR ZA REHABILITACIJU OVISNIKA O PSIHOAKTIVNIM SUPSTANCAMA

#### 1.1. Razvojni put CROPS-a od osnivanja do danas

Javna ustanova Centar za rehabilitaciju ovisnika o psihoaktivnim supstancama (CROPS) osnovan je 24.8.2004. godine od strane Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, zbog postojanja potrebe za rehabilitacijom ovisnika, te zbog nedostatka terapijskih zajedница u Bosni i Hercegovini koje bi adekvatno mogle odgovoriti na problem ovisnosti. Ustanova je smještena u mjestu Smoluča, općina Lukavac. Odmah po preuzimanju komune, Islamska zajednica poduzima niz aktivnosti na adaptaciji objekata. Od samog osnivanja uspostavljena je čvrsta suradnja sa Univerzitetskim kliničkim centrom Tuzla, kao i sa zavodima za bolesti ovisnosti Sarajevskog i Zeničko-dobojskog kantona. Danas, osim Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, CROPS ima potporu Vlade Tuzlanskog kantona. Ovo je prvi centar ovoga tipa u Bosni i Hercegovini i jedini u regiji.

JU Centar za rehabilitaciju ovisnika o psihoaktivnim supstancama je upisan u sudske registre u Općinskom sudu u Tuzli, sa matičnim registarskim brojem subjekta 2-352 od 28.9.2005. godine, a naknadne izmjene u Općinskom sudu u Tuzli bile su vezane za podatke od značaja za pravni promet: podaci o upisu promjene naziva ustanove i povećanju broja osnivača ustanove sa prijenosom dijela udjela na novog osnivača od dana 23.3.2015. godine, kada je promijenjen naziv ustanove u Javna ustanova Centar za rehabilitaciju ovisnika o psihoaktivnim supstancama, sa skraćenim nazivom JU CROPS, i kada je kao osnivač, osim Sabora Islamske zajednice u BiH, unesena i Skupština Tuzlanskog kantona. Osim navedenih osnivačkih akata, postoje i Pravila Javne ustanove Centra za rehabilitaciju ovisnika o psihoaktivnim supstancama, usvojena na prvoj sjednici Upravnog odbora Javne ustanove Centra za rehabilitaciju ovisnika o psihoaktivnim supstancama, održanoj u Tuzli 26.2.2015. godine.

Glavna djelatnost CROPS-a, prema klasifikaciji djelatnosti glasi: 87.2. Djelatnosti u ustanovama sa smještajem za osobe s teškoćama u razvoju, duševno bolesne i osobe ovisne o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima, sa uključenim određenim stupnjem zdravstvene njegе. Ovaj razred uključuje djelatnosti domova i drugih ustanova koje pružaju usluge cjelodnevne skrbi (ali ne bolničke njegе) za osobe s teškoćama u razvoju, duševnim oboljenjima i problemima sa ovisnošću o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima. Te ustanove pružaju usluge smještaja, prehrane, nadzora, u smislu zaštite i savjetovanja, te minimalnu zdravstvenu njegu. Sporedne djelatnosti CROPS-a se sprovode u vidu terapija u rehabilitacionom programu, a odnose se na djelatnosti u okviru radno-okupacione terapije, kao što su uzgoj vrtnih kultura, uzgoj poljoprivrednih kultura, uzgoj peradi i ostalo. Financiranje CROPS-a vrši se prvenstveno iz sredstava proračuna Tuzlanskog kantona, a zatim sredstava Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Vlade Federacije BiH, općina, kantona i donatora. Organ upravljanja CROPS-om je Upravni odbor koji se sastoji od tri člana, a što je definirano i spomenutim ugovorom kao i Pravilima CROPS-a.

CROPS definira u svojim dokumentima (planovima rada, izvješćima o radu i drugim dokumentima) usvojenu viziju, misiju i glavni strateški cilj.

Misija CROPS-a je povećati broj izlječenih ovisnika o psihoaktivnim supstancama te redovito održavanje kontakata sa njima u cilju preveniranja recidiva.

Vizija CROPS-a je povećati broj rehabilitiranih ovisnika o opojnim sredstvima, kroz konstantan rad većeg broja stručnih osoba i suradnju sa nadležnim institucijama, a prvenstveno sa centrima za socijalni rad iz općina iz kojih ovisnici dolaze.

Glavni strateški cilj CROPS-a je potpuna rehabilitacija ovisnika i njihovo vraćanje u normalne životne tokove.

## 1.2. Zakonodavni okvir socijalne i obiteljsko-pravne zaštite

Na razini Federacije Bosne i Hercegovine oblast zaštite osoba u stanju socijalne potrebe regulirana je Obiteljskim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/05, 41/05, 31/14 i 32/19, u dalnjem tekstu: Obiteljski zakon Federacije BiH), i Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom („Službene novine Federacije BiH“, br. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18, u dalnjem tekstu: Federalni zakon). Ovo su krovni zakoni kojima se uređuju osnove obiteljskih odnosa, odnosno socijalne zaštite i zaštite obitelji s djecom. Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti obitelji sa djecom - prečišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 5/12, 7/14, 11/15, 13/16, 4/18, 12/20, 22/21, 5/22, 8/22, 10/22, 14/22, 19/22 i 12/23, u dalnjem tekstu: Kantonalni zakon), pobliže uređuje ovu oblast, sukladno zakonima federalne razine. Provedba ovih zakona osigurana je odgovarajućim podzakonskim aktima donesenim na razini Federacije BiH i Kantona.

Obiteljski zakon Federacije BiH, između ostalog, uređuje oblast obitelji, odnosa roditelja i djece, usvojenja, starateljstva, te prava i dužnosti članova obitelji u Federaciji BiH. Također, uređuje postupke nadležnih organa u svezi sa obiteljskim odnosima i starateljstvom. Uređenje odnosa u obitelji zasniva se na obvezi roditelja da osiguraju zaštitu interesa i dobrobiti djeteta, njihovoj odgovornosti na podizanju, obrazovanju i odgoju djeteta, obvezi države da osigura zaštitu obitelji i djeteta, kao i na pružanju starateljske zaštite djeci bez roditeljskog staranja i odraslim osobama koje se nisu sposobne same skrbiti o sebi.

Federalnim zakonom se, između ostalog, određuju osnove socijalne zaštite građana i njihovih obitelji na području Federacije BiH, osnovna prava iz socijalne zaštite, korisnici prava na socijalnu zaštitu, osnivanje i rad ustanova socijalne zaštite, osnove zaštite obitelji s djecom, kao i financiranje prava iz socijalne zaštite i zaštite obitelji s djecom u Federaciji BiH.

Nadležna kantonalna ministarstva vrše nadzor nad provođenjem zakona, drugih propisa i općih akata Kantona, donesenih suglasno Federalnom zakonu, kao i nad stručnim radom ustanova koje osniva općina/grad, odnosno Kanton, te izdaje instrukcije i vrši neposredni upravni nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava koja se osiguravaju iz kantonalnih proračuna.

## 2. DRUŠTVENA OPRAVDANOST POSTOJANJA JU CENTRA ZA REHABILITACIJU OVISNIKA O PSIHOAKTIVNIM SUPSTANCAMA

Od svog osnivanja do danas CROPS nije mijenjao svoju misiju, koja se očituje u potpunoj rehabilitaciji ovisnika o psihoaktivnim supstancama, usvajaju moralnih vrijednosti kod njih i formiranju zdrave ličnosti, te njihovoj resocijalizaciji, tj. pravilnom uključivanju takvih osoba u normalne društvene (životne) tokove.

Program terapijske zajednice utemeljen je na psihosocijalnoj rehabilitaciji i reintegraciji ovisnika u funkcionalni život, a osnovna orientacija programa je "čovjek u centru pažnje" sa svim svojim dimenzijama. Cilj zajednice je psihosocijalna rehabilitacija i reintegracija ovisnika u funkcionalniji život. Ovisniku se pomaže da dode do spoznaje što ga je dovelo do ovisnosti i ovisničkog ponašanja, što je ovisnost pokrivala u njegovom životu, te ga naučiti kako živjeti sa sobom i svojom okolinom bez ovisnosti.

Psihoaktivne supstance, odnosno droge su one tvari koje, kada se uzmu u organizam na neki od postojećih načina (oralno, supkutano ili intravenski, ušmrkivanjem, pušenjem i inhaliranjem), izazovu efekt na raspoloženje, ponašanje, sposobnost rasuđivanja, emocionalno i duhovno iskustvo. U psihoaktivne supstance se danas ubrajaju: alkohol, opioidi, kanabinoidi, sedativno-hipnotička sredstva, kokain, niz stimulanasa (uključujući kofein), isparljiva (hlapljiva) otapala i multiple droge.

Ovisnost o psihoaktivnim supstancama je ozbiljna bolest koja narušava psihofizičko zdravlje korisnika, sa često kobnim posljedicama (HIV virus, hepatitis B i C, smrtni ishod zbog predoziranja ili drugih po život opasnih okolnosti u kojima se ovisnici nađu u potrazi za psihoaktivnom supstancom). Nažalost, to je problem društva koje je primorano da podnosi posljedice ovisničkog ponašanja, delinkvencije, kriminalnih aktivnosti i nasilja. Problem ovisnosti o psihoaktivnim supstancama već odavno je u našoj zajednici prerastao razinu individualne patologije i postao ozbiljan društveni problem, koji doskora nije nalazio rješenje za dugoročno i kompletno liječenje osoba, posebno mladih sa problemom ovisnosti.

Ovisnička scena u Bosni i Hercegovini se nije značajno mijenjala u prethodnom razdoblju. Postoji izvjesno smanjenje uporabe heroina, porast uporabe amfetamina i ekstazija, kao i povećan interes za novim sintetičkim drogama. U Bosni i Hercegovini je usvojen Jedinstveni obrazac liječenih ovisnika, te je potpisani Protokol o suradnji između ministarstava zdravstva u entitetima i Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine, sukladno kojem se vodi evidencija o ovisnicima i povremenim korisnicima opojnih droga.

Od dostupnih podataka sa Tuzlanskog kantona, Općinski sud u Gračanici je posljednjih godina (2017-2021) vodio 162 postupka za kaznena djela zlouporabe opojnih droga, dok je Općinski sud u Banovićima proveo 118 postupaka, što je rezultiralo zatvorskim kaznama, novčanim kaznama, uvjetnim osudama, ali u najvećem broju slučajeva (50% optuženih) izrečena je mjera sigurnosti - oduzimanje opojne droge. Značajno je napomenuti da je u navedenom razdoblju kazneni postupak vođen i za dvije maloljetne osobe, kojima su izrečene odgojne mjere - sudski ukor i pojačan nadzor roditelja, usvojitelja ili staratelja.

### 2.1. Korisnici socijalne zaštite (stanje i potrebe)

Korisnici socijalne zaštite (u smislu Federalnog zakona i Kantonalnog zakona) su osobe koje se nalaze u stanju socijalne potrebe:

1. djeca bez roditeljskog staranja,
2. odgojno zanemarena djeca,
3. odgojno zapuštena djeca,
4. djeca čiji je razvoj ometen obiteljskim prilikama,
5. osobe sa invaliditetom i osobe ometena u fizičkom ili psihičkom razvoju,
6. materijalno neosigurane i za rad nesposobne osobe,
7. stare osobe, bez obiteljskog staranja,
8. osobe sa društveno negativnim ponašanjem,
9. osobe izložene zlostavljanju i nasilju u obitelji,
10. osobe i obitelji u stanju socijalne potrebe, kojima je uslijed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne skrbi.

Dakle, Federalnim zakonom, osim ostalih korisnika socijalne zaštite, definirane su sljedeće kategorije korisnika koje imaju utjecaj na potencijalne korisnike i usluge CROPS-a: odgojno zanemarena djeca, odgojno zapuštena djeca, djeca čiji je razvoj ometen obiteljskim prilikama i osobe sa društveno negativnim ponašanjem. Federalnim zakonom navedene kategorije korisnika definirane su na sljedeći način:

- Dijete čiji je razvoj ometen obiteljskim prilikama je dijete čiji roditelji, zbog nesređenih obiteljskih odnosa, materijalnih ili drugih razloga, nisu mu u mogućnosti osigurati normalne uvjete za pravilan odgoj, fizički i psihički razvoj.

- Odgojno zanemareno dijete je dijete koje, zbog nedovoljnog nadzora i skrbi roditelja, te negativnog utjecaja sredine, narušava općeprihvaćene norme ponašanja.
- Odgojno zapušteno dijete je dijete koje svojim ponašanjem narušava općeprihvaćene norme i vrši prekršaje ili kaznena djela.
- Osoba sa društveno negativnim ponašanjem je osoba koja se odaje besposličarenju, skitnjiji, prosjačenju, prostituciji, alkoholizmu, uživanju opojnih droga i drugim oblicima društveno negativnog ponašanja.<sup>1</sup>

Na temelju podataka prikupljenih od strane centara za socijalni rad u Tuzlanskom kantonu urađena je analiza broja navedenih kategorija korisnika za razdoblje od pet godina (2017-2021).

*Tabela 1: Pregled broja djece čiji je razvoj ometen obiteljskim prilikama u Tuzlanskom kantonu po godinama, u razdoblju 2017-2021.*

2017.		2018.		2019.		2020.		2021.	
M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
1.024	1.470	733	951	573	818	805	857	434	554
2.494		1.684		1.391		1.662		989	

U analiziranom razdoblju evidentiran je značajan broj djece čiji je razvoj ometen obiteljskim prilikama, čiji roditelji, zbog nesređenih obiteljskih odnosa, materijalnih ili drugih razloga, nisu u mogućnosti osigurati normalne uvjete za pravilan odgoj, fizički i psihički razvoj (tabela 1). Ova kategorija djece, odnosno njihove obitelji, zahtijevaju intenzivan preventivni rad, kako bi se smanjio broj odgojno zanemarene i zapuštene djece koja bi trebala koristiti usluge CROPS-a i drugih ustanova.

*Tabela 2: Pregled ukupnog broja odgojno zanemarene i odgojno zapuštene djece u Tuzlanskom kantonu za razdoblje 2017-2021.*

	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Odgojno zanemarena djeца	184	127	232	174	230
Odgojno zapuštena djeца	165	145	192	184	212
Ukupno	349	272	424	358	442

*Tabela 3: Pregled broja odgojno zanemarene i odgojno zapuštene djece u Tuzlanskom kantonu po spolnoj strukturi za razdoblje 2017-2021.*

	2017.		2018.		2019.		2020.		2021.	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Odgojno zanemarena	120	64	82	45	149	83	104	70	143	87
Odgojno zapuštena	103	62	109	36	124	68	113	71	133	79
Ukupno	223	126	191	81	273	151	217	141	276	166
Ukupno (M+Ž)	349		272		424		358		442	

<sup>1</sup>Članak 17. Federalnog zakona

Podaci potvrđuju da je, u razdoblju od pet godina, u kontinuitetu zastupljena pojava odgojne zanemarenosti i zapuštenosti djece, uz manje oscilacije broja djece, da su zastupljena oba spola, s tim da djeca ženskog spola čine oko jedne trećine (tabela 3). U 2020. godini vidan je pad broja odgojno zanemarene i odgojno zapuštene djece, što može biti rezultat realizacije programa preveniranja, čiji intenzitet realizacije je smanjen u vrijeme pandemije izazvane koronavirusom, što se odrazilo i na povećanje broja odgojno zanemarene i zapuštene djece.

*Tabela 4: Pregled broja osoba sa društveno negativnim ponašanjem, koje spadaju u kategoriju ovisnika o psihoaktivnim supstancama i ovisnika o alkoholu u Tuzlanskom kantonu, prema spolnoj strukturi za razdoblje 2017-2021.*

	2017.		2018.		2019.		2020.		2021.	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Ovisnici o drogama	18	3	26	4	21	10	20	2	64	18
Ovisnici o alkoholu	216	28	162	33	103	14	103	7	155	14
Ukupno	234	31	187	37	124	24	123	9	219	32
Ukupno (M+Ž)	265		224		148		132		251	

Podaci u tabeli 4 pokazuju da su centri za socijalni rad u Tuzlanskom kantonu tokom 2021. godine evidentirali povećanje broja punoljetnih ovisnika o drogama (narkomana) i ovisnika o alkoholu (alkoholičara).

Imajući u vidu rezultate navedenog izvješća, povećanje broja ovisnika može se povezati sa posljedicama pandemije, kao i činjenicom da su nadležne institucije u smanjenom obimu provodile planirane programe preveniranja.

Također, to se može povezati sa podacima centara za socijalni rad, koji su evidentirali povećanje broja odgojno zanemarene i odgojno zapuštene djece (sa 358-ero u 2020. godini na 442-oe u 2021. godini). Prema podacima centara za socijalni rad u 2021. godini na području Tuzlanskog kantona evidentirano je 988-ero djece čiji je razvoj ometen obiteljskim prilikama i koja spadaju u rizičnu skupinu djece, što znači da je zajedno 1.420-ero djece i njihovih obitelji obuhvaćeno savjetodavnim i drugim uslugama socijalne i obiteljsko-pravne skrbi, te trebaju kontinuiranu stručnu potporu i praćenje.

U okviru navedenog izvješća je navedeno da je u Tuzlanskom kantonu kontinuirano rađeno na razvoju multisektorske suradnje na kantonalnoj i lokalnoj razini, koja je rezultirala smanjenjem broja prijavljenih maloljetnih osoba (za 31,58%, odnosno za 30 osoba manje u odnosu na 2020. godinu) i smanjenjem broja kaznenih djela počinjenih od strane maloljetnika (za 21,98%, odnosno za 20 kaznenih djela manje nego u istom razdoblju 2020. godine).

*Tabela 5: Tabelarni pregled broja maloljetnih počinitelja u odnosu na ukupan broj počinitelja kaznenih djela (jedna osoba se može više puta pojaviti kao počinitelj kaznenog djela) u Tuzlanskom kantonu za razdoblje 2016-2021.*

	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Ukupan broj počinitelja kaznenih djela	3925	3695	3425	3540	3212	3234
<u>Broj maloljetnih počinitelja kaznenih djela</u>	<u>145</u>	<u>139</u>	<u>104</u>	<u>104</u>	<u>100</u>	<u>79</u>
Postotak učešća maloljetnih počinitelja u ukupnom broju počinitelja kaznenih djela	3,69	3,76	3,04	2,94	3,11	2,44

Statistički pokazatelji iz oblasti maloljetničkog kriminaliteta za razdoblje 2016-2021. godina, također, pokazuju trend smanjenja broja kaznenih djela počinjenih od strane maloljetnika i smanjenje broja maloljetnih počinitelja kaznenih djela, izuzev u vrijeme pandemije Covid-19 u 2020. godini (tabela br. 5).

## **2.2. Zaštita mentalnog zdravlja djece i mladih sa poremećajima u ponašanju (stanje i potrebe)**

U Tuzlanskom kantonu usluge *zaštite mentalnog zdravlja* primarne razine osigurali su timovi centara za mentalno zdravlje pri domovima zdravlja u: Tuzli, Lukavcu, Živinicama, Srebreniku, Gračanici, Gradačcu i Banovićima, dok usluge sekundarne i tercijarne razine osigurava Klinika za psihijatriju UKC-a Tuzla. Osim specijaliziranih službi za mentalno zdravlje, unutar sustava zdravstvene zaštite, skrb za mentalno zdravlje djece (prevencija i rano otkrivanje) pružaju i timovi obiteljske medicine, pedijatrijske službe na svim razinama zdravstvene zaštite te Integrirani centar za rani rast i razvoj Doma zdravlja „Dr. Mustafa Šehović“ Tuzla. Subspecijalistička zaštita mentalnog zdravlja djece provodi se na Klinici za psihijatriju UKC-a Tuzla, kroz konsultativno-specijalističku i vanbolničku ambulantnu službu dječje psihijatrije. Liječenje bolesti opijatske ovisnosti provodi se u Centru za medicinsku prevenciju ovisnosti pri Klinici za psihijatriju UKC-a Tuzla.

U odnosu na učestalost javljanja mentalnih poremećaja i poremećaja ponašanja u populaciji djece i mladih posljednjih godina vidljiva je tendencija rasta. Podaci dobiveni iz protokola Odjela za dječiju i adolescentnu psihijatriju Klinike za psihijatriju UKC-a Tuzla ukazuju da je primjetan konstantan porast broja psihijatrijskih pregleda djece i adolescenata do početka pandemije 2020. godine. Zbog objektivnih uvjeta rada zdravstvenih ustanova u tijeku pandemije koronavirusa i potreba reorganiziranja rada svih službi, tokom 2020. i 2021. godine, u evidenciji protokola za dječiju i adolescentnu psihijatriju Klinike za psihijatriju došlo je do smanjenja broja pregleda iako su potrebe za pregledima bile povećane, a liste čekanja na pregled bile duže. Uzrok tome je činjenica da su dječiji i adolescentni psihijatri bili, također, određeni da rade u covid bolnici, a prostor Odjela dječije i adolescentne psihijatrije je pretvoren u izolatorij, itd.

Tabela 6: *Ukupan broj pregleda djece i adolescenata u dobi od 0 do 19 godina u razdoblju 2005-2021.*<sup>2</sup>

Godina	Ukupan broj pregleda djece i adolescenata u dobi od 0 do 19 godina
2005.	277
2010.	382
2015.	640
2018.	920
2019.	1007
2020.	488
2021.	648

Od ukupnog broja pregleda za razdoblje od 1.1.2021. do 31.12.2021. godine, u uzorku od 648 pregleda, izdvojeni su oni koji mogu ukazivati na rizik za pojavu maloljetničke delinkvencije (tabela 3):

- poremećaji uzrokovani zlouporabom alkohola i drugih psihoaktivnih supstanci - F 10 - F 19 (pregledana su 2 maloljetnika, indikator 02.1, 02.7 i 02.8);
- sa dijagnozama posttraumatskog stresnog poremećaja, poremećajima prilagodbe, akutnom reakcijom na stres - F 43 (.0-2) (pregledan je 71 maloljetnik, indikator 02.13);
- sa poremećajem ponašanja i poremećajem emocija, sa početkom u djetinjstvu i adolescenciji - F 90, F 91 i F 92 (pregledana su 102 maloljetnika, indikator 02.17);
- maloljetnici koji su počinili namjerno samopovređivanje - X 60 - X 84 (pregledana 4 maloljetnika, indikator 02.18);
- maloljetnici izloženi nepovoljnou utjecaju psihosocijalnih faktora - 2;
- maloljetnici koji učestvuju u resocijalizacionim aktivnostima - grupna psihoterapija adolescenata (0 maloljetnika, indikator 02.20);

<sup>2</sup>Podaci u tabeli preuzeti od Odjela za dječiju i adolescentnu psihijatriju Klinike za psihijatriju UKC-a Tuzla

- broj hospitaliziranih maloljetnih pacijenata - 11 (15 hospitalizacija).

Tabela 7: Broj pregleda maloljetnika kod kojih postoji rizik za pojavu maloljetničke delinkvencije<sup>3</sup>

Dijagnoza MKB 10	Indikator	Broj pregledanih maloljetnika
Poremećaji uzrokovani zlouporabom alkohola i drugih psihotaktivnih supstanci F 10 – F 19	02.1, 02.7 i 02.8	2
Akutna reakcija na stres, posttraumatski stresni poremećaj, poremećaji prilagodbe F 43 (.0-2)	02.13	71
Poremećaji ponašanja i poremećaji emocija sa početkom u djetinjstvu i adolescenciji F 90 – F 93	02.17	102
Namjerno samopovređivanje	02.18	4
Izloženost zlostavljanju Y 07		2
Učestovanje u resocijalizacionim aktivnostima - grupna psihoterapija adolescenata	02.20	0
Broj hospitaliziranih maloljetnih pacijenata na odjelima za odrasle pacijente Klinike za psihiatriju		11 (15 hospitalizacija)
Ukupno		190

Na Odjelu za dječiju i adolescentnu psihiatriju pružanje tretmana maloljetnim osobama i njihovim obiteljima, koji imaju psihičke probleme, bilo je otežano u uvjetima pandemije zbog restrikcija u načinu primanja pacijenata sa psihičkim smetnjama. Tretirani su, najčešće, samo urgentni slučajevi. Pravodobno pružanje psihiatrijske i psihoterapijske potpore i tretmana može značajno utjecati na prevenciju nastanka težih mentalnih poremećaja i težih poremećaja u ponašanju, od kojih pojedini mogu voditi u delinkventno ponašanje. U uvjetima pandemije, u kojima je djeci i mladima promijenjen način redovitog školovanja, kada je nastava uglavnom organizirana *online*, smanjena je bila mogućnost izranog kontaktiranja i druženja sa vršnjacima. Grupna psihoterapija adolescenata predstavlja preporučen oblik psihoterapijskog tretmana mladih osoba sa poremećajima u ponašanju, kada se kroz izmjenu iskustava sa vršnjacima poboljšavaju vještine komunikacije, socijalizacije, maturacije, odnosno, uče se boljem razumijevanju sebe i drugih, pri čemu dolazi do kognitivne restrukturizacije.

Treba istaknuti problem da na Klinici za psihiatriju nema kreveta za hospitalno liječenje maloljetnika. U hitnim situacijama primorani su hospitalizirati maloljetne osobe na Odjelu za odrasle, što predstavlja stresno iskustvo za pacijente, roditelje i medicinsko osoblje, te predstavlja mogućnost da se dese neke neželjene posljedice. U tijeku 2021. godine hospitalno je liječeno 11 maloljetnih pacijenta na Klinici za psihiatriju UKC-a Tuzla, od kojih su neki imali ponavljane hospitalizacije, tako da je ukupan broj hospitalizacija maloljetnika za 2021. godinu iznosio 15, što je porast u odnosu na ranije godine.

### 3. ANALIZA STANJA REHABILITACIJSKIH PROGRAMA, PROSTORNIH, KADROVSKIH I FINANCIJSKIH POTENCIJALA

#### 3.1. Rezultati rada rehabilitacije korisnika CROPS-a

Program rehabilitacije u CROPS-u sastoji se od četiri vrste terapija:

- psihološka potpora (grupni i individualni rad sa korisnicima usluga),
- radno-okupaciona terapija,
- duhovna terapija (temeljena na religijama po odabiru korisnika usluga),
- terapija slobodnog vremena (sportske aktivnosti, kulturne, rekreativne itd.).

<sup>3</sup>Izvor podataka: Odjel za dječiju i adolescentnu psihiatriju Klinike za psihiatriju UKC-a Tuzla

**Psihološkom terapijom** se nastoji ovisniku pomoći u uspostavljanju i održavanju apstinencije, boljem upoznavanju i prihvatanju sebe kao jedinstvenog bića, koje posjeduje različite sposobnosti i mogućnosti da izade iz zatvorenog kruga i da prevaziđe svoj problem ovisnosti. Put do toga nije ni lagan ni jednostavan, te iziskuje veliku posvećenost i predan rad na sebi. Drugim riječima, terapija je dugotrajan proces tijekom kojeg se korisnik susreće s različitim potisnutim (zanemarenim, otuđenim, zanijekanim, odbačenim) dijelovima sebe i, skidajući jedan za drugim slojeve naučenog, postupno dolazi u kontakt sa svojim autentičnim bićem, nutrinom, i sve više se usklađuje s njom. Time, vremenom, dolazi do iscjeljenja na svim razinama njegovog bića - tjelesnom, emocionalnom, mentalnom i duhovnom. Tijekom terapije se koriste različite tehnike u radu na sebi, komunikaciji i odnosu sa drugim ljudima, vodeći računa o tome koji su načini i pristupi individualno bliski senzibilitetu, afinitetima i načinu izražavanja svakog korisnika pojedinačno. Tako se, osim razgovora, prema potrebi koriste i različiti načini izražavanja putem kreativnih medija, poput crteža, modeliranja i sl. Od velike važnosti su individualni razgovori, u kojima se, pored prikupljanja podataka potrebnih za osobnu, obiteljsku i socijalnu anamnezu, postiže mogućnost boljeg upoznavanja osobe (korisnika) i njenog lakšeg otvaranja, kao i dobar temelj za rad u grupi. Rad u grupi se temelji na razmjeni iskustava među štićenicima, jačanju međusobnog povjerenja i smopouzdanja, otkrivanju mnogih aspekata suradnje i pružanja pomoći i potpore. To se najčešće ostvaruje u radionicima AVP-a (Alternatives to Violence Project/Projekat alternative nasilju), u radu po načelima grupne analize, putem kreativnog izražavanja slikanjem, art-terapijom, primjenom asocijativnih karti i dr. U sigurnom okruženju terapijske grupe, koja, na određeni način, predstavlja "svijet u malom", štićenici imaju priliku čuti i druge i dobiti mnogo razumijevanja i potpore za sebe (što mnogima u svakodnevnom životu značajno nedostaje). Grupa može biti veliki resurs, koji će ih ohrabriti i potaknuti na promjene koje žele unijeti u svoj život, jer problemi koji su nastali u primarnoj grupi (obitelji) mogu se riješiti samo u terapijskoj grupi.

**Radno-okupaciona terapija** podrazumijeva cjelodnevno organiziranje radnih aktivnosti u CROPS-u. Grupe korisnika dobijaju različita radna zaduženja u tijeku dana i od njih se očekuje adekvatno, racionalno i, prije svega, temeljito, ispravno i odgovorno obavljanje svih aktivnosti. Cilj ove terapije je navikavanje korisnika na život ispujen obvezama, na stil života koji podrazumijeva poseban red i organiziranje radnih navika potrebnih za stvaranje normalnih uvjeta za život. Radno-okupaciona terapija, u prvom dijelu rehabilitacionog procesa, omogućava štićenicima, da u svakodnevnim radnim aktivnostima, pokušaju zaboraviti razdoblja konzumiranja narkotika. Posebno je važno u prvom dijelu rehabilitacionog procesa, kod korisnika promijeniti način razmišljanja, od onog koji je bio usmjeren samo na pronalaženje i konzumiranje narkotika do razmišljanja o zadovoljavanju svakodnevnih normalnih potreba. Kasnije ova terapija dobija drugu dimenziju: navikavanje korisnika na život u kojem postoje radne navike, obveze, na potrebu poštivanja određenog reda u odnosu na organizaciju svakodnevnog života. Ovom terapijom se omogućava da štićenici nauče poslove koje nisu radili, primjenjive i korisne po izlasku iz CROPS-a, odnosno pri povratku u radno i životno okruženje.

**Duhovna terapija** u CROPS-u sublimira težnju za duhovnim i moralnim napretkom korisnika. Suština religijskog shvatanja duhovnosti je težnja za postizanjem što većeg stupnja moralnosti i jačanje snage duhovnog zadovoljstva u svim porama života. Ovdje je duhovnost određena religijskim stajalištem, a cilj je da se, provođenjem duhovne terapije u procesu rehabilitacije, osigura korisniku pronaći smisao života, biti zadovoljan sobom i svojim životom, u svoj stil života uvesi smisao i raspored, da mu dan ne bude određen stalnom i neizvjesnom borbom između života i smrti i sl. Duhovna terapija omogućava pravilno organiziranje života i uspješno odvikavanje od svih poroka koji se svakodnevno nude. Ova terapija pomaže korisniku u svoj vrijednosni sustav unijeti stavove i poglede na život koji će mu pomoći potpuno se rehabilitirati i spriječiti ponovno uzimanje narkotika (recidiv). Duhovnom terapijom se omogućava štićenicima uvid u temelje religijskog učenja, prihvatanje i poštivanje religijskih načela i organizacije života prema tim načelima. Cilj ove terapije je organiziranje života prema pravilima religije. Istodobno, primjenjujući takav način života, štićenici upoznaju potpuno novu organizaciju i stil vođenja života, u kome je unaprijed određeno šta je dozvoljeno, a šta nije, šta je potrebno činiti da bi se postigla životna harmonija i zadovoljstvo, a čega bi se trebalo kloniti da bi se izbjegao neuspjeh i nezadovoljstvo u životu. Prakticiranjem svih odrednica duhovne terapije omogućava se lakša rehabilitacija.

**Terapija slobodnog vremena** ima za cilj, u tijeku rehabilitacionog programa, svim štićenicima omogućiti izraziti svoje kreativne sposobnosti i interesiranja na svim poljima, a sukladno organizaciji i pravilima CROPS-a. Mogućnost ostvarivanja uvida u interesu i sklonosti korisnika je važna za dalji rehabilitacijski i resocijalizacijski tretman. Postoji nekoliko oblika slobodnih aktivnosti kojima se nastoje postići odgojno-obrazovni i rehabilitacijski efekti, a jedan od takvih oblika jeste čitanje literature religioznog i znanstvenog karaktera, kao i čitanje proze i poezije, kao vidovi mentalne relaksacije. Aktivnosti u kojima štićenici učestvuju u tijeku slobodnog vremena su časovi informatičke obuke i korištenja računara, kreativno izražavanje slikanjem i art-terapija. Često je to i oblik izražavanja opće ili trenutne osobenosti i vlastitog psihičkog stanja, što dodatno pruža materijal za terapijsko djelovanje. Svakodnevno gledanje edukativnog i

zabavnog TV-programa, također, zauzima mjesto u slobodnim aktivnostima. Od športskih disciplina zastupljeni su fudbal, košarka, stolni tenis, vježbe u teretani. Učestvovanje ekipa CROPS-a na raznim natjecanjima je postalo uobičajeno, jer je cilj resocijalizacije naučiti korisnike, druženjem s drugima, izgraditi toleranciju i sposobnost, prihvati različita mišljenja, stavove i sl. Rekreacijski oblik korištenja slobodnog vremena ogleda se u vidu odmora od svakodnevnih aktivnosti. Ovaj odmor se najčešće realizira u vidu izleta, piknika u prirodi, ekskurzija, posjeta kulturnim i vjerskim manifestacijama. Važno je i samostalno organiziranje slobodnog vremena, kada se uočava da li korisnik ima osjećaj za vrijednost korisnog provođenja slobodnog vremena i ima li kreativan način razmišljanja i rješavanja problema koji ga očekuju po povratku u prvobitno okruženje.

Rehabilitacioni proces u CROPS-u traje 18 mjeseci: 12 mjeseci rehabilitacije i 6 mjeseci resocijalizacije. Podijeljen je u tri etape:

- faza adaptacije (podrazumijeva boravak do 3 mjeseca u CROPS-u),
- faza rehabilitacije (podrazumijeva boravak od 3 do 9 mjeseci),
- faza resocijalizacije (podrazumijeva boravak od 9 do 12 i više mjeseci).

**Adaptacija** traje prva 3 mjeseca korisnikovog boravka u CROPS-u. Ona se dalje može razgraniciti na razdoblja klasične adaptacije (prvih 15 dana) i na razdoblje izolacije (do 3 mjeseca). Adaptacija podrazumijeva prilagođavanje na uvjete života u zajednici, prilagođavanje na sustav i pravila ponašanja, kućni red i sl.

**Reabilitacija** traje od 3 do 12 mjeseci boravka u CROPS-u. Najvažnija je u odgojnem procesu korisnika te mu je posvećeno mnogo vremena i posebna pažnja. U ovom razdoblju korisnik je potpuno uključen u sve aktivnosti iz radno-okupacione i duhovne terapije, pruža mu se intenzivna psihološka potpora, učestvuje u planiranju slobodnog vremena itd. Odgojnim radom se pokušavaju neutralizirati neka od asocijalnih ponašanja, a usporedo se radi na izgradnji pozitivnih stavova prema životu, pozitivnih karakternih osobina i moralnih kvaliteta.

**Resocijalizacija** je dodatno razdoblje od 6 mjeseci koje se preporučuje u kompletnom rehabilitacijskom procesu. Temelji se na pripremanju korisnika za povratak u društvo, u staro socijalno okruženje. Rad sa korisnikom u ovoj etapi upravo je usmjeren na izgradnju zdrave socijalne ličnosti, koja će moći podnijeti svaku situaciju s kojom se susretne po završetku rehabilitacionog procesa.

Tabela 8: Broj korisnika koji su primljeni u CROPS prikazan kroz faze rehabilitacijskog procesa u razdoblju 2004-2022.

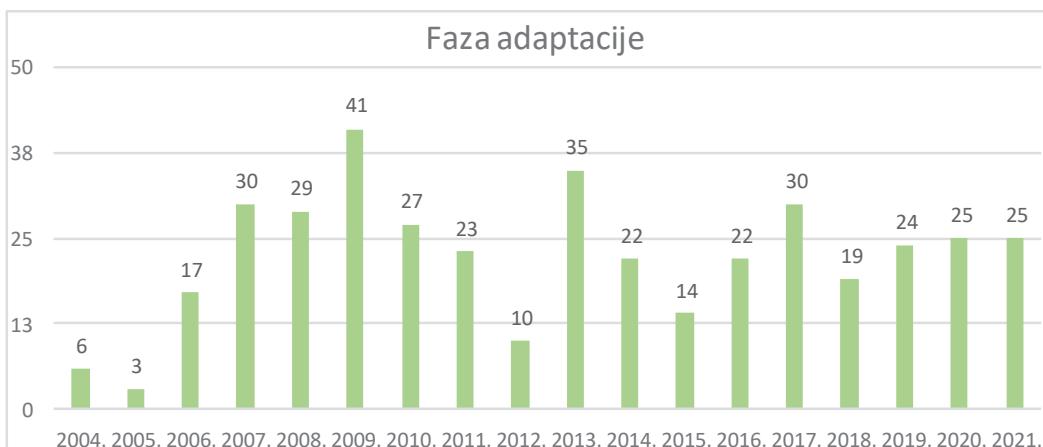
Godina prijema u Centar	Faza adaptacije	Faza rehabilitacije	Faza resocijalizacije	Nepoznata dužina boravka	Ukupno prijema
2004.	6	5	1	1	13
2005.	3	1	6	5	15
2006.	17	12	19	11	59
2007.	30	17	17		64
2008.	29	24	13		66
2009.	41	20	9		70
2010.	27	9	7	2	45
2011.	23	3	6		32
2012.	10	5	5		20
2013.	35	13	5		53
2014.	22	16	2	1	41
2015.	14	8	6		28
2016.	22	9	6		37

2017.	30	11	6		47
2018.	19	11	3		33
2019.	24	12	4		40
2020.	25	9	5		39
2021.	25	14	6		45
do 11.2022.	xx	xx	xx	xx	38
<b>Ukupno</b>	<b>402</b>	<b>199</b>	<b>126</b>	<b>20</b>	<b>785</b>

U analiziranih 19 godina bilo je ukupno 785 prijema, a od ukupnog broja primljenih na tretmanu se zadržalo 530 osoba.

**Faza adaptacije** podrazumijeva korisnikovo prilagođavanje na CROPS, uvjete života i rada, kao i na odnose sa osobljem i drugim korisnicima. Ova faza se može podijeliti u dvije podfaze:

1. klasična adaptacija - traje prvih 15 dana boravka u CROPS-u,
2. izolacija - traje do 3 mjeseca i podrazumijeva da nema kontakt sa vanjskim svijetom.



Izazovi sa kojim se CROPS suočava u ovoj fazi su:

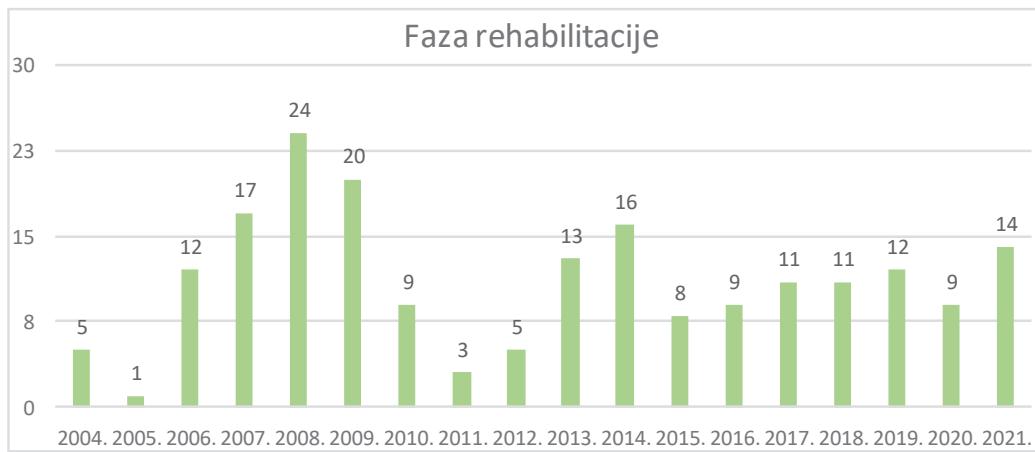
- apstinencijalna fizička i psihička kriza korisnika;
- nedovoljna motiviranost korisnika;
- nemogućnost adaptacije na kućni red, pravila CROPS-a i rehabilitacioni proces (prosječna dužina boravka korisnika u ovoj fazi programa od 2018. do 11. mjeseca 2022. godine je 1,5 mjeseci i 7 dana);
- specifični zahtjevi korisnika – oslobođanje određenih aktivnosti svih terapija.

**Faza rehabilitacije** predstavlja najvažniju kariku u procesu rada jer se toj fazi posvećuje posebna pažnja. Podrazumijeva razdoblje trajanja od 5 do 8, odnosno od 3 do 10 mjeseci boravka korisnika u CROPS-u. Korisnici nisu više u procesu izolacije tako da im se omogućava posjeta roditelja i rodbine. U ovoj fazi korisnicima je omogućeno organizirano (zajedno sa odgajateljima) napuštanje CROPS-a, sukladno njihovom individualnom napretku. Također im je omogućeno stjecanje uloge najodgovornije osobe u pojedinim poslovima i aktivnostima.

Rehabilitacijski proces se provodi kroz:

1. radno-okupacionu rehabilitaciju (uzgoj stoke, povrtlarstvo, voćarstvo, vinogradarstvo, stolarstvo, građevinarstvo);
2. duhovnu rehabilitaciju (prakticiranje vjerskih obreda, čitanje, duhovno usmjereni razgovori, razmišljanje o prevazilaženju krivnje zbog neprikladnog ponašanja u prethodnom razdoblju, oprost sebi i drugima na koje su ljuti);
3. psihoterapiju (grupni psihoterapijski tretman potpore);

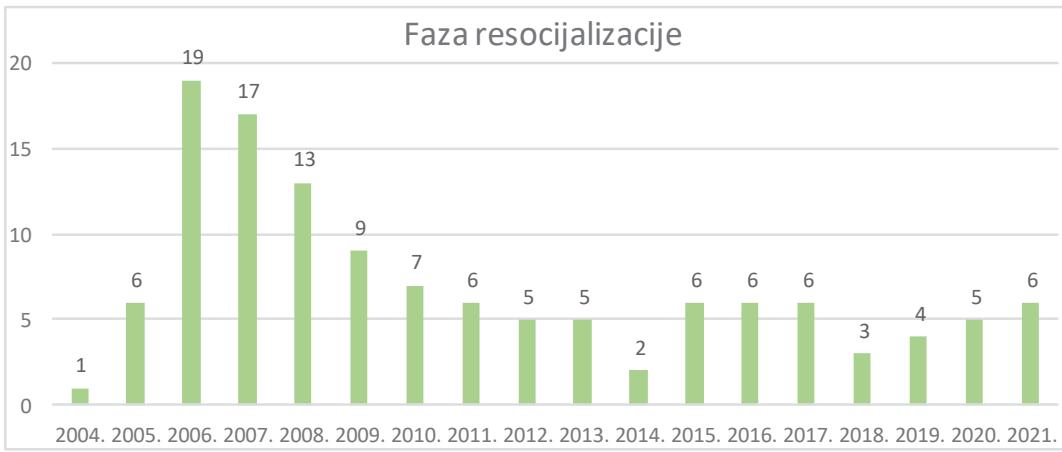
4. rekreaciju u slobodno vrijeme (športske aktivnosti, vježbe tijela, šetnje, pješačenje, posjeti kulturnim, športskim i vjerskim manifestacijama).



Izazovi sa kojima se CROPS suočava u ovoj fazi su:

- narušena struktura kod korisnika nakon odlaska i povratka sa vikenda (poremećen program rehabilitacije);
- opadanje motivacije kod korisnika;
- korisnici se suočavaju sa egzistencijalnim pitanjima;
- imaginarni (nerealni) osjećaj doživljaja sebe i nespremnost za samostalan život bez psihoaktivnih supstanci izvan CROPS-a;
- prosječna dužina boravka korisnika u ovoj fazi programa (2018-2022) je 4,9 mjeseci;
- specifični zahtjevi korisnika;
- zahtjevi za rješavanje specifičnih zdravstvenih problema (zubi, hepatitis C, itd.).

**Faza resocijalizacije** usmjerenja je na izgradnju zdrave socijalne ličnosti s ciljem jačanja samostalnog i neovisnog djelovanja korisnika po njegovom povratku u socijalnu sredinu. Time se, prije svega, misli na osiguranje mogućnosti uposlenja u društvu. Ova faza traje od 2 do 3 mjeseca, u okviru minimalnog boravka odnosno od 8 do 9 mjeseci kada je riječ o produljenju programa na 18 mjeseci. Na kraju ove faze stručni tim CROPS-a radi na osiguranju samostalnog i neovisnog djelovanja korisnika po njegovom povratku u socijalnu sredinu. Ova faza predstavlja i cilj CROPS-a, a to je potpuna socijalna reintegracija korisnika.



U ovoj fazi jedan od glavnih rizikofaktora za izlazak jeste smanjena motivacija, s obzirom na to da većina korisnika smatra da jedan ili dva mjeseca neće puno toga promijeniti u njihovom životu.

Prosječna dužina boravka (2018-2022) je 12,5 mjeseci.

Izazovi sa kojima se CROPS suočava u ovoj fazi su:

- traženje zaposlenja,
- polaganje vozačkog,
- prekvalifikacija,
- rješavanje stambenih prilika,
- promjena životnog okruženja.

### 3.2. Prostorni i kadrovski uvjeti CROPS-a

Uvjeti vezani za lokaciju, prostor i kadrove, opremu i stručni rad sa korisnicima propisani su Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 15/13 i 44/16, u daljem tekstu: Federalni pravilnik). Sukladno odredbama članka 9. Federalnog pravilnika propisano je da objekat ustanove mora imati određen broj funkcionalno raspoređenih prostorija za obavljanje djelatnosti za koju se ustanova osniva.

CROPS raspolaže sa upravnom zgradom, paviljom za stanovanje korisnika i pratećim objektima.

**U upravnoj zgradi** na spratu se nalaze: ured ravnatelja, čajna kuhinja (za osoblje), kancelarije za tehničkog sekretara, upravnika, psihologa, socijalnog radnika i odgajatelja, te sala za prijem posjeta, gostiju i razmjenu iskustava. U prizemlju su prostorije za art-terapiju, stoni tenis i pomoćne prostorije (hladnjača i ostave). Pored glavne zgrade nalazi se objekat koji se planira adaptirati za potrebe radionica za korisnike. Usporednom raspoloživim prostora i zahtjeva standarda može se konstatirati da nedostaju neke prostorije ili postojeće nemaju odgovarajuću površinu i opremu, kao npr. čajna kuhinja za korisnike, prostorija za izolaciju bolesnih osoba, dnevni boravak, prostorija za posjete, prihvat i adaptaciju korisnika, radne prostorije za stručne i druge radnike, te prostorije za radne, terapijske i aktivnosti slobodnog vremena. Sve prostorije (zajedno sa pomoćnim) trebaju biti funkcionalne i ispunjavati uvjete sukladno odredbama Federalnog pravilnika, uključujući i pristup za osobe sa umanjenim tjelesnim mogućnostima.

**Paviljon za stanovanje korisnika** raspolaže sa sljedećim prostorijama: pet spavaonica sa po četiri kreveta, prostor za grupni rad, dnevni boravak, prostor za vjerske obrede, restoran (kuhinja, trpezarija), hodnik i sanitarni čvor. Na navedenim objektima realizirani su značajni infrastrukturni projekti radi unapređenja uvjeta termoizolacije, uvjeta rada i boravka korisnika, ali je planiran nastavak rada na renoviranju sanitarnog čvora, hodnika, restorana, grijanja i termoizolacije.

U CROPS-u se nalaze **prateći objekti** za radnu i okupacionu aktivnost i športski tereni, okućnica, dvorište i obradivo zemljište, površine oko 20 dunuma. Zemljište služi za sporedne djelatnosti ustanove i uspješno se koristi u svrhu rehabilitacije korisnika. Važno je naglasiti da CROPS nije vlasnik zemljišta i nekretnina i da je reguliranje pitanja vlasništva u postupku. Reguliranje pitanja vlasništva i imovinsko-pravnih odnosa je jedan od uvjeta za dobijanje rješenja za ispunjavanje uvjeta za obavljanje djelatnosti ustanove.

Ukupan kapacitet ustanove je 20 korisnika. Popunjenoš kapaciteta u različitim periodima je različita.

Unutarnja organiziranje i **broj zaposlenih radnika** definirani su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta JU CROPS. Trenutno je uposleno 14 uposlenika: ravnatelj, upravnik, pedagog-psiholog, socijalni pedagog, pet odgajatelja, kuharica i domar. Po projektu, u 2021. godini, na razdoblje od godinu dana angažirani su socijalni radnik i medicinska sestra. Za poslove art-terapeuta angažira se stručna osoba. Federalnim pravilnikom u članku 56. propisan je broj stručnih radnika za terapijske zajednice na način da se potreban broj stručnih radnika izračunava na temelju broja korisnika.

Tabela 9: Uporedni prikaz sistematiziranih i popunjениh radnih mesta i radnih mesta stručnih radnika propisanih Federalnim pravilnikom

	Standard		Sistemati-zirano	Popunjeno	Manjak	Višak	Napomena
<b>UKUPNO</b>			17	14			
<b>UPRAVA CROPS-a</b>			6	6			
Ravnatelj			1	1			
Upravnik/koordinator			1	1			
Tehnički sekretar			1	1			popunjeno na određeno vrijeme
Računovoda-financijski menadžer			1	1			

Kuhar			1	1			
Domar-vozač			1	1			
	Broj korisnika	Potrebno po standardu	Sistemati-zirano	Popunjeno	Manjak	Višak	Napomena
<b>STRUČNI RADNICI</b>		<b>7,03</b>	<b>11</b>	<b>8</b>			
Socijalni radnik	20 korisnika	1	1				
Psiholog	40 korisnika	0,5					
Art-terapeut	30 korisnika	0,33					
Radno-okupacioni terapeut	10 korisnika	2	6				Odgajatelj-terapeut
Radni terapeut	20 korisnika	1	1				Medicinski tehničar
Sociolog	50 korisnika	0,2					
Edukator	40 korisnika	0,5					
Okupacioni instruktor	40 korisnika	0,5					
Socijalni radnik za rad u zajednici	40 korisnika	0,5	1				Socijalni pedagog-terapeut
Pedagog	40 korisnika	0,5	2				Pedagog-psiholog-terapeut
<b>ASISTENTI-VOLONTERI</b>		<b>20</b>					
Asistent volonter	1 volonter na 1 korisnika	20					

Važećom sistematizacijom sistematizirano je ukupno 17 mjesta u 2021. godini, od čega njih 6 u upravi i 11 stručnih radnika. Sva radna mjesta u upravi su popunjena, od čega je 5 izvršitelja u stalnom radnom odnosu i 1 izvršitelj na određeno vrijeme. Od 11 izvršitelja stručnih poslova, angažirano je njih svega 8. Očito je da, prema komparativnim pokazateljima iz tabele, Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta JU CROPS i postojeći kadar nisu sukladni Federalnom pravilniku. Prema standardima koje propisuje Federalni pravilnik predviđeno je 9 radnih mesta koja zahtijevaju popunjenostručnim radnicima odgovarajućih profila, kako bi se zadovoljili standardi i osiguralo uspješno, stručno i kompetentno provođenje rehabilitacije u CROPS-u. Kako je broj izvršitelja na radnom mjestu ovisan o broju korisnika, prema trenutnim kapacitetima (maksimalno 20 korisnika) treba ukupno 7,3 izvršitelja - stručnjaka. Tokom provođenja analize, utvrđeno je da je u postupku donošenje novog Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta JU CROPS radi usklađivanja sa propisanim standardima, a nakon toga i reguliranje kadrovske strukture. Važno je napomenuti da je za kvalitetno obavljanje djelatnosti CROPS-a i rehabilitaciju korisnika neophodan propisani stručni kadar. Također, za ispunjavanje uvjeta za obavljanje registrirane djelatnosti socijalne zaštite i izdavanje rješenja neophodno je donijeti novi usklađeni Pravilnik i uposlitи nedostajući stručni kadar.

Imajući u vidu naprijed istaknute rezultate analize, može se zaključiti da je, za ispunjavanje uvjeta za obavljanje registrirane djelatnosti socijalne zaštite i izdavanje rješenja, potrebno nastaviti raditi na unapređenju prostornih i tehničkih uvjeta za stručni rad i smještaj korisnika, sukladno Federalnom i Kantonalnom pravilniku.

## 4. STRATEŠKO USMJERENJE JAVNE USTANOVE CENTRA ZA REHABILITACIJU OVISNIKA O PSIHOAKTIVNIM SUPSTANCAMA

### 4.1. Analiza internog i eksternog okruženja – SWOT analiza CROPS-a

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ reputacija utemeljena na tradiciji i rezultatima zadržane apstinencije korisnika nakon rehabilitacije;</li> <li>▪ zavidan stupanj izgrađenosti prostornih kapaciteta za tretman muških ovisnika o psihoaktivnim supstancama;</li> <li>▪ višedecenijsko iskustvo u implementaciji programa rehabilitacije kao i projekta Savjetovališta za roditelje, ovisnike, bivše ovisnike i širu društvenu zajednicu sa sjedištem u Tuzli;</li> <li>▪ mogućnost zasnivanje radnog odnosa korisnika nakon rehabilitacije u CROPS-u.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ neusklađenost postojećeg stručnog kadra sa propisanim standardima i normativima;</li> <li>▪ neispunjeno prostornih i tehničkih uvjeta za stručni rad i smještaj korisnika;</li> <li>▪ neregulirana pitanja vlasništva nad zemljištem i nekretninama, kao jednim od preduvjeta za dobijanje rješenja za ispunjavanje uvjeta za obavljanje djelatnosti socijalne zaštite;</li> <li>▪ neusklađenosti internih akata sa Federalnim i Kantonalnim zakonom, kao i Federalnim pravilnikom, vezano za način financiranja ustanove, vrstu i prebivalište korisnika, procedure prijema, tretman, cijenu i snošenje troškova smještaja.</li> </ul>
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> <li>• opredijeljenost osnivača (Skupštine Tuzlanskog kantona i Rijaseta Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini) za finansijsku potporu unapređenju programa rehabilitacije, prostornih i tehničkih uvjeta;</li> <li>• otvaranje ženskog odjela za smještaj i tretman ženskih ovisnika o psihoaktivnim supstancama;</li> <li>• rastuća potreba za smještaj i tretman ovisnika o kockanju kojih je iz godine u godinu sve više;</li> <li>• razumijevanje i spremnost unapređenja suradnje ključnih institucija iz okruženja: Klinike za psihijatriju i drugih klinika UKC-a Tuzla, centara za socijalni rad, fakulteta Univerziteta u Tuzli, nevladinim organiziranjem;</li> <li>• u suradnji s medžlisima i mjesnim džematima, mogućnost upošljavanja korisnika na pozicijama mujezina u pojedinim mjesnim džamijama i mesdžidima.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nedobivanje rješenja za ispunjavanje uvjeta za obavljanje djelatnosti socijalne zaštite zbog neispunjena uvjeta koji su van dometa CROPS-a (pitanje vlasništva nad nekretninama);</li> <li>• nespremnost stručnog kadra da prihvati stalno uposlenje u CROPS-u zbog lokacije, visine plaće i prirode djelatnosti;</li> <li>• rastući trend ovisnika o psihoaktivnim supstancama, kockanju i drugim ovisnostima suvremenog društva;</li> <li>• neusklađenost federalnih i kantonalnih zakonskih propisa kao pravnog temelja za djelatnost CROPS-a u okviru sustava socijalne zaštite;</li> <li>• nerješavanje pitanja financiranja na kvalitetniji način, jer financiranje nije uvršteno u proračun Ministarstva, što se odražava i na činjenicu da se prava uposlenika JU CROPS-a ne uskladjuju sa pravima drugih proračunskih korisnika.</li> </ul>

### 4.2. Vizija i misija CROPS-a

Kreiranje vizije je ključna točka (prekretnica) u procesu izrade Strategije. Dobra vizija ima vanjsku i unutarnju dimenziju, koje su međusobno uskladene. Vanjska dimenzija izražava se u vidu konkurenatske pozicije koju CROPS namjerava zauzeti u okruženju, koja se smatra relevantnom za naredni strateški razdoblje. Unutarnja dimenzija izražava se u vidu zajedničke, objedinjene perspektive internih interesno-utjecajnih strana o tome kakav CROPS se namjerava izgraditi u narednom strateškom razdoblju. Objedinjena, zajednička perspektiva rada se iz učestvovanja ukorijenjenih normi i vrijednosti, na kojima se temelji CROPS, i novih normi i vrijednosti koje želi uvesti kako bi bio u stanju savladati razvojne probleme i izazove sa kojima se suočava. Nakon što su razmotrene vanjske i unutarnje dimenzije postaje vizije CROPS-a i nakon što je ocijenjeno da ona ne odražava nove vrijednosti koje je poželjno uvesti, definirana je nova izjava o viziji, koja glasi:

### Vizija CROPS-a

Centar za rehabilitaciju ovisnika o psihoaktivnim supstancama (CROPS) će zadržati imidž i integritet ustanove visokokvalitetnih programa rehabilitacije, dovoljnog broja educiranog kadra za pružanje usluga iz svoje djelatnosti korisnicima iz Tuzlanskog kantona, drugih kantona i cijele Bosne i Hercegovine koji iskažu interes za tretman i liječenje ovisnosti o psihoaktivnim supstancama, kockanju ili drugim bihevioralnim ovisnostima.

Misija ili svrha označava osnovnu funkciju ili zadatok CROPS-a, odnosno ono što CROPS danas pokušava postići i po kojem se on razlikuje od ostalih ustanova za rehabilitaciju ovisnika. Polazeći od premlisa da izjava o misiji treba biti jasna i kratka; logična i vezana za svrhu postojanja; izražajna i emotivna; razumljiva svima u CROPS-u, kao i svim drugim učesnicima u procesu; definirana u odnosu na osnovne potrebe zbog kojih je CROPS postao; ocijenjeno je da postojeća misija ne zadovoljava naprijed navedene premise te je predložena nova izjava o misiji, koja glasi:

### Misija CROPS-a

Uporedno sa programima rehabilitacije ovisnika o drogama i kockanju, implementirati programe primarne preveniranja i njima obuhvatiti što veći broj adolescenata i mladih ljudi s ciljem spričavanja začetaka ovisnosti, a ako se razvije ovisnost, onda obuhvatiti što veći broj muških i ženskih ovisnika u što ranijoj fazi bolesti i provoditi tretmane dovoljno dugo s ciljem njihovog izlječenja i sposobljavanja za normalan život u zajednici.

#### 4.3. Strateški ciljevi CROPS-a

Ciljevi preuzimaju općenite tvrdnje iz izjava o misiji i pretvaraju ih u specifične obveze. Obično se to odnosi na ono što treba uraditi i određivanje do kada cilj treba biti proveden. Svrha ciljeva je da usmjere buduće zadatke i akcije menadžmenta CROPS-a prema specifičnim rezultatima i da osiguraju sredstvo pomoću kojeg se može procijeniti jesu li realizirani ti željeni rezultati. Razumijevajući da strateški ciljevi predstavljaju glavne pravce dostizanja vizije i izražavaju krajnje rezultate koji se namjeravaju postići do kraja planiranog perioda, definirani su sljedeći strateški ciljevi:

1. unapređenje i standardizacija kvalitete svih etapa terapeutskog procesa i poboljšavanje glavnih ishoda tretmana korisnika;
2. izgradnja i opremanje prostornih kapaciteta za ženski odjel CROPS-a;
3. dogradnja i opremanje kapaciteta za muški odjel CROPS-a;
4. kontinuirana edukacija uposlenika sa naglaskom na stručne radnike;
5. kontinuirano unapređenje pravnog, organizacionog i finansijskog okvira rada;
6. kreiranje i implementacija programa rehabilitacije za ovisnike o kockanju.

#### Prvi strateški cilj: Unapređenje i standardizacija kvalitete svih etapa terapeutskog procesa i poboljšavanje glavnih ishoda tretmana korisnika

Terapeutski proces u CROPS-u započinje sa prijemom štićenika, nastavlja se procjenom korisnika i potpisivanjem ugovora sa korisnikom, a nakon toga korisnik prolazi kroz etape adaptacije, rehabilitacije i resocijalizacije. U narednom razdoblju potrebno je izraditi produbljenu analizu svake etape, usporediti postojeće stanje sa zahtjevima zakonskih propisa na nacionalnoj razini Bosne i Hercegovine (uključujući niže razine vlasti Tuzlanskog kantona, Federacije BiH), kao i na najboljoj praksi i znanstvenim dokazima s ciljem unapređenja kvalitete tretmana ovisnika. U tom kontekstu bit će neophodno precizno i nedvosmisленo definirati oblike odgojnog rada (frontalni, grupni, individualni); principe odgojnog rada (individualizacija; svjesne aktivnosti; kolektivni život; neizravno pristupanje štićeniku; jedinstvenost odgojnih utjecaja); metode odgojnog rada (upućivanja; uvjerenja; navikavanja; poticanja; disciplinska mjera).

Ovaj strateški cilj će se realizirati kroz implementaciju sljedećih mjera:

1. dubinska analiza svih etapa terapeutskog procesa;

2. izrada protokola prijema korisnika;
3. izrada protokola procjene korisnika;
4. izrada protokola potpisivanja ugovora sa korisnikom;
5. izrada protokola za etapu adaptacije, rehabilitacije i resocijalizacije;
6. izrada terapeutskog programa za etapu adaptacije, rehabilitacije i resocijalizacije, sa naglaskom na poboljšavanje glavnih ishoda tretmana korisnika;
7. izrada programa primarne preveniranja (obuhvatiti što veći broj adolescenata i mladih ljudi sa ciljem sprečavanja začetaka ovisnosti);
8. reaktivirati Savjetovalište za ovisnike i roditelje (uključivanje roditelja u Savjetovalište je važan iskorak za unapređenje rehabilitacijskog programa, kao i formiranje mreže suradničkih institucija: centara za socijalni rad, bolnica, nevladinih organizacija, te uključivanje kolega srodnih struka kao vanjskih suradnika);
9. izrada programa i kriterija evaluacije uspješnosti realizacije svake etape terapeutskog procesa;
10. jačanje posttretmanske zaštite kroz umrežavanje sa drugim institucijama vladinog i nevladinog sektora.

Prilikom izrade protokola i programa treba uzeti u obzir specifičnosti rehabilitacije ovisnica o psihoaktivnim supstancama koji će se realizirati u ženskom odjelu CROPS-a u Dubravama.

**Potrebna finansijska sredstava:** izvori: CROPS, Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini, proračun Tuzlanskog kantona, donatori.

**Vrijeme realizacije:** izrada protokola i programa 2024. godine; kontinuirano inoviranje u svim narednim godinama do 2028. godine.

**Nositelji realizacije mjera:** menadžment CROPS-a, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, Klinika za psihijatriju UKC-a Tuzla, po potrebi i druge institucije.

### Drugi strateški cilj: Izgradnja i opremanje prostornih kapaciteta za ženski odjel

Polazeći od činjenice da u Bosni i Hercegovini ne postoji ni jedan centar za liječenje ovisnica (žena/djevojaka/majki), a da se povećava broj ovisnica svih starosnih dobi, a posebno mladih, CROPS je odavno prepoznao potrebu za otvaranje ženskog odjela CROPS-a. U fokusu CROPS-a bit će iznalaženje lokacije, objekta i sredstava, odnosno da se adaptacijom, uređenjem, tehničkim opremanjem i prilagođavanjem standardima i potrebama realizacije terapeutskog procesa osiguraju adekvatni prostori za boravak najmanje 15 korisnica. Realizacija ovog projekta, osim svih benefita koje bi imale korisnice, njihove obitelji i društvo u cjelini, doprinijela bi i održivosti, prepoznatljivosti, boljoj vidljivosti i dugoročnom opstanku CROPS-a.

Ovaj strateški cilj će se realizirati kroz implementaciju sljedećih mjer:

1. izrada elaborata postojećeg stanja i donošenje potrebnih odluka nadležnih organa o otvaranju ženskog odjela CROPS-a;
2. izrada projekta renoviranja i tehničkog opremanja, te osigurane neophodne dokumentacije za rekonstrukciju prostora za potrebe otvaranja ženskog odjela CROPS-a;
3. izrada elaborata za otvaranje ženskog odjela CROPS-a na temelju prethodno poduzetih mjer sa identificiranim aktivnostima, nositeljima aktivnosti, proračunom i izvorima financiranja;
4. pokretanje postupka izbora najpovoljnijeg izvođača radova na rekonstrukciji i adaptaciji ženskog odjela CROPS-a;
5. rekonstrukcija, tehničko opremanje prostora i primopredaja radova;
6. tehnički prijem objekta;
7. upošljavanje i obuka uposlenika (rukovodnih i stručnih radnika);
8. izrada smjernica, protokola i programa provođenja terapeutskog programa u ženskom odjelu CROPS-a;
9. prijem korisnica i realizacija terapeutskog programa (adaptacija, rehabilitacija i resocijalizacija);
10. posttretmanska briga i zaštita korisnica s ciljem njihovog uključivanja u redovite društvene tokove.

**Potrebna finansijska sredstva:** rekonstrukcija, adaptacija, tehničko opremanje, nabava opreme za radnu terapiju (Izvori: Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini, proračun Tuzlanskog kantona, donatori); troškovi uposlenih (CROPS – vlastiti prihodi, proračun Tuzlanskog kantona, Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini).

**Vrijeme realizacije:** do kraja 2025. godine.

**Nositelji realizacije mjera:** menadžment CROPS-a, Upravni odbor CROPS-a.

### Treći strateški cilj: Dogradnja i opremanje kapaciteta za muški odjel CROPS-a

CROPS, na sadašnjoj lokaciji u Smolućoj, raspolaže sa upravnom zgradom, paviljom za stanovanje korisnika i pratećim objektima za boravak 20 korisnika. U CROPS-u se nalaze prateći objekti za radnu i okupacionu aktivnost, športski tereni, okućnica, dvorište i obradivo zemljište površine oko 20 dunuma. Zemljište služi za sporedne djelatnosti CROPS-a i uspješno se koristi u svrhu rehabilitacije korisnika. Važno je naglasiti da CROPS nije vlasnik zemljišta i nekretnina i da je reguliranje pitanja vlasništva u postupku. Reguliranje pitanja vlasništva i imovinsko-pravnih odnosa je jedan od uvjeta za dobijanje rješenja za ispunjavanje uvjeta za obavljanje djelatnosti ustanove.

Sve prostorije, uključujući i pomoćne, trebaju biti funkcionalne i ispunjavati uvjete sukladno odredbama Federalnog pravilnika, uključujući i pristup za osobe sa smanjenim tjelesnim mogućnostima. Uspored bom raspoloživih prostora i zahtjeva standarda može se konstatirati da nedostaju neke prostorije ili postojeće nemaju odgovarajuću površinu i opremu, kao npr. čajna kuhinja za korisnike, prostorija za izolaciju bolesnih osoba, dnevni boravak, prostorija za posjete, za prihvrat i adaptaciju korisnika, radne prostorije za stručne i druge radnike, te prostorije za radne, terapijske i aktivnosti slobodnog vremena. Zbog potrebe ispunjenja uvjeta, sukladno Federalnom pravilniku, CROPS će u narednom razdoblju pristupiti dogradnji i opremanju kapaciteta za muški odjel CROPS-a.

Ovaj strateški cilj će se realizirati kroz implementaciju sljedećih mjera:

1. reguliranje pitanja vlasništva zemljišta i nekretnina;
2. izrada elaborata o potrebi usklađivanja postojećih prostora sa uvjetima Federalnog pravilnika;
3. dogradnja novih prostora potrebnih za rad muškog odjela CROPS-a;
4. adaptacija i proširenje postojećih prostora potrebnih za rad muškog odjela CROPS-a;
5. nabava potrebne opreme za provođenje terapijskog programa;
6. izrada dubinske analize korištenja zemljišta u razdoblju od osnivanja CROPS-a do danas;
7. izrada dugoročnog plana korištenja zemljišta za potrebe rehabilitacije korisnika, ali i za ekonomske aktivnosti (proizvodnja u zaštićenim uvjetima, uzgoj povrća, voća i sl.), radi proizvodnje zdrave hrane za korisnike i stjecanje vlastitih prihoda CROPS-a.

**Potrebna finansijska sredstva:** rekonstrukcija, adaptacija, tehničko opremanje (izvori: Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini, proračun Tuzlanskog kantona, donatori).

**Vrijeme realizacije:** do kraja 2025. godine.

**Nositelji realizacije mjera:** menadžment CROPS-a, Upravni odbor CROPS-a.

### Četvrti strateški cilj: Kontinuirano educiranje uposlenika sa naglaskom na stručne radnike

Kontinuirano educiranje je postalo obveza svakog uposlenog, u svim organizacijama kako bi mogli efikasno i efektno izvršiti povjerene zadatke i dužnosti. Naročito je to važno u slučajevima kada se zahtjevi posla razlikuju od formalne naobrazbe izvršitelja posla, kao što je slučaj utvrđen analizom u CROPS-u. Menadžeri CROPS-a (ravnatelj, upravnik/koordinator) trebaju usvojiti potrebna znanja o menadžerskim funkcijama (planiranju, organiziranju, kadrovskom popunjavanju, vođenju, kontroli) kao i znanja o menadžerskim vještinama (komuniciranju, motiviranju, odlučivanju, pregovaranju i drugim). Pravnici i računovođe trebaju kontinuirano prolaziti edukaciju kako bi mogli na pravilan način primijeniti pravne propise i računovodstveno-financijske standarde.

Federalnim pravilnikom propisano je da stručne poslove psihosocijalnog tretmana obavljaju uposlenici sljedećih zanimanjima: socijalni radnik, psiholog, art-terapeut, radno-okupacioni terapeut, radni terapeut, sociolog, edukator, okupacioni instruktor, socijalni radnik za rad u zajednici, socijalni pedagog, asistent volonter. Psihosocijalni tretman se provodi pružanjem potpore, savjetovanjem, poučavanjem, vođenjem i osnaživanjem korisnika i drugim stručnim postupcima zasnovanim na suvremenim postignućima znanosti i stručne prakse, tijekom individualnog i/ili grupnog rada. U navedenom kontekstu bit će potrebno kontinuirano raditi na educiranju uposlenika koji obavljaju postojeće poslove, ali i nove poslove sukladno implementaciji strateških ciljeva.

Ovaj strateški cilj će se realizirati kroz implementiranje sljedećih mjera:

1. izraditi višegodišnje i godišnje planove kontinuiranog educiranja uposlenika sa naglaskom na stručne uposlenike;
2. izraditi priručnike za procjenu, tretman i posttretman;
3. podizanje kvalitete rada putem skrbi za mentalno zdravlje uposlenog stručnog osoblja kroz superviziju;
4. podizanje kvalitete rada putem organiziranja edukacija i razmjene iskustava s ostalim stručnjacima;

5. podizanje kvalitete rada putem uspostave ravnoteže između izravnog rada, praćenja te povećanja kompetencija stručnog osoblja, odnosno osiguranjem vremena i prostora za nesmetani izravan rad s korisnikom;
6. podizanjem kvalitete rada kroz kontinuirano praćenje indikatora rada utemeljenih na prethodno izrađenim i usvojenim protokolima i priručnicima;
7. prilikom prijema novih uposlenika nastojati da njihova formalna naobrazba i iskustvo odgovaraju zahtjevima radnog mjesta, kako bi se smanjili troškovi obuke i edukacije i podigla razina kvalitete pruženih usluga korisnicima terapeutskog programa;
8. kontinuirano implementirati godišnje programe educiranja.

**Potrebna finansijska sredstva:** izvori: proračun Tuzlanskog kantona, Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini, vlastita sredstva.

**Vrijeme realizacije:** do kraja 2028. godine.

**Nositelji realizacije mјera:** menadžment CROPS-a.

### Peti strateški cilj: Kontinuirano unapređenje pravnog, organizacionog i finansijskog okvira rada

Pravni temelj za djelatnosti CROPS-a su Zakon o preuzimanju dijela osnivačkih prava i obveza nad Centrom za rehabilitaciju ovisnika o psihoaktivnim supstancama Smoluća („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 9/12) i Ugovor o međusobnim pravima, obvezama i odgovornostima suosnivača Javne ustanove Centra za rehabilitaciju ovisnika o psihoaktivnim supstancama, potpisanih 31.12.2012. godine između Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini - Muftijstva tuzlanskog i Vlade Tuzlanskog kantona, a koji se primjenjuje od 1.1.2013. godine. Na razini Federacije Bosne i Hercegovine oblast zaštite osoba u stanju socijalne potrebe regulirana je Obiteljskim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/05, 41/05, 31/14 i 32/19) i Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom („Službene novine Federacije BiH“, br. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18). Ovo su krovni zakoni kojima se uređuju osnove obiteljskih odnosa, odnosno socijalne zaštite i zaštite obitelji sa djecom. Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti obitelji sa djecom - prečišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 5/12, 7/14, 11/15, 13/16, 4/18, 12/20, 22/21, 5/22, 8/22, 10/22, 14/22, 19/22 i 12/23), pobliže uređuje ovu oblast, sukladno zakonima s federalne razine. Provedba ovih zakona osigurana je odgovarajućim podzakonskim aktima donesenim na razini Federacije BiH i Kantona. CROPS, osim navedenih zakona, ima izrađene interne pravne akte, Statut i pravilnike kojima su regulirani interni odnosi i procesi.

Organizacijski okvir rada tiče se unutarnje strukture i na njoj utemeljenih procesa rada. Imajući u vidu da se u narednom razdoblju žele ostvariti naprijed navedeni strateški ciljevi, čije ostvarenje će, nakon unapređenja i standardizacije kvalitete svih etapa terapeutskog procesa i poboljšavanja glavnih ishoda tretmana korisnika, izgradnje i opremanja ženskog odjela CROPS-a, dogradnje i rekonstrukcije muškog odjela CROPS-a, uvođenja prakse kontinuiranog educiranja uposlenika, zahtijevati nova upošljavanja, brigu o kompetencijama, ali i brigu o usklađivanju postojeće organizacione strukture sa Federalnim pravilnikom u pogledu broja stalno uposlenih stručnih radnika, bit će potrebno kontinuirano raditi na inoviranju organizacione strukture.

Finansijski okvir rada pretpostavlja usklađivanja iznosa prihoda i rashoda na takav način da se osigura neometano vršenje djelatnosti iz nadležnosti CROPS-a i rad sukladno zakonskim propisima, koji će rezultirati zadovoljstvom uposlenika u pogledu visine zarade i uvjeta rada. U tom kontekstu će biti potrebno balansirati prihode od osnivača, Vlade Tuzlanskog kantona i Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i vlastitih prihoda. Prethodne tri godine izražen je značajniji trend rasta prihoda iz proračuna Tuzlanskog kantona, koje osigurava Vlada Tuzlanskog kantona, ali taj trend nije praćen istom stopom rasta prihoda od Islamske zajednice, a ni vlastiti prihodi nisu rasli. Kvaliteta i uspješnost terapijskog procesa ovisi o raspoloživim sredstvima za financiranje aktivnosti svake faze terapijskog procesa i visine zarade i kvalitete uvjeta rada uposlenika.

Ovaj strateški cilj će se realizirati kroz implementaciju sljedećih mјera:

1. Pregled i, po potrebi, pokretanje procedure izmjena, dopuna ili izrade novog Zakona o preuzimanju dijela osnivačkih prava i obveza nad Centrom za rehabilitaciju ovisnika o psihoaktivnim supstancama Smoluća i Ugovora o međusobnim pravima, obvezama i odgovornostima suosnivača JU CROPS između Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini - Muftijstva tuzlanskog i Vlade Tuzlanskog kantona.
2. Pregled i, po potrebi, predlaganje inicijativa za izmjene federalnih i kantonalnih zakona i podzakonskih akata kojima se regulira rad CROPS-a.
3. Izrada novog statuta i pravilnika, te njihovo kontinuirano inoviranje kako bi se u cijelosti ispoštivali zakonski propisi i stvorili uvjeti za postizanje strateških i operativnih ciljeva CROPS-a.
4. Izrada novog pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mјesta i pravilnika o nagradovanju koji će osigurati kvalitetu rada i poštivanje zakonskih propisa.

5. Kontinuirano inoviranje i, po potrebi, izrada pravnih akata kojima se osigurava kvalitetan ambijent za postizanje stateških i organizacijskih ciljeva CROPS-a.
6. Kontinuirane aktivnosti namirivanja sredstava od osnivača Vlade Tuzlanskog kantona u potrebnom obimu za financiranje aktivnosti CROPS-a, ali i nastojanje da sredstva budu opravdانا rezultatima rada (npr. rastućim brojem rehabilitiranih i resocijaliziranih korisnika i korisnica, brojem provedenih preventivnih programa).
7. Kontinuirane aktivnosti namirivanja sredstava od osnivača Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini u potrebnom obimu za financiranje aktivnosti CROPS-a, ali i nastojanje da sredstva budu opravdана rezultatima rada (npr. rastućim brojem rehabilitiralnih i resocijaliziranih korisnika i korisnica, brojem provedenih preventivnih programa).
8. Kontinuirane aktivnosti namirivanja sredstava od drugih potencijalnih donatora i sponzora, ali i nastojanje da sredstva budu opravdана rezultatima rada (npr. rastućim brojem rehabilitiranih i resocijaliziranih korisnika i korisnica, brojem provedenih preventivnih programa).
9. Kontinuirane aktivnosti na povećanju vlastitih prihoda ostvarenih kroz participacije korisnika i korisnica, proizvodnju i prodaju proizvoda kao rezultata radne terapije i drugih vlastitih prihoda.
10. Prilagođavanje rashoda stvarnim potrebama i mogućnostima CROPS-a, na način da se postigne što veća razina kvalitete terapeutskog procesa i što veće zadovoljstvo uposlenika kako bi se zadržali postojeći i privukli kompetentni uposlenici.

**Potrebna finansijska sredstva:** nisu potrebna dodatna finansijska sredstva - rad u redovitom radnom vremenu.

**Vrijeme realizacije:** do kraja 2028. godine.

**Nositelji realizacije mјera:** menadžment CROPS-a, Upravni odbor CROPS-a, uposlenici CROPS-a.

### Šesti strateški cilj: Kreiranje i implementacija programa rehabilitacije za ovisnike o kockanju

Trenutno je u Bosni i Hercegovini prisutan problem nedostatka sustavne, organizirane stručne pomoći ovisnicima o kockanju. Teška ekonomska situacija, veliki broj neuposlenih, legalizacija kockarnica i športskih kladijonica, visoka stopa neuposlenosti i nefokusirana politika mnogobrojnih vlada u postdejtonskoj tranzicijskoj državi, doveli su do toga da je sve više patoloških kockara, kako muškaraca, tako i žena. Ono čemu najviše svjedočimo je ulazak djece i mladih osoba (oko 17-te godine najčešće) u ove aktivnosti, što potvrđuju već sada provedena novija istraživanja u Bosni i Hercegovini. Posljednjih godina CROPS se susreće sa upitima o odvikavanju od kockanja od strane zainteresiranih, kako iz Tuzlanskog kantona, tako i iz zemalja okruženja.

Efikasan model tretmana treba obuhvatiti kontinuiranu suportivnu terapiju niskog intenziteta, a visoke učestalosti i dugog trajanja, što podrazumijeva uspostavu apstinencije, praćenu rehabilitacijskim programom oporavka kockara. Program čini održavanje apstinencije kroz psihološku, socijalnu, radnu i duhovnu rehabilitaciju kockara, osiguravajući sigurno i visoko nadzirano okruženje, kako bi se spriječio recidiv kockanja. Uz unapređenje svojih programa, educiranje osoblja i dodatni angažman stručnih profila, CROPS bi mogao odgovoriti u rješavanju ovog narastajućeg problema, a posebno kroz savjetovalište koje je sastavni dio institucije.

Ovaj strateški cilj će se realizirati kroz implementaciju sljedećih mјera:

1. educiranje osoblja za rad sa ovisnicima o kockanju i njihovim obiteljima;
2. osiguranje prostorija za smještaj korisnika, s posebnom prenamjenom prostorija Savjetovališta;
3. izrada protokola prijema korisnika;
4. izrada priručnika (terapeutskog programa) za rad i pratećih edukativnih materijala;
5. izrada protokola potpisivanja ugovora sa korisnikom;
6. izrada programa primarne preveniranja (obuhvatiti što veći broj adolescenata i mladih ljudi sa ciljem sprečavanja prekomjernog kockanja).

**Potrebna finansijska sredstva:** izvori: CROPS, Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini, proračun Tuzlanskog kantona, donatori.

**Vrijeme realizacije:** izrada protokola i programa 2024. godine, kontinuirano inoviranje u svim narednim godinama do 2028. godine.

**Nositelji realizacije mјera:** menadžment CROPS-a, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, Klinika za psihiatriju UKC-a Tuzla, po potrebi i druge institucije.

**2**

Na temelju članka 24. stavak 1. točka c) Ustava Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona”, br. 7/97 i 3/99 i „Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 i 10/04), na prijedlog Vlade Tuzlanskog kantona, Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj 15.12.2023. godine, donosi

**O D L U K U**  
**o usvajanju Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona**  
**za razdoblje 2024–2029. godina**

**Članak 1.**

Usvaja se Strategija razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024–2029. godina, koja je u prilogu ove odluke i čini njen sastavni dio.

**Članak 2.**

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

Bosna i Hercegovina  
- Federacija Bosne i Hercegovine -  
TUZLANSKI KANTON  
SKUPŠTINA  
Broj: 01-02-306-8/23  
Tuzla, 15.12.2023. godine

Predsjednik  
Skupštine Tuzlanskog kantona  
Žarko Vujović, v.r.

**STRATEGIJA RAZVOJA**  
**TURIZMA TUZLANSKOG KANTONA**  
**ZA RAZDOBLJE OD 2024. DO 2029. GODINE**

## 1 Uvod

### 1.1 Svrha i značaj strateškog dokumenta

Strategija razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024–2029. godina (u daljem tekstu: Strategija razvoja turizma) predstavlja sektorsku strategiju fokusiranu na oblast turizma na području Tuzlanskog kantona, kojom se definiraju javne politike koje će omogućiti što kvalitetniji razvoj turizma na području Kantona te ostvariti doprinos njegovom cjelokupnom razvoju. Strategija razvoja turizma Tuzlanskog kantona uvažava prioritete prostornog razvoja Kantona i razvojne pravce definirane u Strategiji razvoja Tuzlanskog kantona za razdoblje 2021–2027. godina, strateškim dokumentima Federacije Bosne i Hercegovine i dokumentima relevantnim za proces integracije Bosne i Hercegovine u Europsku uniju, posebice u dijelu turizma. Strategija razvoja turizma uvažava i prioritete i pravce razvoja utvrđene u sektorskim strategijama za oblast turizma, izrađenim na razini lokalnih zajednica Tuzlanskog kantona.

Proces izrade Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024–2029. godina započeo je donošenjem Odluke o izradi Strategije razvoja turizma na području Tuzlanskog kantona za razdoblje 2022–2027. godina („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 16/21), koju je donijela Vlada Tuzlanskog kantona.

Operativni proces izrade Strategije razvoja turizma koordinira i vodi Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli, dok se kroz radna tijela i druge koordinacione i participatorne mehanizme osigurava učešće nadležnih institucija Tuzlanskog kantona, viših razina vlasti i jedinica lokalne samouprave, poslovne zajednice, nevladinog sektora, te ostalih socioekonomskih aktera i zainteresiranih strana. U ovom procesu značajnu ulogu je imalo Radno tijelo koje je imenovala Vlada Tuzlanskog kantona, na prijedlog Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja, čija je svrha vertikalna i horizontalna koordinacija procesa izrade Strategije razvoja turizma Kantona, kako bi se

osiguralo harmonizirano učešće svih institucionalnih i socioekonomskih aktera. Radno tijelo čine predstavnici resornih ministarstava, uprava i upravnih organizacija Tuzlanskog kantona, općina/gradova Tuzlanskog kantona, turističkih zajednica i nevladinog sektora, a čini ga ukupno 25 članova. U svrhu procesa izrade Strategije razvoja turizma formiran je Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma, kojeg čini 17 članova, predstavnika Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, a čiji članovi su djelovali u okviru koordinacionog i operativnih timova. Jedno od uspostavljenih radnih tijela jeste i Koordinacioni tim kojeg je činilo 5 članova, predstavnika Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, koji je definirao metodologiju, osiguravao kvalitet procesa i proizvoda u svim fazama izrade Strategije razvoja turizma, te razmatrao i usuglašavao ključne dijelove dokumenta. U okviru Izvršnog tima za izradu Strategije razvoja turizma formirana su 4 glavna operativna tima prema oblastima za koje je bilo potrebno razmotriti ključne sektorske izazove i potencijale, identificirati sektorske razvojne ciljeve i kreirati prijedloge sektorskih prioriteta i mjera, i to: Razvoj turističkog proizvoda (23 člana), Razvoj turističke infrastrukture (23 člana), Menadžment i marketing destinacije (22 člana) i Ljudski resursi (18 članova). Popis članova radnih tijela za izradu Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024-2029. dat je u Aneksu dokumenta.

Značaj izrade ovog sektorskog dokumenta ogleda se u planskom usmjeravanju razvoja turizma Tuzlanskog kantona kako bi se, sukladno dostupnim resursima, ostvarili maksimalni efekti u poticanju razvoja ove razvojne oblasti Tuzlanskog kantona.

Ostvarenje razvojne vizije turizma na području Tuzlanskog kantona bit će realizirano kroz 2 strateška cilja, razrađena u 5 prioriteta i 10 mjera. Pripremljen je indikativni proračun za realizaciju Strategije, kao i indikatori za mjerjenje stupnja njenog ostvarenja.

## 1.2 Regulatorni okvir

Izрадa Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024–2029. godina u potpunosti se sprovodi sukladno Zakonu o razvojnem planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17). Člankom 19. stavak (1) navedenog Zakona utvrđeno je da se sektorskim strategijama kantona utvrđuju ciljevi i prioriteti sektora, način njihovog ostvarivanja, finansijski i institucionalni okvir za implementaciju, monitoring, evaluaciju i izveštavanje. Zakon propisuje i da se sektorske strategije kantona izrađuju na temelju strategije razvoja kantona, prioriteta sektorskih strategija u Federaciji i strateških dokumenata na razini Bosne i Hercegovine, te dokumenata relevantnih za proces integracije Bosne i Hercegovine u Europsku uniju.

Izrada Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona u potpunosti je usuglašena i sa podzakonskim aktima koji pobliže određuju i preciziraju odredbe navedenog Zakona, a to su prije svega: Uredba o izradi strateških dokumenata u Federaciji BiH, Uredba o evaluaciji strateških dokumenata u Federaciji BiH te Uredba o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izveštavanju u Federaciji Bosne i Hercegovine.<sup>1</sup>

## 1.3 Proces izrade i konsultacija

Proces izrade Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024–2029. godina započeo je u kolovozu 2021. godine, donošenjem Odluke o izradi Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2022–2027. godina („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 16/21). Odlukom je propisano da je nositelj procesa izrade Strategije Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona uz potporu tijela za razvojno planiranje i upravljanje razvojem – Odjel za razvoj Ministarstva privrede Tuzlanskog kantona, a učesnici u procesu izrade Strategije razvoja turizma Kantona su institucije Kantona, jedinice lokalne samouprave i socioekonomski akteri. S tim u vezi je Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona 21.05.2022. godine sa Ekonomskim fakultetom Univerziteta u Tuzli zaključilo Ugovor o poslovnoj suradnji na izradi Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona 2024-2029. godina, broj: 05/1-11-12065/22 i broj: 06/3-39-58/22. Sklapanju Ugovora je prethodilo sklapanje Sporazuma o suradnji broj: 05/1-18-9563/22 i broj: 06/3-39-37/22 od 21.04.2022. godine, koji je omogućio međusobnu razmjenu znanja i uspostavu stručne, obrazovne i znanstvene suradnje između Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona i Ekonomsko fakulteta Univerziteta u Tuzli.

Horizontalna i vertikalna koordinacija izrade Strategije razvoja turizma Kantona osigurana je kroz Radno tijelo za izradu Strategije razvoja turizma na području Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024-2029. godina.

<sup>1</sup>Sve uredbe objavljene su u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj: 74/19.

Sam postupak izrade ovog strateškog dokumenta proveden je sukladno Uredbi o izradi strateških dokumenta Federacije Bosne i Hercegovine. Tijekom procesa izrade Strategije, formirana radna i savjetodavna tijela su održala niz sastanaka tijekom kojih je usmjeravana dinamika i proces izrade Strategije. Do finalizacije trenutne faze izrade dokumenta – izrade nacrta strateške platforme, osim redovitih sastanaka operativnih timova, održana su i 2 sastanka koordinacionog tima i izvršnog tima za izradu Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024–2029. godina, 8 sastanaka Izvršnog tijela za izradu Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024–2029. godina, tijekom kojih su predstavljeni nalazi analize stanja turizma i SWOT analize, vizije razvoja turizma, strateških fokusa i ciljeva, odnosno nacrt strateške platforme Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024–2029. godina.

Nakon završetka javnih konsultacija o nacrtu strateške platforme, pripremljen je nacrt Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona koja je ušla u proces javnih konsultacija u razdoblju siječanj–veljača 2023. godine, a koja je uključila široki krug zainteresiranih aktera.

#### 1.4 Usklađenost sa ostalim strateškim dokumentima i zakonskom regulativom

Zakon o razvojnem planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji BiH definira vertikalnu koordinaciju i usklađivanje kao koordinaciju odgovornosti i procesa između nadležnih institucija na različitim razinama vlasti u Federaciji, kao i usklađivanje strateških dokumenata na različitim razinama vlasti u Federaciji prema zajedničkim razvojnim ciljevima, dok se horizontalna koordinacija i usklađivanje odnosi na koordinaciju odgovornosti i procesa institucija, kao i usklađivanje strateških dokumenata, odnosno usklađivanje strategije razvoja i sektorskih strategija na istoj razini upravljanja u Federaciji, kantonima i jedinicama lokalne samouprave (JLS) prema zajedničkim razvojnim ciljevima. Sukladno navedenom, strateški ciljevi i prioriteti razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024–2029. godina usklađeni su sa ključnim strateškim i sektorskim dokumentima u Federaciji BiH i Bosni i Hercegovini, ali i strateškim dokumentima nižih razina vlasti u Tuzlanskom kantonu.

Sektorska strategija razvoja turizma Tuzlanskog kantona, prije svega, proizilazi iz Strategije razvoja Tuzlanskog kantona za razdoblje 2021–2027. godina, u okviru kojega se jedan od prioriteta Strateškog cilja 1. „Dinamičan i održiv ekonomski razvoj u povoljnem poslovnom okruženju“ odnosi na turizam i definiran je kao Prioritet 1.3. Razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu.

Prilikom pripreme Strategije, vodilo se računa da razvojna opredjeljenja, strateški ciljevi i prioriteti iz oblasti razvoja turizma Tuzlanskog kantona budu na odgovarajući način prilagođeni i sljedećim strateško-planskim dokumentima:

- Strategija razvoja Federacije BiH 2021–2027. godina;
- Nacrt Strategije razvoja turizma Federacije BiH za razdoblje 2022–2027. godina;
- Nacrt Strategije poljoprivrede i ruralnog razvoja Federacije BiH za razdoblje 2021–2027. godina;
- Strateške smjernice za harmonizaciju potpore razvoju malih i srednjih poduzeća i poduzetništva u Bosni i Hercegovini za razdoblje 2021–2027. godina (radna verzija);
- Transportna strategija Federacije Bosne i Hercegovine 2016–2030. godina.

Detaljna analiza ocjene usklađenosti predstavljena je u Aneksu 2 dokumenta.

Bosna i Hercegovina opredjeljenja je ka ispunjenju uvjeta za postajanje dijelom Europske unije, te se sukladno s tim provode neophodne aktivnosti na usklađivanju zakonodavstva i drugih obveza koje propisuje Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europske unije i Bosne i Hercegovine.

Kada je u pitanju regulatorni okvir sukladno kojem je normirana i regulirana oblast turizma i ugostiteljstva u Tuzlanskom kantonu, isti obuhvata sljedeće zakonske i podzakonske propise:

1. Zakon o turističkoj djelatnosti („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 32/09);
2. Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 32/09);
3. Zakon o turističkoj djelatnosti („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 8/14),
4. Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 1/12 i 14/16) i
5. Zakon o turističkim zajednicama („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 11/15 i 14/16).

Oblast turizma nije normirana regulativama i direktivama Europske unije te sukladno tome ne postoje ni zahtjevi za harmonizacijom sa pravnom stečevinom EU (EU Acquis), ali je svakako potrebno napomenuti da će implementacija Startegije doprinijeti ispunjenju obveza Bosne i Hercegovine koje je Europska komisija iskazala mišljenjem u svibnju 2019. godine, a kao odgovor na Uputnik kojeg je Bosna i Hercegovina dostavila uz aplikaciju za članstvo u Europskoj uniji. U ukupnim reformama, čije se provođenje traži, Strategija razvoja

turizma Tuzlanskog kantona izravno doprinosi unapređenju poslovnog okruženja, ruralnog razvoja, kulture i cjelokupnog okruženja u kojem se sprovode potrebne EU reforme.

Razvoj turizma na području Tuzlanskog kantona u velikoj mjeri može biti financiran iz fondova Europske unije posebice kroz učešće u projektima prekogranične suradnje, ali veće iskorištenje mogućnosti, koje proizilaze iz EU integracije, ovisi svakako od brzine pristupa zemlje Europskoj uniji te ispunjenja zahtjeva za članstvo.

Prilikom izrade Strategije u obzir je uzet i Etički kodeks o turizmu, koji je definirala Svjetska turistička organizacija (UNWTO).

Poštovanje principa vertikalne koordinacije propisane Zakonom o razvojnem planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji BiH, podrazumijeva i usklađenost Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona sa međunarodno prihvaćenim globalnim ciljevima održivog razvoja. U Bosni i Hercegovini su utvrđena tri pravca održivog razvoja (dobra uprava i upravljanje javnim sektorom, pametan rast i društvo jednakih mogućnosti) i dvije horizontalne teme (ulaganje u ljudski kapital i princip "nitko ne smije biti isključen"). Navedeni pravci održivog razvoja, kao i horizontalne teme, su na odgovarajući način uzeti u obzir i reflektirani prilikom procesa izrade Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024–2029. godina te Strategija, osim navedena tri pravca razvoja, doprinosi sljedećim ciljevima održivog razvoja – (1) nema siromaštva, (2) nula gladnih, (8) dostojanstven rad i ekonomski rast, (9) industrija, inovacije, infrastruktura, (11) održivi gradovi i zajednice i (14) očuvanje vodenog svijeta.

## 2 Strateška platforma

### 2.1 Pregled glavnih trendova na turističkom tržištu

Praćenjem turističkih trendova moguće je identificirati nove želje, očekivanja i potrebe turista, ali i prepoznati nove tržišne prilike i isplativa područja za nova ulaganja. Suvremeni turistički trendovi danas su pokretači globalnog turističkog razvoja, a njihova implementacija u ponudi receptivnog turističkog subjekta može osigurati značajne i brze povrate na ulaganja.

Stručnjaci Svjetske turističke organizacije izdvojili su sljedećih 6 važnih trendova u svjetskom turizmu:

- sve veći broj iskusnijih i zrelijih putnika,
- sve veći broj putnika treće životne dobi,
- povećana konkurentnost između turističkih destinacija,
- sve veća važnost koja se pridaje kvaliteti usluga,
- povećana briga za sigurnost i stabilnost putnika tijekom putovanja i njihova boravka u turističkim destinacijama,
- uvođenje novih tehnologija.

Idealno provođenje slobodnog vremena u budućnosti mora biti ispunjeno sadržajima koji obogaćuju život, u kojem dominiraju procesi, događaji i odnosi (veze), a „gosti budućnosti“ su oni koji:

- imaju iskustva što se tiče putovanja,
- ne kupuju putovanje, nego stil života,
- svjesni su kvalitete,
- preferiraju sociokultурно i ekološko jedinstvo, a time i raznolikost,
- imaju razvijen osjećaj za okolinu.

Treba istaknuti da pod pojmom „odmor“ čovjek 21. stoljeća ne podrazumijeva isključivo odmaranje, već kvalitetno provođenje vremena u novom okruženju. Trend odlazaka na više kraćih putovanja tijekom godine sve je prisutniji. Međutim, ne smijemo zanemariti i znatan broj organiziranih dužih putovanja, gdje poseban porast bilježe „*all inclusive*“ aranžmani.

U kontekstu tržišta i konkurentske utakmice vrijedi istaknuti:

- opći trend standardizacije i sve masovniji branding ponude pojačavat će u godinama koje slijede potražnju za uslugama koje su prepoznatljive, koje turist lako i brzo prepoznaće,
- ujedinjena Europa će biti najveća turistička emitivna i receptivna snaga svijeta sa jedinstvenom valutom, koja dodatno olakšava putovanje unutar kontinenta,
- vertikalne i horizontalne integracije, čime će u velikoj mjeri biti kontrolirane cijene i kvaliteta turističke (ali i ostale) ponude. Manji sustavi ponude pomjerat će se u posebne tržišne niše i specijalizirati za manje segmente turističke ponude,

- brzi razvoj tehnologije smještaja i prehrane, stalni rast standarda, odnosno kvalitete smještaja (očekuje se stalni rast prosječne površine po gostu),
- zdrava hrana i pojava masovnog korištenja novih oblika hrane i pića utemeljenih na ekološki proizvedenim vrstama hrane,
- brže okupnjavanje avioprijevoznika, povratak i masovno prihvatanje željeznice, kao oblika prijevoza putnika unutar kontinentalnog prijevoza, za rezultat će imati manju uporabu individualnog načina prijevoza (prijevoza vlastitim automobilom) na udaljenosti koje su duže od 500 km.
- trendovi u pogledu kreiranja lanca vrijednosti u turizmu uključuju: povezivanje i suradnja različitih sektora u turističkoj industriji, kreativnost, personalizacija (stvaranje individualiziranih iskustava za turiste, na temelju njihovih želja i preferencija, kao što su personalizirani programi putovanja, prehrane i aktivnosti), digitalizacija (korištenje tehnologije u svim aspektima turističke industrije, od *online* rezervacija smještaja i prijevoza do korištenja društvenih medija za oglašavanje turističkih usluga i promociju destinacija), održivost (održivi turizam i ekološka osviještenost) i fleksibilnost (prilagođavanje promjenama kao što su ograničenja putovanja i promjene u potražnji turističkih proizvoda).

Oblici i okolnosti buduće turističke potražnje mogu se sažeti u sljedećim općim trendovima:

- Ekosadržaji i ekopotražnja. Turistička potražnja obilježena je općim potrebama za sadržajima koji garantiraju ekoimidž - bilo da garantiraju da nude ekosadržaje ili da garantiraju da se korištenjem nekog sadržaja ne zagađuje okolina u kojoj će boraviti potencijalni turist. Ekopotražnja odnosi se na rastući trend među turistima koji preferiraju održivi turizam i traže putovanja koja minimiziraju njihov utjecaj na okolinu.
- Boravci u prirodi (planine, more, selo...). Turistički sadržaji povezani sa čistom izvornom prirodnom sve su traženiji.
- Avanturistički sadržaji postaju sve traženiji. Raste potražnja za turističkim sadržajima koji omogućavaju doživljaj i uzbudjenje. Pri tome, oprema i sustavi za sigurnost turista postaju sve složeniji.
- Zdravstveni sadržaji - SPA, *Wellness* programi. Opći trend porasta broja ljudi treće životne dobi i onih koji skrb o zdravlju stavlju na prvo mjesto naglašava porast potražnje za zdravstvenim sadržajima.
- Kongresni sadržaji - *incentive* ponuda, bit će sve traženiji, posebice razni vezani programi koji u sebi integriraju više oblika sadržaja i oblika doživljaja.
- Posjete gradovima i velikim manifestacijama, koje se organiziraju na posebnim prometnim čvoristima i velikim gradovima: (a) događaji: športski, vjerski, kulturni, politički, sajamski itd.; (b) premijere: kazališne, filmske, glazbene, itd...
- Smještajni objekti: hoteli, kampovi, apartmani, moraju biti segmentirani, nema više općih objekata - hotela, smještajni objekti moraju biti namijenjeni određenoj ponudi i segmentu turista (djeca, sportaši, poslovni, itd.).

U kontekstu ovih dominantnih trendova u svijetu, neophodno je promatrati i turističke potencijale i turističku ponudu Tuzlanskog kantona. U osnovi, moguće je ukazati na sljedeće:

- **Opći trend putovanja**

Ogleda se u stalnosti broja putnika za destinacije na Mediteranu i njima bližim turističkim destinacijama, a u tu skupinu spada i Tuzlanski kanton. Ovaj trend dugoročno ima kontinuitet rasta. Posjet velikim gradovima europskog kontinenta prednjače i postaju standard i model života europskih građana, kojeg se ne žele odreći, kako statistički podaci to potvrđuju, niti u kriznim vremenima. Uvažavajući navedeno, evidentno je da će turistička potražnja za Tuzlanskim kantonom kao turističkom destinacijom rasti, što nameće potrebu za razvojem kvalitetne turističke ponude.

- **Ukupni turistički imidž Tuzlanskog kantona**

Turističko tržište Tuzlanskog kantona predstavljaju „novi turisti“, odnosno turisti koji biraju tematske ili posebne oblike turizma. Turisti koji obilježavaju „novu turističku potražnju“ su turisti svjesni mogućnosti izbora, što zahtijeva sve kompleksniju uslugu koja podrazumijeva autentički DOŽIVLJAJ, prožet posebnim obilježjima Kantona, grada ili mjesta, tj. lokaliteta koji turist posjećuje, s naglašenom potrebom kvalitete svega što će turist konzumirati. Evidentna je neujednačena razvijenost turističke ponude na Tuzlanskom kantonu. Naime, ova je ponuda u nekim gradovima, općinama i mjestima relativno dobro razvijena, dok drugi gradovi, mjesta i lokaliteti na tom polju značajno zaostaju.

- **Motivi putovanja mijenjat će svoje oblike i raspored interesa za putovanje**

Do sada su najizraženiji motivi putovanja i dolazaka u Tuzlanski kanton sljedeći: odmor, vjerski motivi, zdravstveni motivi, poslovni motivi, zabava, upoznavanje povijesne baštine, prirodne ljepote, odmor u prirodi i rekreacija u prirodi (lov, ribolov itd.), učenje - kongresi - znanost. Po svojoj suštini, navedeni će motivi dominirati i u budućnosti, što nameće potrebu za obogaćivanjem i poboljšanjem kvalitete ponude.

#### • **Trajanje putovanja**

Prosjek trajanja svih putovanja u Europi je 9,7 dana (noći). Ubuduće će se dužina boravka turista u svijetu smanjivati, što je povezano sa rastućim trendom većeg broja putovanja, odnosno višekratnih putovanja - godišnjih odmora. Navedeni trend može dugoročno pozitivno utjecati na atraktivnost Tuzlanskog kantona kao turističke destinacije, premda se trenutačno trebaju uložiti značajni napor da se produže boravci turista u ovom kantonu.

#### • **Oblici organiziranog putovanja**

Više od 76% europskih turističkih putovanja je unaprijed organizirano, tj. organizirano je putem raznih oblika posrednika, od toga broja 33% kupuje organizirane i oblikovane turističke paket-aranžmane, dok ostali koriste druge oblike posredničkih usluga. Kao što je već istaknuto, bilježi se opći trend povećanja organiziranih višekratnih putovanja i „*all inclusive*“ aranžmana. U Tuzlanskom kantonu je situacija drugačija. Potrebno je početi slijediti europski trend porasta organiziranih oblika turističkih putovanja, te razvijanja potpunije i kvalitetnije turističke ponude.

Navedeni trendovi upućuju na potrebu za modelom razvoja turizma Tuzlanskog kantona, koji je zasnovan na integralnom menadžmentu kvaliteta, što Kanton može pretvoriti u prepoznatljivu turističku destinaciju, koja će biti konkurentna, naročito uz uvažavanje sljedećeg:

- **Tržište prirode** postaje značajno, ali uz uvjete i dokaze da se priroda i čovjekova okolina štite, što se manifestira kroz brigu za okolinu i afirmaciju zdrave autohtone hrane. To je primarna turistička tržišna prednost Kantona. Planine, rijeke, jezera, bogata flora i fauna omogućavaju jedinstven doživljaj turistima. Šetnje, planinarenje, mirovanje u prirodi, ribolov, fotoprogrami, promatranje ptica i životinja endemskih vrsta, postaju sve značajniji element turističke potražnje, a sukladno s tim Kanton može razvijati svoju turističku ponudu.
- **Tržište kulture i povijesti** postaje atraktivno. Turisti posjećuju mjesta od povijesnog značenja i žele upoznati specifičnosti nacionalne kulture. Kulturni se sadržaji, više ili manje, posjećuju u okviru gotovo svakoga turističkog putovanja. Kulturne sadržaje za turiste treba osmisiliti na način da oni budu interesantni, te da nude turistima jedinstvenu „priču“ i doživljaj.
- **Tržište športa** postaje posebice istaknut oblik turističke potražnje i motiva putovanja. Evidentan je rastući trend potrebe za rekreacijom. Na primjer, pojačan interes za bicikлизам, padobranstvo, natjecanja motosporta, rezultirat će izraženijom potražnjom za većim, kvalitetnijim i udobnijim objektima za šport i rekreaciju.
- **Tržište vjerskog turizma** danas je, također, aktuelno. I na ovom osnovu Tuzlanski kanton, a naročito određene mikrodestinacije, mogu doprinijeti njegovoj turističkoj atraktivnosti.
- **Tržište „dobrog života“** postaje važan element turističke potražnje, pri čemu se naglasak stavlja na kvalitetu potražnje i sigurnost svih vidova i oblika turističke potrošnje. To se posebice odnosi na potražnju za hotelima bolje kvalitete (brend, „*all inclusive*“ i *boutique* hoteli), programima najviše kvalitete, koji uključuju zdrav život i zdravu hranu, *wellness*, originalnost u izvornim objektima, duhovnost, mir, spokoj, prezentaciju autohtone kulture, prezentaciju orijentalnih jela, kuhinje i načina života koji je nestao ili je nedoživljen u europskim okvirima. Povećava se potražnja za malim mjestima, gradovima posebnoga graditeljskog naslijeđa, agro-turistička potražnja, upoznavanje sa karakteristikama života na selu, učešće u aktivnostima kao što su berba šljiva, berba gljiva, upoznavanje sa starim zanatima i vještinama, itd.
- **Tržište zabave** postaje nezaobilazni dio turističke potražnje, posebice u velikim mjestima Kantona. Programi za zabavu na otvorenom, festivali, programi na povijesnim lokacijama i tvrđavama postaju dio potražnje koja je nezaobilazna u kreiranju jedinstvenog turističkog doživljaja, a sve navedeno predstavlja značajan turistički potencijal Kantona.

## 2.2 Geografski položaj, prirodne karakteristike i kulturna baština

Tuzlanski kanton je jedna od deset administrativno-političkih jedinica u okviru Federacije Bosne i Hercegovine, koju čini trinaest općina i gradova sa područja regije sjeveroistočne Bosne.

Na temelju matematičko-geografskog i regionalnog položaja može se zaključiti da Tuzlanski kanton u užem smislu pripada regiji sjeveroistočnoj Bosni, a u širem pogledu se nalazi na području Jugoistočne Europe, Balkanskog poluotoka, južnog dijela Panonske nizije i Podunavlja i sjevernog dijela Dinarskog planinskog sustava. Turističko-geografski položaj Tuzlanskog kantona odlikuje se izrazitom povoljnošću zbog blizine velikog broja disperzivnih centara. Na udaljenosti manjoj od 100 km nalaze se važni centri u okruženju: Brčko, Bijeljina, Zvornik, Doboј, Zenica, Sarajevo i Loznica. Na udaljenosti do 200 km nalaze se veliki disperzivi, a najvažniji za Tuzlanski kanton su: Banja Luka, Osijek, Novi Sad i Beograd. Na udaljenosti do 400 km nalaze se važni regionalni centri i turističke destinacije susjednih i zemalja regiona kao što su: Dubrovnik, Zagreb, Podgorica, Skoplje, Tirana, Ljubljana, Budimpešta i drugi.

### 2.2.1 Opća, prirodno-geografska obilježja Tuzlanskog kantona

Prirodni turistički resursi su objekti i pojave u prostoru nastali radom endogenih i egzogenih sila Zemlje. Ovi resursi imaju naglašena rekreativna svojstva, a porastom urbanog u ukupnom svjetskom stanovništvu raste atraktivnost resursa sa očuvanom prirodom, rekreativnim i kuriozitetnim svojstvima. Prirodni turistički resursi se mogu podijeliti na geološke, reljefne, klimatske, hidrografske, biogeografske i pejzažne.

#### • Geologija

Geoturizam je oblik prirodnog turizma usmjeren na geologiju i prirodni krajolik. Promovira turističke posjete geolokalitetima i zaštitu georazličnosti, kao i razumijevanje geoznanost kroz edukaciju. Složenost geološke građe i petrografske sastava terena Tuzlanskog kantona rezultat je duge geološke prošlosti u kojoj su se desile različite promjene, koje su uvjetovale nastanak brojnih i različitih vrsta stijena: magmatskih, sedimentnih i metamorfnih te mnogih orudnjena. Na prostoru Tuzlanskog kantona zastupljene su stijene iz ere paleozoika, mezozoika i kenozoika.

Tijekom donjeg miocena i helveta stvarana je sona formacija u Tuzlanskom bazenu, koja se nalazi u okviru dokanske sinklinale i slivu rijeka Jale i Soline. Jezerske naslage donjem miocenu utvrđene su u terenima sjeverne Majevice, preko kojih je nataložena zona glavnog ugljenog sloja na prostoru Tuzlanskog bazena. Sa ekonomskog aspekta ovdje su skoncentrirane najvažnije rezerve uglja i soli sjeveroistočne Bosne, što je regiju učinilo jednom od gospodarski najrazvijenijih u Bosni i Hercegovini.

Kako su geološki motivi sveprisutni, geoturistička ponuda nekog prostora ograničena je samo inovativnošću lokalnih stanovnika i turističkih stručnjaka.

#### • Reljef

Reljef Tuzlanskog kantona nastajao je i razvijao se u različitim vremenskim razdobljima i pod različitim uvjetima što ga čini poligenetskim i polifaznim. Zastupljene su hipsometrijske kategorije nizijskog, brdsko-brežuljkastog (koji je najrasprostranjeniji), niskoplaninskog i srednjeplaninskog reljefa. To se potpuno uklapa u geomorfološku regionalizaciju prema kojoj cijeli prostor Kantona, osim Konjuha, ulazi u makrogeomorfološku regiju nizije, niske planine i pobrđa, zavale i kotline sjeverne Bosne. Planina Konjuh pripada makroregiji Bosanskog sredogorja. Područje Kantona odlikuju niske i srednje visoke planine, pobrđa i zavale. Planine su predstavljene sa pretežito zaobljenim hrbatima (Majevica 916 m.n.v., Ratiš 595 m.n.v.) i masivima (Konjuh 1.327 m.n.v., Javornik 1.021 m.n.v. i Trebovac 692 m.n.v.).

Turistička vrijednost planina proizilazi iz njihovog rekreativnog značaja, odnosno mogućnosti bavljenja različitim športovima, posebice skijanjem, planinarenjem, sportskim penjanjem, te estetskog i kuriozitetnog doživljavanja, čistog zraka, ali i pećina, vodopada, biljnog i životinjskog svijeta.

#### • Klima

Brojni dokazi potvrđuju, a to je i stav UNWTO-a, da su vrijeme i klima dominantni prirodni resursi koji utječu na izbor turističke destinacije te imaju značajan utjecaj na turističku djelatnost. Povoljna klima je jedan od najvažnijih faktora turističke privlačnosti nekog mesta, regije ili veće prostorne jedinice. Klimatske odlike Tuzlanskog kantona uvjetovane su prvenstveno geografskim položajem, a zatim cirkulacijom zračnih masa, reljefom, hidrografskim odlikama terena, biljnim svjetom itd. Tuzlanski kanton nalazi se u zoni rasprostiranja umjereno-kontinentalne klime. Osnovna karakteristika ovog klimata su dva jasno izražena godišnja doba (ljeto i zima) i dva prijelazna razdoblja (proljeće i jesen).

Na dominantan utjecaj kontinentalne klime na prostoru Tuzlanskog kantona, osim drugih elemenata, ukazuje umjerena srednja godišnja temperatura zraka, koja je u promatranom razdoblju (1961–1990) iznosila  $10,1^{\circ}\text{C}$ . Na prostoru Tuzlanskog kantona najznačajniji je zapadni vjetar, zatim južni i sjeverni vjetar te lokalni vjetrovi, dok se padavine, uglavnom izlučuju u obliku kiše i to u proljeće, ljeto i jesen, dok su snježne padavine karakteristične za zimske mjesecce. Dakle, na ovom prostoru je izražen kontinentalni pluviometrijski režim padavina. Kišne padavine dominantne su u nizijskim sjevernim predjelima Kantona u proljetnim i jesenskim mjesecima i uglavnom imaju karakter pljuskova.

#### ● Vode

Najveći značaj vode za turistička kretanja odnosi se na mogućnosti razvoja različitih športsko-rekreativnih aktivnosti, kao što su plivanje, veslanje, jedrenje, ribolov i sl., kao i naglašenu prometnu funkciju vodenih površina. Opće hidrogeografsko obilježje prostora Tuzlanskog kantona je gusto razvijena mreža manjih riječnih tokova, sa malom količinom vode i neujednačenim proticajem. Izvorišta najvećeg broja rijeka su u podnožju planina Majevice, Trebave, Konjuha, Ozrena i Javora. Prostor Tuzlanskog kantona je preko rijeka Spreča-Bosna-Sava povezan sa Dunavom i Crnim morem, odnosno u potpunosti pripada Crnomorskom slivu. Najznačajniji tokovi Tuzlanskog kantona su rijeke Spreča, Gribaja, Jala, Lukavačka rijeka, Sokoluša, Gračanička rijeka, Krivača, Oskova, Gostelja, Sapna, Janja, Tinja i Drinjača.

#### ● Jezera

Jezera na prostoru Tuzlanskog kantona predstavljaju, uglavnom, vještačke akumulacije izgrađene u svrhu snabdijevanja industrije tehnološkom vodom, ali i za vodosnabdijevanje stanovništva ove regije. Najznačajnije jezerske akumulacije na prostoru Tuzlanskog kantona su: Modračko jezero, Snježnica, Hazna, Vidara, Bistarac, Paučko jezero, u novije vrijeme i Panonska jezera, ali i brojna jezera nastala površinskom ekspolatacijom uglja.

#### ● Tlo

Tlo ili zemljište je osnovno i jedno od najvažnijih prirodnih izvora čovjekove egzistencije. O tlu ovisi 90% sveukupne proizvodnje hrane, stočne hrane, vlakana i energenata. Osim toga, s obzirom na to da čuva tragove naše prošlosti, važan je element naše kulturne baštine. Zdravo i plodno tlo, kao temeljni resurs za proizvodnju zdrave hrane posebice je značajno u agroturizmu, ekoturizmu i ruralnom turizmu. Na području Tuzlanskog kantona formiran je mozaik različitih tipova i vrsta zemljišta, što je uvjetovano prvenstveno litologijom terena, a sekundarno klimom i drugim pedogenetskim faktorima. Od automorfnih zemljišta najrasprostranjenija su: distični kambisol, kalkokambisol i kalkomelanosol, smonica, litosol, regosol i rendzine, a među hidromorfnim se izdvajaju: pseudoglej, fluvisol, humofluvisol i euglej. *Antropomorfna zemljišta* su zemljišta kod kojih se ljudska intervencija smatra za glavni pedogenetski faktor. Ovakva zemljišta su prilično česta na području Tuzlanskog kantona, a često su zastupljena zemljišta hortisol (vrtno tlo) i regosol (rigolovano tlo). U Tuzlanskom kantonu ima dovoljno zdravih i plodnih vrsta tla za organsku poljoprivrednu proizvodnju, koja predstavljaju resurs razvoja seoskog i agroturizma.

### 2.2.2 Biljni i životinjski svijet

#### ● Biljni svijet

Biosfera ima naglašena rekreativna, estetska, zdravstvena, kuriozitetna, reliktna, endemska i znamenita svojstva turističke privlačnosti. Estetski atributi turističke atraktivnosti vegetacije odnose se na oblik i boju različitih biljnih vrsta. Kuriozitetni atributi turističke atraktivnosti biljnog svijeta vezani su za endemične i reliktne biljne vrste. Posebnu turističku vrijednost imaju listopadne, mješovite i četinarske šume umjerenih geografskih širina. Ove su šume pejzažno atraktivne i stanište brojnih vrsta divljači, što je temelj razvoja npr. izletničkog i lovnog turizma.

Tuzlanski kanton predstavlja kompleksno biogeografsko područje, zahvaljujući prvenstveno geografskom položaju, fizičkogeografskim i povijesnim faktorima. Ukoliko prostor Tuzlanskog kantona promatramo i analiziramo sa aspekta izdvojenih klimatogenih ekosustava, onda se ova regija može podijeliti na šest velikih zasebnih ekosustava: Ekosustav poplavnih šuma (*Populetalia albae*), Ekosustav mezohigrofilnih šuma sa lužnjakom (*Quercion roboris*), Ekosustav mezofilnih šuma kitnjaka i običnog graba (*Carpinion betuli illyricum*), Ekosustav bukovo-jelovih šuma (*Abieto-Fagetion moesiaceae*), Ekosustav montanih bukovih šuma (*Fagetion moesiace montanum*), Ekosustav tamnih četinarskih šuma (*Abieti-Piceion illyricum*). Brdski i planinski dijelovi Tuzlanskog kantona su područja bogata biljnim svjetom, koja se mogu valorizirati kao

zračne banje, a koje su podesne i za izletnički turizam i športsko-rekreativni turizam. Posebice se izdvajaju područja planina Majevice i Konjuha.

#### • Životinjski svijet

Bitan resurs, s turističkog aspekta, je i fauna. Tuzlanski kanton se nalazi na granici između Planinske i Panonske faunističke oblasti, tako da životinjski svijet ovog područja predstavlja svojevrsnu mješavinu i jednih i drugih vrsta. Na relativno malom prostoru se može naći veliki broj vrsta insekata i raznih drugih beskralježnjaka te ptica, sisavaca, gmizavaca, slatkovodnih riba i amfibija. Od tzv. lovne divljaci stanište ovdje imaju: srna (*Capreolus capreolus*), divlja svinja (*Sus scrofa*), jazavac (*Meles meles*), vuk (*Canis lupus*), mrki medvjed (*Ursus arctos*), zec (*Lepus europaeus*), tetrojeb (*Tetrao urogallus*), fazan (*Phasianus colchicus*), prepelica (*Coturnix coturnix*) i mnoge druge. U rijeckama i vještačkim jezerima obitavaju mnoge vrste riba karakterističnih za donje i srednje tokove srednjoeuropskih rijeka, poput mrene, soma, smuđa, šarana, klijena, štuke i drugih, dok se u rječicama na Konjahu može naći riječni rak (*Astacus astacus*) i potočna pastrmka (*Salmo trutta morpha fario*).

Može se očekivati da će se turistička ponuda u ovom sektoru sve više razvijati u smjeru održivosti, što bi moglo dovesti do napuštanja klasičnog oblika lovног i ribolovnog turizma. U tom smislu, operatori koji se prilagode ovim trendovima će biti konkurentniji na tržištu.

### 2.2.3 Opća društveno-geografska obilježja Tuzlanskog kantona relevantna za razvoj turizma

Karakteristike suvremenog društveno-geografskog razvoja Tuzlanskog kantona odraz su višestoljetnog kontinuiteta postojanja i življenja na ovom prostoru. Društveno-geografske karakteristike Tuzlanskog kantona obuhvataju opće osobenosti stanovništva, gospodarskih i negospodarskih djelatnosti te naselja pri čemu svaki od navedenih elemenata predstavlja potencijal za razvoj različitih oblika kulturno-povijesnog turizma.

Prostor Tuzlanskog kantona bio je naseljen još od najstarijih vremena, sa kontinuitetom življenja na ovim prostorima, o čemu svjedoče brojni arheološki lokaliteti iz razdoblja prapovijesti, antike, srednjeg stoljeća, osmanskog i austrougarskog razdoblja, pa sve do danas.

#### • Antropogeni turistički resursi

U antropogene turističke resurse su inkorporirani svi elementi koje je bosanskohercegovačko društvo izgradilo svojim radom, čineći njegovo kulturno-povijesno naslijeđe. S tim u svezi, antropogeni turistički resursi Tuzlanskog kantona mogu se svrstati u nekoliko skupina, i to: kulturno-povijesni, etnografski, umjetnički, ambijentalni i manifestacijski. Svi oni su međusobno uvjetovani, te predstavljaju kompleksne, u nekim slučajevima samostalne, a u nekim komplementarne turističke resurse, koji značajno obogaćuju turističku ponudu Kantona.

Antropogeni turistički resursi imaju veliki značaj za razvoj turizma Tuzlanskog kantona. Oni u najvećoj mjeri predstavljaju kulturno-povijesno naslijeđe ovog prostora, a kao najznačajniji mogu se izdvojiti arheološki lokaliteti, stećci, srednjovjekovni gradovi, sakralni objekti, te etnografska spomen obilježja.

Najvažniji antropogeni resurs Tuzlanskog kantona jeste prepoznatljivo gostoprimstvo stanovnika ovog nekada rudarskog, kraja. Gostoprimstvo ljudi Tuzlanskog kantona se ogleda kroz srdačan doček, osmijeh, otvorenu komunikaciju, slušanje želja i potreba turista, pružanje korisnih informacija, skrb o potrebama i željama turista, te izlazak ususret njihovim zahtjevima koliko god je to moguće.

#### • Arheološki lokaliteti od izrazitog turističkog značaja za Tuzlanski kanton

Arheološki lokaliteti od izrazitog turističkog značaja za Tuzlanski kanton su brojni, kako iz prapovijesnog tako i oni iz antičkog i srednjovjekovnog razdoblja. Najznačajniji arheološki lokaliteti iz prapovijesnog, antičkog i srednjovjekovnog razdoblja su: *Tuzla* (Gradovrh - Solina, Gradovrh - Bare, Gradovrh - Srebra, Gradovrh - franjevački samostan, Tuzla, Gornja Tuzla 1, Gornja Tuzla 2, Gornja Tuzla - Grad, Gornja Tuzla - Drakčanska meraja, Simin Han, Par Selo - Krešića gradina, Rapače - Gradinac, Križani - Gradac); *Banovići* (Tulovića gradina); *Gračanica* (Korića-Han, Barice, Bilanovo Brdo, Dolovi, Gornja Lohinja, Monj, Vranovići, Vuknić); *Gradačac* (Mišinovača, Zabara - Orlovo polje, Cigla na Ražljevima, Gradina - Tolisa, Kalajdžije - Tramošnica, Kućišta - Donja Tramošnica); *Kalesija* (Jajići, Gornje Petrovice, Gradina, Kosovača, Mešanovići); *Kladanj* (Djevojačka pećina – crteži na zidovima pećine iz razdoblja paleolitika – Brateljevići, „Rimska cesta“ lokalitet Dobra voda, Gradina – Gojsalići, Osmanska cesta – Tuholj, kamene kugle – Pauč, džamija Kuršumlja – Kladanj, džamija Drvenija – Tuholj) i brojni drugi. Iznimnu kulturno-povijesnu i turističku vrijednost na prostoru Tuzlanskog kantona imaju nekropole stećaka, srednjovjekovnih nadgrobnih spomenika pripadnika

bosanske crkve, koji zbog svojih oblika, ornamentike i natpisa čine veoma zanimljiv turistički sadržaj ovog prostora. Oblici stećaka su različiti (najčešće su u obliku stubova, sljemenjaka i ploča), a veliki broj njih krasiti bogata ornamentika predstavljena ukrašenim bordurama, stubovima, polumjesecima, križevima, udubljenjima, obručima, spiralama, rozetama, mačevima, lozom i grozdom, jabukom, muškim figurama, figurama sa oružjem i drugim ornamentima. Kao takvi, stećci predstavljaju snažan izraz kulturnih i ekonomskih prilika iz vremena u kom su nastali. Po brojnosti lokaliteta sa stećcima, u Tuzlanskom kantonu prednjače područja općina Kladanj i Kalesija. Na prostoru općine Kladanj evidentirano (mapirano) je 57 nekropola, sa 598 stećaka u 25 naselja. Nekropola stećaka na lokalitetu Kuman, nekropola Olovci Kladanj uvrštena je na UNESCO-ovu listu svjetske kulturne baštine 2016. godine, sa 18 stećaka (sanduci, sljemenjaci) od kojih su tri ukrašena i jedan sa natpisom. Na prostoru Kalesije evidentirano je 20, Živinicama 8, Lukavcu 2 i Banovićima jedan lokalitet sa stećcima. Na prostoru općine Tuzla nalazi se 15 lokaliteta sa evidentiranim nekropolama stećaka (Husino, Zanaga, Dokanj / Katoličko groblje, Petrovice Donje, Mramorje, Gradovrh, Okućnica, Dokanj, Stare Kuće, Dragunja Gornja, Obodnica Donja, Obodnica Gornja, Kukovina, Potraš, Ristića Brdo) i 3 lokaliteta sa usamljenim stećcima – Rasovac, Mramor, Požarnica. Poseban kulturno-povijesni i turistički značaj prostora Tuzlanskog kantona imaju *srednjovjekovni gradovi i utvrde* koji se odlikuju relativno dobrom očuvanošću, ali i turističkom prezentacijom i valorizacijom. S obzirom na to da su ovi gradovi u prošlosti imali višestruku namjenu (obrambenu, političku, vojnu i dr.) prisutni su i različiti nazivi za njih ("gradina", "tvrdava", "kastel"), a najčešće je u uporabi "stari grad". Od najvećeg turističkog značaja su stari gradovi u Srebreniku, Gračanici i Teočaku.

**Srednjovjekovni grad Srebrenik** podignut je na kamenitom uzvišenju, na visini od oko 500 m jugoistočno od naselja Srebrenik i sastavljen je od nekoliko zasebnih objekata, ulazni, istočni, sjeverni i glavni toranj. Prvi spomen ovog starog grada veže se za prvu polovicu XIV stoljeća, odnosno 1333. godinu, kada je u njegovom podgrađu stanovao bosanski ban Stjepan II Kotromanić.

**Srednjovjekovni stari grad "Soko"** nalazi se na udaljenosti od oko 5 kilometara sjeverno od naselja Gračanica. Radi se o gradini, relativno malih dimenzija, smještenoj na stijeni iznad rječice Sokoluše. Sastavni dio grada čine dva polulučno zasvedena tornja, a na sjeverozapadnom dijelu je dozidan pregradak koji služi kao zaštita glavnem ulazu. Ovaj grad se prvi puta spominje u prvoj polovici XV stoljeća kao posjed kneza Radivoja, sina kralja Ostaje. Pod osmansku upravu je potpao 1512. godine, popravljen je 1777., a potpuno napušten 1840. godine.

**Stari grad Teočak** prvi put se spominje početkom 1432. godine kao posjed mađarskog kralja koji ga poklanja despotu Đurđu Brankoviću. Uspostavom srebreničke banovine 1464. godine i Teočak se nalazi u ovoj vojnoj organizaciji kao rezidencijalni grad kralja Nikole Iločkog (1472-1477). Turci su ga, zbog izrazitog strateškog položaja, osvojili tek početkom 1474. godine.

**Sakralni objekti** čine dio graditeljskog nasljeđa Tuzlanskog kantona, a nalaze se na brojnim lokalitetima i u velikoj mjeri su sačuvani od propadanja. Najveći broj sakralnih objekata datira iz osmansko razdoblja. Najstarije sakralne građevine potječu iz prve polovice XVI stoljeća, a čine ih džamije, manastiri, samostani, medrese, turbeta, mektebi i drugi objekti.

### 2.3 Demografske karakteristike Tuzlanskog kantona

Tuzlanski kanton, administrativno pripada Federaciji Bosne i Hercegovine, i smješten je u sjeveroistočnom dijelu Bosne i Hercegovine, sa sjedištem Skupštine i Vlade u Gradu Tuzli. Tuzlanski kanton na sjeverozapadu, sjeveroistoku i istoku graniči sa Republikom Srpskom, na sjeveru sa Brčko Distrikтом, te na jugu i zapadu sa Zeničko-dobojskim kantom. Tuzlanski kanton zauzima površinu od 2.649 km<sup>2</sup>, odnosno 10,17% teritorije Federacije BiH ili 5,18% teritorije Bosne i Hercegovine.

Područje Tuzlanskog kantona uključuje 13 lokalnih jedinica samouprave, i to: Banovići, Čelić, Dobojski Istok, Gračanica, Gradačac, Kalesija, Kladanj, Lukavac, Sapna, Srebrenik, Teočak, Tuzla i Živinice. Lokalne zajednice Tuzlanskog kantona nisu podjednako naseljene te tako grad Tuzla ima najgušču naseljenost sa 373 stanovnika po km<sup>2</sup>, a potom slijedi općina Teočak sa 246 stanovnika po km<sup>2</sup> te općina Dobojski Istok sa 241-im stanovnikom po km<sup>2</sup>. S druge strane, najslabije naseljene jedinice lokalne samouprave su općina Kladanj sa 35 stanovnika po km<sup>2</sup> i općina Čelić sa 71-im stanovnikom po km<sup>2</sup>.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku na području Tuzlanskog kantona bilježi se kontinuirano smanjenje broja stanovnika u razdoblju 2016–2021. godina. U šest promatralih godina Tuzlanski kanton je izgubio 8.629 stanovnika, a posebice brine činjenica da se radi o kontinuiranom trendu jer se broj stanovnika smanjuje iz godine u godinu. Starosna struktura stanovništva je, također, negativna jer raste broj starijih osoba, a smanjuje se broj mlađih, pa je tako broj starijih osoba u 2021. godini veći za 26.658 u odnosu na 2016. godinu.

Najmanje učešće starijih osoba u 2021. godini imaju Sapna, Kalesija, Banovići i Živinice, a najveći broj starijih osoba imaju Tuzla, Lukavac i Čelić. Starosna strukturu procijenjenog broja stanovnika Tuzlanskog kantona za razdoblje 2016–2021. godina i starosna struktura stanovništva po općinama i gradovima za 2021. godinu u velikoj mjeri ukazuje na buduće razvojne pravce ekonomskog i društvenog razvoja, a naročito razvoja turizma u narednom razdoblju (Tabela 1).

Tabela 1. Procjena ukupnog broja stanovnika Tuzlanskog kantona po starosnoj strukturi u razdoblju 2013–2021. godina

Tuzlanski kanton/Općina	procijenjeni broj stanovnika				% učešća		
	Ukupno	0-14	15-64	65 i više	0-14	15-64	65 i više
<b>TK 30.6.2021.</b>	<b>434.424</b>	<b>61.158</b>	<b>300.921</b>	<b>72.345</b>	<b>14,1%</b>	<b>69,3%</b>	<b>16,7%</b>
<b>Muškarci</b>	212.131	31.380	149.636	31.115	14,8%	70,5%	14,7%
<b>Žene</b>	222.293	29.778	151.285	41.230	13,4%	68,1%	18,5%
<b>Banovići</b>	22.291	3.358	15.971	2.962	15,1%	71,6%	13,3%
<b>Čelić</b>	9.772	1.188	6.824	1.760	12,2%	69,8%	18,0%
<b>Doboj Istok</b>	9.764	1.493	6.841	1.430	15,3%	70,1%	14,6%
<b>Grad Gračanica</b>	44.745	6.838	30.398	7.509	15,3%	67,9%	16,8%
<b>Grad Gradačac</b>	38.552	5.730	26.455	6.367	14,9%	68,6%	16,5%
<b>Grad Tuzla</b>	108.533	14.212	72.229	22.092	13,1%	66,6%	20,4%
<b>Kalesija</b>	32.448	4.647	23.605	4.196	14,3%	72,7%	12,9%
<b>Kladanj</b>	11.415	1.455	8.216	1.744	12,7%	72,0%	15,3%
<b>Grad Lukavac</b>	42.518	5.337	29.249	7.932	12,6%	68,8%	18,7%
<b>Sapna</b>	10.410	1.333	7.765	1.312	12,8%	74,6%	12,6%
<b>Grad Srebrenik</b>	39.231	5.890	27.096	6.245	15,0%	69,1%	15,9%
<b>Teočak</b>	6.993	819	5.079	1.095	11,7%	72,6%	15,7%
<b>Grad Živinice</b>	57.752	8.858	41.193	7.701	15,3%	71,3%	13,3%
<b>TK 30.6.2020.</b>	<b>437.607</b>	<b>62.348</b>	<b>304.059</b>	<b>71.200</b>	<b>14,2%</b>	<b>69,5%</b>	<b>16,3%</b>
<b>TK 30.6.2019.</b>	<b>438.811</b>	<b>63.461</b>	<b>307.156</b>	<b>68.194</b>	<b>14,5%</b>	<b>70,0%</b>	<b>15,5%</b>
<b>TK 30.6.2018.</b>	<b>440.351</b>	<b>64.438</b>	<b>310.308</b>	<b>65.605</b>	<b>14,6%</b>	<b>70,5%</b>	<b>14,9%</b>
<b>TK 30.6.2017.</b>	<b>441.902</b>	<b>65.496</b>	<b>313.844</b>	<b>62.562</b>	<b>14,8%</b>	<b>71,0%</b>	<b>14,2%</b>
<b>TK 30.6.2016.</b>	<b>443.053</b>	<b>80.193</b>	<b>316.993</b>	<b>45.867</b>	<b>18,1%</b>	<b>71,6%</b>	<b>10,3%</b>
<b>TK 2013.</b>	<b>477.728</b>	<b>81.214</b>	<b>334.409</b>	<b>62.105</b>	<b>17,0%</b>	<b>70,0%</b>	<b>13,0%</b>

Izvor podataka: Federalni zavod za statistiku

Negativan prirodni priraštaj u Tuzlanskom kantonu, koji se u 2021. godini uvećao za skoro 5 puta u odnosu na 2019. godinu, povećan sa 520 na 2.415 stanovnika, kao i izraženi trend ukazuju na slabljenje razvojnog potencijala Kantona. Pad stope nataliteta i rast stope prirodnog priraštaja stanovništva potvrđuju naprijed navedeni argument. Nema sumnje da zaustavljanje negativnog trenda prirodnog priraštaja stanovništva i povećanje stope nataliteta treba biti vodeći prioritet ekonomskih politika Tuzlanskog kantona, a da dobro osmišljena i programirana politika razvoja turizma može dati veliki doprinos u promjeni iskazanih negativnih trendova. (Tabela 2)

Tabela 2. Prirodno kretanje stanovništva Tuzlanskog kantona u razdoblju 2018–2021. godina

Tuzlanski kanton	Životredenje				Mrtvoredeni	Prirodni priraštaj	Stopa nataliteta	Stopa prirodnog priraštaja				
	Ukupno		po spolu									
	rođeni	ukupno	muški	ženski								
<b>2018.</b>	3.740	3.723	1.895	1.828	17	-520	8,5	-1,2				
<b>2019.</b>	3.649	3.636	1.887	1.749	13	-703	8,3	-1,6				
<b>2020.</b>	3.437	3.425	1.775	1.650	12	-1.834	7,8	-4,2				
<b>2021.</b>	3.368	3.354	1.714	1.640	14	-2.415	7,7	-5,6				

Izvor podataka: Kantoni u brojkama 2022 godina (<https://fzs.ba/index.php/2021/06/30/kantoni-u-brojkama/>),  
Federalni zavod za programiranje razvoja

## 2.4 Rezime stanja

### 2.4.1 Rezime stanja razvojnih izazova i perspektiva u kretanjima ekonomskih pokazatelja turizma Tuzlanskog kantona

U promatranom razdoblju, između 2018. i 2021. godine, **dinamika dolaska turista** u Tuzlanski kanton pratila je dinamiku dolaska turista u Federaciju BiH, pa je i Tuzlanski kanton imao najviše dolazaka u 2019. godini, kada je boravilo 48.883<sup>2</sup> turista, od čega je bilo 21.235 stranih turista. U godini pandemije ukupan broj dolazaka se smanjio za 57,3%, a broj dolazaka stranih turista za čak 70,3%. Ipak, u 2021. godini došlo je do oporavka i povećanog broja dolazaka, tako da je registriran dolazak 37.196 turista, od čega stranih turista 14.760, čime se poboljšala struktura u korist stranih turista, ali je ukupan broj turista pa i stranih turista značajno niži u odnosu na godinu prije pandemije. Međutim, Tuzlanski kanton se, prema pokazateljima broja dolazaka turista, nalazi na šestom mjestu od ukupno 10 kantona u Federaciji BiH, sa tek 5,7% učešća u ukupnom broju dolazaka turista, odnosno sa 37.196 od ukupno 655.687 turista, što je pokazatelj nestrateškog upravljanja ovom oblašću i propuštanja razvojnih prilika.

Osim dolazaka turista, važan pokazatelj u analizi razvoja turizma je i **broj noćenja**. Kako broj noćenja prati dinamiku broja dolazaka turista, tako je i broj noćenja bio najveći tijekom 2019. godine u Tuzlanskom kantonu, kada je zabilježeno 91.923 noćenja, od kojih je bilo 44.244 stranih turista. U godini pandemije ukupan broj dolazaka se smanjio za 56% te i broj noćenja stranih turista za 53%. Ipak, u 2021. godini došlo je do oporavka i povećanog broja noćenja tako da je registrirano 70.651 noćenje, od čega stranih turista 31.851, čime je struktura pogoršana u korist stranih turista.

**Broj stranih noćenja** u Tuzlanskom kantonu čini tek 7% u ukupnom broju stranih noćenja u Federaciji BiH iste godine, što predstavlja razvojni potencijal Tuzlanskog kantona u narednim godinama. U narednom razdoblju je potrebno usmjeriti aktivnosti na povratak pokazatelja na predpandemijsku godinu, a potom raditi na valorizaciji i brendiranju Tuzlanskog kantona kao podjednako poželjne destinacije u odnosu na Kanton Sarajevo i Hercegovačko-neretvanski kanton, koji su vodeći po posjetama turista u Federaciji BiH, posebice je značajna činjenica da je na prostoru Tuzlanskog kantona operativan Međunarodni aerodrom Tuzla, sa mogućom bazom za niskobudžetne i ostale aviokompanije, te da strateško upravljanje u ovom kontekstu može u velikoj mjeri doprinijeti sveukupnom razvoju turizma.

**Analizom broja dolazaka i noćenja stranih gostiju** u Tuzlanski kanton, dolazi se do zaključka da najveći broj turista dolazi iz zemalja regionala (Hrvatska, Srbija, Slovenija), zatim zemalja u kojima je brojna bosanskohercegovačka dijaspora (Njemačka, Austrija, Švedska) te iz Turske, koja se smatra bliskom zemljom zbog sličnosti u kulturi, pa bi bilo višestruko korisno povećati zračnu povezanost sa spomenutim zemljama, barem u razdoblju sezone, kako bi se turistima dodatno olakšao dolazak u Tuzlanski kanton.

**Prema vrstama smještaja**, na Tuzlanskom kantonu dominiraju hoteli i sličan smještaj sa 98% u ukupnom boravku. Međutim, nepotpuni podaci, radi postojanja „sivog“ tržišta, ometaju jasnu sliku o broju noćenja u Tuzlanskom kantonu, koji *ima veliki izazov sa privatnim (neregistriranim) smještajem* i to najviše u području oko Panonskih jezera u gradu Tuzli, te području oko Međunarodnog aerodroma Tuzla u gradu Živinicama. Radi se o objektima koji nisu ni registrirani kao subjekti za izdavanje smještaja te su samim time podaci o boravku gostiju nedostupni za praćenje Turističkoj zajednici Tuzlanskog kantona, kao i Federalnom zavodu za statistiku, što, osim ometanja praćenja pokazatelja, stavlja u nezavidan položaj registrirane subjekte koji su podložni raznim troškovima i samim time nekonkurentni su smještaju koji se nudi van zakonskih okvira.

Promatrujući **poslovanje subjekata u industriji hotelijerstva i ugostiteljstva**, bitno je istaći da je, prema predatim završnim finansijskim izvješćima gospodarskih društava, u Tuzlanskom kantonu u 2021. godini registriran rad 94 subjekta u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo), te da je u tom sektoru ukupno uposlena 591 osoba. Usporede radi, u 2019. godini je zabilježen rad 75 subjekata sa ukupno uposlenih 690 osoba. Dakle, u promatranom razdoblju je došlo do povećanja broja registriranih subjekata, ali istodobno i smanjenja uposlenih osoba.

<sup>2</sup> Broj dolazaka turista kao i broj noćenja te ostali relevantni statistički pokazatelji, preuzeti iz zvaničnih statističkih godišnjaka, u značajnoj mjeri odstupaju od stvarnih pokazatelja, te kao takvi daju nepotpunu i/ili krivu sliku kretanja najvažnijih indikatora uspešnosti turizma na Tuzlanskom kantonu. O navedenoj tvrdnji postoji opća suglasnost učesnika u procesu izrade Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona. Većina razloga odstupanja navedena je na narednim stranicama ovog dokumenta.

Ostvareni prihod od prodaje u djelatnosti hotelijerstva i ugostiteljstva na Tuzlanskom kantonu tijekom 2021. godine je 26,1 milion KM, što je za 30% manje u odnosu na 2019. godinu, kada je ostvareni promet bio 37,2 miliona KM. Međutim, ono što je veoma indikativno je da subjekti sa područja Tuzlanskog kantona učestvuju sa 7,4% u ukupnom ostvarenom prihodu, te samo sa 0,7% u ukupnoj ostvarenoj dobiti u Federaciji BiH u djelatnosti hotelijerstva i ugostiteljstva. Važno je spomenuti da *subjekti iz domena hotelijerstva na Tuzlanskom kantonu uglavnom posluju negativno*, odnosno ne ostvaruju poslovnu dobit, a tome sigurno doprinosi neuređeno tržište, što je već prepoznato kao razvojni problem.

Tabela 3. Razvojni izazovi i razvojne perspektive za područje ekonomskih kretanja u oblasti turizma Tuzlanskog kantona

RAZVOJNI IZAZOVI	RAZVOJNE PERSPEKTIVE
<b>Niska stopa dolaska turista i broja noćenja turista, posebice stranih u Tuzlanskom kantonu u odnosu na Federaciju BiH</b>	<p>Realizirati aktivnosti jačanja i razvoja turističke infrastrukture na području Tuzlanskog kantona, uz snažniju promociju zasnovanu na komparativnim prednostima u oblasti turizma, u svrhu privlačenja dolazaka turista ali i njihovog dužeg zadržavanja na području Tuzlanskog kantona.</p> <p>Sprovoditi aktivnosti na valorizaciji i brendiranju Tuzlanskog kantona, kao podjednako poželjne destinacije u odnosu na Kanton Sarajevo i Hercegovačko-neretvanski kanton, uz strateško upravljanje letovima, odnosno privlačenje novih aviokompanija i povećanje broja letova.</p> <p>Povećati zračnu povezanost sa zemljama iz okruženja, Turskom i zemljama u kojima većinom boravi bh. dijaspora.</p>
<b>Visok stupanj „sive ekonomije“ u oblasti turizma na području Tuzlanskog kantona, koji uzrokuje smanjenje prihoda od turizma ali i neadekvatno praćenje stanja u oblasti turizma</b>	<p>Identificirati subjekte koji se bave turističkom djelatnošću kao registrirani subjekti te ih, uz inspekcijski nadzor, staviti u rad unutar zakonskih okvira.</p> <p>Poticati i promovirati načine formalnog ulaska u aktivnosti izdavanja smještaja domaćinstava koja imaju „višak“ stambenog prostora za iznajmljivanje u turističke svrhe.</p>
<b>Poslovni subjekti iz domena hotelijerstva uglavnom posluju negativno</b>	<p>Kreirati i implementirati programe potpore jačanju konkurentnosti subjekata u oblasti turizma na području Tuzlanskog kantona kroz programe potpore jačanju infrastrukture ali i upravljačkih kapaciteta ovih poslovnih subjekata uz instrumente promocije – kroz različite kanale, kako interne, od strane gospodarskih subjekata, tako i od strane institucija nadležnih za razvoj turizma na području Tuzlanskog kantona.</p>

#### 2.4.2 Rezime stanja turističke resursno-atrakcijske osnove i turističkog proizvoda

Analiza općih prirodno-geografskih elemenata Tuzlanskog kantona – kroz pregled najvažnijih obilježja geološke građe, reljefa, klimatskih odlika, površinskih i podzemnih voda, tipova tla, te biljnog i životinjskog svijeta – ukazuje na prirodne potencijale za razvoj različitih oblika turizma (planinskog turizma, rekreacijskog turizma, športskih i rekreativnih aktivnosti na vodi, u vodi i pod vodom, banjskog turizma, eko i agroturizma, istraživačkog i znanstvenog turizma, geoturizma i brojnih drugih oblika). Sa druge strane, analiza najvažnijih društvenogeografskih elemenata (stanovništvo, naselja, gospodarske odlike i promet) koja ukazuje na povijest, tradiciju, kulturu, običaje, način života, komunikaciju među ljudima i područjima i druge elemente baza su za razvoj brojnih oblika kulturno-povijesnog turizma (gradski, vjerski, manifestacijski, arheološki i dr.) na području Tuzlanskog kantona.

Dominantni oblici turizma Kantona su: seoski turizam, agroturizam, gradski turizam, gastronomski turizam, planinski, ekoturizam i geoturizam, banjski, zdravstveni (medicinski, dentalni, *wellness*) i kupališni turizam, športsko-rekreacijski turizam, poslovni turizam, manifestacijski turizam te kulturni i kulturno-povijesni turizam.

Turistički potencijali Tuzlanskog kantona vezani su za ruralna područja i ruralni turizam. Sve lokalne zajednice Tuzlanskog kantona imaju, barem, potencijal razvoja turizma i turističkih proizvoda vezanih za seoska područja i područja očuvane prirodne sredine. Međutim, ne postoji dovoljna razina segmentacije tržišta za ruralni turizam.

Segmentacija tržišta ruralnog turizma se odnosi na proces dijeljenja tržišta ruralnog turizma na manje i specifične skupine potrošača sličnih karakteristika i potreba. Segmentacija tržišta omogućuje prilagođavanje ponude ruralnog turizma prema specifičnim potrebama i željama pojedinih segmenata tržišta, što može značajno utjecati na konkurentnost destinacije.

Shodno prirodnim i kulturnim karakteristikama Kantona prepoznati su turistički potencijali i mogućnost razvoja i brojnih drugih turističkih oblika koji bi, komplementarno, činili turistički proizvod općine/grada ili Kantona kao destinacije. Kompleksni i komplementarni motivi i oblici turizma Tuzlanskog kantona, vrednovani kao motivi srednje atraktivnosti, su: planinski i zimski (skijališni) turizam, lovni i ribolovni turizam, izletnički turizam, avanturistički i *outdoor* turizam, genealoški turizam, zatim vjerski, urbani, kongresni, industrijski, obrazovni, ekskurzijski, *shopping* i tranzitni turizam, te boravišni – shodno smještajnim kapacitetima Kantona, odnosno općina i gradova. Perspektivu razvoja turizma na području Tuzlanskog kantona čine i neki oblici koji do sada nisu prepoznati u strateškim dokumentima, niti u ponudama ili aranžmanima, a imaju potencijal razvoja pojedinih lokalnih zajednica Kantona. Velike pretpostavke imaju športovi na vodi, odnosno vid nautičkog turizma na vještačkim hidroakumulacijama Kantona, a posebice na hidroakumulaciji jezera Modrac. Visoki su potencijali razvoja geoturizma, uvjetovano suvremenim demografskim promjenama, a kao veoma vrijedno turističko tržište, specifičnih afiniteta, pojavljuje se turizam namijenjen osobama zrele životne dobi. Stoga, turistički proizvod Tuzlanskog kantona treba kreirati na način da više atraktivnih motiva djeluje na turističku posjetu ili pojedinačno upotpunjuju atraktivnost samostalnog motiva ili drugih motiva destinacije.

Svi gradovi i općine Tuzlanskog kantona odlikuju se brojim prirodno turističkim resursima, ali i arheološkim lokalitetima od izrazitog turističkog značaja za Tuzlanski kanton – od kojih su najznačajniji arheološki lokaliteti iz prapovijesnog, antičkog i srednjovjekovnog razdoblja, kao što su: *Tuzla* (Gradovrh - Solina, Gradovrh - Bare, Gradovrh - Srebra, Gradovrh - franjevački samostan, Tuzla, Gornja Tuzla 1, Gornja Tuzla 2, Gornja Tuzla - Grad, Gornja Tuzla - Drakčanska meraja, Simin Han, Par Selo - Krešića gradina, Rapače - Gradinac, Križani - Gradac); *Banovići* (Tulovića gradina); *Gračanica* (Korića-Han, Barice, Bilanovo Brdo, Dolovi, Gornja Lohinja, Monj, Vranovići, Vuknić); *Gradačac* (Mišinovača, Zabara - Orlovo polje, Cigla na Ražljevima, Gradina - Tolisa, Kalajdžije - Tramošnica, Kučišta - Donja Tramošnica); *Kalesija* (Jajići, Gornje Petrovice, Gradina, Kosovača); *Kladanj* (Djevojačka pećina – crteži na zidovima pećine iz razdoblja paleolitika – Brateljevići, „Rimska cesta“ lokalitet Dobra voda, Gradina – Gojsalići, Osmanska cesta – Tuholj, kamene kugle – Pauč, džamija Kuršumlija – Kladanj, džamija Drvenija – Tuholj) i brojni drugi. Iznimnu kulturno-povijesnu i turističku vrijednost na prostoru Tuzlanskog kantona imaju nekropole stećaka, srednjovjekovnih nadgrobnih spomenika pripadnika bosanske crkve, koji zbog svojih oblika, ornamentike i natpisa čine veoma zanimljiv turistički sadržaj ovog prostora. Od ostalih turističkih potencijala na području Tuzlanskog kantona ističu se jezera (8 jezera na području Tuzlanskog kantona), terme i banje, športsko-rekreativni centri, izletišta, prirodni krajolici, muzeji, turistički vozići, entoavlije, restorani, manifestacije i festivali, skijalište, zaštićeni krajolici, lovišta, institucije i ustanove iz oblasti kulture i dr. Nedostatak, a ujedno i razvojna potreba u ovom dijelu, odnosi se na snažniju promociju turističkih potencijala resursa i proizvoda Tuzlanskog kantona. Iz navedenog proizilazi da Tuzlanski kanton ima mnogo mikrodestinacija koje nude raznolike turističke atrakcije i sadržaje.

Turistički motivi i oblici Tuzlanskog kantona	Građac	Doboj-Istoč	Gradačica	Šećenik	Čelić	Lukavac	Tuzla	Kalesija	Sapna	Teočak	Živinice	Banovci	Kladanj
Geoski turizam													
Agriturizam													
Gastronomski turizam													
Eko turizam i geoturizam (posjeti imarskim geološkim letima)													
Planinski ženski (športski) turizam													
Banjski zdravstveni (medicinski, dentalni, wellness) i kopalistički turizam													
Lovni (lovačka) i ribolovni turizam													
Rekreacijski turizam													
Antanturistički i otvorenost turizam													
Vježbi reljefski turizam													
Generalistički turizam (osiguranja za rezervaciju potovanja)													
Sportsko-rekreativni turizam													
Urbani turizam													
Poznanički turizam													
Kongresni turizam													
Mnifestacijski turizam													
Kulturni i kulturno-historijski turizam (muzej, galerije, tvrtave itd.)													
Industrijski turizam (posjeti radnim mjestima, privrednim objektima)													
Obratnički turizam													
Hskoturistički turizam													
Shopping turizam													
Transfertički turizam													
Boravišni turizam													

Slika 1. Analiza i sistematizacija turističkih motiva i oblika proizvoda Tuzlanskog kantona

Današnje turističko tržište je vrlo segmentirano, diferencirano i specifično. Ono time izravno utječe na turističku ponudu, odnosno obilježja i brojnost te raznovrsnost turističkih proizvoda. Od zadovoljstva turista, njihovog stečenog iskustva i turističkog doživljaja ovisit će ponašanje ostalih turista. Uloga turista u ovome području očituje se kroz njihove motive, želje, potrebe i interesu, način percepcije turističke destinacije, odluku o odabiru iste, razmatranjima turističke vrijednosti, stvaranju vlastite percepcije i odluke. Na području Tuzlanskog kantona, u identifikaciji karakteristika suvremenih turista, pa i turističkog tržišta Tuzlanskog kantona, pažnju

**Samostalni turistički motivi velike atraktivnosti (motive sa samostalno djeluje na turističku projektu) - razvijeni dominantni oblici turizma**  
**Kompleksni - komplementarni motivi obilježiti turizma srednje atraktivnosti - veće atraktivnih motiva djeluje na turističku projektu ili upotpunjuju atraktivnost samostalnog motiva ili drugih motiva destinacije.**  
**Potencija lni turistički motivi obilježiti turizma**

treba posvetiti “**novim turistima**”, koje karakterizira spontano ponašanje, promjene u načinu izbora putovanja, iskustvo u putovanjima, izražena potreba za avanturom i zabavom, fokusiranost na kvalitetu ukupnog iskustva, želja za upravljanjem slobodnim vremenom i preuzimanjem rizika i dr.

Kratke posjete gradovima ili turističkim lokalitetima i mjestima, pa i u Tuzlanskom kantonu, pokazuju tendenciju rasta u proteklih nekoliko godina. To je rezultat svjetskog trenda da turistička putovanja u toku godine budu češća i kraća. S tim u svezi, Kanton razvoj turističkih proizvoda može temeljiti na novim formama turizma, odnosno tematskim ili specifičnim vidovima turizma. To su odmori, gdje se putovanje i dolasci realizira svim vidovima prometa, putujući avionom, autobusom, privatnim automobilom, u cilju razgledanja prirodnih i kulturnih atrakcija.

Ukoliko se promatra prikaz turističkih motiva i oblika proizvoda Tuzlanskog kantona na slici 1, možemo zaključiti da na području 6 lokalnih zajednica imamo sve tri vrste motiva, odnosno samostalne turističke motive (motiv koji samostalno djeluje na turističku posjetu, odnosno razdvojeni oblik turizma), kompleksno-komplementarne motive i oblike turizma (odnosno više atraktivnih motiva, koji djeluju ili upotpunjuju atraktivnost samostalnog motiva ili drugih motiva destinacije), te potencijalne turističke motive i oblike turizma. Najzastupljeniji turistički motivi i oblici turizma u svim lokalnim zajednicama Tuzlanskog kantona su: seoski turizam, gastronomski turizam, ekoturizam i geoturizam (posjeta impresivnim geolokalitetima), lovni i ribolovni turizam, izletnički turizam, avanturistički i *outdoor* turizam te genaološki turizam (turisti posjećuju zemlje iz kojih potječu).

Najmanje zastupljeni oblici turizma na razini svih gradova i općina Tuzlanskog kantona su: poslovni turizam, kongresni turizam, te *shopping* turizam implicirajući potrebu dublje analize i daljeg usmjeravanja aktivnosti ka iskorištenju potencijala ovih oblika turizma.

Ukoliko se promatra matrica turističkog proizvoda na slici 2. moguće je zaključiti da Tuzlanski kanton ima visoku konkurentnost za seoski turizam, agroturizam, gradski, gastronomski turizam, planinski, ekoturizam i geoturizam, banjski, zdravstveni (medicinski, dentalni, *wellness*) i kupališni turizam, športsko-rekracijski turizam, manifestacijski turizam te kulturni i kulturno-povijesni turizam.

A n t i R s A K a T I V N O S T	n i s o k a	v i s o k a
<ul style="list-style-type: none"> <li>● X</li> <li>● X</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● X</li> <li>● X</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● X</li> <li>● X</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Turizam osoba zrele dobi</li> <li>● Industrijski turizam</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Zimski turizam</li> <li>● Lovni (lovačka etika) i ribolovni turizam</li> <li>● Izletnički turizam</li> <li>● Avanturistički i <i>outdoor</i> turizam</li> <li>● Genaloški</li> <li>● Vjerski i religijski turizam</li> <li>● Kongresni turizam</li> <li>● Obrazovni turizam</li> <li>● Ekskurzijski turizam</li> <li>● Tranzitni turizam</li> <li>● Boravišni turizam</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Seoski turizam</li> <li>● Agroturizam</li> <li>● Gradski turizam</li> <li>● Gastronomski turizam</li> <li>● Planinski, ekoturizam i geoturizam (posjeta impresivnim geolokalitetima)</li> <li>● Banjski, zdravstveni (medicinski, dentalni, <i>wellness</i>) i kupališni turizam</li> <li>● Športsko-rekracijski turizam</li> <li>● Manifestacijski turizam</li> <li>● Kulturni i kulturno-povijesni turizam</li> </ul>
niska	srednja	visoka
	KONKURENTNOST	

Slika 2. Matrica turističkog proizvoda Tuzlanskog kantona

Visoku atraktivnost ali nisku konkurentnost ispoljavaju (vezano za poslovni turizam) kongresni i *shopping* turizam. Ostale vrste turizma spadaju u srednju razinu atraktivnosti kao i konkurentnosti.

Tabela 4. Razvojni izazovi i razvojne perspektive za područje razvoja Turističkog proizvoda

RAZVOJNI IZAZOVI	RAZVOJNE PERSPEKTIVE
<b>Iznimni potencijali za razvoj različitih oblika turizma, utemeljenih na prirodno-geografskim i društveno-geografskim elementima, koji nisu dovoljno iskoristeni za razvoj različitih oblika turizma</b>	Dublje analizirati prirodno-geografske i društveno-geografske elemente Tuzlanskog kantona, utvrditi elemente i potencijale za razvoj planinskog turizma (proširiti Zaštićeni pejzaž Konjuh, i teritorijalno i višom razinom zaštite), rekreacijskog turizma, športskih i rekreativnih aktivnosti na vodi, u vodi i pod vodom, banjskog turizma, eko i agroturizma, geoturizma, istraživačkog i kulturno-povijesnog turizma (gradski, vjerski, manifestacijski, arheološki), te promovirati osnivanje novih turističkih subjekata koji će iskoristiti navedene potencijale uz potporu relevantnih aktera u oblasti turizma Tuzlanskog kantona.
<b>Nedovoljna promocija brojnih prirodnooturističkih resursa, arheoloških lokaliteta, proizvoda i sadržaja na području svih 13 lokalnih zajednica Tuzlanskog kantona</b>	Kreirati programe potpore promociji brojnih prirodnooturističkih resursa, arheoloških lokaliteta, proizvoda i sadržaja na području svih 13 lokalnih zajednica Tuzlanskog kantona, uz poticanje njihovog adekvatnog označavanja i unapređenja pristupa za turističke posjete.
<b>Nedovoljna razina poznavanja profila i karakteristika turista i turističkog tržišta Tuzlanskog kantona</b>	Sprovedi temeljitu analizu profila turiste i turističkog tržišta Tuzlanskog kantona. Identificirati "nove turiste", koje karakterišu spontano ponašanje, promjene u načinu izbora putovanja, iskustvo u putovanjima, izražena potreba za avanturom i zabavom, fokusiranost na kvalitet ukupnog iskustva, želja za upravljanjem slobodnim vremenom i preuzimanjem rizika uz prilagođavanje turističkog sadržaja privlačenju ovih turista.
<b>Nedovoljan turistički sadržaj koji prati tendenciju rasta kratkih posjeta gradovima ili turističkim lokalitetima i mjestima u Tuzlanskom kantonu</b>	Poticati razvoj turističkih proizvoda na novim oblicima turizma, odnosno tematskim ili specifičnim vidovima turizma (odmorima gdje se putovanje, dolasci, realiziraju svim vidovima prometa, putujući avionom – aerodrom, autobusom, privatnim automobilom, u cilju razgledanja prirodnih i kulturnih atrakcija).
<b>Nedovoljna razina iskorištenosti potencijala za razvoj turističkih oblika srednje atraktivnosti i konkurentnosti</b>	Turistički proizvod Tuzlanskog kantona kreirati na način da više atraktivnih motiva djeluje na turističku posjetu ili pojedinačno upotpunjuje atraktivnost samostalnog motiva ili drugih motiva destinacije.
<b>Nedovoljna razina segmentacije tržišta za ruralni turizam</b>	Realizirati aktivnosti na segmentiranju i izboru adekvatnih ciljnih grupa za ruralni turizam Tuzlanskog kantona, čime bi se doprinijelo povećanju tržišnog udjela i prihoda, lakšem praćenju zajedničke vizije ruralnog turizma područja, određivanju jasnih prioriteta pri razvrstavanju i uključivanju resursa područja, razvoju dugoročnih odnosa razmjene s najprikladnjim segmentima turista, te stvaranju održive autentične i konkurentne prednosti područja.

#### 2.4.3 Rezime stanja područja razvoja turističke infrastrukture

Turističkom infrastrukturom smatra se infrastruktura koja na području turističke destinacije izravno ili neizravno utječe na razvoj turizma i turističke ponude, u funkciji dodane vrijednosti turističkih sadržaja, a čine je objekti za odmor i predah, informiranje, snabdijevanje, rekreaciju, edukaciju i zabavu turista. Sukladno navedenom, turistička infrastruktura se razvrstava na javnu i privatnu turističku infrastrukturu, te javna turistička infrastruktura obuhvata primarnu i sekundarnu turističku infrastrukturu.

Analizom je utvrđeno da na Tuzlanskom kantonu *ne postoji jedinstven registar ili baza podataka koja sadrži relevantne informacije o dostupnoj turističkoj infrastrukturi*, te je u svrhu identifikacije navedene infrastrukture realizirano prikupljanje primarnih podataka od strane jedinica lokalne samouprave (JLS) u Tuzlanskom kantonu. Na području Tuzlanskog kantona identificirana su ukupno 254 objekta primarne turističke infrastrukture, i to: kupališta i plaže, tematski i zabavni parkovi, turistički informativni centri, odmorišta osim putova, skijališta, objekti nautičkog turizma, tereni za golf, tenis tereni, otvoreni i zatvoreni objekti športski rekreacije, male vještačke akumulacije sa kupalištem, bazeni za kupanje, *wellness* objekti, zabavno-rekreativne staze i putovi, uređene obale rijeka i jezera, objekti za promatranje prirodnih rijetkosti, objekti za predah i kraće zadržavanje.

turista, objekti za avanturističke aktivnosti i drugo. *Najveći broj objekata primarne turističke infrastrukture spada u otvorene i zatvorene objekte športske rekreacije, zabavno-rekreativne staze i puteve, objekte za predah i kraće zadržavanje turista, bazene za kupanje i objekte za avanturističke aktivnosti.* Sukladno identificiranim stanju na terenu, zaključeno je da je neophodno kreirati programe potpore izgradnji i unapređenju objekata primarne turističke infrastrukture, kao što su: skijališta, kupališta i plaže, tematski i zabavni parkovi, odmorišta osim putova, male vještačke akumulacije sa kupalištem, bazeni za kupanje, objekti za promatranje prirodnih rijetkosti te objekti za predah i kraće zadržavanje turista – programe bi trebalo kreirati zajedno sa gradovima i općinama Tuzlanskog kantona, poslovnim sektorom, domaćim i stranim investorima, koristeći prednosti postojanja Zakona o javno-privatnom partnerstvu na području Tuzlanskog kantona.

Na području Tuzlanskog kantona identificirano je ukupno 285 objekata sekundarne turističke infrastrukture, i to: galerije, izložbe, kongresni i zabavni objekti, arheološka nalazišta, speleološki objekti i povijesni spomenici, parkirališta i pristupne ceste u funkciji turističke infrastrukture, javni sanitarni čvorovi, športski objekti i ostala športska infrastruktura na otvorenom prostoru – u funkciji aktivnog turizma, rodne kuće poznatih osoba i drugo. Najviše njih spada u arheološka nalazišta, speleološke objekte i povijesne spomenike, športski objekti i ostalu športsku infrastrukturu na otvorenom prostoru, u funkciji aktivnog turizma, galerije i izložbe. Zaključeno je da je za brži razvoj turizma Tuzlanskog kantona potrebno sustavno poticati objekte turističke suprastrukture, kao što su: galerije, izložbe, arheološka nalazišta, speleološki objekti i povijesni spomenici i popratna infrastruktura, parkirališta i pristupne ceste – u funkciji turističke infrastrukture, koje nisu kategorizirane kao javne ceste, javni sanitarni čvorovi, športski objekti i ostala športska infrastruktura na otvorenom prostoru – u funkciji aktivnog turizma, rodne kuće poznatih osoba. Programi potpore trebaju biti kreirani i sufincirani u suradnji s Ministarstvom naobrazbe i znanosti, Ministarstvom za kulturu, šport i mlade, Ministarstvom prostornog uređenja i zaštite okolice i Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, te usklađeni s prioritetima i strateškim ciljevima razvoja turizma.

Bitan aspekt za razvoj turizma predstavlja i stanje javne infrastrukture i dostupnost javnih usluga. Područje Tuzlanskog kantona posjeduje relativno razvijenu cestovnu mrežu, koju najvećim dijelom – odnosno 72,15%, čine lokalne ceste, potom 10,49% regionalne ceste te 17,96% magistralne ceste. Stanje cestovne infrastrukture nije zadovoljavajuće i vrlo često dolazi do velikih gužvi, koje se javljaju uslijed povećanog broja vozila te je u narednom razdoblju potrebno osigurati značajnija sredstva u proračunu za saniranje cesta u nadležnosti Kantona te planirati i osigurati kvalitetniju regulaciju prometa kroz izgradnju kružnih tokova i alternativnih pravaca. Željeznički promet je zastupljen isključivo kada je riječ o teretnom prijevozu, jer postojeće stanje željezničke infrastrukture ne ispunjava uvjete za razvoj putničkog željezničkog prometa. Imajući u vidu potencijal, ali i benefite željezničkog prometa – kako u očuvanju okoline tako i u ekonomskoj isplativosti te rasterećenju cesta, u perspektivi bi trebalo razmišljati o modernizaciji željezničke infrastrukture i vraćanju putničkog željezničkog prometa, naročito u funkciji razvoja turizma i povećanja broja dolazaka turista. Za razliku od željezničkog prometa, razvoj zračnog prometa na području Tuzlanskog kantona je u uzlaznoj putanji. Osnivanjem JP „Međunarodni aerodrom Tuzla“ stvorile su se temeljne pretpostavke za razvoj i unapređenje zračnog prometa na području Tuzlanskog kantona, a dodatnim ulaganjem u razvoj zračne infrastrukture i osavremenjavanjem usluga Međunarodnog aerodroma Tuzla, putnički zračni promet doživio je značajnu ekspanziju i bilježi konstantni trend povećanja prevezenih putnika. Kao takav, Međunarodni aerodrom Tuzla ima važnu ulogu u oporavku turizma i poticanju buduće potražnje.

U oblasti vodosabdijevanja na području Tuzlanskog kantona temeljni problem predstavlja deficit raspoloživih vodnih resursa za stanovništvo i industriju Tuzlanskog kantona te nedovoljna izgrađenost, kao i zastarjelost postojeće mreže vodosabdijevanja te nedovoljni kapaciteti i kvalitet izvorišta i podzemnih vodnih tijela. Kada je u pitanju tretman otpadnih voda iz naselja, od trinaest jedinica lokalne samouprave u Tuzlanskom kantonu jedino gradovi Gradačac, Srebrenik i Živinice imaju funkcionalne sustave za prečišćavanje otpadnih voda te se ulaganja u ovaj segment komunalne infrastrukture smatraju prioritetnim. Iako je zabilježeno povećanje obuhvata fizičkih i pravnih osoba odvodnjom otpadnih voda, i daljnje značajan razvojni problem u ovoj oblasti jeste nepostojanje ili neadekvatan tretman otpadnih voda iz gospodarstva. Na području Tuzlanskog kantona se kontinuirano povećava pokrivenost javnom rasvjjetom, ali je konstatovana neujednačena razina obuhvata u okviru cjelokupne teritorije Kantona, tako da se taj procenat kreće od zadovoljavajućih 95% (gradovi Gradačac i Tuzla), do niskih 45% (općine Teočak i Sapna), što značajno utječe na smanjenje kvalitete turističke ponude Tuzlanskog kantona.

Smještajni kapaciteti u Tuzlanskom kantonu su neadekvatno raspoređeni te je iznimno izražena siva ekonomija u području turizma, kojoj je pogodovao razvoj interneta i oglašavanja putem društvenih mreža. Mali broj

smještajnih kapaciteta, identificiran tijekom analize stanja, ukazuje na potrebu sustavnog pristupa izgradnji hotela, motela, pansiona, prenoćišta, apartmana, soba i kampova. Uzme li se u obzir da je većina objekata za smještaj registrirana u Tuzli, a da postoje općine koje nemaju niti jedan hotel ili imaju samo motele nižih kategorija, to ukazuje na važnost fokusa na ravnomjerniju potporu izgradnji objekata za smještaj turista po gradovima/općinama Tuzlanskog kantona. Također, utvrđen je nedostatak kongresnih centara, zdravstvenih/wellness kapaciteta i golf-igrališta, koji bi pojedinim destinacijama omogućili globalno konkuriranje u novim turističkim proizvodima. Evidentan je i mali broj registriranih ugostiteljskih objekata (restorani, menze, kafići, barovi i ostali ugostiteljski objekti) i njihova koncentracija u nekoliko gradova/općina uvelikoj utječe na kvalitet turističke ponude.

Tabela 5. Razvojni izazovi i razvojne perspektive za područje Turistička infrastruktura

RAZVOJNI IZAZOVI	RAZVOJNE PERSPEKTIVE
<b>Ne postoji jedinstven registar turističke infrastrukture Tuzlanskog kantona</b>	Uspostaviti jedinstven registar ili bazu podataka koja sadrži relevantne informacije o dostupnoj turističkoj infrastrukturi, uz osiguranje redovitog ažuriranja iste pri Ministarstvu trgovine, turizma i saobraćaja, a na temelju podataka dostavljenih od strane lokalnih turističkih zajednica i Turističke zajednice Kantona, odnosno planinarskog saveza – u dijelu koji se odnosi na planinarske putove i obilaznice
<b>Nedovoljna ulaganja u razvoj primarne turističke infrastrukture Tuzlanskog kantona</b>	Kreirati programe potpore izgradnji i unaprjeđenju objekata primarne turističke infrastrukture kao što su: skijališta, kupališta i plaže, tematski i zabavni parkovi, odmorišta osim putova, male vještačke akumulacije sa kupalištem, bazeni za kupanje, objekti za promatranje prirodnih rjetkosti, objekti za predah i kraće zadržavanje turista. Programe bi trebalo kreirati zajedno sa gradovima i općinama Tuzlanskog kantona, poslovnim sektorom, domaćim i stranim investitorima, koristeći prednosti postojanja Zakona o javno-privatnom partnerstvu na području Tuzlanskog kantona. Osigurati koordinaciju rada na kreiranju inovativnih programa poticaja, kojim bi se zadovoljio princip ravnomjernosti za sve gradove i općine u svrhu garancije njegovog uspjeha i održivosti – a sve sukladno postojećim resursima.
<b>Nedovoljna ulaganja u turističku suprastrukturu</b>	Za brži razvoj turizma Tuzlanskog kantona potrebno je sustavno poticati objekte turističke suprastrukture, kao što su: galerije, izložbe, arheološka nalazišta, speleološki objekti i povijesni spomenici i popratna infrastruktura, parkirališta i pristupne ceste u funkciji turističke infrastrukture (koje nisu kategorizirane kao javne ceste), javni sanitarni čvorovi, sportski objekti i ostala sportska infrastruktura na otvorenom prostoru, u funkciji aktivnog turizma, rodne kuće poznatih osoba. Programi potpore trebaju biti kreirani i sufincirani u suradnji s Ministarstvom naobrazbe i znanosti, Ministarstvom za kulturu, šport i mlade Tuzlanskog kantona i usklađeni s prioritetima i strateškim ciljevima razvoja turizma. U kreiranju programa trebaju biti uključene: Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, turističke zajednice gradova/općina te organizacije za upravljanje destinacijama, čija se uspostava planira ovom strategijom. Realizacija opisanih programa potpore mijenjala bi percepciju destinacija, omogućila stvaranje međunarodno relevantnih događaja te, s vremenom, repozicionirala destinacije u okviru postojećeg proizvoda.
<b>Nedovoljno razvijena cestovna i komunalna infrastruktura, koja je u funkciji razvoja turizma</b>	Osigurati značajnija sredstva u Proračunu Tuzlanskog kantona, ali i viših razina vlasti, za saniranje cesta u nadležnosti Kantona, te planirati i osigurati kvalitetniju regulaciju prometa kroz izgradnju kružnih tokova i alternativnih pravaca. Kreirati i implementirati programe modernizacije željezničke infrastrukture i vraćanja putničkog željezničkog prometa, naročito u funkciji razvoja turizma i povećanja broja dolazaka turista. Kreirati i implementirati programe razvoja javne infrastrukture i dostupnosti javnih usluga u suradnji sa JLS Kantona.

<b>Mali broj i neadekvatna rasporedenost smještajnih kapaciteta Tuzlanskog kantona</b>	Planirati i implementirati sustavni pristup izgradnji hotela, motela, pansiona, prenoćišta, apartmana, soba i kampova, uz uvažavanje važnosti fokusa na ravnomerniju potporu izgradnji objekata za smještaj turista po gradovima/općinama Tuzlanskog kantona.
<b>Niska izvansmještajna ponuda objekata turističke infrastrukture</b>	Poticati osnivanje kongresnih centara, zdravstvenih/wellness kapaciteta i golf-igrališta koji bi pojedinim destinacijama omogućili globalno konkuriranje u novim turističkim proizvodima. Poticati osnivanje ugostiteljskih objekata (restorani, menze, kafići, barovi i ostali ugostiteljski objekti) u svim dijelovima Tuzlanskog kantona, u svrhu osiguranja ravnomerne koncentracije ovih subjekata i utjecaja na kvalitetu turističke ponude.

#### 2.4.4 Rezime stanja područja Menadžment i marketing destinacije

Tuzlanski kanton i jedinice lokalne samouprave na području Tuzlanskog kantona imaju razvijene strateške dokumente u kojima su integrirani ciljevi vezani za razvoj turizma. Ipak, evidentan je nedostatak sektorskih razvojnih strategija turizma, s obzirom na to da od trinaest JLS samo dvije JLS imaju strategiju razvoja turizma, ali je turizam kao razvojna oblast adekvatno adresiran u okviru lokalnih razvojnih strategija u JLS, koje imaju izrađenu lokalnu razvojnu strategiju. Hiperarhijskom klasifikacijom Tuzlanski kanton prepoznat je kao turistička destinacija.

Postojeće turističke zajednice JLS i Turistička zajednica Tuzlanskog kantona primarno se bave promoviranjem i razvojem turističkih potencijala Kantona. Međutim, u manjoj mjeri obavljaju funkcije strateškog planiranja, formulacije i implementacije politika turističke destinacije, krznog menadžmenta, obuke i naobrazbe, digitalizacije i inovacija te monitoring. Stoga se preporučuje da turističke zajednice JLS i Tuzlanskog kantona unaprijede svoje djelovanje sa navedenim funkcijama. Navedeni pristup bi, između ostalog, doveo do širenja dobrobiti turizma, izgradnje kulture turizma u destinaciji, povećanja prinosa od turizma, kreiranja organizacijske infrastrukture za sinergijsko djelovanje aktera u turizmu te kreiranja snažnog identiteta brenda. Unapređenje funkcija turističkih zajednica JLS i Tuzlanskog kantona bi omogućilo povezivanje politika i akcija istih sa Agendum 2030 za održivi razvoj (Sustainable Development Goals-SDGs). Osim toga, imamo li u vidu brojnost interesnih skupina turizma (Federacija BiH (FBiH), Tuzlanski kanton, JLS, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, turističke zajednice JLS, turisti i stanovništvo, javni i civilni sektor, turistički subjekti, kulturne, obrazovne institucija, vjerske zajednice i mediji) kao ključnih aktera destinacijskog menadžmenta, nužno je istaći da za određene segmente istog nedostaje institucionalna infrastruktura. Prethodno navedeno potvrđuje izostanak turističkih zajednica na razinama svih JLS Tuzlanskog kantona, s obzirom na to da je sedam jedinica lokalne samouprave uspostavilo turističku zajednicu, i to: Kalesija, Živinice, Tuzla, Gračanica, Lukavac, Gradačac i Srebrenik. JLS koje nisu uspostavile turističku zajednicu integrativnu i razvojnu funkciju turizma vrše preko službi za lokalni ekonomski razvoj te organizacija utemeljenih u svrhu promoviranja i razvoja turizma, kao što je npr. Centar za zaštitu, razvoj i promociju turizma Banovići.

Na području Tuzlanskog kantona uočava se i nedostatak turističkih info-centara (od ukupnog broja JLS njih 31% imaju turističke info-centre) kao i funkcionalnih sustava registracije turista (od ukupnog broja JLS njih 23% imaju funkcionalan sustav registracije turista). Odsustvo registracije turista proizilazi iz loše organizacijske infrastrukture, a za rezultat ima smanjenje prihoda po temelju boravišnih taksi što se izravno negativno odražava na rad i razvoj turističkih zajednica. Zakonom o turističkim zajednicama ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 11/15 i 14/16) ostavlja se mogućnost da općine/gradovi samostalno ili zajedno sa drugom općinom/gradom osnuju turističku zajednicu, a sukladno potrebama za istom, mogućnostima njenog financiranja i održivosti.

Na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini, kao jedan od aktera, svoju djelatnost obavljalo je i 30 turističkih agencija koje se bave aktivnostima vezanim za organiziranje emitivnih turističkih aranžmana. Izostanak interesa turističkih agencija za kreiranje receptivnih turističkih aranžmana, koji se odnose na turističku ponudu Tuzlanskog kantona, ogleda se u niskoj razini potencijalne zarade kao i izostanku potpore u smislu financiranja projekata koji se odnose na kreiranje receptivnih turističkih aranžmana.

U pogledu marketinga destinacije utvrđeni su ključni izazovi koji se ogledaju u nedovoljnoj analizi zahtjeva i potreba turističkog tržišta (svega 25% JLS vrši analiziranje zahtjeva i potreba turističkog tržišta, dok 75% njih to ne čini), zatim, nepostojanju razvijenih marketinških planova na razini JLS. Također, izazovi se ogledaju u individualnom pristupu JLS realizaciji promotivnih aktivnosti (kreiranje promotivnih materijala, promotivnih kampanja itd.) turističkih potencijala, oskudnom korištenju potencijala digitalnih kanala za prodaju i uspostavljanje komunikacije sa ciljnim tržištem i izostanku kreiranja pozitivne slike o Kantonu. Atributi koji

posebice naglašavaju sadašnji imidž o Tuzlanskom kantonu su ljubaznost lokalnog stanovništva, uslužnost i gostoljubivost uposlenih u turizmu te kvalitet usluge koji je sukladan cijeni. S obzirom na nepostojanje brendova turističkih destinacija na razini Tuzlanskog kantona, značajno je ukazati na nužnost sustavnog pristupa brendiranju turističkih destinacija JLS na području Tuzlanskog kantona i u ovaj proces uključiti sve interesne skupine te raditi na brendiranju Tuzlanskog kantona kao turistički prepoznate destinacije. Shodno prethodno navedenom, nužnim se nameće potreba oblikovanja i izbora strategije marketinga te marketing planova turističkih zajednica JLS i Turističke zajednice Tuzlanskog kantona. Analizom je utvrđeno i nepostojanje fizičkog i digitalnog mapiranja turističke ponude na razini JLS i Tuzlanskog kantona, kao i nedovoljno korištenje digitalnih alata za promociju turizma Tuzlanskog kantona – što je potrebno unaprijediti u narednom planskom razdoblju. Uz navedeno, neophodno je osigurati veći broj nastupa i kvalitetniji nastup JLS i Tuzlanskog kantona na domaćim i međunarodnim sajmovima iz oblasti turizma.

Tabela 6. Razvojni izazovi i razvojne perspektive za područje Menadžment i marketing destinacije

RAZVOJNI IZAZOVI	RAZVOJNE PERSPEKTIVE
<b>Neureden zakonski i regulatorni okvir za razvoj turizma</b>	Izraditi novi ili revidirati postojeći zakonski okvir za razvoj turizma na području Tuzlanskog kantona. Posebnu pažnju fokusirati na praćenje primjene zakonskih propisa, kroz inspekcijski nadzor ili druge oblike kontrole, a radi smanjenja i eliminacije „rada na crno“ i uvođenja svih sudionika turističkog lanca ponude (naročito neregistriranih smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta koji se koriste u svrhu boravka i pružanja usluga turistima, npr. „stan na dan“) u legalne tokove.
<b>Izostanak turističkih zajednica pojedinih JLS</b>	Zakon o turističkim zajednicama Tuzlanskog kantona predviđa mogućnost osnivanja turističkih zajednica JLS i turističkih zajednica područja. Poticati općine/gradove na području Tuzlanskog kantona da samostalno ili zajedno sa drugom općinom/gradom osnuju turističku zajednicu (npr. Kalesija, Teočak, Sapna), a sukladno potrebama za istom, mogućnostima njenog financiranja i održivosti.
<b>Izostanak lokalnih strategija razvoja i strategija razvoja turizma pojedinih JLS</b>	Izraditi strategije razvoja turizma pojedinih JLS i/ili kroz lokalnu razvojnu strategiju izrađenu prema aktualnom regulatornom okviru iz oblasti razvojnog planiranja na adekvatan način adresirati oblast razvoja turizma.
<b>Nedovoljna analiza zahtjeva i potreba turističkog tržišta Tuzlanskog kantona</b>	Kontinuirano raditi na analizi zahtjeva i potreba turističkog tržišta Tuzlanskog kantona.
<b>Nepostojanje razvijenih marketinških planova turizma na razini JLS</b>	Poticati izradu marketinških planova turizma na razini JLS uz koordinaciju i potporu Turističke zajednice Tuzlanskog kantona radi osiguranja horizontalne i vertikalne suradnje i usuglašenosti pristupa.
<b>Nerazvijeni brendovi turističkih destinacija na razini JLS i Tuzlanskog kantona</b>	Poticati razvoj brenda turističkih destinacija JLS i Tuzlanskog kantona i u proces uključiti sve interesne skupine te raditi na brendiranju Tuzlanskog kantona kao turistički prepoznate destinacije. Oblikovati i izvršiti izbor strategije marketinga te marketing-planova turističkih zajednica JLS i Turističke zajednice Tuzlanskog kantona.
<b>Izostanak interesa turističkih agencija za kreiranje receptivnih turističkih aranžmana, koji se odnose na turističku ponudu Tuzlanskog kantona te izostanak potpore u smislu financiranja projekata koji se odnose na kreiranje receptivnih turističkih aranžmana.</b>	Poticanje interesiranja turističkih agencija za kreiranje aranžmana receptivnog turizma kroz financiranje programa i projekata iz ove oblasti.
<b>Nepostojanje fizičkog i digitalnog mapiranja turističke ponude na razini JLS i Tuzlanskog kantona</b>	Osigurati infrastrukturu za digitalno mapiranje turističke ponude na razini JLS i Tuzlanskog kantona.
<b>Nedovoljno korištenje digitalnih alata za promociju turizma Tuzlanskog kantona</b>	Kreirati i implementirati programe potpore i razvoja korištenja digitalnih alata u promociji turizma Tuzlanskog kantona.
<b>Mali broj nastupa JLS i Tuzlanskog kantona na domaćim i međunarodnim sajmovima iz oblasti turizma</b>	Poticati veći broj nastupa i kvalitetniji nastup JLS i Tuzlanskog kantona na domaćim i međunarodnim sajmovima iz oblasti turizma.

## 2.4.5 Rezime stanja područja Razvoj ljudskih resursa

Obrazovan kadar, kompetentan za efikasno rješavanje problema iz svog djelokruga, može se smatrati jednim od ključnih faktora razvoja turizma. Kada su u pitanju ljudski resursi, u turističkom sektoru Tuzlanskog kantona, još nije implementiran strateški niti holistički pristup njihovom upravljanju (na primjer, jedino u srednjim školama u Tuzli, Lukavcu, Gračanici i Srebreniku obrazuju se kadrovi za potrebe turističkog sektora). Nedostatak ljudskih resursa – uzrokovan nepovoljnim demografskim promjenama i intenzivnim emigracijama, kao i nedovoljna znanja, kompetencije i vještine za upravljanje razvojem turizma, ali i upravljanje turističkim poduzećima, mogu se, osim ostalog, smatrati veoma važnim barijerama razvoju turizma u Tuzlanskom kantonu. Trenutačna primanja djelatnika uposlenih u sektoru turizma nisu dovoljna da bi se mogli značajnije privući kvalificirani kadrovi sa specijalističkim znanjima i kompetencijama, niti se uposlenje u sektoru turizma može promovirati kao poželjno. Također, usprkos potrebi za kadrovima u turističkim poduzećima, te izraženom deficitu kadra (posebice ekspertnog), značajan broj osoba različitih zanimanja iz oblasti turizma, ugostiteljstva i hotelijerstva nalazi se na evidenciji biroa za upošljavanje. Sve to otežava realizaciju ciljeva definiranih strateškim dokumentima na razini Tuzlanskog kantona i Federacije BiH.

Prema dostupnim podacima, u Tuzlanskom kantonu je prisutan deficit kompetentnih kadrova koji su potrebni razvoju turističkog sektora (ovo se odnosi na kadrove sa srednjoškolskim kompetencijama za djelatnosti ugostiteljstva i hotelijerstva, kao i visokokvalificirane kadrove potrebne na menadžerskim pozicijama u oblasti hotelijerstva, menadžmenta turističkim destinacijama te nadležne organe javne uprave). Međutim, u odnosu na druge srednje škole (posebice medicinsku), za srednjoškolske programe iz oblasti turizma i hotelijerstva interes kontinuirano opada. Kada je u pitanju visokoškolska naobrazba u oblasti turizma u Tuzlanskom kantonu, treba naglasiti da su na Univerzitetu u Tuzli 2018. godine pokrenuta dva studijska programa iz oblasti turizma, i to: *Menadžment u turizmu* na Ekonomskom fakultetu i *Turizmologija* na Prirodno-matematičkom fakultetu. Oba studijska programa se sufinanciraju iz Proračuna Tuzlanskog kantona, što ukazuje na činjenicu da je prepoznat značaj ovih programa za razvoj Tuzlanskog kantona. Ipak, prema onome što je evidentno, kada je u pitanju upis na ove studijske programe, ovaj broj kadrova neće biti ni približno dovoljan da bi se zadovoljila potreba za budućim visokoobrazovnim rukovodećim kadrovima u turizmu u Tuzlanskom kantonu.

Nadalje, u Tuzlanskom kantonu je neophodno uskladiti i srednjoškolsku i visokoškolsku naobrazbu s potrebama turističkog sektora, kako bi se osigurala pretpostavka za razvoj visokokvalificiranih kadrova u ovoj oblasti. Pri tome je potrebno razlikovati razvoj kadrova za čije uposlenje su dovoljne kompetencije srednjoškolske naobrazbe i razvoj visokoobrazovnih kadrova, čija naobrazba za potrebe turizma je, prije svega, interdisciplinarna. Stoga, razvoj modela naobrazbe za potrebe razvoja turizma u Tuzlanskom kantonu podrazumijeva, s jedne strane, razvoj ciljnih programa za formalnu naobrazbu budućih, *novih* kadrova u turizmu, te razvoj programa za unapređenje kompetencija *postojećih* kadrova u turizmu u ovom kantonu, kao i certificiranje rukovodećih kadrova iz oblasti menadžmenta u turizmu. U tom smislu neophodno je razvijati kvalitetne nastavne programe iz turizma, hotelijerstva i ugostiteljstva u srednjim školama u Tuzlanskom kantonu i raditi na unapređenju kvalitete studijskih programa Menadžmenta u turizmu i Turizmologije pri Univerzitetu u Tuzli, kroz jačanje suradnje sa turističkim gospodarskim subjektima, kao i razvijati i sprovoditi programe obuke i certificiranja iz menadžmenta u turizmu rukovodećih kadrova u turizmu, te razvijati i sprovoditi interdisciplinarnе programe cjeloživotne naobrazbe iz područja menadžmenta u turizmu.

Prema Zakonu o turističkoj djelatnosti Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 32/09), turistički vodiči i voditelji turističkih agencija polažu stručni ispit, koji, između ostalog, obuhvata i testiranje znanja i vještina na polju interpersonalne i interkulturnalne komunikacije. Međutim, praksa pokazuje da postoji potreba za realizacijom dodatnih edukativnih programa na ovom području.

Turistički sektor u Tuzlanskom kantonu susreće se sa kontinuiranim i mnogobrojnim problemima na polju upravljanja ljudskim resursima (ovi problemi najčešće se tiču apsentizma i visokog stupnja fluktuacije uposlenika, nedovoljne motiviranosti za kvalitetno obavljanje posla, troškova vezanih za selecijske intervjuje i uvođenje u posao i dr.). Sve navedeno rezultira nezadovoljstvom korisnika turističke usluge.

Poseban problem za turistički sektor predstavlja izražena fluktuacija kadrova u ovoj oblasti, koja je i pod sezonskim utjecajem, ali i pod utjecajem demografskih trendova, koji sve više utječu na gospodarstvo i sve sektore u Tuzlanskom kantonu. Da bi se riješio taj problem, neophodno je, prije svega, da se bolje upravlja ponudom kadrova, ali i da turistička poduzeća cijene i prepoznaju kvalitetne i odane uposlenike, te da se više pažnje pokloni upravljanju zadovoljstvom uposlenika, kako bi podstakli predanost poduzeću i razvili osjećaj pripadnosti, a samim time i bili produktivniji i duže se zadržali u tom poduzeću.

Međutim, nijedna od ovih mjera neće dati značajnije uspjehu ukoliko se ne povećaju primanja uposlenih u turizmu, što treba biti dugoročni cilj vlasti i turističkih poduzeća. Različiti su načini kako se to može postići, a obuhvataju: podsticajne mjere vlasti za turistički sektor (subvencije plaća, prilagođena porezna politika i slično), povećanje primanja od strane poslodavaca, programe stipendiranja učenika i studenata od strane poslodavaca u turizmu i druge mjere.

Tabela 7. Razvojni izazovi i razvojne perspektive za područje Ljudski resursi

RAZVOJNI IZAZOVI	RAZVOJNE PERSPEKTIVE
<b>Nedostatak ljudskih resursa za oblast turizma na području Tuzlanskog kantona uzrokovani nepovoljnim demografskim promjenama i intenzivnim emigracijama</b>	Razviti program dokvalifikacije, prekvalifikacije, <i>online</i> kurseve s ciljem osposobljavanja neuposlenih u oblasti turizma. Realizirati aktivnosti na podizanju svijesti o važnosti turizma i prednostima odabira karijere u turizmu.
<b>Nedovoljno educiran kadar za nove potrebe u turizmu Tuzlanskog kantona</b>	Raditi na modernizaciji i jačanju naobrazbe za potrebe turističkog sektora. Uskladiti i srednjoškolsku i visokoškolsku naobrazbu s potrebama turističkog sektora, kako bi se osigurala pretpostavka za razvoj visokokvalificiranih kadrova u ovoj oblasti.
<b>Jaz između ponude i potražnje za kompetentnim kadrovima u turizmu</b>	Kroz programe stipendiranja i druge poticajne mjere poticati upis učenika i studenata za stjecanje zanimanja u oblasti turizma. Implementirati aktivnosti na izradi ciljanih programa za formalnu naobrazbu budućih, <i>novih</i> kadrova u turizmu te izradi programa za unapređenje kompetencija <i>postojećih</i> kadrova u turizmu u ovom kantonu, kao i certificiranja rukovodećih kadrova iz oblasti menadžmenta u turizmu.
<b>Nedovoljna razina ulaganja u dodatni razvoj znanja i vještina turističkih vodiča i voditelja turističkih agencija</b>	Osmisliti i realizirati dodane edukativne programe za jačanje znanja i vještina turističkih vodiča i voditelja turističkih agencija.
<b>Nedovoljan interes i niska razina upisa u srednje turističke škole i studijskih programa iz turizma</b>	Kroz programe stipendiranja i druge poticajne mjere poticati upis učenika i studenata za stjecanje zanimanja u oblasti turizma. Realizirati aktivnosti na podizanju svijesti o važnosti turizma i prednostima odabira karijere u turizmu. Prilagoditi upisnu politiku u srednjoškolskoj naobrazbi razvojnim potrebama Kantona. Promovirati studije u oblasti turizma, poboljšanje kvalitete nastave, unapređenje rangiranosti Univerziteta u Tuzli s ciljem privlačenja studenata. Promovirati studij turizma, poboljšati praksu, razvijati programe stipendiranja i upošljavanja nakon studija, jačati suradnju sa poslodavcima.
<b>Nedovoljna razina kompetencija iz oblasti menadžmenta u turizmu i destinacijskog menadžmenta</b>	Razviti i implementirati program kontinuirane edukacije i/ili certificiranja u oblasti menadžmenta u turizmu i destinacijskog menadžmenta.
<b>Niske prosječne plaće u turističkom sektoru</b>	Razviti sektorske politike sa proračunskom potporom s ciljem otvaranja novih radnih mjeseta, subvencioniranja plaća, olakšica u smislu parafiskalnih nameta itd., kako bi se povećala prosječna plaća u ovom sektoru.
<b>Izražena fluktuacija uposlenih u turističkom sektoru</b>	Praćenje zadovoljstva poslom uposlenika u turističkom sektoru, te implementacija mjera za poboljšanje uvjeta za rad u ovom sektoru.

## 2.5 Stanje prostorno planske dokumentacije

Plansko uređenje prostora jedan je od preduvjeta za efikasan i održiv rast turizma te su postojeći planski dokumenti, kojima se definira korištenje, zaštita i upravljanje prostorom, od velikog značaja za daljnji razvoj turizma na području Tuzlanskog kantona. Plansko uređenje prostora na Tuzlanskom kantonu uređeno je Zakonom o prostornom uređenju i građenju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 6/11, 4/13, 15/13, 3/15,

2/16, 4/17 i 22/22). Relevantni planski dokumenti u ovom kontekstu su: Prostorni plan Kantona, Prostorni plan područja posebnih obilježja Kantona, prostorni plan općine/grada te urbanistički plan.

Trenutno aktuelni prostorni planski dokumenti na razini Kantona su Prostorni plan za područje Tuzlanskog kantona 2005-2025., Prostorni plan za područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" za razdoblje 2010-2030., Prostorni plan područja posebnih obilježja dijela slivnog područja akumulacije Modrac za razdoblje 2016-2036., te prostorni planovi za sve općine, odnosno gradove Tuzlanskog kantona.

Prijedlog *Izmjena i dopuna Prostornog plana Tuzlanskog kantona za razdoblje 2005-2025.*, Vlada Tuzlanskog kantona je usvojila u 2021. godini. Temeljne izmjene i dopune Prostornog plana, sukladno Smjernicama, odnose se na ažuriranje granice Kantona, općina i naseljenih mjesta, ažuriranje stanja i planiranih površina poljoprivrednog, šumskog i građevinskog zemljišta (stanovanje i gospodarstvo), mineralnih resursa, izmjena i dopuna prometne i druge infrastrukture, prirodnog i kulturno-povijesnog naslijeda, te ugroženih površina (klizišta, minski sumnjive površine). Navedenim dokumentom planirano je da se od ukupno 22.648,72 km<sup>2</sup> zemljišta, do kraja planskog razdoblja, predviđa korištenje 85.852,36 ha ili 32,41% kao poljoprivredno zemljište, 131.742,0012 ha ili 49,74% kao šumsko zemljište i 47.277,66 ha ili 17,10% za sve ostale namjene, pri čemu je zbir planiranog građevinskog zemljišta manji u odnosu na Prostorni plan. Prethodno ukazuje da se kroz izmjene i dopune plana težilo ka očuvanju zemljišta koje je potrebno zaštiti, te da su površine (prevashodno građevinskog zemljišta) racionalno dimenzionirane. Od ostalih namjena površina najviše zauzima građevinsko zemljište (stanovanje, gospodarstvo, šport, rekreacija i turizam) sa ukupno 37.105,21 ha ili 14,01%.

*Prostornim planom područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž „Konjuh“ 2010-2030.* predviđena je polarizacija sadržaja u dvije zone - centra sa intenzivnom turističko-ugostiteljskom namjenom:

Turističko-ugostiteljska zona na lokalitetu Muška voda – T1

Turističko-ugostiteljska zona na lokalitetu Zlača – T2

*Prostorni plan područja posebnih obilježja dijela slivnog područja akumulacije Modrac za razdoblje 2016-2036.* identificira 5 „žarišta“ - naseljenih mjesta koja iskazuju visok potencijal kao polovi razvoja, odnosno, prostorne cjeline čiji je utjecaj primjetan i očekivan na mnogo širem području od samog naseljenog mjesta:

1. Razvojno žarište Prokosovići,
2. Razvojno žarište Turija,
3. Razvojno žarište Poljice,
4. Razvojno žarište Šerići,
5. Razvojno žarište Kiseljak.

Planirana razvojna žarišta bi, u najvećoj mjeri, međusobno bila povezana pješačko–biciklističkom trasom po obodu akumulacije, koja bi imala veliki značaj za turizam. Kako se navodi u Planu, na toj trasi, razvojna žarišta bi bila sadržajno i tematski raspoređena, stvarajući dinamično okruženje za posjetitelje, ali i stanovnike ovog dijela Sliva.<sup>3</sup>

Utvrđene smjernice u navedenim prostorno–planskim dokumentima odrednica su za daljnje plansko usmjerenje razvoja turizma u relevantnim oblastima i područjima, jer je neophodno osigurati plansko osmišljavanje i osiguranje odgovarajuće ponude lokacija uz kontrolu izgradnje prostora, kako se ne bi narušio izgled i funkcionalnost područja.

## 2.6 Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona

Koordinator izrade i implementacije Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024-2029. godina je Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona. Sukladno članku 12. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 10/18) Ministarstvo vrši upravne i druge stručne poslove koji se odnose na: osiguravanje primjene najviših standarda ljudskih prava i sloboda utvrđenih međunarodnim aktima, ustavima i zakonima u oblastima iz nadležnosti Ministarstva; provođenje propisa u oblasti trgovine i turizma sukladno zakonu; unutarnju trgovinu i uspostavljanje ekonomskih odnosa sa drugim kantonima; praćenje i analiziranje trgovine na Kantonu, kao i broja registriranih subjekata u oblasti trgovine; promet roba i usluga unutar Kantona sukladno federalnom zakonu; bilanciranje i praćenje snabdjevenosti Kantona; praćenje i analiziranje izvoza i uvoza roba i usluga na području

<sup>3</sup> Prostorni plan područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž Konjuh 2010-2030., nacrt, str. 13, <http://www.vladatk.kim.ba/aktivnosti-ministarstva-mpuzo/507-2016/3956-prostorni-plana-područja-posebnih-obilježja-dijela-slivnog-područja-akumulacije-modrac>, pristupljeno 21.07.2022. godine

Kantona; davanje inicijativa u kreiranju politike uvoza i izvoza u cilju zaštite proizvodnje unutar Kantona; kontrolu cijena proizvoda i usluga sukladno zakonu; praćenje i izvršavanje ekonomskih sporazuma Kantona sukladno zakonu; primjenu politike kantonalnog turizma, razvoj turističkih resursa; kreiranje politike i razvoj rekreativnih, rehabilitacionih i drugih centara u koordinaciji sa nadležnim ministarstvima; predlaganje propisa o visini turističke takse, ako federalnim propisom nije drugačije predviđeno; turističko-propagandnu djelatnost; ugostiteljstvo; pripremanje odluka u okviru ekonomске politike za postizanje gospodarskog i društvenog razvoja Kantona; cjevovodni i integralni transport; osiguranje svih vidova prometa u Kantonu; registraciju i usklajivanje linija, te redova vožnje za kantonalne linije; izradu prometne osnove Kantona, sukladno prometnoj osnovi Federacije; suradnju sa organima uprave Federacije i drugih kantona, nadležnih za oblast prometa i komunikacija; stvaranje uvjeta za nastup u inozemstvu gospodarskih subjekata iz oblasti prometa sa područja Kantona; određivanje naknade za korištenje kantonalnih putova; unapredavanje sigurnosti prometa na području Kantona; kategorizaciju putova na području Kantona, sukladno zakonu; pripremanje projektne dokumentacije i izradu projekata za investicione i razvojne programe od interesa za općine, Tuzlanski kanton, Federaciju Bosne i Hercegovine i državu Bosnu i Hercegovinu, kao i razvijanje partnerskih odnosa u izradi projekata od interesa za širu regiju, te apliciranje za dodjelu sredstava EU fondova, banaka i slično; upravni nadzor nad provođenjem propisa iz nadležnosti Ministarstva; pripremanje nacrta zakona i drugih propisa iz nadležnosti Ministarstva; rješavanje o upravnim stvarima iz nadležnosti Ministarstva; vođenje propisanih službenih evidencija; vršenje i drugih poslova, sukladno zakonu iz nadležnosti Ministarstva.

Za vršenje istovrsnih, srodnih i međusobno povezanih upravnih i drugih stručnih poslova iz oblasti trgovine, turizma i prometa u okviru djelokruga rada Ministarstva, formiraju se sljedeće osnovne organizacione jedinice, s unutarnjim organizacionim jedinicama:

- Odjel trgovine i turizma, kojim rukovodi pomoćnik ministra za trgovinu i turizam
- Odjel saobraćaja i općih poslova, kojim rukovodi pomoćnik ministra za saobraćaj i opće poslove
  - B1. Odsjek za saobraćaj
  - B2. Odsjek za transport
  - B3. Odsjek za opće poslove

U sastavu Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja je upravna organizacija: Kantonalna direkcija robnih rezervi, koja vrši stručne i druge poslove od posebnog interesa za Kanton, koji se, između ostalog, odnose i na: nabavu, razmjestaj, zanavljanje, čuvanje i korištenje robnih rezervi; formiranje robnih rezervi, sukladno planu robnih rezervi, ugovaranjem proizvodnje pojedinih proizvoda, otkupom tržišnih viškova poljoprivrednih proizvoda, deponovanjem novca i na druge načine; korištenje robnih rezervi sukladno zakonu, drugim propisima i podzakonskim aktima i dr.

Također, javna poduzeća i ustanove koje su u nadležnosti Ministarstva su: JP „Međunarodni aerodrom“ d.o.o. Tuzla i JU „Direkcija regionalnih cesta“ Tuzlanskog kantona.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona sistematizirana su 24 radna mjesta.

**Tabela 8. Pregled kadrovske strukture Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona**

Organizaciona jedinica	Ukupno uposlenih
Ministar	1
Sekretar ministarstva	1
Odjeljenje trgovine i turizma	7
Odjeljenje saobraćaja i opštih poslova	12
B1. Odsjek za saobraćaj	4
B2. Odsjek za transport	3
B3. Odsjek za opće poslove	4
Kantonalna direkcija robnih rezervi	3
<b>Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja - UKUPNO</b>	<b>24</b>

## 2.7 Analiza proračuna i projekcije financiranja realizacije Strategije razvoja turizma

U toku petogodišnjeg razdoblja, od 2018. do 2023. godine, Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja imalo je skromnu zastupljenost u proračunu Tuzlanskog kantona, sa varirajućim postotkom od minimalnih 0,18% do najviše 0,97%. Međutim, postoji izražen pozitivan niz u zastupljenosti Ministarstva, reflektiran kako u

relativnim, tako i u absolutnim brojkama. Analizirajući godine posebice, evidentno je da Ministarstvo u 2018. i 2019. godini nije bilo u situaciji da koristi sredstva namijenjena za razvoj, budući da je na stavkama ukupnih tekućih transfera i ukupnih kapitalnih transfera bilo zastupljeno s nominalnih 35.000 KM. Ovaj trend nastavio se i tijekom 2020. godine, godine obilježene pandemijom koronavirusa. Međutim, tada Ministarstvo, po prvi put, ima na raspolaganju i raspoređuje sredstva za kapitalne transfere namijenjene neprofitnim organizacijama, u iznosu od skoro milion KM. Ovime je omogućeno očuvanje infrastrukture organizacija koje se bave razvojem turizma. U narednoj, 2021. godini, po prvi put se izdvajaju određena sredstva iz tekućih transfera za subvencije javnim poduzećima, u iznosu od 800.000 KM, kao i sredstva za rekonstrukciju i sanaciju lokalnih putova. Ponovno, u 2022. godini, Ministarstvo prvi put raspolaze sa sredstvima za kapitalne transfere neprofitnim organizacijama, u iznosu od 113.600 KM, ali i za kapitalne transfere privatnim poduzećima i poduzetnicima, sa iznosom od 486.400 KM. Kontinuirana tendencija izdvajanja sredstava će biti sprovedena i u 2023. godini, što je vidljivo iz planiranih proračunskih sredstava: 300.000 KM je namijenjeno za kapitalne transfere neprofitnim organizacijama, 50.000 KM za kapitalne transfere javnim poduzećima i 300.000 KM za kapitalne transfere privatnim poduzećima i poduzetnicima. Uočeno povećanje izdvajanja za financiranje razvojnih projekata u turizmu, u trenutnoj i prošloj godini, jasno je povezano sa kontinuiranim zagovaranjem razvoja turizma i sve većim shvatanjem njegove vitalne uloge. To se posebice odnosi na aktivnosti koje su fokusirane na izradu Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona.

Tabela 9. Sveukupni rashodi i izdaci Ministarstva za trgovinu, turizam i saobraćaj za razdoblje 2018–2023. godina

OPIS	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
	Izvršenje Proračuna TK	Plan izmjene i dopune Proračuna TK				
<b>I. Ukupno tekući izdaci</b>	559.285	628.498	680.151	716.683	920.968	1.264.390
<b>II. Ukupno tekući transferi</b>	35.000	35.000	35.000	835.000	35.000	40.000
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	40.000
Subvencije javnim poduzećima	0			800.000		
<b>III. Ukupno kapitalni transferi</b>			999.043	2.100.000	4.865.000	4.190.000
Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama			999.043		113.600	300.000
Rekonstrukcija i sanacija lokalnih putova				2.100.000	4.265.000	3.540.000
Kapitalni transferi javnim poduzećima						50.000
Kapitalni transferi privatnim poduzećima i poduzetnicima	0	0	0	0	486.400	300.000
<b>V. Ukupno za nabavu stalnih sredstava</b>	10.930	20.852	5.689	65.000	6.000	81.000
<b>Ministarstvo - sveukupno rashodi i izdaci</b>	<b>605.215</b>	<b>684.350</b>	<b>1.719.883</b>	<b>3.716.683</b>	<b>5.826.968</b>	<b>5.575.390</b>
Tuzlanski kanton - ukupna sredstva rashoda i izdataka % Ministarstva u proračunu Tuzlanskog kantona	342.142.398	355.404.816	376.639.856	448.028.955	598.575.272	677.925.064
% Kapitalnih transfera u proračunu Tuzlanskog kantona	0,18%	0,19%	0,46%	0,83%	0,97%	0,82%
% Tekućih transfera u proračunu Tuzlanskog kantona	0,00%	0,00%	0,27%	0,47%	0,81%	0,62%
<b>Ukupno kapitalni i tekući transferi</b>	<b>0,01%</b>	<b>0,01%</b>	<b>0,27%</b>	<b>0,66%</b>	<b>0,82%</b>	<b>0,62%</b>

Strategijom razvoja Tuzlanskog kantona za razdoblje 2021–2027. godina predviđena je realizacija prioriteta 1.3 Razvoj i promocija održivog turizma Tuzlanskog kantona, koji je operacionaliziran kroz 4 mjere. Za implementaciju mjera ovog prioriteta planirana su sredstva u iznosu od 36.239.000 KM, što je 4,46% ukupnih sredstava planiranih za realizaciju svih mjeru iz Strategije, odnosno 20.169.000 KM sredstava proračuna Tuzlanskog kantona ili 5,11% od ukupnih proračunskih sredstava. Dakle, Ministarstvo u sedmogodišnjem razdoblju treba kroz proračun Tuzlanskog kantona osigurati financiranje mjeru u iznosu od 20.169.000 KM te

koordinirati nositelje ostalih potencijalnih izvora (Turističku zajednicu Tuzlanskog kantona, fondove EU, JLS, ostale donatore) radi osiguranja 16.070.000 KM za sufinanciranje mjera iz Strategije.

**Tabela 10. Plan financiranja prioriteta za razvoj turizma u Strategiji razvoja Tuzlanskog kantona za razdoblje 2021–2027. godina**

Oznaka strateškog cilja, prioriteta i mjere	Udio u (%)	Ukupno		Budžet institucije	Naziv potenc. izvora
		(u 000 KM)	(u 000 KM)	(u 000 KM)	
UKUPNO STRATEGIJA	100%	812.372.360	394.762.690	417.609.670	
STRATEŠKI CILJ 1. DINAMIČAN I ODRŽIV EKONOMSKI RAZVOJ U POVOLNOM POSLOVNOM OKRUŽENJU	43,90%	356.603.870	170.583.720	186.020.150	
1.1. Konkurentan poslovni sektor na pravcu zelene tranzicije i digitalne transformacije	12,78%	103.811.800	35.011.720	68.800.150	
1.2. Razvoj odživog konkurentnog i dinamičnog sektora poljoprivrede, vodopривrede i šumarstva	25,98%	211.053.000	110.803.000	100.250.000	
1.3. Razvoj i promocija održivog turizma Tuzlanskog kantona	4,46%	36.239.000	20.169.000	16.070.000	
1.3.1. Inoviranje postojećih i razvoj novih atraktivnih sadržaja turističke ponude sa posebnim akcentom na razvoju sruštajnih kapaciteta		5.900.000	4.500.000	1.400.000	Turistička zajednica TK
1.3.2. Razvoj turističke infrastrukture i poticanje investicije u turizmu		25.700.000	13.480.000	12.220.000	EU, JLS
1.3.3. Promocija i brendiranje Tuzlanskog kantona kao poželjne turističke destinacije		2.639.000	1.689.000	950.000	Turistička zajednica TK, Budžeti JLS, ostali donatori
1.3.4. Razvoj ljudskih potencijala i destinacijskog menadžmenta kroz Turističku zajednicu TK		2.000.000	500.000	1.500.000	EU, Turistička zajednica TK

Sukladno Zakonu o razvojnog planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine i Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH, Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja izrađuje trogodišnje i godišnje planove poslovanja, koji su podloga za izradu DOP-a i Godišnjeg proračuna. U tom kontekstu Ministarstvo ima obvezu operacionalizirati mјere iz Strategije razvoja Tuzlanskog kantona, koji sukladno Uredbi postaju programi u trogodišnjim i godišnjim programima rada. Ministarstvo je izradilo indikativni finansijski okvir financiranja mјera iz proračuna Tuzlanskog kantona do iznosa predviđenih Indikativnim finansijskim okvirom u Strategiji razvoja Tuzlanskog kantona.

**Tabela 11. Indikativni iznos financiranja programa/mjera razvoja turizma iz Strategije razvoja Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024–2029. godina**

Izvori financiranja	Okvirna procjena po godinama (KM)						UKUPNO
Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2024.-2029.
PRORAČUN TUZLANSKOG KANTONA (Mјere iz Strategije Tuzlanskog kantona)	2.600.000	2.600.000	3.000.000	4.000.000	4.000.000	3.962.000	20.162.000
PRORAČUN TUZLANSKOG KANTONA (Nove mјere u Strategiji turizma)	1.400.000	1.400.000	1.200.000	1.000.000	1.000.000	1.266.500	7.266.500
<b>PRORAČUN TUZLANSKOG KANTONA - UKUPNO</b>	<b>4.000.000</b>	<b>4.000.000</b>	<b>4.200.000</b>	<b>5.000.000</b>	<b>5.000.000</b>	<b>5.228.500</b>	<b>27.428.500</b>
VANJSKI IZVORI (Mјере iz Strategije Tuzlanskog kantona)	2.000.000	2.250.000	2.500.000	2.800.000	3.000.000	3.520.000	16.070.000
VANJSKI IZVORI (Nove mјere u Strategiji turizma)	250.000	250.000	400.000	1.200.000	1.500.000	1.330.000	4.930.000
<b>VANJSKI IZVORI - UKUPNO</b>	<b>2.250.000</b>	<b>2.500.000</b>	<b>2.900.000</b>	<b>4.000.000</b>	<b>4.500.000</b>	<b>4.850.000</b>	<b>21.000.000</b>
<b>SVEUKUPNO-STRATEGIJA RAZVOJA TURIZMA</b>	<b>6.250.000</b>	<b>6.500.000</b>	<b>7.100.000</b>	<b>9.000.000</b>	<b>9.500.000</b>	<b>10.078.500</b>	<b>48.428.500</b>

Kako bi se uspješno ostvarili zacrtani strateški ciljevi, prioriteti i mjere predviđene Strategijom razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje od 2024. do 2029. godine, neophodno je izdvojiti značajna finansijska sredstva. Konkretno, potrebno je uložiti ukupno 48.428.500 konvertibilnih maraka. Od tog iznosa, iz proračuna Tuzlanskog kantona je potrebno izdvojiti 27.428.500 KM, dok se preostalih 21.000.000 KM planira osigurati putem eksternih izvora financiranja, uključujući fondove Europske unije, sredstava općina i gradova Tuzlanskog kantona, te Turističke zajednice Tuzlanskog kantona i druge potencijalne izvore. Uzimajući u obzir da se očekuje rast ukupnih prihoda proračuna Tuzlanskog kantona u narednim godinama, jasno je da predviđeni godišnji iznosi za razvoj turizma u visini od 4,1 milijuna KM ne predstavljaju značajno opterećenje. Naprotiv, investiranje u turizam je iznimno važno, ne samo za njegov samostalan rast, nego i za akceleraciju ukupnog razvoja Tuzlanskog kantona. Stoga, ono što je potrebno u ovom trenutku je odlučnost i opredijeljenost da se osiguraju potrebna sredstva kako bi se osigurao održivi i konkurentan rast turizma u narednom razdoblju.

### 3 SWOT i strateško fokusiranje

#### 3.1 Analiza unutarnjeg i vanjskog okruženja – SWOT matrica

Unutarnje okruženje odnosi se na snage i slabosti koje imaju Ministarstvo trgovine, turizma i sabraćaja i Vlada Tuzlanskog kantona, na koje mogu utjecati u okvirima svojih nadležnosti. Vanjsko okruženje odnosi se na prijetnje i prilike na koje Ministarstvo trgovine, turizma i sabraćaja i Vlada Tuzlanskog kantona ne mogu utjecati. SWOT matrica daje uvid u to koje je slabosti, strateškim djelovanjem, u narednom razdoblju potrebno minimizirati, uz istodobno povećanje snaga, kao i koje prilike je moguće iskoristiti, uz istodobno smanjenje prijetnji iz okruženja, kada je u pitanju razvoj turizma Tuzlanskog kantona.

Tabela 12. SWOT matrica turizma Tuzlanskog kantona

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Naši ljudi – njihova gostoljubivost, tradicionalna otvorenost i uvijek pozitivno raspoloženje prema gostima.</li> <li>• Prirodni resursi (geološki, reljefni, klimatski, podzemne i površinske vode, tlo, biljni i životinjski svijet).</li> <li>• Postojanje obrazovnih institucija, srednje škole i Univerzitet u Tuzli, koje imaju razvijene programe iz oblasti turizma (npr. studijski program "Menadžment u turizmu" i "Turizmologija").</li> <li>• Međunarodni aerodrom Tuzla sa proširenim i moderniziranim kapacitetima.</li> <li>• Kulturno-povijesni spomenici (neolitski arheološki lokaliteti, ostaci antičkih građevina, kulturno-povijesni spomenici povezani sa srednjovjekovnim, osmanskim austro-ugarskim i periodom socijalističke izgradnje).</li> <li>• Gastronomска ponuda</li> <li>• Prepoznatljive i tradicionalne manifestacije (sajmovi, vašari, umjetnički susreti).</li> <li>• Interdisciplinarni nastavni programi i programi strukovne naobrazbe.</li> <li>• Demografski potencijali (dijaspora i radnospособна populacija za pružanje usluga u turizmu; najmnogoljudniji kanton u Bosni i Hercegovini, gostoljubivost i multikulturalnost)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nedovoljna iskorištenost potencijala za razvoj različitih oblika turizma, utemeljenih na prirodno-geografskim i društveno-geografskim elementima.</li> <li>• Nedovoljna promocija brojnih prirodno turističkih resursa Tuzlanskog kantona.</li> <li>• Nedovoljna razina poznавanja profila i karakteristika turista i turističkog tržišta Tuzlanskog kantona.</li> <li>• Rad „na crno“ u turističkom sektoru.</li> <li>• Nedovoljno iskorišteni potencijali za razvoj turističkih oblika srednje atraktivnosti i konkurenčnosti.</li> <li>• Nedovoljna razina segmentacije tržišta za ruralni turizam.</li> <li>• Neadekvatno zakonodavstvo i regulativa za razvoj turizma.</li> <li>• Nedovoljno razvijen proces strateškog upravljanja destinacijom.</li> <li>• Nedostatak kvalitetnih programa cjeloživotnog učenja u oblasti turizma.</li> <li>• Mnoge turističke atrakcije nemaju propratni sadržaj i infrastrukturu, kako bi bile turistički proizvod.</li> <li>• Nepostojanje atraktivnih srednjoškolskih programa iz turizma, hotelijerstva i ugostiteljstva u svim općinama u Tuzlanskom kantonu i općenito mali interes za upis u srednje škole sa turističkim usmjerenjima.</li> </ul>

- Univerzitetski i poslovni centar (poslovni i kongresni turizam).
- Raspoloživ "sekundarni" stambeni prostor koji je moguće, uz adekvatan sustav potpore, prenamijeniti za turističke svrhe.
- Nepostojanje turističkih zajednica kod svih lokalnih zajednica Tuzlanskog kantona.
- Mali broj turističkih info centara u JLS Tuzlanskom kantonu
- Nedovoljno razvijena primarna i sekundarna turistička infrastruktura (suprastruktura) i niska razini ulaganja u istu.
- Nedovoljno razvijena cestovna i komunalna infrastruktura na području Tuzlanskog kantona.
- Niska izvansmještajna ponuda objekata turističke infrastrukture (odnosi se na razne usluge i aktivnosti koje se nude gostima koji borave u određenom smještaju ili turističkom odredištu, ali ne spadaju u smještajne kapacitete).
- Neadekvano upravljanje razvojem ljudskih resursa u turizmu na području Tuzlanskog kantona (deficit ekspertnog osoblja, visok stupanj apsentizma i fluktuacije uposlenika u turizmu, odlazak djelatnika u zemlje okruženja u sezonskom razdoblju, neadekvatana edukacija i razvoj kadrova u oblasti turizma, niska razina kvalifikacija uposlenih u ugostiteljstvu i hotelijerstvu /nerijetko poslove u hotelijerstvu i ugostiteljstvu obavljaju kadrovi drugih profila/, niska prosječna plaća u oblasti turizma i ugostiteljstva i sl.).
- Izostanak marketinških strategija i promotivnih aktivnosti na razini Kantona i JLS.
- Mali broj poslovnih subjekata koji pružaju usluge turistima (restorani /naročito više kategorije/, menze, kafići, barovi i ostali ugostiteljski objekti).
- Neiskorišten potencijal javno-privatnog partnerstva u oblasti turizma.
- Nedovoljan broj smještajnih kapaciteta (objekata, smještajnih jedinica, ležajeva).
- Neodrživost poslovnih modela gospodarskih subjekata u oblasti turizma na području Tuzlanskog kantona.
- Nepostojanje jedinstvenih registara turističke infrastrukture Tuzlanskog kantona, turističkih subjekata itd.

**PRILIKE**

- Tendencija rasta kratkih posjeta gradovima ili turističkim lokalitetima i mjestima u Tuzlanskom kantonu.
- Digitalno i fizičko mapiranje turističke ponude.
- Brendiranje destinacije Tuzlanskog kantona i brendiranje turističke ponude Tuzlanskog kantona.
- Usvajanje modela destinacijskog menadžmenta.

**PRIJETNJE**

- Nedostatak ljudskih resursa za oblast turizma na području Tuzlanskog kantona, uzrokovan nepovoljnim demografskim promjenama i intenzivnim emigracijama.
- Izostanak interesa turističkih agencija za kreiranje receptivnih turističkih aranžmana koji se odnose na turističku ponudu.
- Izražena fluktuacija uposlenih u turističkom sektoru.

- Razvijanje poduzetničke svijesti ljudi u lokalnim zajednicama, u pogledu prepoznavanja potencijala za zaradu u sektoru turizma, ugostiteljstva i hotelijerstva.
- Jačanje uloge obrazovnih institucija na unapređenju kompetencija, znanja i vještina uposlenika u turističkom sektoru.
- Unapređenje poznavanja stranih jezika radi privlačenja stranih turista.
- Korištenje potencijala ITC i digitalnih kanala za razvoj turizma.
- Poticaji iz proračuna za razvoj i povezivanje postojećih turističkih atrakcija u turistički proizvod.
- Opredijeljenost Vlade Tuzlanskog kantona za strateški razvoj turizma.
- Financiranje turističkih i infrastrukturnih projekata iz EU fondova (IPA, CBC, Interreg itd.).
- Obuka i trening, svih zainteresiranih aktera iz sektora turizma, za pripremu i pisanje projektnih prijedloga i unapređenje drugih kompetencija turističkih djelatnika.
- Priprema projektnih prijedloga za iskorištavanje postojećih prirodnih resursa u svrhu razvoja turizma.
- Očekivani zakonodavni okvir za uspostavu destinacijske marketing organizacije i destinacijskih menadžment kompanija.
- Planirana izgradnja autoputeva i autocesta na području Tuzlanskog kantona.
- Jačanje komplementarne turističke proizvodnje uz glavne turističke atrakcije.
- Interes *low-cost* aviokompanija za sekundarne aerodrome.
- Javno-privatna partnerstva u razvoju turističkih proizvoda.
- Državna imovina koju je moguće staviti u funkciju turizma.
- Profesionalno upravljanje i prodaja konferencijskih i manifestacijskih sadržaja.
- Niska stopa dolaska turista i broja noćenja turista, posebice stranih u Tuzlanski kanton u odnosu na Federaciju BiH.
- Nedovoljno razvijena svijest o mogućnostima razvoja turizma.
- Nepovoljan zakonski okvir za održivost turističkih zajedница.
- Odlazak mlađih (posebice visokokvalificiranih).
- Nedovoljna snaga jedinica lokalne samouprave da pokrenu turistifikaciju resursa.
- Divlja gradnja uz turističke atrakcije (jezera, rijeke, planine) koja narušava dojam i doživljaj turističkog proizvoda.
- Loš imidž Bosne i Hercegovine kao turističke destinacije u svijetu.
- Posljedice pandemije COVID-a 19.
- Nedovoljna briga o okolišu.
- Odumiranje sela i seoskih domaćinstava (de-agrarizacija).
- Konkurenčija ostalih domaćih i regionalnih destinacija.
- Nestabilna politička situacija u Bosni i Hercegovini.
- Visok stupanj korupcije
- Geoekološki problemi (niska razina kvalitete zraka u urbanim područjima u toku zime, zagađene vode u srednjim i donjim tokovima, niska razina kvalitete tla uz urbane zone i prometnice).
- Nerazvijena svijest o potrebi osiguranja održivosti biljnog i životinjskog svijeta (transformacija lovnog i ribolovnog turizma u humani oblik športsko-rekreativne aktivnosti).

U prikazanoj SWOT analizi, navode se snage i slabosti, kao i prilike i prijetnje za razvoj turizma na području Tuzlanskog kantona. Ova analiza daje uvid u to koje je slabosti strateškim djelovanjem u narednom razdoblju potrebno minimizirati, uz istodobno povećanje snaga, kao i koje prilike je moguće iskoristiti, uz istodobno smanjenje prijetnji iz okruženja, kada je u pitanju razvoj turizma na ovom kantonu.

### 3.2 Strateško fokusiranje

Uspješnost razvoja turizma Tuzlanskog kantona mjerit će se sposobnošću da se iskoriste raspoloživi turistički potencijali, da se kreira atraktivni autohtoni i inovativni turistički proizvod, usklađen sa promjenljivim preferencijama kupaca, da se nedvosmisleno definiraju međuodnosi turističke destinacije, turističke regije, turističkog mjesta, turističkog objekta u cilju uspostavljanja funkcionalnog i održivog upravljanja destinacijom od strane kompetentnih kadrova, obrazovanih kroz namjenski dizajnirane obrazovne programe u institucijama srednje i visokoškolske naobrazbe Tuzlanskog kantona, da se preciziraju obilježja elemenata marketing miksa Tuzlanskog kantona, koji će osigurati privlačenje većeg broja domaćih i stranih turista, da se unaprijede i rekonstruiraju postojeći i izgrade novi objekti primarne i sekundarne turističke infrastrukture i javne komunalne

infrastrukture, koji će osigurati siguran i kvalitetan boravak turista čiji će turistički doživljaj pomoći da se ponovno vrate i preporuče Tuzlanski kanton, kao turističko odredište, svojim poznanicima tradicionalnim i digitalnim načinom komunikacije.

Kreatori politika razvoja turizma, pri ostvarenju naprijed navedenog, će uzeti u obzir trendove i prijetnje iz okruženja i interne slabosti ali će istodobno, svjesni prilika iz okruženja i vlastitih snaga, biti fokusirani na sljedeća strateška i dugoročna opredjeljenja razvoja turizma Tuzlanskog kantona, odnosno strateške fokuse:

Tabela 13. Strateški fokusi

1.	Sustavni pristup kreiranju turističkih proizvoda Tuzlanskog kantona kao turističke destinacije
2.	Unaprijediti postojeće i izgraditi nove objekte turističke infrastrukture
3.	Menadžment i marketing destinacije
4.	Sustavni pristup razvoju ljudskih potencijala za potrebe turističkog sektora Tuzlanskog kantona

### 3.2.1 Strateški fokus 1. Sustavni pristup kreiranju turističkih proizvoda Tuzlanskog kantona kao turističke destinacije

Tuzlanski kanton se izdvaja kao regionalna turistička destinacija, prepoznatljiva po mogućnostima razvoja turističkog proizvoda baziranog na tematskom turizmu, odnosno posebnim oblicima turizma. Resursi za razvoj ovog vida turizma utemeljeni su na autentičnom kulturno-povijesnom nasleđu te sačuvanim resursima prirodne sredine.

Razvoj turističkog proizvoda Kantona podrazumijeva angažiranje svih podsustava s ciljem postizanja zakonitosti životni ciklus – reciklus destinacije. Kreiranje turističkog proizvoda zasniva se na održivom razvoju, odnosno optimalnom korištenju prirodnih resursa uz očuvanje prirodne baštine i biološke raznolikosti te poštivanju društvenih i kulturnih vrijednosti zajednice.

### 3.2.2 Strateški fokus 2. Unaprijediti postojeće i izgraditi nove objekte turističke infrastrukture

Važnost izgradnje turističke infrastrukture prepoznata je u mjerama prioriteta za razvoj turizma u Strategiji razvoja Tuzlanskog kantona, za čiju implementaciju su predviđena značajna finansijska sredstava. Operacionalizacija aktivnosti mjera, na jednoj strani, i primarnih rezultata istraživanja stanja primarne i sekundarne turističke infrastrukture, te javne komunalne infrastrukture u funkciji razvoja turizma Tuzlanskog kantona, na drugoj strani, ukazala je na potrebu dodatnog fokusiranja na unapređenje postojećih i izgradnju nedostajućih objekata turističke i javne komunalne infrastrukture, za što će biti potrebno planirati dodatna finansijska sredstva. Primarna i sekundarna turistička infrastruktura predstavlja materijalni i organizacioni temelj razvoja turizma. Ulažući u unapređenje i izgradnju objekata turističke infrastrukture Vlada Tuzlanskog kantona stvara investicijski krug koji potiče privatna ulaganja, omogućava javno-privatno partnerstvo, integrira aktivnosti i projekte većeg broja ministarstava, kantonalnih uprava, direkcija i javnih poduzeća. Dosadašnja iskustva su pokazala da nije dovoljno izgraditi turističku infrastrukturu bilo da je javna ili privatna, nego je potrebno kontinuirano poticati njen rad, rast i razvoj uz dobro osmišljene programe i dobru organizaciju upravljanja turističkim destinacijama, kako bi se osiguralo da se turisti osjećaju zadovoljno i ugodno u turističkim objektima sa dobro dizajniranim i kvalitetnim uslugama.

Fokusiranje na kontinuirano poticanje razvoja **javne i privatne primarne turističke infrastrukture**, kroz dobro osmišljene, korisnicima prilagođene programe potpore s naročitim fokusom na objekte primarne turističke infrastrukture koji nisu obuhvaćeni mjerama iz Strategije razvoja Tuzlanskog kantona za razdoblje 2021–2027. godina, a naročito skijališta, kupališta i plaža, tematskih i zabavnih parkova, odmorišta osim putova, malih vještačkih akumulacija sa kupalištem, bazena za kupanje, objekata za promatranje prirodnih rijetkosti, objekata za predah i kraće zadržavanje turista, upotpunilo bi materijalni i organizacijski temelj za kreiranje atraktivnog i autohtonog turističkog proizvoda. U narednom razdoblju bit će potrebno fokusirati se na programe potpore za unapređenje objekata **sekundarne turističke infrastrukture (suprastrukture)**, kao što su: galerije, izložbe, arheološka nalazišta, speleološki objekti, povijesni spomenici i popratna infrastruktura, parkirališta i pristupne ceste u funkciji turističke infrastrukture – koje nisu kategorizirane kao javne ceste, javni sanitarni čvorovi, sportski objekti i ostala športska infrastruktura na otvorenom prostoru u funkciji aktivnog turizma, rodne kuće

poznatih osoba. Programi potpore trebaju biti kreirani i sufinancirani u suradnji s Ministarstvom naobrazbe i znanosti, Ministarstvom za kulturu, šport i mlade i usklađeni sa prioritetima i strateškim ciljevima razvoja turizma. Ranije započeta kontinuirana potpora izgradnji svih modaliteta prometa, posebice održavanje i izgradnja cesta i osuvremenjivanja i unapređenja kapaciteta Međunarodnog aerodroma Tuzla, kao i javne komunalne infrastrukture bit će nastavljeno i u narednom razdoblju, sa fokusom na infrastrukturne objekte koji najviše podupiru razvoj turizma. Zbog značaja poslovnih subjekata (poduzeća i obrta) iz područja smještaja i ugostiteljstva za unapređenje sadržaja i kvalitete turističke ponude i njihovog učešća u turističkom proizvodu Tuzlanskog kantona, u analizu utvrđene niske razine razvijenosti i neadekvatne kvalificiranosti radne snage u narednom razdoblju će biti kreirani programi potpore, koji će doprinijeti povećanju kapaciteta ali i poboljšanju kvalitete usluge.

### 3.2.3 Strateški fokus 3. Menadžment i marketing destinacije

Holistički pristup destinacijskom menadžmentu i marketingu odnosi se na unapređenje i promoviranje turizma turističke destinacije Tuzlanskog kantona, strateško planiranje, formulaciju i implementaciju strategija, istraživanje turističkih tržišta, promoviranje i brendiranje, digitalizaciju i inovacije, financiranje i privlačenje investicija, a primjena bi rezultirala izgradnjom jake i jedinstvene pozicije destinacije Tuzlanskog kantona, osiguranjem održivosti turizma i izgradnjom kulture turizma u turističkoj destinaciji Tuzlanskog kantona. Stoga bi unapređenje funkcija turističkih zajednica JLS i turističke zajednice Tuzlanskog kantona dovelo do efikasnijeg upravljanja turističkom destinacijom Tuzlanskog kantona, implementacije strategija i u njima definiranih mjera, prioriteta i strateških ciljeva te promoviranja turističkog sektora, turističkih subjekata kao i politika i donositelja odluka vezanih za održivi razvoj, a sukladno Agendi 2030 za održivi razvoj (SDGs).

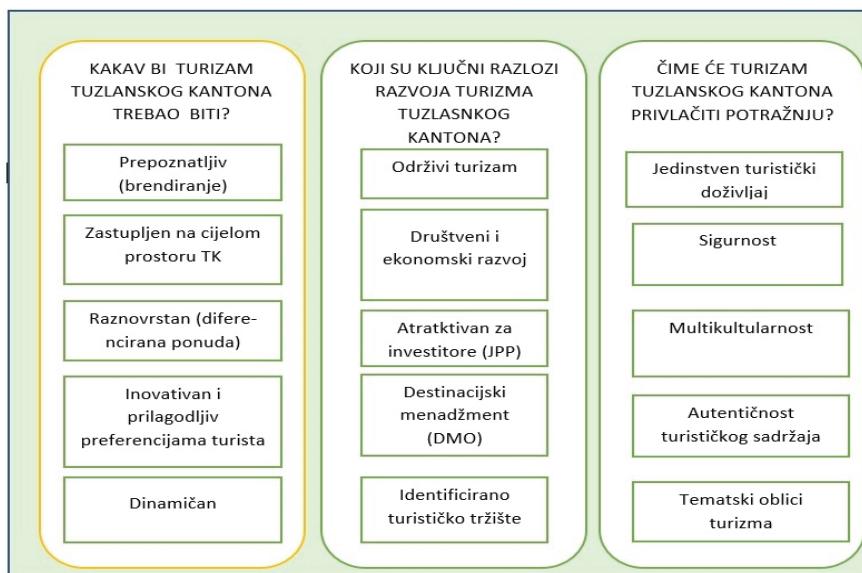
U pogledu boljeg pozicioniranja, efikasnijeg upravljanja i koordinacije aktivnosti u oblasti marketinga i kreiranja snažnog brenda na razini JLS i Tuzlanskog kantona nameće se potreba za oblikovanje i izbor strategije marketinga te marketing planova turističkih zajednica.

### 3.2.4 Strateški fokus 4. Sustavni pristup razvoju ljudskih potencijala za potrebe turističkog sektora Tuzlanskog kantona

Sustavni pristup razvoju ljudskih potencijala za potrebe turističkog sektora Tuzlanskog kantona podrazumijeva, s jedne strane, razvoj ciljanih programa za formalnu naobrazbu budućih, novih kadrova u turizmu, te razvoj programa cjeloživotnog učenja za unapređenje kompetencija postojećih kadrova u turizmu, kao i certificiranje rukovodećih kadrova iz oblasti menadžmenta u turizmu, s druge strane. U tom smislu neophodno je razvijanje kvalitetnih nastavnih programa iz turizma, hotelijerstva i ugostiteljstva u srednjim školama u Tuzlanskom kantonu i unapređenje kvalitete studijskih programa menadžmenta u turizmu i turizmologije pri Univerzitetu u Tuzli (kroz jačanje suradnje sa turističkim privrednim subjektima), te razvoj i provođenje programa obuke i certificiranja iz menadžmenta u turizmu rukovodećih kadrova u turizmu (u suradnji sa fakultetima Univerziteta u Tuzli, koji izvode studijske programe iz turizma), kao i razvoj i provođenje interdisciplinarnog programa cjeloživotne naobrazbe iz područja menadžmenta u turizmu.

## 4 Vizija razvoja turizma Tuzlanskog kantona

Vizija razvoja turizma Tuzlanskog kantona predstavlja sliku poželjne budućnosti kojoj teže različite kategorije ključnih interesnih grupa (turisti, turistički subjekti, turističke zajednice/tijela/sektori/službe na razini Kantona i jedinica lokalne samouprave, investitori, obrazovne, kulturne i resorne institucije i ministarstva na razini Federacije i Kantona, šira društvena zajednica i dr.). Vizija razvoja turizma Tuzlanskog kantona temelji se na sustavu vrijednosti kojim se odgovara na tri ključna pitanja: (1) kakav bi turizam Tuzlanskog kantona trebao biti?; (2) koji su ključni preduvjeti razvoja turizma Tuzlanskog kantona?; (3) čime će turizam Tuzlanskog kantona privlačiti potražnju?



Slika 3. Elementi vizije Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona 2024–2029. godina

Sukladno gornjim odrednicama, izrađena je i razvojna vizija turizma Tuzlanskog kantona:

Tuzlanski kanton je multikulturalna, prepoznatljiva turistička destinacija, koja će, čuvajući bogato naslijeđe i resurse, inovativnom i raznolikom ponudom, turistima pružiti jedinstven turistički doživljaj.

#### MOTO

Otkrij i uživaj!

## 5 Strateški ciljevi sa indikatorima

Strateški ciljevi su usklađeni sa Strategijom razvoja Tuzlanskog kantona za razdoblje 2021–2027. godina, Strategijom razvoja Federacije BiH za razdoblje 2021–2027. godina i Okvirom za ciljeve održivog razvoja u BiH 2030, kojim se utvrđuju zajednički podciljevi i indikatori za sve razine vlasti u Bosni i Hercegovini (zajednički minimum) te usmjeravaju budući procesi strateškog planiranja.

Strategija razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024–2029. godina je sektorska strategija koja, prema Zakonu o razvojnem planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji BiH, mora biti usuglašena sa strategijama višeg reda, a prije svega sa Strategijom razvoja Tuzlanskog kantona, kojom je programiran razvoj turizma za isto obuhvatno razdoblje, kroz prioritet u okviru strateškog cilja za ekonomski razvoj. Prioritet 3.1. Poticati razvoj turizma u Tuzlanskom kantonu operacionalizira se kroz četiri mjeru, koje su budžetirane u iznos od 36,2 milijuna KM, od čega iz proračuna Tuzlanskog kantona iznos od 20,2 milijuna KM. Naprijed navedene činjenice opredijelile su nas da iz Strategije razvoja Tuzlanskog kantona preuzmemos prioritet i, u sektorskoj Strategiji razvoja turizma, tretiramo ga kao strateški cilj pod istim nazivom. Osim ovog strateškog cilja, zbog razdoblja obuhvata i obima projiciranih sredstava za razvoj turizma iz proračuna Tuzlanskog kantona predložili smo samo jedan dodatni strateški cilj.

Tabela 14. Strateški ciljevi razvoja turizma Tuzlanskog kantona

- |    |   |
|----|---|
| 1. | Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu |
| 2. | Unaprijediti konkurentnost turizma Tuzlanskog kantona |

## 5.1 Strateški cilj 1. Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu

Zahvaljujući brojnim turističkim atrakcijama, raznovrsnosti turističke ponude, postojanju aerodroma na području Kantona, ali i solidnoj cestovnoj povezanosti sa regijom, stvorene su pretpostavke za progresivniji razvoj turizma u funkciji ukupnog ekonomskog razvoja Tuzlanskog kantona. Kako bi se planski usmjeravao razvoj turizma, neophodno je raditi na unapređenju zakonodavnog okvira i turističkih statistika, kao osnovne poluge razvoja ove oblasti. Poseban značaj ima unapređenje regulatornog okvira koji će olakšati rad turističkih djelatnika i poslovnih subjekata u turizmu, a ujedno potaknuti turističke poduzetnike u sivoj zoni za formalnu registraciju poslovanja.

Uz to, neophodno je kreirati programe potpore za privatni i javni sektor u oblasti turizma, prije svega za postojeće i potencijalne poduzetnike i poslovne subjekte u oblasti hotelijerstva i ugostiteljstva, ali i jačati javno-privatnu suradnju te podržati javni sektor u jačanju kapaciteta za pružanje kvalitetnih javnih usluga u oblasti turizma.

S ciljem razvoja različitih oblika turizma, u okviru turističke ponude, neophodno je unapređenje i izgradnja turističke infrastrukture, uz opremanje turističkih atrakcija prikladnim objektima turističke ponude te izrada promo-materijala i realizacija kampanja sa ciljem promocije i brendiranja Tuzlanskog kantona, kao poželjne turističke destinacije (izrada internet stranica, *online* prezentacija, organizacija stručnih predavanja i izložbi i sl.). U svemu navedenom, turistički proizvodi, a uz njih i smještajni kapaciteti – trebaju biti jasno osmišljeni, moderno uređeni i prezentirani te strateški komunicirani koristeći dostupne kanale u cilju motiviranja dolaska turista ali i produžetka boravka na području Kantona. Očekuje se da realizacija ovog strateškog cilja rezultira povećanjem broja dolazaka turista na području Tuzlanskog kantona kao i njihovo duže zadržavanje – gledano u povećanom broju noćenja na području Tuzlanskog kantona. Unapređenju kapaciteta doprinijet će se kroz razvijeniju i brojniju smještajnu infrastrukturu ali i povećan broj uposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo).

**Prvi strateški cilj** je utemeljen na sljedećim ključnim pretpostavkama:

- da se kroz unapređenje turističkih statistika doprinese boljem okruženju, u kojem je moguće kvalitetnije pratiti stanje turizma, a time i donositi adekvatnije i efikasnije politike i programe,
- da se kroz unapređenje zakonodavnog okvira stvari bolje okruženje – u kojem se osnivanju, opstaju, rastu i razvijaju novi i postojeći subjekti u oblasti turizma,
- da se kroz izgradnju, rekonstrukciju i sanaciju primarne turističke infrastrukture i turističke suprastrukture doprinese proširenju i unapređenju kvaliteta dostupnih usluga,
- da se kroz razvoj smještajnih kapaciteta doprinese unapređenju konkurentnosti turističkog sektora na području Tuzlanskog kantona,
- da se kroz razvoj turističke ponude na području Tuzlanskog kantona podigne svijest o potencijalima bavljenja turizmom posebice u ruralnom području te motivira stanovništvo da se uključi u razvoj turističkih kapaciteta i turističke ponude. Poseban naglasak se stavlja na uključivanje obiteljskih domaćinstava u turističko-ugostiteljsku djelatnost.

Pri definiranju **prvog strateškog cilja** i elemenata koji se odnose na ekonomski razvoj u Strategiji razvoja Tuzlanskog kantona za razdoblje 2021–2027. godina uzet je u obzir i **Ovkir za ciljeve održivog razvoja u BiH** koji utvrđuje zajedničke podciljeve i indikatore za sve razine vlasti u BiH (zajednički minimum), gdje su definirani elementi relevantni u odnosu na sljedeće razvojne pravce i akceleratore.

STRATEŠKI CILJ 1. Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu				
CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA	PRAVCI RAZVOJA			
	Pametan rast		Društvo jednakih mogućnosti	
 <b>1 NEMA SIROMAŠTVA</b> <b>8 DOSTOJAN RAD I EKONOMSKI RAST</b> <b>9 INDUSTRIJA, INOVACIJE I INFRASTRUKTURA</b> 	Akceleratori	Podciljevi	Akceleratori	Podciljevi
	Pametno upravljanje prirodnim resursima	Održivi turizam	Aktivacija upošljavanja ranjivih kategorija	Povećanje upošljivosti neuposlenih osoba kroz razvoj socijalnog poduzetništva
	Povećanje investicija u infrastrukturu	Jačati infrastrukturu u oblasti digitalnih tehnologija		

	Povoljno okruženje za poduzetništvo i inovacije	Povećanje investicija u infrastrukturu istraživanja, razvoja i inovacija u javnom i privatnom sektoru; Mobiliziranje potencijala dijaspore; Globalni lanci vrijednosti		
--	---	--	--	--

Ostvarenje strateškog cilja pratit će se kroz odabrane indikatore utjecaja, nakon kojih će se moći ocijeniti vrsta i stupanj promjena u okruženju. Tabela sumira indikatore za koje su definirane početne i ciljne vrijednosti ostvarenja strateških ciljeva.

Tabela 15. Indikatori utjecaja Strateškog cilja 1

STRATEŠKI CILJ 1. POTICATI RAZVOJ ODRŽIVOG TURIZMA U TUZLANSKOM KANTONU	Indikator (utjecaja)	Izvor	Polazna vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2029.)
	Broj dolazaka turista	FZS	37.196	60.000
	Broj noćenja turista	FZS	70.651	115.000
	% ostvarenih investicija u djelatnosti hotelijerstva i ugostiteljstva u ukupnim investicijama Tuzlanskog kantona	FZS	0,40%	1,00%
	Broj uposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo) (pravne osobe, poslovne jedinice pravnih osoba i obrt)	FZS	3.358	5.000

## 5.2 Strateški cilj 2. Unaprijediti konkurentnost turizma Tuzlanskog kantona

Podupirući ostvarenje vizije, u kojoj je naglašeno da je Tuzlanski kanton multikulturalna, regionalno prepoznatljiva turistička destinacija, realizacijom strateškog cilja želi se unaprijediti konkurentnost turizma odnosno razviti sposobnost da Tuzlanski kanton, kao turistička destinacija, djelotvorno i svrshishodno koristi svoje prirodne, kulturne, ljudske, umjetne i kapitalne resurse za razvoj i ponudu kvalitetnih, inovativnih, etičkih i atraktivnih turističkih proizvoda i usluga, a sve u cilju postizanja održivoga rasta, povećanja dodane vrijednosti turističkog sektora, poboljšanja i diversifikacije njene tržišne komponente te optimiziranja atraktivnosti i koristi za turiste i lokalnu zajednicu. Konkurentnost će biti unaprijeđena kroz kreiranje lanca turističkih vrijednosti, odnosno kroz implementaciju primarnih i podupirućih aktivnosti budućih mjera koje su od ključne važnosti za poslovanje turističkog sektora.

Prioritetima i mjerama se planira unaprijediti turistički proizvod, menadžment i marketing destinacija na području Tuzlanskog kantona i podići razinu kompetencija uposlenih u turizmu. Neophodno je poticati unapređenje tematskih oblika turizma Tuzlanskog kantona, inoviranje postojećih i razvoj novih atraktivnih sadržaja turističke ponude, što će u konačnici voditi ka izgradnji i razvoju prepoznatljivog turističkog proizvoda. Razvoj destinacijskog menadžmenta i marketinga, odnosno unapređenje funkcija turističkih zajednica JLS i turističke zajednice Tuzlanskog kantona i izgradnju efikasnog sustava upravljanja turističkom destinacijom, promocijom i brendiranjem Tuzlanskog kantona, kao poželjne turističke destinacije odnosno multikulturalne, sigurne regionalne turističke destinacije, doprinijet će se konkurentnosti turizma Tuzlanskog kantona. Moderniziranje i jačanje naobrazbe, kako formalne tako i neformalne, primjena suvremenih praksi i politika upravljanja ljudskim potencijalima doprinijet će unapređenju kompetencija i kvalifikacija kadrova u turizmu, hotelijerstvu i ugostiteljstvu, što će dodatno povećati performanse konkurentnosti turizma Tuzlanskog kantona. Realizacija navedenog strateškog cilja doprinijet će unaprijeđenom rangu Tuzlanskog kantona u Federaciji BiH u kontekstu broja dolazaka i noćenja turista ali i povećanoj vrijednosti investicija u oblasti turizma. Uz to, doprinijet će se povećanju broja razvijenih sveučilišnih, srednjoškolskih i programa cjeloživotnog učenja u Tuzlanskom kantonu.

## Drugi strateški cilj je utemeljen na sljedećim ključnim pretpostavkama:

- da se – kroz kreiranje turističkih oblika turizma i turističkog proizvoda, utemeljenog na atraktivnosti motiva koji omogućavaju turistički promet tijekom cijele godine, upošljava lokalno stanovništvo, promovira lokalna proizvodnja te doprinosi zaštiti prirodne i kulturne baštine;
- da se kroz inoviranje postojećih i razvoj novih atraktivnih sadržaja turističke ponude te izgradnju prepoznatljivog turističkog proizvoda doprinese razvoju tematskih oblika turizma;
- da se kroz jačanje organizacijske infrastrukture, unapređenje destinacijskog menadžmenta i marketinga, izgradnju i jačanje brenda Tuzlanskog kantona kao destinacije i brenda pojedinačne turističke ponude doprinese razvoju konkurenčnosti turizma Tuzlanskog kantona;
- da se razvoju destinacijskog menadžmenta i marketinga doprinese i kroz razvoj ljudskih potencijala kroz Turističku zajednicu Tuzlanskog kantona;
- da se – razvojem novih sveučilišnih i srednjoškolskih programa naobrazbe, sukladno potrebama tržišta rada, osigura potreban broj kompetentno uposlenih, koji će doprinijeti konkurenčnosti turizma Tuzlanskog kantona i osigurati njegovu bolju pozicioniranost unutar Federacije BiH;
- da se, kroz razvoj i implementaciju programa cjeloživotnog učenja, kao i programa kontinuirane edukacije i/ili certificiranja u oblasti menadžmenta u turizmu i destinacijskog menadžmenta, u suradnji sa fakultetima Univerziteta u Tuzli, koji izvode studijske programe iz turizma, osigura podizanje razina kompetencija (znanja, vještina, stavova) za sve uposlene u turizmu i ugostiteljstvu, ali i doobrazovanja neuposlenih za potrebe turizma.

Pri definiranju **drugog strateškog cilja** i elemenata koji se odnose na ekonomski razvoj u Strategiji razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024–2029. godina uzet je u obzir i **Okvir za ciljeve održivog razvoja u Bosni i Hercegovini**, koji utvrđuje zajedničke podciljeve i indikatore za sve razine vlasti u Bosni i Hercegovini (zajednički minimum), gdje su definirani elementi relevantni u odnosu na sljedeće razvojne pravce i akceleratore:

CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA		STRATEŠKI CILJ 2: UNAPRIJEDITI KONKURENTNOST TURIZMA TUZLANSKOG KANTONA			
		PRAVAC RAZVOJA: PAMETNI RAST		PRAVAC RAZVOJA: DRUŠTVO JEDNAKIH MOGUĆNOSTI	
Akceleratori	Podciljevi	Akceleratori	Podciljevi		
Povećanje investicija u infrastrukturu	Jednak pristup modernoj transportnoj infrastruktuри Veći udio javnih investicija u infrastrukturu Jačati infrastrukturu u oblasti digitalnih tehnologija	Zeleni rast i čista energija	Smanjenje energetskog siromaštva Razvoj „zelenih“ vještina i poslova Decentralizacija elektro-energetskog sustava Dekarbonizacija energetskog sektora	Poboljšanje inkluzivnosti obrazovnih sustava	Smanjenje broja osoba bez adekvatnih kompetencija, znanja i vještina i njihova integracija na tržište rada
1 SVIJET BEZ SIROMAŠTVA 	6 ČISTA VODA I SANITARNI USLOVI 	4 KVALitetno OBRAZOVANje 	7 PRISTUPAČNA ENERGIJA IZ ČISTIH Izvora 	12 ODGOVORNA POTROŠAČKI PROIZVODNJA 	13 OČUVANje KLIME 
14 OČUVANje VODENOG SVJETA 	15 OČUVANje ŽIVOTA NA ZEMLJI 	Pametno upravljanje prirodnim resursima i okolišem	Deminiranje kontaminiranih područja Upravljanje rizicima od katastrofa Zaštita i obnova prirodnog kapitala Razviti sustav cirkularne ekonomije Jačanje kontrole i praćenja kvaliteta ekosustava		

Ostvarenje strateškog cilja pratit će se kroz odabrane indikatore utjecaja nakon kojih će se moći ocijeniti vrsta i stupanj promjena u okruženju. Tabela sumira indikatore za koje su definirane početne i ciljne vrijednosti ostvarenja strateških ciljeva.

Tabela 16. Indikatori utjecaja Strateškog cilja 2

	Indikator (utjecaja)	Izvor	Polazna vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2029.)
STRATEŠKI CILJ 2. UNAPRIJEDITI KONKURENTNOST TURIZMA TUZLANSKOG KANTONA	Rang Tuzlanskog kantona u Federaciji BiH mјeren brojem dolazaka turista	FZS	6	3
	Rang Tuzlanskog kantona u Federaciji BiH mјeren brojem noćenja	FZS	6	3
	Broj turističkih zajednica na razini Tuzlanskog kantona sa unaprijeđenim funkcijama	MTTS	7	9
	Ukupan broj razvijenih sveučilišnih, srednjoškolskih i programa naobrazbe iz oblasti turizma (formalna naobrazba)	MON TK	3	5

## 6 Prioriteti i mjere sa indikatorima

### 6.1 Konceptualni okvir razvoja turizma Tuzlanskog kantona: strateški ciljevi, mjere i prioriteti

Kako bi se ostvarila vizija razvoja turizma Tuzlanskog kantona te osigurao razvojni pravac definiran kroz strateške fokuse, definirana su dva strateška cilja prethodno elaborirana, uz pet prioriteta operacionaliziranih kroz 10 mјera – od kojih je 6 novih mјera, dok su 4 mјere preuzete iz Strategije razvoja Tuzlanskog kantona za razdoblje 2021–2027. godina.

Realizacija Strateškog cilja 1. „Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu“, ostvarit će se kroz realizaciju dva prioriteta, jednog koji se odnosi na unapređenje poticajnog okruženja za razvoj održivog turizma i drugog koji tretira unapređenje i razvoj turističke infrastrukture. Realizacija prioriteta operacionalizira se kroz četiri mјere, od kojih je mјera 1.2.1. „Razvoj turističke infrastrukture i poticanje investicija u turizmu“ preuzeta iz Strategije razvoja Tuzlanskog kantona za razdoblje 2021–2027. godina. Mjerama se želi unaprijediti zakonodavni okvir i turističke statistike, kreirati programi potpore za privatni i javni sektor u oblasti turizma, razviti turistička infrastruktura, podsticati investicije u turizmu te potaknuti razvoj smještajnih kapaciteta za turiste.

Realizacija Strateškog cilja 2. „Unaprijediti konkurentnost turizma Tuzlanskog kantona“, ostvarit će se kroz realizaciju tri prioriteta – prvim se žele unaprijediti tematski oblici turizma u Tuzlanskom kantonu, drugim razviti destinacijski menadžment i marketing, a trećim unaprijediti kompetentnost kadrova u turizmu. Realizacija prioriteta operacionalizira se kroz šest mјera, od kojih su tri mјere (2.1.1. Inoviranje postojećih i razvoj novih atraktivnih sadržaja turističke ponude; 2.3.1. Poboljšanje kvalifikacija i kompetencija kadrova u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu, kroz razvoj formalne naobrazbe; 2.3.2. Poboljšanje kvalifikacija i kompetencija kadrova u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu kroz razvoj neformalne naobrazbe) preuzete iz Strategije razvoja Tuzlanskog kantona za razdoblje 2021–2027. godina. Mjerama se želi doprinijeti inoviranju postojećih i razvoju novih atraktivnih sadržaja turističke ponude, izgraditi i razviti prepoznatljiv turistički proizvod, potaknuti ulaganja u promociju i brendiranje Tuzlanskog kantona kao poželjne turističke destinacije, doprinijeti razvoju ljudskih potencijala i destinacijskog menadžmenta kroz Turističku zajednicu Tuzlanskog kantona, poboljšati kvalifikacije i kompetencije kadrova u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu, kroz razvoj formalne naobrazbe te poboljšati kvalifikacije i kompetencije kadrova u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu kroz razvoj neformalne naobrazbe.

Pregled definiranih strateških ciljeva sa ključnim poljima djelovanja, definiranih u okviru prioriteta te pregled pripadajućih mјera, dat je u narednoj tabeli.

Tabela 17. Strateški ciljevi, prioriteti i mjere razvoja turizma Tuzlanskog kantona

Strateški ciljevi	Prioriteti	Mjere
1. Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu	1.1. Unapređenje poticajnog okruženja za razvoj održivog turizma	1.1.1. Unapređenje zakonodavnog okvira i turističkih statistika 1.1.2. Kreiranje programa potpore za privatni i javni sektor u oblasti turizma
	1.2. Unapređenje i razvoj turističke infrastrukture	1.2.1. Razvoj turističke infrastrukture i poticanje investicija u turizmu 1.2.2. Razvoj smještajnih kapaciteta
2. Unaprijediti konkurentnost turizma Tuzlanskog kantona	2.1. Unapređenje tematskih oblika turizma Tuzlanskog kantona	2.1.1. Inoviranje postojećih i razvoj novih atraktivnih sadržaja turističke ponude 2.1.2. Izgraditi i razviti prepoznatljiv turistički proizvod
	2.2. Razvoj destinacijskog menadžmenta i marketinga	2.2.1. Promocija i brendiranje Tuzlanskog kantona kao poželjne turističke destinacije 2.2.2. Razvoj ljudskih potencijala i destinacijskog menadžmenta kroz Turističku zajednicu Tuzlanskog kantona
	2.3. Unapređenje kompetentnosti kadrova u turizmu	2.3.1. Poboljšanje kvalifikacija i kompetencija kadrova u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu kroz razvoj formalne naobrazbe 2.3.2. Poboljšanje kvalifikacija i kompetencija kadrova u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu kroz razvoj neformalne naobrazbe

## 6.2 Prioriteti strateškog cilja 1. Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu

Strateški cilj 1. „Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu“ operacionalizira se kroz 2 prioriteta i 4 mjere, čije ostvarenje će se pratiti preko 6 indikatora na razini prioriteta i 15 indikatora na razini mjeri.

Tabela 18. Pregled prioriteta i indikatora izlaznih rezultata sa izvorima, polaznim i ciljnim vrijednostima

S t r a t e š k i c i l j 1	Prioritet	Indikatori izlaznih rezultata	Izvor	Polazna vrijednost (2023.)	Ciljna vrijednost (2029.)
1.1. Unapređenje poticajnog okruženja za razvoj održivog turizma	1.1. Unapređenje poticajnog okruženja za razvoj održivog turizma	% izdvajanja za kapitalne transfere potpore turizmu iz godišnjeg proračuna Tuzlanskog kantona	MTTS*	0,47%	1%
		Broj poslovnih subjekata u oblasti turizma na 1.000 stanovnika	MTTS / FIA**	0,22	0,50
	1.2. Unapređenje i razvoj turističke infrastrukture Tuzlanskog kantona	Broj objekata primarne turističke infrastrukture i suprastrukture na Kantonu	MTTS / TZTK** * / JLS****	539	650
		% implementiranih sredstava za unapređenje infrastrukture od značaja za razvoj turizma u ukupnim kapitalnim izdacima Kantona	MTTS	0,28%	1,0%
		Ostvareni prihodi od prodaje u oblasti hotelijerstva i ugostiteljstva	MTTS / FIA	26,1 mil KM	50 mil KM

\*MTTS – Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona

\*\*FIA – Finansijsko-informatička agencija

\*\*\*TZTK – Turistička zajednica Tuzlanskog kantona

\*\*\*\*JLS – Jedinice lokalne samouprave

## 6.2.1 Prioritet 1.1. Unapređenje poticajnog okruženja za razvoj održivog turizma

Prvi korak u realizaciji Agende 2030 u Bosni i Hercegovini predstavlja izrada Okvira za ciljeve održivog razvoja u Bosni i Hercegovini, kao zajedničkog dokumenta svih razina vlasti, koji utvrđuje šire razvojne pravce, putem kojih vlasti na svim razinama i društvo u Bosni i Hercegovini nastoje doprinijeti ostvarivanju Ciljeva održivog razvoja. Jedan od pokretača razvoja unutar razvojnog pravca „Pametni rast“ je održivi turizam i održivi turizam predstavlja pravac razvoja koji Bosni i Hercegovinu može smjestiti u skupinu značajnih turističkih destinacija u svjetskim okvirima.

Sukladno prilikama u okruženju, i Strategija razvoja turizma Tuzlanskog kantona fokusira pažnju na unapređenje poticajnog okruženja za razvoj održivog turizma, kroz unapređenje zakonskog okvira i turističkih statistika, u cilju stvaranja održivih prihoda poslovnim subjektima koji se bave turizmom, te stvaranje pozitivnog razvojnog efekta na druge sektore kao što su poljoprivreda, transport i zaštita životne sredine. Na području Tuzlanskog kantona postoji veliki potencijal za razvoj održivog turizma, međutim, da bi se osigurali okviri za značajan razvoj, ali i praćenje napretka istih, potrebno je prije svega unaprijediti postojeću legislativu, kreirati efikasnije administrativne procedure te kreirati programe potpore kako bi se unaprijedio poslovni ambijent za razvoj turizma te ojačali kapaciteti privatnog i javnog sektora u oblasti turizma.

S ciljem jačanja konkurentnosti turističkog sektora u gospodarstvu Tuzlanskog kantona, neophodno je omogućiti stručnu i finansijsku potporu za poslovne subjekte u oblasti hotelijerstva i ugostiteljstva, kako bi se doprinijelo osnivanju novih i očuvanju, rastu i razvoju postojećih poslovnih poduhvata, ali i ojačala njihova konkurentnost, pri čemu poseban faktor predstavlaju projekti u oblasti standardizacije, unapređenja energijske efikasnosti, digitalizacije i unapređenja inovativnosti u poslovanju. Dodatno, projekti uspostave grupacija poslovnih subjekata te realizacija programa potpore u očuvanju postojećih i otvaranju novih radnih mesta u oblasti hotelijerstva i ugostiteljstva će doprinijeti održivosti biznisa u turističkom sektoru Tuzlanskog kantona. Dodatno, neophodno je pružiti potporu lokalnim turističkim projektima koje implementiraju jedinice lokalne samouprave, nastaviti investicije u javnu infrastrukturu koja se stavlja u funkciju razvoja turizma te unaprijediti dostupnost javnih usluga kao bitnog aspekta za razvoj turizma Tuzlanskog kantona.

**Cilj prioriteta** je kreiranje poticajnog okruženja kroz unapređenje zakonskog okvira i turističkih statistika u cilju funkcionalnog praćenja razvojnih trendova u turizmu, osnivanje novih i očuvanje, rast i razvoj postojećih poslovnih subjekata u oblasti hotelijerstva i ugostiteljstva te jačanje kapaciteta javnog sektora i unapređenje javne infrastrukture u cilju razvoja održivog turizma u Tuzlanskom kantonu.

**Realizacija prioriteta** ostvarit će se kroz unapređenje zakonodavnog okvira i turističke statistike, kreiranjem programa stručne i finansijske potpore opstanku postojećih i osnivanju novih poslovnih subjekata u oblasti turizma i jačanju njihove konkurentnosti, što će im olakšati uključivanje u globalne lance vrijednosti, te jačanje kapaciteta javnog sektora, kroz unapređenje postojeće i izgradnju nove javne infrastrukture – koja se stavlja u funkciju pružanja i unapređenja javnih usluga u oblasti turizma.

Prioritet 1.1. Unapređenje poticajnog okruženja za razvoj održivog turizma se operacionalizira kroz 2 mjeru, čije ostvarenje će se pratiti preko 6 indikatora.

Tabela 19. Pregled mjera unutar Prioriteta 1.1. i indikatora izlaznih rezultata sa izvorima, polaznim i cilnjim vrijednostima

Prioritet	Mjera	Indikatori	Izvor	Polazna vrijednost (2023.)	Ciljna vrijednost (2029.)
1.1. Unapređenje poticajnog okruženja za razvoj održivog turizma	1.1.1. Unapređenje zakonodavnog okvira i turističkih statistika	Pripremljeni i usvojeni prijedlozi izmjena i dopuna zakonskih i podzakonskih akata koji tretiraju oblast turizma u Tuzlanskom kantonu	MTTS	0	5
		Broj uspostavljenih registara u kojima se prikupljaju i obrađuju podaci iz oblasti turizma	MTTS	0	5
	1.1.2. Kreiranje programa potpore za privatni i javni	Broj podržanih startup-a u oblasti turizma na godišnjoj razini	MTTS	0	10
		Broj poslovnih subjekata iz oblasti hotelijerstva i ugostiteljstva koji su podržani u	MTTS	0	50

	sektor u oblasti turizma	projektima jačanja konkurentnosti na godišnjoj razini			
		% implementiranih sredstava za projekte JLS za razvoj turizma od bruto godišnjih proračunskih izdataka u oblasti turizma	MTTS	5%	12%

Prioritet 1.1. Unapređenje poticajnog okruženja za razvoj održivog turizma doprinosi ostvarenju Strateškog cilja 1. „Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu“.

Kroz unapređenje zakonodavnog okvira i turističkih statistika doprinijet će se kreiranju poticajnog okruženja za razvoj turizma, unaprijediti efikasnost administrativnih procedura te unaprijediti proces praćenja razvojnih pokazatelja na Tuzlanskom kantonu, u svrhu unapređenja poslovnog ambijenta za razvoj turizma. Kreiranjem programa potpore za privatni i javni sektor u oblasti turizma doprinijet će se osnivanju novih i očuvanju, rastu i razvoju postojećih poslovnih subjekata u oblasti hotelijerstva i ugostiteljstva, što će ojačati njihovu konkurentnost i olakšati im uključivanje u globalne lance vrijednosti. Dodatno, jačanjem kapaciteta javnog sektora i unapređenjem postojeće i izgradnjom nove javne infrastrukture, koja se stavlja u funkciju pružanja usluga iz oblasti turizma, doprinijet će se jačanju turističkog sektora Tuzlanskog kantona. Navedeno se očekuje da će rezultirati povećanjem ostvarenih izravnih prihoda od turizma, što će pozitivno utjecati na razvoj cijelokupnog gospodarstva Tuzlanskog kantona.

Detaljna razrada mjera data je u Prilogu 3. dokumenta.

Ovaj prioritet i pripadajuće mјere sukladne su ciljevima održivog razvoja: SDG8 Dostojanstven rad i ekonomski rast i SDG9: Industrija, inovacije i infrastruktura.



\*MTTS – Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona

\*\*TZTK – Turistička zajednica Tuzlanskog kantona

\*\*\* FZZS – Federalni zavod za programiranje razvoja

## 6.2.2 Prioritet 1.2. Unapređenje i razvoj turističke infrastrukture Tuzlanskog kantona

Turistička infrastruktura predstavlja nezaobilazan faktor razvoja različitih oblika turizma u okviru turističke ponude te je neophodno unapređenje i izgradnja infrastrukture koja će na području Tuzlanskog kantona utjecati na razvoj turizma i turističke ponude u funkciji dodane vrijednosti turističkih sadržaja. Tuzlanski kanton neupitno ima potencijala i materijalne temelje za razvoj turističke ponude, što potvrđuje identifikacija velikog broja objekata primarne turističke infrastrukture i turističke suprastrukture te potreba za investicijama u razvoj komunalne i prometne infrastrukture neophodne za unapređenje razvoja turizma.

U svrhu daljeg unapređenja i razvoja turističke infrastrukture Kantona potrebno je investirati u izgradnju, rekonstrukciju i sanaciju primarne turističke infrastrukture i turističke suprastrukture uz uređenje i opremanje objekata i pratećih sadržaja u cilju proširenja i unapređenja kvaliteta dostupnih usluga. Također, neophodno je podići svijest o značaju i potencijalima razvoja turizma, kao i mogućnostima uključivanja obiteljskih domaćinstava u turističko-ugostiteljsku djelatnost.

**Cilj prioriteta** je da se kroz unapređenje i izgradnju turističke infrastrukture Tuzlanskog kantona, neophodno ulaganje u komunalnu i prometnu infrastrukturu, koja će biti stavljen u funkciju razvoja turizma te razvoj smještajnih kapaciteta na području Tuzlanskog kantona, doprinese unapređenju konkurenčnosti turističkog sektora na području Tuzlanskog kantona, što će doprinijeti većem interesu za turističkom ponudom Tuzlanskog kantona, odnosno većem broju dolazaka i noćenja te povećanju prihoda od turizma.

**Realizacija prioriteta** ostvarit će se unapređenjem postojećih i izgradnjom novih objekata primarne turističke infrastrukture i turističke suprastrukture, koja će biti stavljen u funkciju razvoja turizma, kao i unapređenjem postojećih i razvojem dodatnih smještajnih kapaciteta, kroz kreiranje programa potpore razvoju smještajnih kapaciteta te podizanjem svijesti i edukacijom stanovništva o mogućnostima i benefitima bavljenja turizmom, posebice u ruralnom području te potencijalnim načinima za uključivanje u turističku djelatnost na području Tuzlanskog kantona.

Navedeno se očekuje da rezultira unapređenjem infrastrukture u oblasti turizma te povećanjem smještajnih kapaciteta na području Tuzlanskog kantona, što će doprinijeti kreiranju inovativnih sadržaja turističke ponude,

većim brojem subjekata koji se bave turističkom djelatnošću, te povećanju ostvarenih izravnih prihoda od turizma, što će pozitivno utjecati na razvoj Tuzlanskog kantona.

Prioritet 1.2. Unapređenje i razvoj turističke infrastrukture Tuzlanskog kantona se operacionalizira kroz 2 mjere, čije ostvarenje će se pratiti preko 6 indikatora.

Tabela 20. Pregled mjeru unutar Prioriteta 1.2. Unapređenje i razvoj turističke infrastrukture Tuzlanskog kantona i indikatora izlaznih rezultata sa izvorima, polaznim i ciljnim vrijednostima

Prioritet 1.2.	Mjera	Indikatori	Izvor	Polazna vrijednost (2023.)	Ciljna vrijednost (2029.)
<b>Unapređenje i razvoj turističke infrastrukture Tuzlanskog kantona</b>	1.2.1. Razvoj turističke infrastrukture i poticanje investicija u turizmu	Broj postavljenih znakova turističke signalizacije Broj markiranih i mapiranih planinarskih staza Vrijednost projekata potpore razvoju turističkoj infrastrukturi (izletišta, turistički kompleksi i sl.)	MTTS TZTK MTTS	150 (2021) 300 (2020) 666.000	200 400 26.000.000
	1.2.2. Razvoj smještajnih kapaciteta	Broj turističkih smještajnih kapaciteta na području Tuzlanskog kantona (hoteli i slični smještaj, odmarališta i slični objekti za odmor, ostali smještaj) Broj ležaja u svim smještajnim objektima	FZS	63	80
		% izdvajanja sredstava za unapređenje smještajnih kapaciteta od bruto proračunskih izdataka u oblasti turizma	MTTS / TZTK / JLS	1.744	2150
				0%	5,5%

Prioritet 2.1. Unapređenje i razvoj turističke infrastrukture Tuzlanskog kantona doprinosi ostvarenju Strateškog cilja 1. „Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu“.

Unapređenjem i razvojem primarne turističke infrastrukture i turističke suprastrukture, a prvenstveno turističke signalizacije i uređenjem pristupnih putova, kao i mapiranjem turističkih sadržaja, stvorit će se pretpostavke za potpuniji i ugodniji boravak turista na području Tuzlanskog kantona, ali, između ostalog, doprinijeti i većoj ulozi kulturno-povijesne baštine Tuzlanskog kantona i prirodnih resursa u razvoju turizma. Kroz unapređenje postojećih i razvoj novih smještajnih kapaciteta na području Tuzlanskog kantona planira se podići svijest o potencijalima bavljenja turizmom, posebice u ruralnom području te motivirati stanovništvo da se uključe u razvoj turističkih kapaciteta i ponude. Poseban naglasak bit će na razvoju svijesti i kapaciteta za održivo korištenje resursa u bavljenju turizmom.

Detaljna razrada mjeru data je u Prilogu 3. dokumenta.

Ovaj prioritet i pripadajuće mjeru sukladne su ciljevima održivog razvoja: SDG8 Dostojanstven rad i ekonomski rast, SDG9: Industrija, inovacije i infrastruktura te SDG13, SDG14 i SDG15 koji se odnose na zaštitu geodiverziteta i klime.



### 6.3 Prioriteti za Strateški cilj 2. Unaprijediti konkurentnost turizma Tuzlanskog kantona

Strateški cilj 2. „Unaprijediti konkurentnost turizma Tuzlanskog kantona“ operacionalizira se kroz 3 prioriteta i 4 mjeru, čije ostvarenje će se pratiti preko 9 indikatora na razini prioriteta i 18 indikatora na razini mjeru.

Tabela 21. Pregled prioriteta i indikatora izlaznih rezultata sa izvorima, polaznim i ciljnim vrijednostima

Strateški cilj 2.	Prioritet	Indikatori izlaznih rezultata	Izvor	Polazna vrijednost (2023.)	Ciljna vrijednost (2029.)
<b>Unaprijediti konkurentnost turizma Tuzlanskog kantona</b>	2.1. Unapređenje tematskih oblika turizma Tuzlanskog kantona	% izdvajanja sredstava za formiranje turističkih proizvoda od bruto proračunskih izdataka u oblasti turizma	MTTS* / TZTK** / JLS***/drugi izvori	5% (procjena)	10%
		Broj dostupnih turističkih aranžmana za posjetu Tuzlanskom kantonu	MTTS / TZTK / JLS/drugi izvori	8 (procjena)	20
	2.2. Razvoj destinacijskog menadžmenta i marketinga	Prihod realiziran od prodaje paket aranžmana	TZ TK	10% (procjena)	18%
		Sredstva uložena u promociju i jačanje brenda destinacije Tuzlanskog kantona	TZ TK	6 % (procjena)	10%
	2.3. Unapređenje kompetentnosti kadrova u turizmu	Osnovanje Turističkog Te-Ka HUB-a	MTTS, UNTZ, EFTZ	0	1
		Broj svršenih srednjoškolaca u turističkim školama	MTTS, MNZTK	45	180
		Broj svršenih studenata sa studijskih programa iz turizma	MTTS, MNZTK, UNTZ	12	50
		Broj educiranih kadrova u turizmu kroz cjeloživotnu naobrazbu	MTTS, MNZTK, UNTZ	0	300
		Broj stipendiranih učenika i studenata za zanimanja u turizmu	MTTS, MNZTK	0	50

### 6.3.1 Prioritet 2.1. Unapređenje i razvoj tematskih oblika turizma

Turistički proizvod je jedan totalni proizvod, što znači da se sastoji od materijaliziranih proizvoda i usluga, odnosno od paketa usluga, aktivnosti i događaja koji zadovoljavaju očekivanja posjetitelja. Kao takav, turistički proizvod je kompletno iskustvo koje turista doživi od trenutka dolaska na destinaciju do trenutka odlaska. U kontekstu toga, nezaobilazan faktor razvoja različitih oblika turizma, u okviru turističke ponude, predstavlja turistička infrastruktura. Tuzlanski kanton, neupitno, ima potencijala i materijalne osnove za razvoj turističkih proizvoda, što potvrđuje identifikacija velikog broja objekata primarne i sekundarne turističke infrastrukture te potreba za investicijama u razvoj turističke infrastrukture. Shodno tome, neophodno je unapređenje i izgradnja infrastrukture, koja će na području Tuzlanskog kantona utjecati na razvoj turizma i turističke ponude u funkciji dodane vrijednosti turističkih sadržaja. Tuzlanski kanton, kao destinacija (misli se na životni ciklus destinacije), je u fazi razvoja turističkog saobraćaja, odnosno turističke ponude i potražnje. Kanton, kao destinacija, se razvija i privlači sve veći broj turista. U ovoj fazi je važno nastaviti ulagati u turističku infrastrukturu, prilagođavati se potrebama turista i održavati kvalitetu usluga.

U svrhu daljnog unapređenja tematskih oblika turizma Tuzlanskog kantona, potrebno je investirati u turističku ponudu, kao dijela turističkog tržišta, na kojem se turistima nude i prodaju robe i usluge, kojima oni zadovoljavaju svoje turističke potrebe. Ovim se uključuju svi gospodarski i društveni sudionici Kantona, koji na izravan i neizravan način pridonose širenju i različitosti ukupne ponude, a time i povećanju turističke potrošnje, realizirane kroz boravak, kako domaćih, tako i inozemnih turista i povećanju ostvarenih izravnih prihoda od turizma.

**Cilj prioriteta** je iskorištavanje postojećih resursa Tuzlanskog kantona kroz kreiranje raznolike ponude tematskih oblika turizma, što će doprinijeti dužem boravku turista i povećanju turističke potrošnje. Efekti ovog prioriteta će se ogledati u povećanju broja dolazaka turista, broja noćenja i dužine vremena boravka turista.

**Realizacija prioriteta** ostvarit će se kroz potporu unapređenju postojeće i stvaranju nove turističke ponude unutar prepoznatih oblika turizma. Navedeno se očekuje da rezultira unapređenjem tematskih oblika turizma i rastom i razvojem poslovnih subjekata koji djeluju u oblasti turizma, što će doprinijeti kreiranju novih i jačanju kapaciteta postojećih turističkih proizvoda te povećanju ostvarenih izravnih prihoda od turizma što će pozitivno utjecati na razvoj cjelokupnog gospodarstva Tuzlanskog kantona.

Prioritet 2.1. Unapređenje i razvoj tematskih oblika turizma operacionalizira se kroz 2 mjeru, čije ostvarenje će se pratiti preko 6 indikatora.

Tabela 22. Pregled mjera unutar Prioriteta 2.1. Unapređenje i razvoj tematskih oblika turizma i turističke infrastrukture, Tuzlanskog kantona i indikatora izlaznih rezultata sa izvorima, polaznim i ciljnim vrijednostima

Prioritet 2.1.	Mjera	Indikatori	Izvor	Polazna vrijednost (2023.)	Ciljna vrijednost (2029.)
<b>Unapređenje i razvoj tematskih oblika turizma</b>	2.1.1. Inoviranje postojećih i razvoj novih atraktivnih sadržaja turističke ponude	Vrijednost podržanih projekata inovativnih sadržaja turističke ponude	TZTK	50.000	500.000
		Broj podržanih postojećih i novih projekata u okviru svih tematskih oblika turizma	MTTS	0	25
		% realiziranih sredstava proračuna Tuzlanskog kantona na realizaciju strateških projekata	MTTS	0%	100%
		% realiziranih sredstava ostalih izvora na realizaciju strateških projekata	MTTS	0%	100%
2.1.2. Izgraditi i razviti prepoznatljiv turistički proizvod	Broj podržanih projekata iz različitih tematskih oblika turizma	MTTS	nema podataka	20	
		Vrijednost podržanih projekata razvrstano po skupinama tematskih oblika turizma	MTTS TZTK	nema podataka	10,4 mil. KM

Prioritet 2.1. Unapređenje i razvoj tematskih oblika turizma Tuzlanskog kantona doprinosi ostvarenju Strateškog cilja 2. „Unaprijediti konkurentnost turizma Tuzlanskog kantona“.

Kroz unapređenje ponude i povećanje atraktivnosti turističkih proizvoda Tuzlanskog kantona, iskoristit će se prirodni i društveni resursi te strateška prednost geografske lokacije i blizine aerodroma. Unaprijedit će se pojedini tematski oblici turizma, koji nude jedinstven doživljaj Tuzlanskog kantona kao turističke destinacije. Također, kreirat će se prepoznatljiva ponuda samostalnih i integriranih turističkih proizvoda Tuzlanskog kantona, koja se stavlja u funkciju pružanja usluga iz oblasti turizma, pružanjem stručne i financijske potpore opstanku postojećih i kreiranju novih projekata tematskih oblika turizma te jačanju njihove atraktivnosti i konkurentnosti.

Realizacija prioriteta rezultirat će unapređenjem postojeće i razvojem nove ponude turističkih proizvoda uz uvažavanje principa održivosti, što će doprinijeti povećanju ostvarenih izravnih prihoda od turizma i pozitivno utjecati na razvoj cjelokupne privrede Tuzlanskog kantona.

Detaljna razrada mjera data je u Prilogu 3. dokumenta.

Ovaj prioritet i pripadajuće mjeru sukladni su ciljevima održivog razvoja: SDG8 Dostojanstven rad i ekonomski rast, SDG9: Industrija, inovacije i infrastruktura te SDG13, SDG 14 i SDG 15 koji se odnose na zaštitu geodiverziteta i klime.



### 6.3.2 Prioritet 2.2. Razvoj destinacijskog menadžmenta i marketinga

Sukladno principima održivog razvoja turizma, koji se fokusiraju na stvaranje dugoročnih razvojnih efekata, izrazito je važno turizam razvijati na strateški način te fokus staviti na razvoj destinacijskog menadžmenta kako bi se turistički potencijal valorizirao i iskoristio na adekvatan način. Unapređenje destinacijskog menadžmenta

u Bosni i Hercegovini je potrebno sprovoditi na svim razinama te se i u Strategiji razvoja turizma Tuzlanskog kantona postavlja kao jedan od prioriteta razvoja.

Destinacija je mjesto posjećeno tijekom putovanja, odnosno mjesto turističke potrošnje, a destinacijski menadžment je kontinuirani proces u kojem turistički sektor, javna uprava, privatni sektor i ostali subjekti usmjeravaju razvoj destinacije sa ciljem ostvarivanja zajedničke željene vizije i strategije destinacije. Kada je u pitanju promocija i unapređenje destinacijskog menadžmenta, ključni zadatak Turističke zajednice Tuzlanskog kantona jeste upravljanje destinacijom (u ovom slučaju Tuzlanskim kantonom) kao brendom, promovirati ga na adekvatne načine koristeći dostupne kanale komunikacije, pružiti potporu u kreiranju paket aranžmana koji će povećati interes za dolaskom te produžiti boravak gostiju na području Tuzlanskog kantona. Proces brendiranja zasnivao bi se na istraživanju postojećeg imidža Tuzlanskog kantona, primarnom i sekundarnom istraživanju turističkog tržišta, segmentiranju, odabiru ciljnog tržišta i pozicioniranju na turističkom tržištu, kreiranju turističke ponude, definiranju komunikacijskih ciljeva usmjerjenih na odabrana ciljna tržišta/segmente te odabira najefektnijih instrumenata (osobna prodaja, prodajna promocija, oglašavanje i slično) i medija komuniciranja (tradicionalnih i suvremenih). U cilju podsticanja turističke tražnje neophodno je uz proces brendiranja Tuzlanskog kantona raditi i na brendiranju turističkih ponuda, njihovom promoviranju na ciljnim tržištima uz primjenu integriranih marketing-komunikacija. Osim toga, značajno je raditi na podsticanju primjene društvenih medija (*YouTube, Facebook, Instagram, TikTok, itd.*) u procesu realizacije komunikacijskih aktivnosti turističkih zajednica, jačanju suradnje sa međunarodnim aviokompanijama, koje imaju linije do/od tuzlanskog aerodroma, unapređenju prodaje prepoznatljivih turističkih proizvoda, u suradnji sa međunarodnim turoperaterima te uspostavi digitalne kampanje usmjerene na domaće i međunarodno turističko tržište, a vezane za promociju turističke ponude Tuzlanskog kantona.

Međutim, kao preduvjet za uspješnu realizaciju navedenih zadataka nameće se potreba revidiranja i unapređenja zakonskog i regulatornog okvira iz oblasti turizma, prevashodno revidiranja Zakona o turističkim zajednicama Tuzlanskog kantona. Nadalje, unapređenje djelovanja Turističke zajednice Tuzlanskog kantona i turističkih zajednica JLS trbao bi se temeljiti na strateškom planiranju, podsticanju inovativnih procesa, digitalizaciji, osnivanju info-centara i centara za registraciju turista, unapređenju suradnje aktera u turizmu kroz osnivanje strukovnih udrug, organiziranju susreta te zajedničkom kreiranju prepoznatljivih turističkih proizvoda (U Tuzli na moru, u Tuzlanskom kantonu na odmoru; Konjuh Adventure; Zima u Tuzlanskom kanton /Zimski festival u Tuzlanskom kantonu, Zimska čarolija u Tuzlanskom kantonu/; Stazama bosanskih vladara/Srednjovjekovne i etnoceste Tuzlanskog kantona; Life & So(u)l), a sve u cilju građenja identiteta destinacije, podsticanja kumulacije atrakcija te jačanja organizacijske infrastrukture, što bi unaprijedilo upravljanje Tuzlanskim kantomom kao turističkom destinacijom. Dodatne aktivnosti bi podrazumijevale i organiziranje područnih turističkih zajednica JLS, savjetodavnu potporu osnivanju i jačanju kapaciteta destinacijskih marketing-organizacija (organizacija za operativne marketing i promotivne poslove) i destinacijskih menadžment kompanija u Kantonu.

Također, u procesu unapređenja konkurentnosti turizma i destinacijskog menadžmenta Tuzlanskog kantona, veoma je bitno jačati kapacitete turističkih djelatnika, odnosno edukovati turističke radnike kako bi oni postali kreatori i implementatori turističkih politika te u potpunosti koristili turističko-resursnu temelju koju imaju na raspolaganju.

**Cilj prioriteta** je unaprijediti konkurenčnost Tuzlanskog kantona kao destinacije kroz jačanje organizacijske infrastrukture, unapređenje destinacijskog menadžmenta i marketinga, izgradnju i jačanje brenda Tuzlanskog kantona kao destinacije i brenda pojedinačne turističke ponude te osnaživanje i razvoj kompetencija i kapaciteta turističkih djelatnika.

**Realizacija prioriteta** ostvarit će se kroz unapređenje zakonskog okvira, jačanje organizacijske infrastrukture turističkih zajednica, izradu marketing-plana Turističke zajednice Tuzlanskog kantona, kreiranje turističkih proizvoda i paket-aranžmana koji su sukladni potrebama potencijalnih gostiju, pružanje potpore privatnom sektoru s ciljem što efikasijeg korištenja postojećih turističkih potencijala, razvoj digitalnih kanala promocije destinacije Tuzlanskog kantona, aktivnosti brendiranja Tuzlanskog kantona i razvoj označke tuzlanske kvalitete, izradu promotivnih materijala i implementaciju promotivnih kampanja te realizaciju programa edukacije turističkih djelatnika na području Tuzlanskog kantona o destinacijskom menadžmentu.

Navedeno se očekuje da rezultira kreiranjem kvalitetnije i privlačnije turističke ponude te sveobuhvatnijom promocijom turizma na području Tuzlanskog kantona, čime će se doprinijeti povećanju broja dolazaka i noćenja

turista na području Tuzlanskog kantona, povećanju turističkog saobraćaja i prihoda od turizma, te posljedično rastu BDP-a i uposlenosti na području Tuzlanskog kantona.

Prioritet se operacionalizira kroz 2 mjeru čije ostvarenje će se pratiti preko 5 indikatora.

Tabela 23. Pregled mjeru unutar Prioriteta 2.2. Razvoj destinacijskog menadžmenta i marketinga, i indikatora izlaznih rezultata sa izvorima, polaznim i ciljnim vrijednostima

Prioritet 2.2.	Mjera	Indikatori	Izvor	Polazna vrijednost (2023.)	Ciljna vrijednost (2029.)
Razvoj destinacijskog menadžmenta i marketinga	2.2.1. Promocija i brendiranje Tuzlanskog kantona kao poželjne turističke destinacije	Broj razvijenih i funkcionalnih digitalnih kanala za promociju Tuzlanskog kantona	TZTK	15	25
		Broj nastupa na specijaliziranim sajmovima u inozemstvu	TZTK	7	21
		Vrijednost podržanih projekata turističkih agencija za aranžmane posjete destinacijama na području Tuzlanskog kantona	TZTK	10.000	200.000
	2.2.2. Razvoj ljudskih potencijala i destinacijskog menadžmenta kroz Turističku zajednicu Tuzlanskog kantona	Broj turističkih mikrodestinacija na području Tuzlanskog kantona	MTTS/ TZTK	2	6
		Broj osoba koje su prošle obuku iz destinacijskog menadžmenta	TZTK	0	300

Prioritet 2.2. Razvoj destinacijskog menadžmenta i marketinga doprinosi ostvarenju Strateškog cilja 2. „Unaprijediti konkurentnost turizma Tuzlanskog kantona“.

Kroz unapređenje zakonodavnog okvira i organizacijske infrastrukture Turističke zajednice Tuzlanskog kantona i turističkih zajednica JLS te osnivanja područnih turističkih zajednica, razvojem brenda i bolje promocije Tuzlanskog kantona doprinijet će se unapređenju konkurentnosti turističke ponude Tuzlanskog kantona.

Navedeno će se ostvariti unapređenjem postojećeg zakonskog okvira u području turizma, pružanjem potpore djelovanju Turističke zajednice Tuzlanskog kantona i turističkih zajednica JLS kroz jačanje suradnje svih aktera u turizmu (susreti, udruge itd.), inovacije, digitalizaciju, kreiranje, upravljanje i promoviranje prepoznatljivih turističkih proizvoda, a sve s ciljem povećanja prepoznatljivosti i uključenosti u globalne tokove turizma. Korištenjem dostupnih promotivnih alata i promocijom Tuzlanskog kantona kao brenda doprinijet će se kvalitetnijoj, boljoj pozicioniranosti Tuzlanskog kantona kao turističke destinacije u svijesti potencijalnih turista. Za razvoj destinacijskog menadžmenta posebnu ulogu imat će suradnja relevantnih aktera, a izrazito u oblasti pripreme i implementacije projekata koji će kroz suradnički pristup osigurati privlačenje vanjskih izvora sredstava za realizaciju razvojnih prioriteta u oblasti turizma.

Realizacija prioriteta rezultirat će unapređenjem upravljanja turističkom destinacijom, rastom i razvojem poslovnih subjekata iz oblasti turizma, što će doprinijeti kreiranju, upravljanju i promoviranju prepoznatljivih turističkih proizvoda, boljoj promociji turizma na području Tuzlanskog kantona i time doprinijeti povećanju broja dolazaka i noćenja turista na području Tuzlanskog kantona, povećanju turističkog prometa i prihoda od turizma te posljedično rastu BDP-a i uposlenosti na području Tuzlanskog kantona.

Detaljna razrada mjera data je u Prilogu 3. dokumenta.

Ovaj prioritet i pripadajuće mjeru sukladne su ciljevima održivog razvoja: SDG4 Kvalitetna naobrazba, SDG8 Dostojanstven rad i ekonomski rast, SDG9: Industrija, inovacije i infrastruktura te SDG16 Mir, pravda i snažne institucije.



### 6.3.3 Prioritet 2.3. Unapređenje kompetentnosti kadrova u turizmu

Razvoj ljudskih resursa ima za cilj podizanje konkurentnosti turizma u Tuzlanskom kantonu kroz poboljšanje turističkih proizvoda, bolje upravljanje turističkim destinacijama, unapređenje kvaliteta usluga, bolje upravljanje razvojem turizma; jednom riječju - omogućavanje održivog razvoja turizma u Tuzlanskom kantonu.

**Cilj prioriteta** je da se, poboljšanjem kvalitete naobrazbe u oblasti turizma, kroz modernizaciju programa formalne i neformalne naobrazbe u turizmu, doprinese poboljšanju kompetentnosti ljudskih resursa potrebnih za rad u oblasti turizma, unapređenju atraktivnosti obrazovnih programa iz oblasti turizma, te povećanju broja kompetentnih kadrova sa kvalifikacijama srednje i visoke naobrazbe u turizmu.

**Realizacija prioriteta** ostvarit će se kroz poboljšanje kvalifikacija i kompetencija kadrova u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu, kroz razvoj formalne naobrazbe i neformalne naobrazbe. Uvođenjem inoviranih, modernih nastavnih programa u srednjim školama na području Tuzlanskog kantona, koji vode do zanimanja koja su tražena na tržištu rada, ali i do novih atraktivnih zanimanja u turizmu, koja tek treba uvesti u klasifikacije zanimanja, a postoje u zemljama gdje je turizam razvijeniji sektor u odnosu na Bosnu i Hercegovinu i Tuzlanski kanton. Uvođenje suvremenih studijskih programa na visokoškolskim institucijama i kreiranje kvalitetnih programa neformalne naobrazbe, doprinijet će kreiranju baze visokokvalificiranih pojedinaca, koji će svojim specijalističkim znanjima pomoći u razvoju biznisa u turizmu, upravljanju turističkim organizacijama, razvoju turizma kao gospodarske djelatnosti.

Navedeno se očekuje da rezultira unapređenjem znanja, vještina i kompetencija ljudskih resursa u turizmu.

Prioritet 2.3. Unapređenje kompetentnosti kadrova u turizmu se operacionalizira kroz 2 mjeru čije ostvarenje će se pratiti preko 9 indikatora.

Tabela 24. Pregled mjera unutar Prioriteta 2.3. Razvoj destinacijskog menadžmenta i marketinga, i indikatora izlaznih rezultata sa izvorima, polaznim i ciljnim vrijednostima

Prioritet 2.3. Unapređenje kompetentnosti kadrova u turizmu	Mjera	Indikatori	Izvor	Polazna vrijednost (2023.)	Ciljna vrijednost (2029.)
2.3.1. Poboljšanje kvalifikacija kadrova u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu kroz razvoj formalne naobrazbe	2.3.1. Poboljšanje kvalifikacija kadrova u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu kroz razvoj formalne naobrazbe	Broj novih nastavnih planova u srednjim školama	MTTS, MNZTK	0	3
		Broj novih studijskih programa na fakultetima Tuzlanskog kantona	MTTS, MNZTK, UNTZ	3	5
		Fond za stipendiranje učenika i studenata u turizmu	MTTS, MONK	0	1
		Broj učenika u turističko-ugostiteljskim školama	MTTS, MNZTK	95	180
		Broj studenata na studijskim programima iz turizma	MTTS, UNTZ, EFTZ, PMF	24	50
	2.3.2. Poboljšanje kvalifikacija kadrova u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu kroz razvoj neformalne naobrazbe	Broj novih programa cjeloživotne naobrazbe iz turizma	MTTS, MNZTK, UNTZ	2	5
		Broj polaznika u okviru edukacije „Menadžment u turizmu“ za uposlene u turističkim organizacijama	MTTS, EFTZ	0	100
		Broj polaznika u okviru edukacije „Upravljanje biznisom u turizmu“ za vlasnike biznisa u turizmu	MTTS, EFTZ	0	100
		Broj polaznika u okviru edukacije „Projektni menadžment u turizmu“	MTTS, EFTZ	0	100

Navedeni prioritet: Unapređenje kompetentnosti kadrova u turizmu, kroz razvoj formalnog i cjeloživotne naobrazbe i edukacije na radnom mjestu, doprinosi ostvarenju Strateškog cilja 1. Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom

kantonu. Ostvarenje navedenih prioriteta omogućit će kreiranje novih radnih mesta i povećanje uposlenosti u turizmu za sve kategorije društva, posebice ranjive kategorije, kao i pametno upravljanje razvojem turizma, temeljeno na visokokvalificiranim i educiranim kadrovima, što će u konačnici polučiti unapređenim ekonomskim performansama u ovom sektoru.

Cilj mjera 1. i 2. je modernizacija i uvođenje novih licenciranih programa formalne i neformalne naobrazbe na obrazovnim institucijama srednje i visoke naobrazbe na području Tuzlanskog kantona, te razvoj specifičnih programa cjeloživotne naobrazbe, koji će omogućiti prevazilaženje jaza u postojećim vještinama i kompetencijama i onim potrebnim za rad u turizmu, kao i razvoj specijaliziranog programa kontinuirane obuke namijenjenog državnim službenicima i ostalim uposlenim u turističkim organizacijama i oblasti Menadžmenta u turizmu. Realizacijom mjera doprinijet će se unapređenju kompetencija svih kadrova u turizmu za upravljanje razvojem turizma, razvojem biznisa u turizmu, pisanja i provedbe projekata radi podsticanja korištenja dostupnih međunarodnih fondova za razvoj turizma. Implementacijom ovih mjera doprinijet će se stvaranju pretpostavki za poboljšanje kvalitete naobrazbe u oblasti turizma te stvaranje kvalitetnije baze ljudskih resursa, sa modernim znanjima, vještinama i kompetencijama iz oblasti turizma te doprinjeti boljom upošljivosti ljudskih resursa u ovom sektoru, kao i omogućiti kontinuirani profesionalni razvoj kadrova, posebice rukovodećih kadrova i državnih službenika, uposlenih i odgovornih za područje turizma kroz specijalizirani program kontinuirane profesionalne edukacije iz područja menadžmenta u turizmu.

Cilj ovih mjera je povećanje ponude kvalificiranih i kompetentnih kadrova koji mogu obavljati razna zanimanja u oblasti turizma, ali i promoviranjem karijere u turizmu kao poželjne karijere doprinijeti i povećanju potražnje za uposlenjem u oblasti turizma, čime će se stvoriti preduvjeti za zadovoljenje potreba poslodavaca u oblasti turizma i razvojnih ciljeva za turizam na području Tuzlanskog kantona. Realizacija predloženih mjera će doprinijeti povećanju broja učenika u srednjim školama i studenata na visokoškolskim ustanovama na programima iz oblasti turizma čime će se doprinijeti povećanju broja kompetentnih kadrova iz turizma potrebnih za održivi razvoj turizma na području Tuzlanskog kantona.

Realizacija predloženih mjera, kao i ostvarivanje definiranog prioriteta je u potpunosti sukladno težnji za postizanjem ciljeva održivog razvoja, i to posebice: Cilja 4. Osigurati uključivu i kvalitetnu naobrazbu, te promovirati mogućnost cjeloživotnog učenja, Cilja 8. Promovirati uključiv i održiv ekonomski rast, punu uposlenost i dostojanstven rad te Cilja 9. Izgraditi prilagodljivu infrastrukturu, promovirati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovativnost.

Detaljna razrada mjera data je u Prilogu 3. dokumenta.



## 7 Strateški projekti

Uspješnoj implementaciji Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona doprinijet će i implementacija tri strateška projekta, kao intervencija najvećeg značaja za ostvarenje strateških ciljeva. Strateški projekti imaju višestruki efekt na razvoj turizma Tuzlanskog kantona, a njihovi rezultati treba da doprinesu održivosti i konkurentnosti turizma kao i ostvarenju razvojnih ciljeva Tuzlanskog kantona, čije financiranje se predviđa sredstvima proračuna Tuzlanskog kantona i drugim izvorima koji su uključeni u indikativni finansijski okvir.

U nastavku se daje kratak opis, očekivani efekti i indikativni finansijski okvir za tri strateška projekta kao intervencija najvećeg značaja za ostvarenje strateških ciljeva.

### 7.1 Strateški projekt 1: U Tuzli na moru, u Tuzlanskom kantonu na odmoru

Tuzlanska slana jezera (Panonska jezera), nastala na ostavštini Panonskog mora, jedinstvena su u Evropi kako po salinitetu vode (od 35 do 40 gr/l), lokaciji (centar grada) tako i brojnim lječilišnim svojstvima. Tri slana jezera, sa uređenom obalom, brojnim rekreativnim sadržajima (*fitness* centar, dječiji zabavni park, vodenii tobogani, mamutski šah, šetalište, slapovi), kulturnim sadržajima (neolitsko-sojeničko naselje, muzej sa geološkom postavkom) te bogatom gastronomskom ponudom će pružiti turistima vrhunski ugodaj po pristupačnim cijenama. Panonska jezera predstavljaju primarnu atrakciju, s ciljem privlačenja što većeg broja turista, kojima će se nuditi različiti izleti i posjete kulturno-povijesnim sadržajima, posjeta kulama Srebrenik i Gradačac, obilazak stećaka na lokalitetima Banovića, Živinica, Kladnja, Kalesije, šoping ture, posjeta manifestacijama, planinarske ture i rekreacija, adrenalinski športovi, speleo-turizam, posjeta geolokalitetima, zračnim banjama, muzejima, izložbama, vjerski turizam, boravak na seoskom domaćinstvu, učenje novih vještina i sl.

Blizina aerodroma u Tuzli, uz ponudu niskotarifnih letova, omogućava brojnoj dijaspori da odmore provedu u Tuzlanskom kantonu. Dijaspora koristi duži ljetni odmor i zimski i više kraćih odmora u toku godine, uz izraženi trend odsjedanja u iznajmljenom smještaju i hotelima. Osim dijaspore, veliki broj turista (iz različitih krajeva Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Srbije) jedan dio godišnjeg odmora provodi na Panonskim jezerima u Tuzli, dok drugi dio odmora provede na moru.

Za ovaj turistički proizvod bitno je da turističke agencije omoguće integralne turističke aranžmane (od avio prijevoza, transfera, ulaznica te svakodnevnih ekskurzija i izleta) kao i ponudu različitih sadržaja pojedinačnim i grupnim turistima na Panonici ka perifernim dijelovima Kantona.

**Očekivani efekt:** Realizacija ovog projekta dovest će do povećanog broja dolaska domaćih i stranih turista. Turistički aranžmani „*U Tuzli na moru, u Tuzlanskom kantonu na odmoru*“ će povezati uslužne djelatnosti (hotelijerstvo, gastronomiju, prijevoz - avionski i drumski i trgovinu) te različite oblike turizma (kupališni, športsko-rekreativni, adrenalinski, zdravstveni, kulturno-povijesni, urbani i ruralni, manifestacijski, gastronomski, vjerski...). Omogućiti će razvoj komplementarnih sadržaja na udaljenijim lokacijama Tuzlanskog kantona (jezerima, izletištima, kulturno-povijesnim objektima i lokalitetima), koji su manje privlačni faktor za turiste. Također, imat će pozitivan utjecaj na razvoj genealoškog turizma i razvoj Aerodroma Tuzla. Ovaj turistički proizvod je vezan za ljetnu sezonu, uz tendenciju produženja.

**Indikativni finansijski okvir:** Ukupna vrijednost projekta je procijenjena na 1.500.000 KM, od čega će 50% biti financirano iz proračuna Kantona, a 50% iz ostalih izvora. Od ostalih izvora potrebno je izdvojiti: sredstva općina i gradova, USAID, eu4business, IPA, US Embassy i druge.

## 7.2 Strateški projekt 2: Zima u Tuzlanskom kantonu

Zima u Tuzlanskom kantonu predstavlja turistički proizvod koji uključuje različite manifestacije i aktivnosti u zimskom razdoblju (najčešće prosinac - siječanj) širom Tuzlanskog kantona. Nekoliko gradova/općina u Tuzlanskom kantonu već tradicionalno organizira zimske manifestacije kao npr. Zima u Tuzli, Lukavačka zima, Zima u kraljevskom gradu, Zimski Gradačac, Zima u Gračanici, Zima Živinice itd., a ovu manifestaciju je potrebno pokrenuti i u drugim gradovima/općinama.

Zima u Tuzlanskom kantonu treba ponuditi različit spektar manifestacija (koncerti na otvorenem, kazalište na otvorenom, klizališta, gostovanja KUD-ova, horova, škole plesa, klizanja, različite radionice za djecu i mlade, natjecanja u kuhanju tradicionalnih jela, igre na snijegu, doček Nove godine i sl.) sa bogatom gastro ponudom, prodajnim punktovima (suveniri, knjige i beletristica, predmeti kućne radinosti, domaći proizvodi od voća, povrća, mesa, meda...) te izložbama umjetnika itd. Planinarske ture prema Konjuhu i Majevici, skijanje na Konjuhu, rekreativne šetnje po obližnjim uzvišenjima, uz organizirane posjete kulturno-povijesnom naslijeđu i tradicionalna gastro ponuda u ruralnim područjima, upotpunit će ovaj proizvod.

**Očekivani efekt:** Manifestacija „Zima u Tuzlanskom kantonu“ će doprinijeti razvoju gradskog, manifestacionog, gastronomskog turizma, športsko-rekreativnog turizma, vjerskog turizma, genealoškog turizma i dr. Blizina aerodroma u Tuzli, uz ponudu niskotarifnih letova, omogućava brojnoj dijaspori da odmore provede u Tuzlanskom kantonu, kako u toku ljeta, tako i u zimskom razdoblju. Zimske manifestacije će učiniti ovaj odmor/boravak sadržajnijim što će produžiti boravak turista i povećati njihovu potrošnju.

Turistički aranžmani „Zima u Tuzlanskom kantonu“ povezat će uslužne djelatnosti (hotelijerstvo, gastronomiju, prijevoz - avionski i drumski, trgovinu) te različite oblike turizma (planinski, zimski, športsko-rekreativni, adrenalinski, zdravstveni, kulturno-povijesni, urbani i ruralni, manifestacijski, gastronomski, vjerski...). Omogućiti će razvoj komplementarnih sadržaja na udaljenijim lokacijama Tuzlanskog kantona i šire, imat će pozitivan utjecaj na razvoj genealoškog turizma i razvoj Aerodroma Tuzla. Ovaj turistički proizvod je vezan za zimsku sezonu uz tendenciju produženja.

**Indikativni finansijski okvir:** Ukupna vrijednost projekta je procijenjena na 1.500.000 KM od čega će 50% biti financirano iz proračuna Kantona, a 50% iz ostalih izvora. Od ostalih izvora potrebno je izdvojiti: sredstva općina i gradova, USAID, eu4business, IPA, US Embassy i druge.

## 7.3 Strateški projekt 3: Stazama bosanskih vladara/Srednjovjekovne i etnoceste Tuzlanskog kantona

Tuzlanski kanton obiluje kulturno-povijesnim naslijeđem iznimne vrijednosti. Radi se o širokom spektru spomeničkog inventara koji pripada kulturnom krugu različitog etničkog i religioznog sustava vrijednosti, koje

su na ovom prostoru ostavljale razne civilizacije: Iliri, Kelti, Rimljani, Starosloveni, Bizanti, te Ottomansko carstvo, Austro-Ugarska monarhija te ostaci materijalne kulture iz novije povijesti. U tom kontekstu se mogu razmatrati: arheološka naslijeđa iz prapovijesnog, antičkog i srednjovjekovnog razdoblja, srednjovjekovni gradovi, stećci, građevine sakralne arhitekture i dr. Ove resurse je potrebno staviti u funkciju turizma i edukacije o kulturno-povijesnom naslijeđu. Sve općine i gradovi Tuzlanskog kantona imaju za ponuditi jedinstvene sadržaje (od gradina, nekropola stećaka, velikih kamenih kugli i sl.).

Potrebno je organizirati više različitih modaliteta uvezanih atrakcija u jednoj kružnoj turi posjete npr. obilazak tvrđava u Gradačcu, Srebreniku, Gračanici uz boravak na seoskom domaćinstvu sa autohtonom gastroponudom, učestvovanje u izradi oruđa, nakita i sl., fotografiranje u narodnoj nošnji, oklopu, na konju, učestvovanje u viteškim igrama, plesovima itd., što se može realizirati na primjeru „Put Srebreničke povelje“. Prometne veze između tih atrakcija trebaju biti pretvorene u etnoceste Tuzlanskog kantona, koje će na prilaznim putovima pojedinim atrakcijama imati štandove na kojima se prodaju domaći proizvodi, suveniri, ručni radovi, te se nude mjestra za odmor sa karakterističnom gastroponudom Tuzlanskog kantona (zaštitići i brendirati tuzlanski polje, kolače od jagoda i šljiva i sl.) na primjeru puračke časke.

**Očekivani efekti:** Realizacija ovog projekta dovest će do povećanog broja dolazaka domaćih i stranih turista. Povezat će se uslužne djelatnosti (hotelijerstvo u urbanim centrima i/ili ruralnom području, gastronomija, prijevoz i trgovina) te različiti oblici turizma (izletnički, kulturno-povijesni, ruralni, gastronomski, obrazovni, manifestacijski itd.). Potrebno je kreirati jedinstven prepoznatljiv suvenir - pečat bosanskih vladara, koji će se nuditi na etnocestama Tuzlanskog kantona. Ovaj turistički proizvod je vezan za čitavu godinu i naročito je pogodan za razvoj genealoškog turizma. Također, predstavlja odličan obiteljski izlet, škole u prirodi, nastavu na otvorenom, ekskurzije te posjete različitim organiziranim grupama.

**Indikativni finansijski okvir:** Ukupna vrijednost projekta je procijenjena na 500.000 KM od čega će 50% biti financirano iz proračuna Kantona, a 50% iz ostalih izvora. Od ostalih izvora potrebno je izdvojiti: sredstva općina i gradova, USAID, eu4business, IPA, US Embassy i druge.

## 7.4 Konjuh - ekološka oaza

Rijetka su mjesta kao što je planina Konjuh, čiji je veliki dio zaštićeno područje, gdje je priroda bila tako izdašna i darovala joj sve što je čini primamljivom i prihvatljivom svima: rekreativcima, vrhunskim športašima, kao i onima čija su čula željna uživanja i spokoja u prirodnim ljepotama. Svojim prirodnim bogatstvom i netaknutom prirodom pruža svim posjetiteljima oazu mira, kako za tijelo tako i za dušu.

Planina Konjuh svojim prirodnim resursima (geološkom gradom, reljefom, klimom, vodama, pedološkim pokrivačem, bogatim biodiverzitetom, pejzažnim ljepotama), te brojnim kulturno-povijesnim resursima (spomenicima ljudske djelatnosti) od prapovijesti, preko antičkog razdoblja do danas: gravure u Djevojačkoj pećini, ostaci Rimske kaldrme - puta iz rimskega razdoblja, kojim se sol iz Tuzle prevozila u daljnje dijelove Rimskog carstva, nekropole stećaka (srednji stoljeće), zapisi iz vremena Austro-Ugarske, spomenicima iz NOB-a itd.) omogućava jedinstven doživljaj i rekreaciju tijekom čitave godine. Hodočašće „Dani Djevojačke pećine“ i drugi sakralni objekti na planini, pružaju idealne uvjete za razvoj i unapređenje ponude manifestacijskog i vjerskog turizma.

Planina Konjuh ima uređena izletišta (Muška voda, Zobik, Mačkovac, Javorje i dr.), više planinskih domova na različitim lokacijama, planinarske staze i interesantne geomorfološke oblike: pećine (Djevojačka - Brateljevići, Bebrava i dr.), vrtače i jame, planinski grebeni i vrhovi (Šuplji Javor, Vina kruška, Suho drvlje, Zidine, vrh Konjuha, Bijeli vrh, Žečiji rat, Smolin), planinska izvorista čiste vode (posebice se ističe izvor „Muška voda“), planinska jezera, vodopadi i skakavci, visok stupanj biodiverziteta (rijetke reliktne i endemske biljne zajednice, ugrožene životinjske vrste), te razvijen športsko-rekreativski i adrenalinski sportski sadržaj (via ferata, skijalište, biciklističke staze, staze za planinarenje, a trebalo bi izgraditi i veliki zip-line).

Područje planine Konjuh, a posebice Zaštićeni pejzaž "Konjuh" smatraju se zračnom banjom te, uz kreativnu ponudu i dodatna ulaganja, može postati prepoznatljivo po zdravstvenom i wellness turizmu. Također, potrebno je iskoristiti geodiverzitet i autentičnost prostora za razvoj i unapređenje obrazovnog (škola u prirodi) i poslovnog (seminari, team building iskustva) turizma.

Planina Konjuh svojim sadržajima privlači planinare, bicikliste, skijaše, geoturiste, vjernike te obitelji na izlete i rekreaciju. U cilju unapređenja poslovanja i širenja ponude za posjetitelje i turiste neophodno je investiciono ulaganje u unapređenje i modernizaciju postojeće infrastrukture na prostoru planine Konjuh te sagledati sve

mogućnosti za izgradnju nove infrastrukture i turistički atraktivne ponude, koja bi omogućila pozitivno poslovanje i rad tijekom cijele godine.

U zimskim mjesecima na planini Konjuh je moguć skijališni turizam, posebice već formiranim stazama, ski-liftom i propratnim sadržajima, sa velikim potencijalom daljnog razvoja. Suvremeni ski-lift je izgrađen u neposrednoj blizini centra Kladnja, sa stazom za skijanje povoljnom za različite skijaške discipline. Ski-lift „Karaula“ jedini je na području Tuzlanskog kantona i prema tome neophodno je omogućiti i osigurati ulaganje u poboljšanje postojeće infrastrukture, kako bi ovaj turistički lokalitet mogao pružati turističku ponudu tijekom cijele godine, a ne samo u zimskom razdoblju. Postojeći i planirani sadržaji nude bogate i raznovrsne aktivnosti, koje se mogu uključiti u turističke pakete Tuzlanskog kantona. Primaran aspekt djelovanja se prvenstveno odnosi na objekt ski-lifta „Karaula“ na kojem je potrebito izvršiti uređenje prilaznih putova, parking prostora u sklopu ovog turističkog lokaliteta, potpuno stavljanje u funkciju objekta za odmor i smještaj turista i posjetilaca, na taj način ova turistička lokacija postaje točka poveznica sa ostalim turističkim vrijednostima Tuzlanskog kantona.

**Očekivani efekti:** Realizacija ovog projekta dovest će do povećanog broja dolaska domaćih i stranih turista. Povezat će se uslužne djelatnosti (hotelijerstvo, gastronomija, prijevoz i trgovina) te različiti oblici turizma (izletnički, zdravstveni i sportsko-rekreativni, geoturizam, adrenalinski, skijališni, kulturno-povijesni, ruralni, vjerski, obrazovni, manifestacijski, gastronomski, poslovni). Konjuh pruža veliki potencijal za: škole u prirodi, team-building, škole športa (skijanje u zimskim mjesecima), fotosafari ture, proučavanje geo i biodiverziteta planine, koja sadrži brojne endemske i zaštićene vrste, itd. Završetkom objekta u sklopu ski-centra i stavljanje u njegovu potpunu funkciju, ski-centar postaje destinacija koja može da pruži svoje usluge 365 dana u godini. Unapređenje i modernizacija postojeće infrastrukture, kao i planiranje za izgradnju nove, ključni su aspekti za cjelokupnu turističku ponudu na području općine Kladanj.

**Indikativni finansijski okvir:** Ukupna vrijednost programa, čije je trajanje predviđeno na razdoblje 2024-2029. godina je procijenjena na 7.000.000,00 KM od čega će 15% biti financirano iz proračuna općina Kladanj, Banovići i Živinice i 85% iz proračuna Kantona i ostalih izvora. Od ostalih izvora potrebno je naglasiti da će sredstva biti prikupljena putem različitih projekta za osnaživanje turizma, kao što su: JLS, USAID, eu4business, IPA, US Embassy i druge.

## 8 Indikativni finansijski okvir

Indikativni finansijski okvir implementacije Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024-2029. godina sadrži pregled finansijskog okvira prema strateškim ciljevima, prioritetima, mjerama kao i strateškim projektima u navedenom planskom razdoblju.

Tabela 25. Indikativni finansijski okvir (IFO) Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024-2029.

	Oznaka strateškog cilja, prioriteta i mjere	Indikativni finansijski okvir (IFO) Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024-2029. godina				
		Udio u ukupnom iznosu (%)	Ukupno (KM)	Proračun Tuzlanskog kantona (KM)	Iznos (KM)	Ostali izvori
1.	Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu	67,69%	32.780.000	17.480.000	15.300.000	
1.1.	Unapređenje poticajnog okruženja za razvoj održivog turizma	8,63%	4.180.000	2.500.000	1.680.000	
1.1.1.	Unapređenje zakonodavnog okvira i turističkih statistika		500.000	500.000	0	
1.1.2.	Kreiranje programa potpore za privatni i javni sektor u oblasti turizma		3.680.000	2.000.000	1.680.000	JLS; Vlada Federacije BiH, EU
1.2.	Unapređenje i razvoj turističke infrastrukture	59,06%	28.600.000	14.980.000	13.620.000	

Oznaka strateškog cilja, prioriteta i mјere		Indikativni finansijski okvir (IFO) Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024-2029. godina				
		Udio u ukupnom iznosu (%)	Ukupno (KM)	Proračun Tuzlanskog kantona (KM)	Iznos (KM)	Ostali izvori Naziv potencijalnog izvora
1.2.1.	Razvoj turističke infrastrukture i poticanje investicija u turizmu		25.700.000	13.480.000	12.220.000	TZ TK, JLS
1.2.2.	Razvoj smještajnih kapaciteta		2.900.000	1.500.000	1.400.000	TZ TK, JLS
2.	<b>Unaprijediti konkurentnost turizma Tuzlanskog kantona</b>	<b>32,31%</b>	<b>15.648.500</b>	<b>9.948.500</b>	<b>5.700.000</b>	
2.1.	<b>Unapređenje tematskih oblika turizma Tuzlanskog kantona</b>	<b>21,67%</b>	<b>10.494.500</b>	<b>7.244.500</b>	<b>3.250.000</b>	
2.1.1.	Inoviranje postojećih i razvoj novih atraktivnih sadržaja turističke ponude		5.900.000	4.500.000	1.400.000	TZ TK, JLS
2.1.2.	Izgraditi i razviti prepoznatljiv turistički proizvod		4.594.500	2.744.500	1.850.000	TZ TK, proračuni JLS, ostali donatori
2.2.	<b>Razvoj destinacijskog menadžmenta i marketinga</b>	<b>9,58%</b>	<b>4.639.000</b>	<b>2.189.000</b>	<b>2.450.000</b>	
2.1.1.	Promocija i brendiranje Tuzlanskog kantona kao poželjne turističke destinacije		2.639.000	1.689.000	950.000	TZ TK, proračuni JLS, ostali donatori
2.1.2.	Razvoj ljudskih potencijala i destinacijskog menadžmenta kroz Turističku zajednicu Tuzlanskog kantona		2.000.000	500.000	1.500.000	EU, TZ TK
2.3.	<b>Unapređenje kompetentnosti kadrova u turizmu</b>	<b>1,06%</b>	<b>515.000</b>	<b>515.000</b>	<b>0</b>	
2.3.1.	Poboljšanje kvalifikacija i kompetencija kadrova u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu, kroz razvoj formalnog naobrazbe		165.000	165.000	0	
2.3.2.	Poboljšanje kvalifikacija i kompetencija kadrova u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu, kroz razvoj neformalnog naobrazbe		350.000	350.000	0	
	<b>UKUPNO STRATEGIJA</b>	<b>100,00%</b>	<b>48.428.500</b>	<b>27.428.500</b>	<b>21.000.000</b>	
	<b>% učešća izvora sredstava</b>		<b>100%</b>	<b>56,64%</b>	<b>43,36%</b>	

## 9 Okvir za provođenje, praćenje, izvještavanje i evaluaciju Strategije razvoja

Poštivajući odredbe regulatornog okvira za planiranje i upravljanje razvojem, prije svega Zakona o razvojnem planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji BiH, Vlada Tuzlanskog kantona je uspostavila sustav za efikasno upravljanje razvojem. Formalnu funkciju tijela za razvojno planiranje i upravljanje razvojem na razini Tuzlanskog kantona ima Odjel za razvoj u okviru Ministarstva privrede Tuzlanskog kantona, dok su uspostavljena i funkcionalna druga tijela odnosno koordinacioni i participatorni mehanizmi - Vijeće za razvojno planiranje i upravljanje razvojem Tuzlanskog kantona. U svrhu efikasne implementacije, ali i praćenja ostvarenja i izvještavanja o realizaciji Strategije razvoja turizma neophodno je u narednom planskom razdoblju

osigurati bolju horizontalnu i vertikalnu koordinaciju i raditi na osnaživanju uloge pojedinačnih ministarstava i drugih organa uprave na razini Tuzlanskog kantona, ali i gradova i općina u procesu razvojnog planiranja u sektoru turizma. Navedeno će se dijelom osigurati i kroz primjenu Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji Bosne i Hercegovine, a koja osigurava jedinstven pristup u izradi trogodišnjih i godišnjih planova rada, kao i godišnjih izvješća o radu svih organa javne uprave uz usuglašavanje programa rada sa planovima vezanim za provedbu integriranih strategija razvoja ali i sektorskih strategija, kakva je Strategija razvoja turizma Tuzlanskog kantona. Od posebnog značaja bit će i uspostava funkcionalnog sustava praćenja ostvarenja definiranih indikatora u ministarstvima i drugim organima uprave Federacije BiH, Kantona i jedinica lokalne samouprave, kako bi se osiguralo efikasno praćenje dostignuća strateških intervencija, a time i poduzimanje korektivnih akcija i/ili korigiranje definiranih indikatora.

*Implementacija* sektorske strategije razvoja propisana je Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji BiH, kao i Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH. Sukladno Zakonu o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Tuzlanskom kantonu, kantonalni organ uprave, u ovom slučaju Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja, koordinira izradu Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona, dok Odjel za razvoj u okviru Ministarstva privrede Tuzlanskog kantona, sudjeluje i njenoj izradi i osigurava njenu usuglašavanje sa Strategijom razvoja Tuzlanskog kantona. Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja će, sukladno odredbama Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju koordinirati izradu Akcionog plana implementacije ove sektorske strategije svake planske godine po principu 1+2. Navedeni akcioni plan je temelj *planiranja* odnosno izrade trogodišnjeg plana rada Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja, kao i temelj za pregled i uvrštavanje u trogodišnje planove rada ostalih kantonalnih organa uprave, koji su definirani kao jedan od nositelja implementacije mjera iz Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona, koje time postaju programi u trogodišnjem odnosno godišnjem planu rada kantonalnog organa uprave.

Zakon o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji BiH, u organizaciju poslova za razvojno planiranje i upravljanje razvojem u federalnim organima uprave, propisuje i provođenje *monitoringa, evaluacije i izvještavanja o realizaciji sektorskih strategija* Federacije prema utvrđenim i javno dostupnim razvojnim indikatorima. Članak 14. stavak (1) Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH propisuje monitoring kao sistematicno i kontinuirano prikupljanje, analiziranje i korištenje podataka i indikatora radi mjerena napretka realizacije strateških i implementacionih dokumenata, u svrhu poduzimanja odgovarajućih mjera radi eventualnih korekcija i izvještavanja o ostvarenim rezultatima. S tim u svezi, Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja bit će zaduženo za monitoring implementacije Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona.

Izvješće o implementaciji Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona izrađuje Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja, sukladno odredbama članka 7. točka g) i članka 9. točka f) Zakona o planiranju razvoja i upravljanju razvojem Federacije BiH do kraja lipnja svake godine za prethodnu godinu.

Tabela 26. Pregled aktivnosti i odgovornosti za provođenje, praćenje, izvještavanje i evaluaciju Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona

Osnovne aktivnosti i odgovornosti za provođenje, praćenje, izvještavanje i evaluaciju Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona	
Aktivnosti <sup>(*)</sup>	Nadležnost (tko?)
Priprema mehanizama i alata za praćenje i izvještavanje o ostvarenju Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona (uključujući lokalizirane ciljeve održivog razvoja Bosne i Hercegovine)	<b>Nositelj procesa:</b> Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja – pomoćnik ministra za trgovinu i turizam <b>Učesnici procesa:</b> Ostali službenici Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja u suradnji sa Odjelom za razvoj
Izrada Akcionog plana za implementaciju Strategije 1+2	<b>Nositelj procesa:</b> Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja – pomoćnik ministra za trgovinu i turizam, pomoćnik ministra za promet i opće poslove <b>Učesnici procesa:</b> Ostali službenici Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja u suradnji sa Odjelom za razvoj
Priprema trogodišnjeg i godišnjeg plana rada Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja, uključujući projekte iz Strategije razvoja	<b>Nositelj procesa:</b> Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja - sekretar <b>Učesnici procesa:</b> Sekretar i pomoćnici ministra i ostali službenici Ministarstva

turizma i vezane redovne aktivnosti	
Usklađivanje trogodišnjeg i godišnjeg plana rada Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja sa usvojenim DOP-om odnosno proračunom	<b>Nositelj procesa:</b> Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja - sekretar <b>Učesnici procesa:</b> pomoćnici ministra
Praćenje i privlačenje eksternih izvora finansiranja mjera i aktivnosti iz Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona	<b>Nositelj procesa:</b> Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja – pomoćnik ministra za trgovinu i turizam <b>Učesnici procesa:</b> Ostali službenici Odjela za trgovinu i turizam
Praćenje provođenja Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona	<b>Nositelj procesa:</b> Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja – pomoćnik ministra za trgovinu i turizam <b>Učesnici procesa:</b> Ostali službenici Ministarstva
Izrada godišnjeg izvješća o radu Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja	<b>Nositelj procesa:</b> Ministar trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona <b>Učesnici procesa:</b> Sekretar i pomoćnici ministra
Priprema i razmatranje Izvješća o implementaciji Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona	<b>Nositelj procesa:</b> Ministar trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona <b>Učesnici procesa:</b> Sekretar i pomoćnici ministra
Ostale važne aktivnosti: ▪ Uspostavljanje i unapređenje međusektorske suradnje ▪ Pokretanje procesa evaluacije Strategije	<b>Nositelj procesa:</b> Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja – pomoćnik ministra za trgovinu i turizam <b>Učesnici procesa:</b> Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja – pomoćnik ministra za trgovinu i turizam <b>Učesnici procesa:</b> Ostali službenici Ministarstva

## 10 Prilozi

- 10.1 Uskladenost Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona sa ostalim strateškim dokumentima**
- 10.2 Sažeti pregled Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona**
- 10.3 Detaljan pregled mjera Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona**
- 10.4 Situaciona analiza turizma Tuzlanskog kantona**

10.1. Usklađenost Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024–2029. godina sa ostalim strateškim dokumentima

Strateški dokumenti	Strategija razvoja turizma Tuzlanskog kantona za razdoblje 2024–2029. godina
<b>Strategija razvoja Federacije Bosne i Hercegovine 2021–2027.</b> Strateški cilj 1. Ubrzan ekonomski razvoj Prioritet 1.3. Podržavati razvoj poslovног i privatnog sektora 1.3.4. Podržavati razvoj poduzetništva turističkog sektora	Stateški cilj 1. Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu 1.1.1. Inoviranje postojećih i razvoj novih atraktivnih sadržaja turističke ponude sa posebnim akcentom na razvoj smještajnih kapaciteta 1.1.2. Razvoj turističke infrastrukture i poticanje investicija u turizmu
<b>Strategija razvoja Tuzlanskog kantona za razdoblje 2021–2027. godina</b> Strateški cilj 1. „Dinamičan i održiv ekonomski razvoj u povoljnem poslovnom okruženju“ 1.3. Razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu 1.3.1. Inoviranje postojećih i razvoj novih atraktivnih sadržaja turističke ponude sa posebnim akcentom na razvoj smještajnih kapaciteta 1.3.2. Razvoj turističke infrastrukture i poticanje investicija u turizmu 1.3.4. Razvoj ljudskih potencijala i destinacijskog menadžmenta kroz Turističku zajednicu Tuzlanskog kantona 1.3.3. Promocija i brendiranje Tuzlanskog kantona kao poželjne turističke destinacije	Stateški cilj 1. Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu Prioritet 1.1. Unapređenje poticajnog okruženja za razvoj održivog turizma Mjere: 1.1.1. Inoviranje postojećih i razvoj novih atraktivnih sadržaja turističke ponude sa posebnim akcentom na razvoj smještajnih kapaciteta 1.1.2. Razvoj turističke infrastrukture i poticanje investicija u turizmu Prioritet 1.2. Unapređenje destinacijskog menadžmenta i promocije održivog turizma Mjere: 1.2.1. Promocija i brendiranje Tuzlanskog kantona kao poželjne turističke destinacije 1.2.2. Razvoj ljudskih potencijala i destinacijskog menadžmenta kroz Turističku zajednicu Tuzlanskog kantona
<b>Strategija razvoja turizma Federacije Bosne i Hercegovine 2022–2027.</b> Prioritet 1. – Razvoj turističkih proizvoda 1.1. Proširenje ponude smještajnih kapaciteta 1.2. Iskorištavanje glavnih turističkih resursa Federacije BiH 1.3. Transformirati i promovirati muzeje i druge institucije kulture kao istaknute doživljaje kulture 1.4. Razviti i diverzificirati avanturističke proizvode i iskustva 1.5. Razviti i diverzificirati ponudu banjskog i lječilišnog turizma 1.6. Razviti raznovrsne proizvode i osmislitи iskustva u okviru ruralnog turizma 1.7. Roboljšati ponudu zasnovanu na vjerskim iskustvima i doživljajima 1.8. Poboljšati privlačnost destinacije kroz integraciju autentične gastronomiske, vinske i zanatlijske ponude u turistički lanac vrijednosti 1.9. Iskorištavanje ponude događaja i manifestacija	Stateški cilj 1. Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu Mjera: 1.1.1. Inoviranje postojećih i razvoj novih atraktivnih sadržaja turističke ponude sa posebnim akcentom na razvoj smještajnih kapaciteta Mjera: 1.2.1. Promocija i brendiranje Tuzlanskog kantona kao poželjne turističke destinacije Strateški cilj 2. Unaprijediti konkurentnost turizma Tuzlanskog kantona Prioritet: 2.1. Unapređenje i razvoj tematskih oblika turizma i turističke infrastrukture Tuzlanskog kantona Mjere: 2.1.1. Kreirati ponudu konkurentnih tematskih oblika turizma 2.1.2. Izgraditi i razviti prepoznatljiv turistički proizvod

<p><b>Strategija razvoja turizma Federacije Bosne i Hercegovine 2022–2027.</b></p> <p>Prioritet 2. – Razvoj destinacijskog marketinga</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>2.1. Povećanje privlačnosti destinacije</li> <li>2.2. Povećanje potražnje i potrošnje</li> <li>2.3. Ravnomjeran turistički razvoj i smanjenje sezonalnosti</li> <li>2.4. Digitalizacija sektora turizma</li> </ul>	<p>Stateški cilj 1. Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu</p> <p>Prioritet 1.1. Unapređenje poticajnog okruženja za razvoj održivog turizma</p> <p>Prioritet 1.2. Unapređenje destinacijskog menadžmenta i promocije održivog turizma</p>
<p><b>Strategija razvoja turizma Federacije Bosne i Hercegovine 2022–2027.</b></p> <p>Prioritet 3. – Razvoj ljudskih resursa</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>3.1. Povećanje broja kvalificiranih kadrova kroz obuku i naobrazbu</li> <li>3.2. Usavršavanje postojećih kadrova putem formalne i neformalne naobrazbe i obuke na radnom mjestu</li> </ul>	<p>Stateški cilj 1. Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu</p> <p>Mjera</p> <p>1.2.2. Razvoj ljudskih potencijala i destinacijskog menadžmenta kroz Turističku zajednicu Tuzlanskog kantona</p> <p>Strateški cilj 2. Unaprijediti konkurentnost turizma Tuzlanskog kantona</p> <p>Mjera</p> <p>2.2.2. Unapređenje strukture i kvalifikacija kadrova u turizmu kroz razvoj formalne i neformalne naobrazbe</p>
<p><b>Strategija razvoja turizma Federacije Bosne i Hercegovine 2022–2027.</b></p> <p>Prioritet 4. – Unapređenje poticajnog okruženja za razvoj održivog turizma</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>4.1 Poboljšati pristupačnost, mogućnosti prijevoza i usluge posjetiteljima, te razviti modernu turističku infrastrukturu</li> <li>4.2 Unapređenje pravnog i regulatornog okvira kako bi se omogućila konkurentnost industrije turizma i održivi rast i kreirala politika zasnovana na kvalitetnim podacima (statistika, istraživanje i analiza podataka)</li> <li>4.3 Uspostavljanje primjene ekoloških principa održivosti u turizmu</li> <li>4.4 Povećanje obima investicija i unapređenje pristupa financijama</li> <li>4.5 Podizanje svijesti o važnosti turizma</li> </ul>	<p>Stateški cilj 1. Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu</p> <p>Prioritet 1.1. Unapređenje poticajnog okruženja za razvoj održivog turizma</p> <p>Strateški cilj 2. Unaprijediti konkurentnost turizma Tuzlanskog kantona</p> <p>Prioritet</p> <p>2.1. Unapređenje i razvoj tematskih oblika turizma i turističke infrastrukture Tuzlanskog kantona</p> <p>Mjera</p> <p>2.1.3. Potpora razvoju primarne i sekundarne turističke infrastrukture te poslovnih subjekata koji posluju u oblasti turizma</p>
<p><b>Okvir za ciljeve održivog razvoja u Bosni i Hercegovini</b></p> <p>SDG1 Nema siromaštva</p> <p>SGD8 Dostojanstven rad i ekonomski rast</p> <p>SDG9: Industrija, inovacije i infrastruktura.</p>	<p>Strateški cilj 1. Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu</p>
<p><b>Okvir za ciljeve održivog razvoja u Bosni i Hercegovini</b></p> <p>SDG6 Čista voda i sanitarni uvjeti</p> <p>SDG7 Pristupačna energija iz čistih izvora</p> <p>SDG12 Odgovorna potrošnja i prozvodnja</p> <p>SDG13 Očuvanje klime</p> <p>SDG14 Očuvanje vodenog svijeta</p> <p>SDG15 Očuvanje vodenog svijeta na Zemlji</p>	<p>Strateški cilj 2. Unaprijediti konkurentnost turizma Tuzlanskog kantona</p>

## 10.2. Sažeti pregled Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona

	Indikator (utjecaja)	Izvor	Polazna vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2029.)
Strateški cilj 1. Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu	Broj dolazaka turista	FZS	37.196	60.000
	Broj noćenja turista	FZS	70.651	115.000
	% ostvarenih investicija u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo) u ukupnim investicijama Tuzlanskog kantona	FZS	0,40% (1.771.000/ 441.808.000)	1,00%
	Broj uposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te priprema i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo) (pravna lica, poslovne jedinice i obrti)	FZS	3.358	5.000
Prioritet 1.1. Unapređenje poticajnog okruženja za razvoj održivog turizma	% izdvajanja za kapitalne transfere potpore turizmu iz godišnjeg proračuna Tuzlanskog kantona (imamo izračunat % za sve kapitalne transfere, treba nam samo za turizam)	MTTS	0,47%	1%
	Broj poslovnih subjekata u oblasti turizma na 1.000 stanovnika	MTTS / FIA	0,22	0,50
Mjera 1.1.1. Unapređenje zakonodavnog okvira i turističkih statistika	Pripremljeni i usvojeni prijedlozi izmjena i dopuna zakonskih i podzakonskih akata koji tretiraju oblast turizma u Tuzlanskom kantonu	MTTS	0	5
	Broj uspostavljenih registara u kojima se prikupljaju i obrađuju podaci iz oblasti turizma	MTTS	0	5
Mjera 1.1.2. Kreiranje programa potpore za privatni i javni sektor u oblasti turizma	Broj podržanih Startup-ova u oblasti turizma na godišnjem razini	MTTS	0	10
	Broj poslovnih subjekata iz oblasti hotelijerstva i ugostiteljstva koji su podržani u projektima jačanja konkurentnosti na godišnjoj razini	MTTS	0	50
	% implementiranih sredstava za projekte JLS za razvoj turizma od bruto godišnjih proračunskih izdataka u oblasti turizma	MTTS	5%	12%
Prioritet 1.2. Unapređenje i razvoj turističke infrastrukture	Broj objekata primarne turističke infrastrukture i suprastrukture na Kantonu	MTTS / TZTK / JLS	539	650
	% implementiranih sredstava za unapređenje infrastrukture od značaja za razvoj turizma u ukupnim kapitalnim izdacima Kantona	MTTS	0,28%	1,0%
	Ostvareni prihodi od prodaje u oblasti hotelijerstva i ugostiteljstva	MTTS / FIA	26,1 mil KM	50 mil KM
Mjera 1.2.1. Razvoj turističke infrastrukture i poticanje investicija u turizmu	Broj postavljenih znakova turističke signalizacije	MTTS	150	200
	Broj markiranih i mapiranih planinarskih staza	TZTK	300	400
	Vrijednost projekata potpore razvoju turističkoj infrastrukturi (izletišta, turistički kompleksi i sl.)	MTTS	660.000	26.000.000
Mjera 1.2.2. Razvoj smještajnih kapaciteta	Broj turističkih smještajnih kapaciteta na području Tuzlanskog kantona (hoteli i	FZS	63	80

	sličan smještaj, odmarališta i slični objekti za odmor, ostali smještaj)			
	Broj ležaja u svim smještajnim objektima	FZS	1.744	2.150
	% izdvajanja sredstava za unapređenje smještajnih kapaciteta od bruto proračunskih izdataka u oblasti turizma	MTTS / TZTK / JLS	0%	5,5%
Strateški cilj 2. Unaprijediti konkurentnost turizma Tuzlanskog kantona	Rang Tuzlanskog kantona u Federaciji BiH mjerjen brojem dolazaka turista	FZS	6	3
	Rang Tuzlanskog kantona u Federaciji BiH mjerjen brojem noćenja	FZS	6	3
	Broj turističkih zajednica na razini Tuzlanskog kantona sa unaprijeđenim funkcijama	MTTS	7	9
	Ukupan broj razvijenih sveučilišnih, srednjoškolskih i programa naobrazbe iz oblasti turizma (formalna naobrazba)	MON TK	3	5
Prioritet 2.1. Unapređenje tematskih oblika turizma Tuzlanskog kantona	% izdvajanja sredstava za formiranje turističkih proizvoda od bruto proračunskih izdataka u oblasti turizma	MTTS / TZTK / JLS / drugi izvori	5% (procjena)	10%
	Broj dostupnih turističkih aranžmana za posjet Tuzlanskom kantonu	MTTS / TZTK / JLS / drugi izvori	8 (procjena)	20
Mjera 2.1.1. Inoviranje postojećih i razvoj novih atraktivnih sadržaja turističke ponude	Vrijednost podržanih projekata inovativnih sadržaja turističke ponude	TZTK	50.000	500.000
	Broj podržanih postojećih i novih projekata u okviru svih tematskih oblika turizma	MTTS	0	25
	% realiziranih sredstava proračuna Tuzlanskog kantona na realizaciju strateških projekata	MTTS	0%	100%
	% realiziranih sredstava ostalih izvora na realizaciju strateških projekata	MTTS	0%	100%
Mjera 2.1.2. Izgraditi i razviti prepoznatljiv turistički proizvod	Broj podržanih projekata formiranja turističkog proizvoda	MTTS	nema podataka	20
	Vrijednost podržanih projekata razvrstano po skupinama tematskih oblika turizma	MTTS/ TZTK	nema podataka	10,4 mil. KM
Prioritet 2.2. Razvoj destinacijskog menadžmenta i marketinga	Prihod realiziran od prodaje paket-aranžmana	TZ TK	10% (procjeana)	18%
	Sredstva uložena u promociju i jačanje brenda destinacije Tuzlanskog kantona	TZ TK	6% (procjena)	10%
Mjera 2.2.1. Promocija i bendiranje Tuzlanskog kantona kao poželjne turističke destinacije	Broj razvijenih i funkcionalnih digitalnih kanala za promociju Tuzlanskog kantona	TZTK	15	25
	Broj nastupa na specijaliziranim sajmovima u inozemstvu	TZTK	7	21
	Vrijednost podržanih projekata turističkih agencija za aranžmane posjete destinacijama na području Tuzlanskog kantona	TZTK	10.000	200.000
2.2.2. Razvoj ljudskih potencijala i destinacijskog menadžmenta kroz Turističku zajednicu Tuzlanskog kantona	Broj turističkih mikrodestinacija na području Tuzlanskog kantona	MTTS/ TZTK	2	6
	Broj osoba koje su prošle obuku iz destinacijskog menadžmenta	TZTK	0	300

Prioritet 2.3. Unapređenje kompetentnosti kadrova u turizmu	Osnovan Turistički Te-Ka HUB	MTTS, UNTZ, EFTZ	0	1
	Broj svršenih srednješkolaca u turističkim školama	MTTS, MNZTK	45	180
	Broj svršenih studenata sa studijskih programa iz turizma	MTTS, MNZTK, UNTZ	12	50
	Broj educiranih kadrova u turizmu kroz cjeloživotnu naobrazbu	MTTS, MNZTK, UNTZ	0	300
	Broj stipendiranih učenika i studenata za zanimanja u turizmu	MTTS, MNZTK	0	50
Mjera 2.3.1. Poboljšanje kvalifikacija kadrova u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu, kroz razvoj formalnog naobrazbe	Broj novih nastavnih planova u srednjim školama	MTTS, MNZTK	0	3
	Broj novih studijskih programa na fakultetima Tuzlanskog kantona	MTTS, MNZTK, UNTZ	3	5
	Fond za stipendiranje učenika i studenata u turizmu	MTTS, MONK	0	1
	Broj učenika u turističko-ugostiteljskim školama	MTTS, MNZTK	95	180
	Broj studenata na studijskim programima iz turizma	MTTS, UNTZ, EFTZ, PMF	24	50
Mjera 2.3.2. Poboljšanje kvalifikacija kadrova u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu, kroz razvoj neformalne naobrazbe	Broj novih programa cjeloživotne naobrazbe iz turizma	MTTS, MNZTK, UNTZ	2	5
	Broj polaznika u okviru edukacije „Menadžment u turizmu“ za uposlene u turističkim organizacijama	MTTS, EFTZ	0	100
	Broj polaznika u okviru edukacije „Upravljanje biznisom u turizmu“ za vlasnike biznisa u turizmu	MTTS, EFTZ	0	100
	Broj polaznika u okviru edukacije „Projektni menadžment u turizmu“	MTTS, EFTZ	0	100

Skraćenice korištene u tabeli:

MTTS – Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona

MNZTK – Ministarstvo naobrazbe i znanosti Tuzlanskog kantona

FZS – Federalni zavod za statistiku

FIA – Financijsko-informatička agencija

TZTK – Turistička zajednica Tuzlanskog kantona

JLS – Jedinice lokalne samouprave

UNTZ – Univerzitet u Tuzli

EFTZ – Ekonomski fakultet u Tuzli

### 10.3. Detaljan pregled mjera Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona

<b>Veza sa strateškim ciljem</b>	<b>1. Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu</b>
Prioritet	<b>1.1. Unapređenje poticajnog okruženja za razvoj održivog turizma</b>
Naziv mјere	<b>1.1.1. Unapređenje zakonodavnog okvira i turističkih statistika</b>
Opis mјere sa okvirnim	Cilj mјere je da se kroz unapređenje zakonodavnog okvira, efikasnije administrativne procedure i lakši pristup financiranju kreira poticajno okruženje za

<b>područjima djelovanja*</b>	održiv rast i konkurentnost u sektoru turizma te kroz dostupne registre i statistike razviju politike utemeljene na kvalitetnom sustavu izvještavanja.				
	<b>Aktivnosti mjere uključuju:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Unapređenje zakonodavnog i strateškog okvira i jačanje kapaciteta institucija,</li> <li>- Unapređenje efikasnosti administrativnih procedura (npr. kroz digitalizaciju),</li> <li>- Unapređenje pristupa povoljnemu financiranju poslovnih subjekata u sektoru turizma kroz kreiranje Programa utroška sredstava trajnog revolving fonda za sektor turizma,</li> <li>- Jačanje nadzora registracije turista i naplate boravišne takse,</li> <li>- Kreiranje i kontinuirano ažuriranje registara (registro primarne i sekundarne turističke infrastrukture, registro turističkih subjekata, registro turističkih agencija, itd.),</li> <li>- Potpora razvoju elektronskog sustava za prikupljanje podataka u sektoru turizma u Tuzlanskom kantonu (elektronska prijava i odjava turista, evidencija turističkih subjekata, boravišne takse, sustav izvještavanja).</li> </ul>				
<b>Indikatori za praćenje rezultata mjere</b>	<b>Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</b>	<b>Polazne vrijednosti (2023.)</b>	<b>Ciljne vrijednosti (2029.)</b>	<b>Izvor verifikacije</b>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>● % skraćene procedure pribavljanja različitih dokumenata/suglasnosti za pokretanje turističke djelatnosti</li> </ul>	0%	xx	MTTS	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Pripremljeni i usvojeni prijedlozi izmjena i dopuna zakonskih i podzakonskih akata koji tretiraju oblast turizma u Tuzlanskom kantonu</li> </ul>	0	5	MTTS	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Broj uspostavljenih registara u kojima se prikupljaju i obrađuju podaci iz oblasti turizma</li> </ul>	0	5	MTTS	
<b>Razvojni efekt i doprinos mjeri ostvarenju prioriteta</b>	Implementacijom ove mjeri bi se stvorile prepostavke za razvoj poticajnog okruženja i unapređenje konkurenčnosti u sektoru turizma Tuzlanskog kantona, što bi rezultiralo većim brojem registriranih subjekata u sektoru turizma, privlačenjem investicija i otvaranjem novih radnih mjesto.				
<b>Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima financiranja (KM)</b>	<b>Ukupno (KM)</b>	<b>Proračun-ska sredstva (KM)</b>	<b>Kreditna sredstva (KM)</b>	<b>Sred-stva EU (KM)</b>	<b>Ostali izvori (KM)</b>
	500.000	500.000	-	-	-
<b>Razdoblje implementacije mjeri</b>	2024–2029. godina				
<b>Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjeri</b>	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona (MTTS)				

<b>Nositelji mjere</b>	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, općine/gradovi Tuzlanskog kantona i lokalne turističke zajednice
<b>Ciljne grupe</b>	Turistički subjekti Tuzlanskog kantona, turistički djelatnici, bh. dijaspora, turističke agencije, mediji

<b>Veza sa strateškim ciljem</b>	<b>1. Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu</b>			
<b>Prioritet</b>	<b>1.1. Unapređenje poticajnog okruženja za razvoj održivog turizma</b>			
<b>Naziv mjere</b>	<b>1.1.2. Kreiranje programa potpore za privatni i javni sektor u oblasti turizma</b>			
<b>Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*</b>	<p><b>Cilj mjere</b>            Cilj mjere je kreirati uvjete za osnivanje novih te očuvanje, rast i razvoj postojećih poslovnih subjekata koji posluju u oblasti hotelijerstva i ugostiteljstva na području Tuzlanskog kantona, pružiti potporu jedinicama lokalne samouprave u implementaciji turističkih projekata te unaprijediti postojeću i izgraditi novu javnu infrastrukturu koja će biti stavljena u funkciju razvoja turizma na području Tuzlanskog kantona.</p> <p><b>Aktivnosti mjere uključuju:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Stručnu i finansijsku potporu za realizaciju investicija u infrastrukturu i opremu poslovnih subjekata iz oblasti hotelijerstva i ugostiteljstva na području Tuzlanskog kantona,</li> <li>- Potporu osnivanju novih vlastitih i obiteljskih biznisa (Startup-ova) u oblasti turizma na području Tuzlanskog kantona,</li> <li>- Potporu za jačanje konkurentnosti poslovnih subjekata iz oblasti hotelijerstva i ugostiteljstva na području Tuzlanskog kantona kroz standardizaciju, unapređenje energijske efikasnosti, digitalizaciju i unapređenje inovativnosti u poslovanju,</li> <li>- Potporu razvoju i formiranju grupacija poslovnih subjekata,</li> <li>- Realizaciju programa potpore u očuvanju postojećih i otvaranju novih radnih mjeseta u oblasti hotelijerstva i ugostiteljstva,</li> <li>- Realizaciju programa potpore jedinicama lokalne samouprave u svrhu implementacije projekata od značaja za razvoj turizma,</li> <li>- Izgradnju, rekonstrukciju, sanaciju i modernizaciju parkirališta i javnih sanitarnih čvorova te ostale javne infrastrukture koja se stavlja u funkciju pružanja usluga iz oblasti turizma.</li> </ul>			
<b>Indikatori za praćenje rezultata mjere</b>	<b>Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</b>	<b>Polazne vrijednosti (2023.)</b>	<b>Ciljne vrijednosti (2029.)</b>	<b>Izvor verifikacije</b>
	Broj podržanih Startup-ova u oblasti turizma na godišnjoj razini	0	10	MTTS
	Broj poslovnih subjekata iz oblasti hotelijerstva i ugostiteljstva koji su podržani u projektima jačanja konkurentnosti na godišnjoj razini	0	50	MTTS
	% implementiranih sredstava za projekte JLS za razvoj turizma od bruto godišnjih proračunskih izdataka u oblasti turizma	XX	XX	MTTS
<b>Razvojni efekt i doprinos mjere</b>	Doprinijet će se rastu i razvoju poslovnih subjekata koji djeluju u oblasti turizma na području Tuzlanskog kantona, jačanju njihove konkurentnosti, povećanju financijskih performansi i povećanju broja novih radnih mjeseta u oblasti turizma.			

<b>ostvarenju prioriteta</b>	hotelijerstva i ugostiteljstva, što će pozitivno utjecati na razvoj turističkog sektora, ali i cjelokupnog gospodarstva Tuzlanskog kantona. Također, pružanjem potpore implementaciji lokalnih projekata te modernizacijom i unapređenjem javne infrastrukture u oblasti turizma, kreirat će se preduvjeti za kvalitetnije obavljanje turističkih djelatnosti što će doprinijeti razvoju turizma na području Tuzlanskog kantona.				
<b>Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima financiranja (KM)</b>	<b>Ukupno (KM)</b>	<b>Proračun-ska sredstva (KM)</b>	<b>Kreditna sredstva (KM)</b>	<b>Sredstva EU (KM)</b>	<b>Ostali izvori (KM)</b>
	3.689.500	2.009.500	0	0	1.680.000 JLS; Vlada Federacije BiH, EU
<b>Razdoblje implementacije mjere</b>	2024–2029. godina				
<b>Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere</b>	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona (MTTS)				
<b>Nositelji mjere</b>	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoline Tuzlanskog kantona, Ministarstvo privrede Tuzlanskog kantona, Ministarstvo za kulturu, šport i mlade Tuzlanskog kantona, Kantonalna privredna komora Tuzla, Obrtnička komora Tuzlanskog kantona.				
<b>Ciljne grupe</b>	Općine/gradovi Tuzlanskog kantona i lokalne turističke zajednice, javne ustanove i institucije na području Tuzlanskog kantona, lokalne turističke zajednice, udruge građana na području Tuzlanskog kantona, turistički djelatnici, stanovništvo Kantona, poduzeća i obrtnici u sektoru hotelijerstva i ugostiteljstva u Tuzlanskom kantonu, stanovništvo Tuzlanskog kantona, bh. dijaspora, udruge poslodavaca na području Tuzlanskog kantona.				

<b>Veza sa strateškim ciljem</b>	<b>1. Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu</b>
<b>Prioritet</b>	<b>1.2. Unapređenje i razvoj turističke infrastrukture</b>
<b>Naziv mjere</b>	<b>1.2.1. Razvoj turističke infrastrukture i poticanje investicija u turizmu</b>
<b>Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*</b>	<p><b>Cilj mjere</b>            Cilj mjere je osigurati bolju dostupnost turističkim destinacijama Tuzlanskog kantona te osigurati razvoj i unapređenje turističke infrastrukture Tuzlanskog kantona koja će biti u funkciji privlačenja turista i povećanja investicija u infrastrukturu.</p> <p><b>Aktivnosti mjere uključuju:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Postavljanje turističke signalizacije na magistralnim putovima Tuzlanskog kantona</li> <li>– Izradu studije turističke signalizacije na regionalnim putovima Tuzlanskog kantona kao i na lokalnim putovima općina/gradova Tuzlanskog kantona</li> <li>– Uređenje pristupnih putova do lokacija sa turističkim atrakcijama (pristupni put Stari grad Srebrenik, Muška voda Kladanj i dr.)</li> <li>– Trasiranje i mapiranje planinarskih staza na području Tuzlanskog kantona</li> <li>– Potporu uređenju izletišta i druge turističke infrastrukture za <i>outdoor</i> turizam (izletište Ilinčica, izletište Busija i dr.), izgradnju turističke pruge uzanog kolosijeka Banovići</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Izradu registra primarne turističke infrastrukture i suprastrukture,</li> <li>- Izradu studijske i projektne dokumentacije za izgradnju, rekonstrukciju i adaptaciju primarne turističke infrastrukture i suprastrukture,</li> <li>- Uređenje, izgradnju i rekonstrukciju infrastrukture na rijekama, jezerima i vještačkim akumulacijama,</li> <li>- Izgradnju, uređenje i opremanje kupališta, plaža i bazena te skijališta,</li> <li>- Uređenje i opremanje tematskih i zabavnih parkova te objekata za avanturističke aktivnosti,</li> <li>- Uređenje i opremanje odmorišta osim putova, objekata za promatranje prirodnih riještosti i dr.,</li> <li>- Istraživačke radove te sanaciju i uređenje arheoloških nalazišta i speleoloških objekata te popratne infrastrukture,</li> <li>- Očuvanje i revitalizaciju kulturno-povijesnih objekata i spomenika te popratne infrastrukture.</li> </ul>				
<b>Strateški projekt</b>	<b>Strateški projekt 4. Konjuh - ekološka oaza</b>	<b>Očekivani izlazni rezultat</b> Do 2029. godine čvršće povezane uslužne djelatnosti (hotelijerstvo, gastronomija, prijevoz i trgovina) te različiti oblici turizma (izletnički, zdravstveni i športsko-rekreativni, geoturizam, adrenalinski, skijališni, kulturno-povijesni, ruralni, vjerski, obrazovni, manifestacijski, gastronomski, poslovni).			
		<b>Očekivani krajnji rezultat</b> Do 2029. godine unaprijeđena i modernizirana postojeća infrastruktura, te izgrađena nova infrastruktura. Završetak objekta u sklopu Ski-centra u Kladnju i stavljanje u njegovu potpunu funkciju.			
<b>Ključni strateški projekt</b>	<b>Planinarska transverzala „Put Srebreničke povelje“</b>	<b>Očekivani izlazni rezultat</b> Do 2029. godine uređen i unaprijeđen kvalitet staza i planinarskih staza u dužini 60 km.			
		<b>Očekivani krajnji rezultat</b> Do 2029. godine broj posjetilaca transverzale se uvećao za 40% u odnosu na 2021. godine			
<b>Indikatori za praćenje rezultata mјere</b>	<b>Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</b>	<b>Polazne vrijednosti (2023.)</b>	<b>Ciljne vrijednosti (2029.)</b>	<b>Izvor verifikacije</b>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Broj postavljenih znakova turističke signalizacije</li> <li>• Dužina markiranih i mapiranih planinarskih staza (km)</li> <li>• Vrijednost projekata potpore razvoju turističkoj infrastrukturi (izletišta, turistički kompleksi i sl.)</li> </ul>	0  300  201.000 (2020)	200  400  26.000.000	MTTS  TZTK  MTTS	
<b>Razvojni efekt i doprinos mјere ostvarenju prioriteta</b>	Implementacijom ove mјere će se doprinijeti razvoju turizma na području Tuzlanskog kantona, a samim tim i povećanju broja turista te povećanju prihoda od turizma Kantona.				
<b>Indikativna finansijska konstrukcija sa</b>	<b>Ukupno</b>	<b>Proračunska sredstva</b>	<b>Kreditna sredstva</b>	<b>Sredstva EU</b>	<b>Ostali izvori</b>

<b>izvorima financiranja (KM)</b>	25.700.000	13.480.000	0	2.000.000	Ukupno Federacija BiH Grad Tuzla Grad Srebrenik Općina Banovići Općina Dobojski Istok Grad Gračanica Turistička zajednica Tuzlanskog kantona	10.220.000 0 5.180.000 50.000 80.000 2.800.000 30.000 400.000 1.680.000
<b>Strateški projekt 4. Konjuh – ekološka oaza</b>	7.000.000	4.000.000	0		Općine Banovići i Kladanj, Grad Živinice <i>USAID, eu4business, IPA, US Embassy i druge</i>	1.050.000 2.950.000
<b>Razdoblje implementacije mjere</b>	2024–2029. godina					
<b>Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere</b>	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona (MTTS)					
<b>Nositelji mjere</b>	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, općine/gradovi Tuzlanskog kantona, Udruga za razvoj NERDA					
<b>Ciljne grupe</b>	Lokalne turističke zajednice, udruge građana na području Tuzlanskog kantona, planinarska društva					

<b>Veza sa strateškim ciljem</b>	<b>1. Poticati razvoj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu</b>
<b>Prioritet</b>	<b>1.2. Unapređenje i razvoj turističke infrastrukture</b>
<b>Naziv mjere</b>	<b>1.2.2. Razvoj smještajnih kapaciteta</b>
<b>Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*</b>	<p><b>Cilj mjere</b>            Cilj mjere je unaprijediti postojeće i potaknuti razvoj dodatnih smještajnih kapaciteta na području Tuzlanskog kantona kroz kreiranje programa potpore razvoju smještajnih kapaciteta te podizanje svijesti o mogućnostima bavljenja turizmom, posebice u ruralnom području i potpora projektima i aktivnostima sa aspektima inovativnosti i osiguranja dodane vrijednosti za razvoj turizma u Tuzlanskom kantonu.</p> <p><b>Aktivnosti mjere uključuju:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Aktivnosti podizanja svijesti stanovništva, ali i drugih aktera (planinari, obrtnici i dr.) o mogućnostima bavljenja turizmom i poduzetništvom u oblasti pružanja usluge smještaja,</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Realizaciju programa potpore domaćinstvima ruralnih područja Tuzlanskog kantona za proširenje i stavljanje u funkciju smještajnih kapaciteta (postojeći objekti, višak stambenih prostora i sl.) u turističke svrhe,</li> <li>- Realizaciju edukacija, aktivnosti umrežavanja i razvoja svijesti (okrugli stolovi, seminari, tematski sastanci poslovnih subjekata, turističkih djelatnika, udruga i drugih aktera u oblasti turizma),</li> <li>- Potporu unapređenju smještajnih kapaciteta - otvaranje malih obiteljskih hotela sa akcentom na kvalitetu ponude, potpora razvoju kampova, izletišta i odmorišta.</li> </ul>				
<b>Indikatori za praćenje rezultata mjere</b>	<b>Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</b>	<b>Polazne vrijednosti (2023.)</b>	<b>Ciljne vrijednosti (2029.)</b>	<b>Izvor verifikacije</b>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Broj turističkih smještajnih kapaciteta na području Tuzlanskog kantona (hoteli i sličan smještaj, odmorišta i slični objekti za odmor, ostali smještaj)</li> <li>• Broj ležaja u svim smještajnim objektima</li> <li>• % izdvajanja sredstava za unapređenje smještajnih kapaciteta od bruto proračunskih izdataka u oblasti turizma</li> </ul>	63	80	FZS	
<b>Razvojni efekt i doprinos mjere ostvarenju prioriteta</b>	Realizacija ove mјere doprinijela bi povećanju smještajnih kapaciteta i povećanju broja ležaja u svim smještajnim objektima u Tuzlanskom kantonu, što će omogućiti povećan broj dolazaka i broj noćenja turista te time povećanje saobraćaja i prihoda u turizmu i ugostiteljstvu Tuzlanskog kantona.		xx	xx	MTTS / TZTK / JLS
<b>Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima financiranja (KM)</b>	<b>Ukupno (KM)</b>	<b>Proračunska sredstva (KM)</b>	<b>Kreditna sredstva (KM)</b>	<b>Sredstva EU (KM)</b>	<b>Ostali izvori (KM)</b>
	5.900.000	4.500.000	0	0	1.400.000 (TZTK)
<b>Razdoblje implementacije mјere</b>	2024–2029. godina				
<b>Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mјere</b>	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona (MTTS)				
<b>Nositelji mјere</b>	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona, općine/gradovi Tuzlanskog kantona i lokalne turističke zajednice, Obrtnička komora Tuzlanskog kantona, Kantonalna privredna komora Tuzlanskog kantona.				
<b>Ciljne grupe</b>	Poduzeća i obrtnici u sektoru turizma i ugostiteljstva Tuzlanskog kantona, stanovništvo Tuzlanskog kantona, posebice ruralnog područja, bh. dijaspora, turistički djelatnici, udruge građana na području Tuzlanskog kantona.				

**Veza sa strateškim ciljem**

**2. Unapređenje konkurentnosti turizma u Tuzlanskom kantonu**

**Prioritet**

**2.1. Unapređenje i razvoj tematskih oblika turizma**

<b>Naziv mjere</b>	<b>2.1.1. Inoviranje postojećih i razvoj novih atraktivnih sadržaja turističke ponude</b>
<b>Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*</b>	<p><b>Cilj mjere</b> Cilj mjere je unaprijediti postojeću i potaknuti razvoj dodane turističke ponude na području Tuzlanskog kantona kroz podizanje svijesti o mogućnostima bavljenja turizmom, posebice u ruralnom području i potpora projektima i aktivnostima sa aspektima inovativnosti i osiguranja dodane vrijednosti za razvoj održivog turizma Tuzlanskog kantona.</p> <p><b>Aktivnosti mjere uključuju:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Aktivnosti podizanja svijesti stanovništva ali i drugih aktera (planinari, obrtnici i dr.) o mogućnostima bavljenja turizmom i poduzetništvom,</li> <li>- Potporu projektima inovativnih sadržaja turističke ponude: kulturno-povijesna baština, tematizirani itinereri, biciklističke staze, zabavni parkovi, eko etnosela i sl.,</li> <li>- Potporu tradicionalnim manifestacijama,</li> <li>- Potporu autohtonim proizvodima koji bi se mogli plasirati kao suveniri,</li> <li>- Potporu raznim turističkim paket-aranžmanima, koji svojim sadržajem obuhvataju više destinacija (općina/gradova) Tuzlanskog kantona,</li> <li>- Unapređenje ponude ruralnog i agroturizma, vodeći se principima ekološki održivog razvoja,</li> <li>- Unapređenje ponude gradskog, kulturnog, manifestacionog turizama sukladno smjernicama eko održivog razvoja,</li> <li>- Unapređenje i diverzificiranje ponude eko održivog kulturno-povijesnog, športsko-rekreacijskog, avanturističkog, ekskurzijskog i geoturizma,</li> <li>- Osavremenjivanje i diverzificiranje ponude zdravstvenog (medicinskog, dentalnog, <i>wellness</i>), kupališnog, banjskog i kongresnog turizma,</li> <li>- Unapređenje ponude gastronomskog turizma.</li> </ul>
<b>Strateški projekti</b>	<p><b>Strateški projekt 1. U Tuzli na moru, u Tuzlanskom kantonu na odmoru</b></p> <p><b>Očekivani izlazni rezultat</b> Povezivanje uslužnih djelatnosti, razvoj komplementarnih sadržaja na udaljenim lokacijama, razvoj genealoškog turizma.</p> <p><b>Očekivani krajnji rezultat</b> Povećan broj manifestacija JLS za 40%, povećan broj dolazaka i noćenja turista.</p> <p><b>Strateški projekt 2. Zima u Tuzlanskom kantonu</b></p> <p><b>Očekivani izlazni rezultat</b> Doprinos razvoju gradskog, manifestacionog, gastronomskog turizma, športsko-rekreativnog turizma, vjerskog turizma, genealoškog turizma.</p> <p><b>Očekivani krajnji rezultat</b> Produžen boravak turista u prosjeku za jedan dan u odnosu na dužinu boravka 2021. godine i povećana turistička potrošnja za 5% na razini Tuzlanskog kantona.</p> <p><b>Strateški projekt 3. Stazama bosanskih vladara/ Srednjovjekovne i etnoceste Tuzlanskog kantona</b></p> <p><b>Očekivani izlazni rezultat</b> Povezat će se uslužne djelatnosti (hotelijerstvo u urbanim centrima i/ili ruralnom području, gastronomija, prijevoz i trgovina) te različiti oblici turizma (izletnički, kulturno-povijesni, ruralni, gastronomski, obrazovni, manifestacijski</p>

		itd.), odličan obiteljski izlet, škole u prirodi, nastavu na otvorenom, ekskurzije te posjete različitim organiziranim grupama.			
	<b>Očekivani krajnji rezultat</b>				
	Kreiran prepoznatljiv suvenir - pečat bosanskih vladara, koji će se nuditi na etnocestama.				
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti (2023.)	Ciljne vrijednosti (2029.)	Izvor verifikacije	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vrijednost podržanih projekata inovativnih sadržaja turističke ponude</li> <li>• Broj podržanih postojećih i novih projekata u okviru svih tematskih oblika turizma</li> <li>• % utrošenih sredstava proračuna Tuzlanskog kantona na realizaciju strateških projekata</li> <li>• % utrošenih sredstava ostalih izvora na realizaciju strateških projekata</li> </ul>	50.000	500.000	TZTK	
		0	25	MTTS	
		0%	100%	MTTS	
		0%	100%	MTTS	
<b>Razvojni efekt i doprinos mjere ostvarenju prioriteta</b>	Realizacija ove mjeru doprinijela bi unapređenju turističke ponude i jačanju konkurentnosti turizma Tuzlanskog kantona, što će kreirati preduvjete za veći broj dolazaka i noćenja turista te time doprinijeti povećanju saobraćaja i prihoda u turizmu i ugostiteljstvu Tuzlanskog kantona, a posledično i rastu BDP-a i uposlenosti na području Kantona.				
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima financiranja (KM) sa uključenim iznosom financiranja strateških projekata	Ukupno (KM)	Proračun-ska sredstva (KM)	Kreditna sredstva (KM)	Sredstva EU (KM)	Ostali izvori (KM)
	5.900.000	4.500.000	0	0	1.400.000 (TZTK)
<b>SP 1. U Tuzli na moru u Tuzlanskom kantonu na odmoru</b>	1.500.000	750.000	0	0	750.000 <i>USAID, eu4business, IPA, US Embassy i druge, JLS</i>
<b>SP 2. Zima u Tuzlanskom kantonu</b>	1.500.000	750.000	0	0	750.000 <i>USAID, eu4business, IPA, US Embassy i druge, JLS</i>
<b>SP 3. Stazama bosanskih vladara</b>	500.000	250.000	0	0	250.000 <i>USAID, eu4business, IPA, US Embassy i druge, JLS</i>
<b>Razdoblje implementacije mjeru</b>	2024–2029. godina				

Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona (MTTS)
Nositelji mjere	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodopoprivede Tuzlanskog kantona, općine/gradovi Tuzlanskog kantona i lokalne turističke zajednice, Obrtnička komora Tuzlanskog kantona, Kantonalna privredna komora Tuzlanskog kantona.
Ciljne grupe	Poduzeća i obrtnici u sektoru turizma i ugostiteljstva Tuzlanskog kantona, stanovništvo Tuzlanskog kantona, posebice ruralnog područja, bh. dijaspora, turistički djelatnici, udruge građana na području Tuzlanskog kantona.

Veza sa strateškim ciljem	<b>2. Unapređenje konkurentnosti turizma u Tuzlanskom kantonu</b>
Prioritet	<b>2.1. Unapređenje i razvoj tematskih oblika turizma</b>
Naziv mjere	<b>2.1.2. Izgraditi i razviti prepoznatljiv turistički proizvod</b>
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	<p><b>Cilj</b> <b>mjere</b> je unaprijediti pojedine tematske oblike turizma, koji nude jedinstven doživljaj Tuzlanskog kantona kao turističke destinacije te integrirati turistički proizvod Tuzlanskog kantona, pružajući različite ponude prema profilima i preferencijama turista različitog cjenovnog ranga. Jedan od primjera tematske povezanosti turističke ponude je a) priroda, b) adrenalin, šport i rekreacija, c) gastronomija, d) povijesno naslijede.</p> <p><b>Aktivnosti</b> <b>mjere</b> uključuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Unapređenje ponude ruralnog i agroturizma, vodeći se principima ekološki održivog razvoja (vikend i tjedni odmori na selu, seoski sajmovi, obilazak kulturno-povijesnog naslijeđa, <i>outdoor</i> aktivnosti, edukativne radionice u prirodi, organizacija tradicionalnih vjenčanja, podsticanje energetske neovisnosti „ekosela“ i „zelenih kućanstava“...),</li> <li>- Unapređenje ponude gradskog, kulturnog i manifestacionog turizma sukladno smjernicama održivog razvoja (podsticati izgradnju objekata od značaja za znanost i turizam kao što su akvarij, zvjezdarnica, tematski parkovi, kulturne manifestacije i izložbe, potpora radu muzeja, arhiva, biblioteka, kreiranje novih sadržaja za djecu i mlade, potpora sezonskim manifestacijama, razvijati kulturne manifestacije i susrete sa susjednim općinama/gradovima, razvijati šoping turizam u i van grada...),</li> <li>- Unapređenje ponude gastronomskog turizma (obilježavanje tematskih međunarodnih i lokalnih dana - kruha, šljive, meda, sira, ispijanja kave, uvođenje tradicionalnih jela u jelovnike restorana, halal gastro ponuda, <i>slow food</i> festivala, <i>street food</i> festivala, promovirati tradicionalna jela Tuzlanskog kantona na primjeru puračke časke (tuzlanski poljev, kolac od šljiva, jagoda, tradicionalne pite, proizvoda od voća i povrća itd.), brendiranje područja (šljive, jabuke, kruške, grožđa) i autohtonih sorti voća, tematske večeri uz spremanje jela na vatri (kotličijade, fišhijade i sl.),</li> <li>- Unapređenje i diverzificiranje ponude održivog kulturno-povijesnog, športsko-rekreativnog, avanturističkog, ekskurzijskog i geoturizma (obilazak srednjovjekovnih gradina i nekropola stećaka uz tradicionalnu gastro ponudu, organizacija ciklotura, pješačkih i planinarskih tura, jahanje, kupanje u jezerima, avanturističke aktivnosti kao paraglajding, alpinističko penjanje (<i>via ferata</i>), padobranstvo, jedriličarstvo, panoramski letovi sa športskog aerodroma, <i>zip line</i>, skijanje, fotosafari ture, športski ribolov, ronjenje, speleo aktivnosti, <i>team building</i> aktivnosti u prirodi, obiteljski izleti u prirodi, edukativne posjete geolokalitetima, geoparkovima, geostaze</li> </ul>

	<p>i panoramske točke, tematski i edukativni izleti i radionice za djecu i mlade, podsticati ekoodržive projekte i turističke ponude),</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Osuvremeniti i diverzificirati ponudu zdravstvenog, banjskog, i kongresnog turizma kroz različite vrste terapija, <i>wellness, spa</i>, sauna, masaže, tretmane uljepšavanja, meditacije, programe za jačanje organizma i gubitak kilograma, osuvremeniti ponudu kupališnog turizma za sve dobne skupine i osobe sa invaliditetom sukladno smjernicama ekoodrživog turizma, promovirati turističke aranžmane, niskobudžetne letove, prihvatljive cijene smještaja, medicinskih usluga, zabavnih sadržaja i gastro ponude, podsticati i promovirati geolokalitete visokih ekoloških i estetskih kvaliteta za jačanje psihofizičkog zdravlja (zračne banje).</li> </ul>															
<b>Indikatori za praćenje rezultata mjere</b>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</th><th>Polazne vrijednosti (2023.)</th><th>Ciljne vrijednosti (2029.)</th><th>Izvor verifikacije</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Broj podržanih projekata iz različitih tematskih oblika turizma</td><td></td><td></td><td>TZTK MTTS</td></tr> <tr> <td>Vrijednost podržanih projekata razvrstano po skupinama tematskih oblika turizma</td><td></td><td></td><td>TZTK MTTS</td></tr> </tbody> </table>	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti (2023.)	Ciljne vrijednosti (2029.)	Izvor verifikacije	Broj podržanih projekata iz različitih tematskih oblika turizma			TZTK MTTS	Vrijednost podržanih projekata razvrstano po skupinama tematskih oblika turizma			TZTK MTTS			
Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti (2023.)	Ciljne vrijednosti (2029.)	Izvor verifikacije													
Broj podržanih projekata iz različitih tematskih oblika turizma			TZTK MTTS													
Vrijednost podržanih projekata razvrstano po skupinama tematskih oblika turizma			TZTK MTTS													
<b>Razvojni efekt i doprinos mjere ostvarenju prioriteta</b>	Implementacijom ove mjeru doprinijet će se kvalitetnijoj, boljoj promociji turizma na području Tuzlanskog kantona i time doprinijeti povećanju broja dolazaka i noćenja turista na području Tuzlanskog kantona, povećanju turističkog saobraćaja i prihoda od turizma te posljedično rastu BDP-a i uposlenosti na području Tuzlanskog kantona.															
<b>Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima financiranja (KM)</b>	<b>Ukupno (KM)</b>	<b>Proračun-ska sredstva (KM)</b>	<b>Kreditna sredstva (KM)</b>	<b>Sredstva EU (KM)</b>	<b>Ostali izvori (KM)</b>											
	4.594.500	2.744.500			1.850.000											
					MTTS											
					TZTK											
					JLS											
					ostali donatori											
<b>Razdoblje implementacije mjeru</b>	2024–2029. godina															
<b>Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjeru</b>	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona (MTTS)															
<b>Nositelji mjeru</b>	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, općine/gradovi Tuzlanskog kantona i lokalne turističke zajednice, udruge građana na području Tuzlanskog kantona.															
<b>Ciljne grupe</b>	Turistički djelatnici, stanovništvo Tuzlanskog kantona, bh. dijaspora, mediji, turističke agencije.															

<b>Veza sa strateškim ciljem</b>	<b>2. Unapređenje konkurentnosti turizma u Tuzlanskom kantonu</b>
<b>Prioritet</b>	<b>2.2. Razvoj destinacijskog menadžmenta i marketinga</b>
<b>Naziv mjeru</b>	<b>2.2.1. Promocija i brendiranje Tuzlanskog kantona kao poželjne turističke destinacije</b>

<b>Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*</b>	<b>Cilj mjere</b> je da se kroz razvoj promotivnih alata, ali i osiguranje ostalih preduvjeta (unapređenje regulatornog okvira i dr.) Tuzlanski kanton brendira i promovira kao poželjna turistička destinacija.																				
	<b>Aktivnosti mjere</b> uključuju: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Istraživanje i analizu postojećih potreba i potencijala za razvoj Tuzlanskog kantona,</li> <li>- Promociju zakonodavnog okvira i potencijala za razvoj turizma Tuzlanskog kantona,</li> <li>- Potporu funkciranju i realizaciji aktivnosti Turističke zajednice Tuzlanskog kantona,</li> <li>- Potporu uspostavi lokalnih turističkih zajednica,</li> <li>- Potporu revidiranju Zakona o turističkim zajednicama kojim bi Turistička zajednica Tuzlanskog kantona postala DMO, a postojeće lokalne turističke zajednice promijenile formu u ispostavu Turističke zajednice Tuzlanskog kantona/DMO,</li> <li>- Izradu Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona i Marketing plana Turističke zajednice Tuzlanskog kantona,</li> <li>- Razvoj digitalnih kanala promocije Tuzlanskog kantona,</li> <li>- Potporu organiziranim nastupima na sajmovima i festivalima u Bosni i Hercegovini i inozemstvu,</li> <li>- Aktivnosti brendiranja Tuzlanskog kantona i razvoj oznake tuzlanske kvalitete sa susjednim kantonima, gradovima i općinama,</li> <li>- Potporu turističkim agencijama koje se isključivo bave prodajom paketaranžmana za destinacije na području Tuzlanskog kantona,</li> <li>- Izradu promotivnih materijala (štampani, video, audio i dr.) i realizaciju promotivnih kampanja i događaja (Zakona o zaštiti potrošača Bosne i Hercegovine, Kupujmo - putujmo domaće, Turistički forum, Turistička patrola).</li> </ul>																				
<b>Indikatori za praćenje rezultata mjere</b>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;"><b>Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</b></th><th style="text-align: center;"><b>Polazne vrijednosti (2023.)</b></th><th style="text-align: center;"><b>Ciljne vrijednosti (2029.)</b></th><th style="text-align: center;"><b>Izvor verifikacije</b></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>● Broj razvijenih i funkcionalnih digitalnih kanala za promociju Tuzlanskog kantona</td><td style="text-align: center;">15</td><td style="text-align: center;">25</td><td>TZTK</td></tr> <tr> <td>● Broj nastupa na specijaliziranim sajmovima u inozemstvu</td><td style="text-align: center;">7</td><td style="text-align: center;">21</td><td>TZTK</td></tr> <tr> <td>● Vrijednost podržanih projekata turističkih agencija za aranžmane posjete destinacijama na području Tuzlanskog kantona</td><td style="text-align: center;">10.000</td><td style="text-align: center;">200.000</td><td>TZTK</td></tr> </tbody> </table>					<b>Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</b>	<b>Polazne vrijednosti (2023.)</b>	<b>Ciljne vrijednosti (2029.)</b>	<b>Izvor verifikacije</b>	● Broj razvijenih i funkcionalnih digitalnih kanala za promociju Tuzlanskog kantona	15	25	TZTK	● Broj nastupa na specijaliziranim sajmovima u inozemstvu	7	21	TZTK	● Vrijednost podržanih projekata turističkih agencija za aranžmane posjete destinacijama na području Tuzlanskog kantona	10.000	200.000	TZTK
<b>Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</b>	<b>Polazne vrijednosti (2023.)</b>	<b>Ciljne vrijednosti (2029.)</b>	<b>Izvor verifikacije</b>																		
● Broj razvijenih i funkcionalnih digitalnih kanala za promociju Tuzlanskog kantona	15	25	TZTK																		
● Broj nastupa na specijaliziranim sajmovima u inozemstvu	7	21	TZTK																		
● Vrijednost podržanih projekata turističkih agencija za aranžmane posjete destinacijama na području Tuzlanskog kantona	10.000	200.000	TZTK																		
<b>Razvojni efekt i doprinos mjere ostvarenju prioriteta</b>	Implementacijom ove mjere doprinijet će se kvalitetnijoj, boljoj promociji turizma na području Tuzlanskog kantona i time doprinijeti povećanju broja dolazaka i noćenja turista na području Tuzlanskog kantona, povećanju turističkog saobraćaja i prihoda od turizma te posljedično rastu BDP-a i uposlenosti na području Tuzlanskog kantona.																				
<b>Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima financiranja (KM)</b>	<b>Ukupno (KM)</b>	<b>Proračunska sredstva (KM)</b>	<b>Kreditna sredstva (KM)</b>	<b>Sredstva EU (KM)</b>	<b>Ostali izvori (KM)</b>																
	2.639.000	1.689.000	0	0	<b>Ukupno</b> <b>950.000</b>																

					TZTK	800.000
					Proračuni JLS	80.000
					Ostali donatori	70.000
<b>Razdoblje implementacije mjere</b>	2024–2029. godina					
<b>Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere</b>	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona (MTTS)					
<b>Nositelji mjere</b>	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, općine/gradovi Tuzlanskog kantona i lokalne turističke zajednice, udruge građana na području Tuzlanskog kantona.					
<b>Ciljne grupe</b>	Turistički djelatnici, stanovništvo Tuzlanskog kantona, bh. dijaspora, mediji, turističke agencije.					

<b>Veza sa strateškim ciljem</b>	<b>2. Unapređenje konkurentnosti turizma u Tuzlanskom kantonu</b>			
<b>Prioritet</b>	<b>2.2. Razvoj destinacijskog menadžmenta i marketinga</b>			
<b>Naziv mjere</b>	<b>2.2.2. Razvoj ljudskih potencijala i destinacijskog menadžmenta kroz Turističku zajednicu Tuzlanskog kantona</b>			
<b>Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*</b>	<p>Cilj mjere je kroz unapređenje kvalitete ljudskih potencijala u oblasti turizma, kao i kvalitete i inovacije turističkog proizvoda doprinijeti razvoju turističkih destinacija, osnivanju destinacijskih menadžment-kompanija kao i konkurentnosti turizma Tuzlanskog kantona.</p> <p><b>Aktivnosti mjere uključuju:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Potporu razvoju turističkih destinacija Tuzlanskog kantona kroz građenje identiteta destinacije, poticanje kumulacije atrakcija, dodatnu infrastrukturu i prostor intenzivnog okupljanja turista,</li> <li>– Razvoj integriranog destinacijskog proizvoda/doživljaja,</li> <li>– Savjetodavnu potporu osnivanju i jačanju kapaciteta destinacijskih menadžment-kompanija u Kantonu,</li> <li>– Pripremu i implementaciju projekata za razvoj destinacijskog menadžmenta na području Tuzlanskog kantona,</li> <li>– Kontinuiranu edukaciju, u cilju podizanja znanja i vještina trajno i povremeno uposlenih turističkih djelatnika na području Tuzlanskog kantona,</li> <li>– Jačanje kapaciteta turističkih djelatnika na području Tuzlanskog kantona o destinacijskom menadžmentu kroz suradnju s visokoškolskim ustanovama, srednjim i strukovnom školama (nastavni kurikulumi, obuke, savjetovanja, razmjene i sl.).</li> </ul>			
<b>Indikatori za praćenje rezultata mjere</b>	<b>Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</b>	<b>Polazne vrijednosti (2023.)</b>	<b>Ciljne vrijednosti (2029.)</b>	<b>Izvor verifikacije</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Broj turističkih destinacija na području Tuzlanskog kantona</li> <li>● Broj osoba koje su prošle obuku iz destinacijskog menadžmenta</li> </ul>	2	6	MTTS/ TZTK
<b>Razvojni efekt i doprinos mjere ostvarenju prioriteta</b>	Implementacijom ove mjeru će se doprinijeti razvoju turizma na području Tuzlanskog kantona, a samim tim i povećanju broja turista te povećanju prihoda od turizma Kantona.			

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima financiranja (KM)	Ukupno	Proračun-ska sredstva	Kreditna sredstva	Sredstva EU	Ostali izvori
	2.000.000	500.000	0	1.000.000	500.000 (TZTK)
Razdoblje implementacije mjere	2024–2029. godina				
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Turistička zajednica Tuzlanskog kantona				
Nositelji mjere	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, općine/gradovi Tuzlanskog kantona, Ekonomski fakultet - studijski program Menadžment u turizmu, PMF – studijski program Turizmologija, Turističko-ugostiteljska škola Tuzla.				
Ciljne grupe	Lokalne turističke zajednice, udruge građana na području Tuzlanskog kantona, turistički djelatnici, stanovništvo Kantona.				

Veza sa strateškim ciljem	Strateški cilj 2. Unapređenje konkurentnosti turizma u Tuzlanskom kantonu
Prioritet	2.3. Unapređenje kompetentnosti kadrova u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu
Naziv mjere	2.3.1. Poboljšanje kvalifikacija i kompetencija kadrova u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu kroz razvoj formalne naobrazbe
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	<p>Cilj mjere je poboljšanje kvalifikacija i kompetencija kadrova u turizmu, kroz razvoj modernih nastavnih i studijskih programa koji se izvode u srednjim školama i visokoškolskim institucijama na području Tuzlanskog kantona.</p> <p>Aktivnosti mjere uključuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Istraživanje potreba za novim nastavnim i studijskim programima na obrazovnim institucijama u Tuzlanskom kantonu, temeljenim na potrebama tržišta rada i razvojnim potrebama Tuzlanskog kantona,</li> <li>– Razvijanje suvremenih nastavnih planova i programa za srednje škole turističkog usmjerenja,</li> <li>– Uvođenje novih zanimanja u turizmu,</li> <li>– Iniciranje izmjena nomenklature zanimanja Federacije BiH,</li> <li>– Razvoj i licenciranje novih interdisciplinarnih studijskih programa na visokoškolskim institucijama na području Tuzlanskog kantona, sa osobitim fokusom na tzv. združene studijske programe sa međunarodnim visokoškolskim institucijama sa kompatibilnim studijskim programima,</li> <li>– Razvoj sustava praćenja trendova u oblasti turizma,</li> <li>– Razvoj baze podataka o raspoloživim kadrovima u turizmu,</li> <li>– Povećanje upisa učenika u srednje škole u oblasti turizma za nova zanimanja u turizmu,</li> <li>– Uspostavu kontinuiranog upisa učenika u srednje škole za zanimanja iz turizma,</li> <li>– Povećanje broja studenata na studijskim programima iz turizma</li> <li>– Stipendiranje učenika i studenata na obrazovnim programima iz oblasti turizma,</li> <li>– Inicijativu za uvrštanje većeg broja zanimanja iz turizma na listu deficitarnih zanimanja u Tuzlanskom kantonu,</li> <li>– Promoviranje profesija u turizmu kao atraktivnih i traženih zanimanja,</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Gostovanja uspješnih vlasnika biznisa u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu u nastavi s ciljem kreiranja pozitivne slike o ovom biznisu i zanimanjima,</li> <li>- Potporu osvremenjivanju nastavnog procesa u srednjim školama i cjeloživotne naobrazbe kroz unapređenje infrastrukture u školama (komercijalizacija školskih kuhinja, školski restorani, školski kafići, školski hotel i sl.),</li> <li>- Stručne školske i studentske ekskurzije s ciljem razmjene znanja, iskustava sa drugim školama i fakultetima u zemlji i okruženju,</li> <li>- Razvoj programa "Moja praksa u turizmu" sa fokusom na praćenje unapređenja vještina, znanja i kompetencija za učenike srednjih škola kroz partnerstvo sa poslodavcima u oblasti turizma, ugostiteljstva i hotelijerstva,</li> <li>- Stvaranje formalnih partnerstava između poslovnih subjekata u turizmu, obrazovnih institucija, vladinih i nevladinih razvojnih organizacija,</li> <li>- Uključivanje predstavnika turističkog sektora (stručnjaci iz prakse) u praktičnu nastavu u srednjim školama i kroz programe cjeloživotne naobrazbe,</li> <li>- Poticanje i sufinanciranje učešća učenika srednjih turističkih škola u natjecanjima.</li> </ul>																			
<b>Indikatori za praćenje rezultata mјere</b>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><b>Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</b></th><th><b>Polazne vrijednosti (2023.)</b></th><th><b>Ciljne vrijednosti (2029.)</b></th><th><b>Izvor verifikacije</b></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Broj novih nastavnih planova i programa u školama Tuzlanskog kantona</td><td>0</td><td>3</td><td>MTTS, MNZTK</td></tr> <tr> <td>Broj novih studijskih programa na fakultetima u Tuzlanskom kantonu</td><td>3</td><td>5</td><td>MTTS, MONT, UNTZ</td></tr> <tr> <td>Fond za stipendiranje učenika i studenata u turizmu</td><td>0</td><td>1</td><td>MTTS, MONK</td></tr> </tbody> </table>	<b>Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</b>	<b>Polazne vrijednosti (2023.)</b>	<b>Ciljne vrijednosti (2029.)</b>	<b>Izvor verifikacije</b>	Broj novih nastavnih planova i programa u školama Tuzlanskog kantona	0	3	MTTS, MNZTK	Broj novih studijskih programa na fakultetima u Tuzlanskom kantonu	3	5	MTTS, MONT, UNTZ	Fond za stipendiranje učenika i studenata u turizmu	0	1	MTTS, MONK			
<b>Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</b>	<b>Polazne vrijednosti (2023.)</b>	<b>Ciljne vrijednosti (2029.)</b>	<b>Izvor verifikacije</b>																	
Broj novih nastavnih planova i programa u školama Tuzlanskog kantona	0	3	MTTS, MNZTK																	
Broj novih studijskih programa na fakultetima u Tuzlanskom kantonu	3	5	MTTS, MONT, UNTZ																	
Fond za stipendiranje učenika i studenata u turizmu	0	1	MTTS, MONK																	
	<table border="1"> <thead> <tr> <td>Broj učenika u turističko-ugostiteljskim školama</td><td>95</td><td>180</td><td>MTTS, MNZTK</td></tr> </thead> </table>	Broj učenika u turističko-ugostiteljskim školama	95	180	MTTS, MNZTK															
Broj učenika u turističko-ugostiteljskim školama	95	180	MTTS, MNZTK																	
	<table border="1"> <thead> <tr> <td>Broj studenata na studijskim programima iz turizma</td><td>24</td><td>50</td><td>MTTS, UNTZ, EFTZ, PMF</td></tr> </thead> </table>	Broj studenata na studijskim programima iz turizma	24	50	MTTS, UNTZ, EFTZ, PMF															
Broj studenata na studijskim programima iz turizma	24	50	MTTS, UNTZ, EFTZ, PMF																	
<b>Razvojni efekt i doprinos mјere ostvarenju prioriteta</b>	Implementacijom ove mјere doprinijet će se stvaranju prepostavki za poboljšanje kvalitete naobrazbe u oblasti turizma, ali i jačanje javnih obrazovnih ustanova čiji je osnivač Kanton te stvaranje kvalitetnije baze ljudskih resursa, sa modernim znanjima, vještinama i kompetencijama iz oblasti turizma te doprinijeti boljoj upošljivosti ljudskih resursa u ovom sektoru, kao i omogućiti kontinuirani profesionalni razvoj kadrova, posebice rukovodećih kadrova i državnih službenika uposlenih i odgovornih za područje turizma, kroz specijalizirani program kontinuirane profesionalne edukacije iz područja menadžmenta u turizmu, vlasnika biznisa kroz edukacije o upravljanju biznisom, a svi stakeholderi kroz edukacije iz upravljanja projektima.																			
<b>Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima financiranja (KM)</b>	<b>Ukupno (KM)</b>	<b>Proračun-ska sredstva (KM)</b>	<b>Kreditna sredstva (KM)</b>	<b>Sredstva EU (KM)</b>	<b>Ostali izvori (KM)</b>															
	165.000,00	165.000,00																		
<b>Razdoblje implementacije mјere</b>	2024–2029. godina																			

<b>Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere</b>	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona (MTTS)
<b>Nositelji mjere</b>	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona, Ministarstvo naobrazbe i znanosti Tuzlanskog kantona, Ekonomski fakultet u Tuzli, Univerzitet u Tuzli.
<b>Ciljne grupe</b>	Uposleni u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu, učenici, studenti, škole, fakulteti, poslodavci u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu, turističke zajednice, uposlenici u tijelima koja upravljaju turizmom u Tuzlanskom kantonu.

<b>Veza sa strateškim ciljem</b>	<b>Strateški cilj 2. Unapređenje konkurentnosti turizma u Tuzlanskom kantonu</b>												
<b>Prioritet</b>	<b>2.3. Unapređenje kompetentnosti kadrova u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu</b>												
<b>Naziv mjere</b>	<b>2.3.1. Poboljšanje kvalifikacija i kompetencija kadrova u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu kroz razvoj neformalne naobrazbe</b>												
<b>Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*</b>	<p>Cilj mјere je doprinijeti povećanju ponude kvalificiranih i kompetentnih kadrova koji mogu obavljati razna zanimanja u oblasti turizma, ali i promoviranjem karijere u turizmu kao poželjne karijere doprinijeti i povećanju potražnje za upošljavanjem u oblasti turizma, čime će se stvoriti preduvjeti za zadovoljenje potreba poslodavaca u oblasti u turizmu i razvojnih ciljeva za turizam na području Tuzlanskog kantona. Posebnom realizacijom mјere će se unaprijediti kompetencije i znanja uposlenih u turizmu kako bi se poboljšale ukupne performanse tog sektora na području Tuzlanskog kantona.</p> <p><b>Aktivnosti mјere uključuju:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Uvođenje novih programa cjeloživotne naobrazbe, usmjerenih na razvoj specifičnih znanja i vještina u turizmu (menadžerske vještine, digitalni marketing, upravljanje biznisom, projektni menadžment i dr.),</li> <li>- Uspostavljanje Turističkog Te-Ka HUB-a radi provođenja edukacija, realizacije projekata, uspostavljanja partnerstava,</li> <li>- Provedbu edukacije "Upravljanje biznisom u turizmu" za vlasnike biznisa u turizmu, ugostiteljstvu i hotelijerstvu,</li> <li>- Provedbu kontinuirane edukacije "Menadžment u turizmu" za uposlene u javnim turističkim organizacijama (ministarstvo, turističke zajednice, turistički uredi, JLS),</li> <li>- Provedbu edukacije "Upravljanje projektima u turizmu",</li> <li>- Realizaciju studijskih putovanja, posjeta turističkim regijama sličnih potencijala i prioriteta kao Tuzlanski kanton radi razmjene znanja i iskustava,</li> <li>- Treninge i radionice za uposlene u turizmu s ciljem prevazilaženja kompetencijskog jaza.</li> </ul>												
<b>Indikatori za praćenje rezultata mјere</b>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><b>Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</b></th> <th><b>Polazne vrijednosti (2023.)</b></th> <th><b>Ciljne vrijednosti (2029.)</b></th> <th><b>Izvor verifikacije</b></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>• Broj novih programa cjeloživotne naobrazbe iz oblasti turizma u Tuzlanskom kantonu</td> <td>0</td> <td>5</td> <td>MTTS, MOTNK</td> </tr> <tr> <td>• Broj polaznika u okviru edukacije „Menadžment u turizmu“ za uposlene u</td> <td>0</td> <td>100</td> <td>MTTS, EFTZ</td> </tr> </tbody> </table>	<b>Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</b>	<b>Polazne vrijednosti (2023.)</b>	<b>Ciljne vrijednosti (2029.)</b>	<b>Izvor verifikacije</b>	• Broj novih programa cjeloživotne naobrazbe iz oblasti turizma u Tuzlanskom kantonu	0	5	MTTS, MOTNK	• Broj polaznika u okviru edukacije „Menadžment u turizmu“ za uposlene u	0	100	MTTS, EFTZ
<b>Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</b>	<b>Polazne vrijednosti (2023.)</b>	<b>Ciljne vrijednosti (2029.)</b>	<b>Izvor verifikacije</b>										
• Broj novih programa cjeloživotne naobrazbe iz oblasti turizma u Tuzlanskom kantonu	0	5	MTTS, MOTNK										
• Broj polaznika u okviru edukacije „Menadžment u turizmu“ za uposlene u	0	100	MTTS, EFTZ										

	turističkim organizacijama			
	• Broj polaznika u okviru edukacije „Upravljanje biznisom u turizmu“ za vlasnike biznisa u turizmu	0	100	MTTS, EFTZ
	• Broj polaznika u okviru edukacije „Projektni menadžment u turizmu“	0	100	MTTS, EFTZ
<b>Razvojni efekt i doprinos mjeri ostvarenju prioriteta</b>	Realizacija ove mjeri će doprinijeti poboljšanju kompetencija kadrova u turizmu kroz povećanje broja polaznika i realizaciju ciljano razvijenih specijaliziranih edukacija iz oblasti turizma.			
<b>Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima financiranja (KM)</b>	<b>Ukupno</b>	<b>Proračun-ska sredstva</b>	<b>Kreditna sredstva</b>	<b>Sredstva EU</b>
	<b>350.000,00</b>	<b>350.000,00</b>		
<b>Razdoblje implementacije mjeri</b>	2024–2029. godina			
<b>Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjeri</b>	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona (MTTS)			
<b>Nositelji mjeri</b>	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona, Ministarstvo naobrazbe i znanosti Tuzlanskog kantona, Univerzitet u Tuzli.			
<b>Ciljne grupe</b>	Učenici i studenti, škole i fakulteti, poslodavci u oblasti turizma, ugostiteljstva i hotelijerstva.			

**3**

Na temelju članka 24. točka n) Ustava Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", br. 7/97 i 3/99 i "Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 i 10/04), i članka 113. Poslovnika Skupštine Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 13/19), na prijedlog poslanica Silve Banović, Lejle Čebić-Đerzić, Amile Hodžić, Mirele Memić, Amre Nadarević Vodenčarević i Vedrane Petrović, Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj 15.12.2023. godine, donosi

## **Rezoluciju o prevenciji i borbi protiv svih oblika nasilja nad ženama**

**I.**

Imajući u vidu da je Tuzlanski kanton institucionalno ali i kroz rad civilnog sektora prednjačio u provođenju mjera s ciljem prevencije i borbe protiv svih oblika nasilja, Skupština Tuzlanskog kantona je stava da, ponovo, moramo među prvima načiniti krupne iskorake naprijed.

Napominjući da je povećan broj ubistava žena i sve brutalnijih oblika nasilja, neophodno je iskazati jasan stav i opredjeljenost Skupštine Tuzlanskog kantona i Vlade Tuzlanskog kantona s ciljem prevencije i borbe protiv svih oblika nasilja.

Naglašavajući obvezu države Bosne i Hercegovine da promiče i štiti ljudska prava i temeljne ljudske slobode, prepoznavajući da je nasilje nad ženama društveni problem koji se zasniva na stvaranju slike nejednakosti u odnosu na spol, te davanju prioriteta osnaživanju žena kroz edukaciju i omogućavanje njihove ekonomske neovisnosti, a imajući u vidu da je obiteljsko nasilje nad ženama pitanje temeljnih prava i potvrđujući da je diskriminacija na osnovu spola u suprotnosti s Općom deklaracijom ljudskih prava, Konvencijom o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Poveljom Ujedinjenih naroda, Istanbulskom konvencijom,

**Skupština Tuzlanskog kantona donosi Rezulciju** kojom se naglašava da je jedan od prioriteta Tuzlanskog kantona zaštita prava žena na adekvatno preveniranje, prepoznavanje, smanjivanje i eliminiranje svih oblika nasilja, uključujući verbalno nasilje, objektivizaciju žena, uznemiravanje, prisilu, seksualno i psihičko nasilje, i opredjeljuje se da aktivnosti i inicijative na razini Tuzlanskog kantona budu usmjerene na:

- oštro osuđivanje nasilja nad ženama;
- usvajanje, ojačavanje i provođenje propisa, procedura i zakona koji se tiču nasilja nad ženama, kao i pregled, revidiranje i ocjenu postojećih propisa i zakona koji propisuju kaznene mjere i uspostavljuju odgovarajuću pravnu zaštitu žrtvama nasilja, kao i pružanje pravne i socijalne pomoći;

- osiguravanje pravilne istrage i kazneni progon počinitelja nasilja nad ženama;

- revidiranje i ojačavanje dosadašnjih i kreiranje i usvajanje novih politika s ciljem jačanja preventivnih mjera i zaštite prava žena, kao i pojačavanje mjera usmjerenih na sprečavanje nasilja nad ženama;

- obrazovno, ekonomsko i socijalno sprečavanje, minimiziranje i/ili adekvatno pravno kažnjavanje svakog oblika nasilja nad ženama;

- podržavanje psihološke rehabilitacije za počinitelje nasilja;

- osiguravanje veće zaštite žena žrtava nasilja, između ostalog osiguravanje ili pružanje odgovarajućih obuka za profesionalce koji se bave nasiljem nad ženama, s posebnim naglaskom na policijske službenike, pravosudne i pravne službenike, zdravstveno/medicinsko osoblje i socijalne radnike;

- revidiranje, ojačavanje i osiguravanje policijskih protokola i postupaka sa ciljem osiguravanja odgovarajućih radnji za zaštitu žrtava nasilja;

- olakšavanje pružanja pomoći žrtvama nasilja prilikom podnošenja policijskih prijava, u procesu traženja pravne zaštite, kao i prilikom primanja medicinske potpore i liječenja;

- osiguravanje financijske potpore institucijama i organizacijama koje se bave pitanjima nasilja nad ženama;

- poticanje rada nevladinih organizacija i civilnih (građanskih) društava, kao što su ženske organizacije i organizacije u zajednici, koji za cilj imaju podizanje svijesti, preveniranje i suzbijanje nasilja nad ženama, kao i pružanje potpore ženama;

- intenziviranje napora za podizanje društvene i individualne svijesti o nasilju nad ženama kroz edukacijske planove i programe i medijske kampanje.

**II.**

Pozivajući se na Obiteljski zakon Federacije BiH, Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji Federacije BiH, Kazneni zakon FBiH, Zakon o ravnopravnosti spolova Bosne i Hercegovine, Zakon o zabrani diskriminacije u Bosne i Hercegovine, CEDAW - Konvenciju o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena, Strategiju za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici u Federaciji BiH, Gender aktioni plan Bosne i Hercegovine, Skupština Tuzlanskog kantona se opredjeljuje da obveže **Vladi Tuzlanskog kantona** da svoje aktivnosti usmjeri na:

- Formiranje posebnih odjela za prevenciju i borbu protiv nasilja u obitelji, pri svim policijskim upravama u Tuzlanskom kantonu, uz adekvatnu zastupljenost socijalnih pedagoga/psihologa, drugih stručnih osoba, a vodeći računa o ravnopravnoj zastupljenosti spolova;

- Osnivanje i jačanje postojećih centara za mentalno zdravlje u svim lokalnim zajednicama u Tuzlanskom kantonu, u punom kapacitetu;

- Kontinuirani rad na educiranju policijskih službenika, tužitelja, sudija i predstavnika centara za socijalni rad;

- Nastavak započetih aktivnosti s ciljem osnivanja Zavoda za liječenje bolesti ovisnosti, kao jednog od preduvjeta za kvalitetno sprovođenje zaštitnih mjera definiranih zakonom;

- Organiziranje edukacija u odgojno-obrazovnim ustanovama u svrhu prevencije, prepoznavanja i reagiranja na nasilje, od najranije dobi;

- Podizanje svijesti građanki i građana Tuzlanskog kantona i cjelokupne javnosti o problemu sve veće prisutnosti nasilja u društvenoj zajednici, kroz organiziranje medijskih kampanja, koje će za cilj imati informiranje žrtava nasilja o načinu i mjestima pristupanja službama za potporu, ostvarivanju prava, kao i samom procesu prijave nasilja;

**III.**

Skupština Tuzlanskog kantona svim **jedinicama lokalne samouprave** predlaže da imenuju interdisciplinarnu radnu grupu, odnosno koordinacione timove za prevenciju i borbu protiv nasilja u obitelji, koji će biti formirani po uzoru na Koordinacioni tim za izradu Akcionog plana za prevenciju i borbu protiv nasilja u obitelji na razini Tuzlanskog kantona.

Koordinacioni tim za prevenciju i borbu protiv nasilja treba da čine predstavnici policijske uprave općine/grada, doma zdravlja, centra za socijalni rad, obrazovnih ustanova, općinskog suda, nevladinih organizacija koje se bave navedenim pitanjima, socijalni pedagog/psiholog.

Zadatak koordinacionog tima na lokalnoj razini je da prati realizaciju Akcionog plana za područje Tuzlanskog kantona, koordinira rad svih nadležnih institucija na njegovom provođenju i nadležnim dostavlja godišnja izvješća o realizaciji istog, sa ciljem da se:

- Unaprijede znanja i vještine osoba koje se profesionalno bave pitanjima prevencije i borbe protiv nasilja;

- Unaprijedi metodologiju za prikupljanje podataka o slučajevima nasilja;

- Poveća društvena svijest o nasilju u obitelji i oblicima socijalno prihvatljivog, nenasilničkog ponašanja;
- Razvije multidisciplinarni/multisektorski pristup u lokalnim zajednicama u pružanju odgovarajućih vidova zaštite i tretmana žrtvama nasilja u obitelji i rada sa osobama koje su počinile nasilje u obitelji.

**IV.**

Priznajući da je nasilje nad ženama pitanje od javnog interesa, Skupština Tuzlanskog kantona zahtijeva od cijelokupne zajednice sustavni pristup i poduzimanje mjera kako bi se isto spriječilo, minimiziralo ili adekvatno kaznilo.

**V.**

Ova rezolucija bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“ i dostavljena Vladi Tuzlanskog kantona i svim jedinicama lokalne samouprave na području Tuzlanskog kantona.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
SKUPŠTINA

Predsjednik  
Skupštine Tuzlanskog  
kantona  
Žarko Vujović, v.r.

Broj: 01-02-621-38/23  
Tuzla, 15.12.2023. godine

**4**

Na temelju članka 49. Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi - precišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 10/2015/22), članka 95. Zakona o osnovnom odgoju i naobrazbi - precišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 10/20, 8/21, 11/21, 22/21, 5/22, 10/22, 11/22 i 12/23) i članka 113. Zakona o srednjoj naobrazbi i odgoju - precišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 10/20, 11/20, 8/21, 11/21, 22/21, 5/22, 10/22, 11/22, 9/23 i 12/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 19.12.2023. godine, donosi

**U R E D B U**

**o izmjenama i dopunama Uredbe o polaganju stručnog ispita u ustanovama predškolske, osnovne i srednje naobrazbe na području Tuzlanskog kantona**

**Članak 1.**

U Uredbi o polaganju stručnog ispita u ustanovama predškolske, osnovne i srednje naobrazbe na području Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 15/18, 10/20 i 10/21) u članku 5. stavku (1) mijenja se i glasi:

„(1) Za mentora se imenuje osoba koja ima stručni profil i stručnu spremu za rad na određenom nastavnom predmetu sukladno NPP-u za taj predmet i minimalno stečeno više stručno zvanje „mentor“.“

Stavak (2) mijenja se i glasi:

„(2) Iznimno, za mentora se može imenovati uposlenik druge odgojno-obrazovne ustanove koji ispunjava uvjete za imenovanje mentora propisane ovom uredbom, ukoliko u odgojno - obrazovnoj ustanovi koja imenuje mentora (u daljem tekstu: matična ustanova) istoga nije moguće imenovati sukladno stavku (1) ovog članka, a uz pisanu suglasnost ravnatelja odgojno-obrazovne ustanove iz koje se vrši imenovanje mentora.“

Stavak (4) mijenja se i glasi:

„(4) Ukoliko u matičnoj ustanovi nema osobe koja ispunjava uvjete iz stavka (1) ovog članka, niti je imenovanje

mentora moguće izvršiti sukladno stavku (2) ovog članka, za mentora može biti imenovan uposlenik matične ili druge odgojno-obrazovne ustanove sa položenim stručnim ispitom u naobrazbi, uz prethodno pribavljenu suglasnost Pedagoškog zavoda Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Pedagoški zavod), a sukladno kriterijima koje utvrđuje Pedagoški zavod.“

Iza stavka (4) dodaje se novi stavak (5), koji glasi:

„(5) U slučaju da matična ustanova, za predmete koji su rijetko zastupljeni ili koji su u odgojno-obrazovnim ustanovama zastupljeni sa manjim brojem časova, za određeni profil stručne spreme ne može imenovati mentora sa najmanje  $\frac{1}{2}$  norme časova/rada u matičnoj ustanovi ili drugoj odgojno - obrazovnoj ustanovi, ista može za mentora, uz prethodnu suglasnost Pedagoškog zavoda, imenovati osoba koja ima manje od  $\frac{1}{2}$  norme časova, ukoliko takva osoba u okviru svog radnog vremena može adekvatno ispuniti sve obveze mentora propisane ovom uredbom, što se utvrđuje u svakom konkretnom slučaju.“

Dosadašnji stavci (5), (6), (7), (8) i (9) postaju stavci (6), (7), (8), (9) i (10).

**Članak 2.**

U članku 6. iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4), koji glasi:

„(4) Iznimno, kandidat sa profilom i stručnom spremom nastavnika iz nastavnih predmeta koji su u odgojno-obrazovnim ustanovama zastupljeni sa manjim brojem časova, a prema listi nastavnih predmeta koju utvrđuje Pedagoški zavod, uz prethodnu suglasnost Ministarstva naobrazbe i znanosti Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo), može stazirati u više odgojno-obrazovnih ustanova, s tim da obveze utvrđene člankom 8. točka b) i člankom 9. stavci (1), (4) i (8) ove uredbe, realizira odgojno-obrazovna ustanova u kojoj kandidat ima najveći fond časova.“

**Član 3.**

U članku 22. u stavku (4) riječi „naobrazbe i znanosti Tuzlanskog kantona“ brišu se.

**Članak 4.****(Rok za utvrđivanje kriterija i liste)**

U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe Pedagoški zavod će utvrditi kriterije iz članka 5. stavak (4) i listu nastavnih predmeta iz članka 6. stavak (4) uredbe.

**Članak 5.****(Stupanje na snagu)**

Ova uredba stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
V L A D A

PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić, v.r.

Broj: 02/1-02-29096-3/23  
Tuzla, 19.12.2023. godine

**5**

Na temelju članka 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 69. točka 38. i člankom 77. stavak (8) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 29.11.2023. godine, donosi

## O D L U K U

**o izmjeni Odluke o odobravanju novčanih sredstava za sanaciju (rehabilitaciju) lokalnih i nerazvrstanih cesta na području Tuzlanskog kantona – potrošačka jedinica 22010001**

### Članak 1.

U Odluci o odobravanju novčanih sredstava za sanaciju (rehabilitaciju) lokalnih i nerazvrstanih cesta na području Tuzlanskog kantona – potrošačka jedinica 22010001 („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 15/23) u članku 1., tekst koji glasi „u iznosu od 2.400.000,00 KM (slovima: dva miliona četiri stotine tisuća konvertibilnih maraka)“ zamjenjuje se tekstom koji glasi „u iznosu od 2.370.980,55 KM (slovima: dva miliona tri stotine sedamdeset tisuća devet stotina osamdeset konvertibilnih maraka i 55/100)“.

### Članak 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
V L A D A

PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-04-38839/23  
Tuzla, 29.11.2023. godine

### 6

Na temelju članaka 5.i29.Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 69. točka 5. i člankom 71. stavak (4) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023.godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 21.11.2023. godine, donosi

## O D L U K U

**o izmjeni Programa manifestacija od interesa za Tuzlanski kanton za 2023. godinu**

### I.

U Programu manifestacija od interesa za Tuzlanski kanton za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 6/23, 7/23, 9/23, 11/23, 13/23, 15/23 i 18/23), u točki I. u tabelarnom pregledu, pod rednim brojem 2. „Ministarstvo za kulturu, šport i mlade“, u koloni „Naziv manifestacije“, tekst „Organizacija završnice državnog prvenstva, Organizator: Omladinski košarkaški klub „Sloboda“ Tuzla“ zamjenjuje se tekstom „28. Međunarodni turnir u sjedećoj odbojci „Memorijal Edin Ibraković 2023“, Organizator: Športski klub invalida sjedeće odbojke „Sinovi Bosne“ Lukavac“.

### II.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, važi za proračunsku 2023.godinu i objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
V L A D A

PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-11-31337/23  
Tuzla, 07.12.2023. godine

### 7

Na temelju članaka 5.i29.Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 69. točka 4. i člankom 71. stavak (3) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 21.11.2023. godine, donosi

## O D L U K U

**o izmjenama i dopunama Programa rasporeda sredstava sa potrošačke jedinice 11010002 – Kapitalni izdaci za korisnike proračunskih sredstava za 2023. godinu**

### I.

U točki I. Programa rasporeda sredstava sa potrošačke jedinice 11010002 - Kapitalni izdaci za korisnike proračunskih sredstava za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 13/23, 15/23, 18/23 i broj: 02/1-11-28197-1/23 od 07.11.2023. godine), u Tabelarnom pregledu, u dijelu „4. Ministarstvo pravosuđa i uprave“, u okviru rednog broja „4.1. Kantonalno tužiteljstvo“, u kolonama „Opis poslova – naziv opreme – namjena sredstava“, „Iznos sredstava u KM“ i „Ekonomski kod“, dodaje se novi red kako slijedi:

4.1.	Nabava putničkog motornog vozila	65.000	821300
------	----------------------------------	--------	--------

U dijelu „6. Ministarstvo naobrazbe i znanosti“, u okviru rednog broja 6.2. JU OŠ „Banovići“ Banovići, u kolonama „Opis poslova – naziv opreme – namjena sredstava“, „Iznos sredstava u KM“ i „Ekonomski kod“, dodaje se novi red kako slijedi:

6.2.	Rekonstrukcija elektro-instalacija u centralnoj školi i PŠ Repnik	3.500	821600
------	---	-------	--------

– u okviru rednog broja 6.6. JU OŠ „Doborovci“ Gračanica, u redu „Pojačanje snage električne energije radi ugradnje pumpe za centralno grijanje“ u koloni „Iznos sredstava u KM“ iznos „3.000“ zamjenjuje se iznosom „4.500“;

– u okviru rednog broja 6.15. JU OŠ „Kladanj“ Kladanj, u kolonama „Opis poslova – naziv opreme – namjena sredstava“, „Iznos sredstava u KM“ i „Ekonomski kod“, dodaje se novi red kako slijedi:

6.15.	Nabava pumpe za centralno grijanje (Rekonstrukcija grijanja)	500	821600
-------	--	-----	--------

– u okviru rednog broja 6.21. JU OŠ „Hamdija Kreševljaković“ Kamberi, Gradačac, u koloni „Opis poslova – naziv opreme – namjena sredstava“, tekst „Rekonstrukcija svlačionica uz fiskulturnu salu“ zamjenjuje se tekstom „Nastavak radova na dogradnji fiskulturne sale“, a u koloni „Ekonomski kod“, kod „821600“ zamjenjuje se kodom „821200“;

– u okviru rednog broja 6.24. JU MSŠ Srebrenik, u kolonama „Opis poslova – naziv opreme – namjena sredstava“, „Iznos sredstava u KM“ i „Ekonomski kod“, dodaje se novi red kako slijedi:

"	6.24.	Asfaltiranje dijela površine ispred škole	4.000	821600
---	-------	---	-------	--------

– u okviru rednog broja 6.26. JU Prva osnovna škola Srebrenik, u redu „Zamjena stolarije“ u koloni „Ekonomski kod“ kod „821300“ zamjenjuje se kodom „821600“,

– u okviru rednog broja 6.37. JU OŠ „Brijesnica“ Brijesnica Velika, Dobojski Istok, u redu „Rekonstrukcija poligona“, u koloni „Iznos sredstava u KM“ iznos „25.000“ zamjenjuje se iznosom „32.000“,

– u okviru rednog broja 6.39. JU OŠ „Prokosovići“ Lukavac, u koloni „Opis poslova – naziv opreme – namjena sredstava“, tekst „Rekonstrukcija školskog poligona“ zamjenjuje se tekstom „Nabava školskog namještaja“, a u koloni „Ekonomski kod“ kod „821600“ zamjenjuje se kodom „821300“,

– u okviru rednog broja 6.43. JU OŠ „Sapna“ Sapna, u redu „Rekonstrukcija krova u PŠ Vitićina“, u koloni „Iznos sredstava u KM“ iznos „44.000“ zamjenjuje se iznosom „54.000“,

– u okviru rednog broja 6.46. JU OŠ „Sladna“ Srebrenik, u redu „Zamjena kotla i rekonstrukcija centralnog grijanja“, u koloni „Iznos sredstava u KM“ iznos „9.000“ zamjenjuje se iznosom „12.700“, a u kolonama „Opis poslova – naziv opreme – namjena sredstava“, „Iznos sredstava u KM“ i „Ekonomski kod“ dodaju se novi red kako slijedi:

"	6.46.	Nabava računarske opreme	3.000	821300
---	-------	--------------------------	-------	--------

– u okviru rednog broja 6.55. JU Druga osnovna škola Živinice, u kolonama „Opis poslova – naziv opreme – namjena sredstava“, „Iznos sredstava u KM“ i „Ekonomski kod“, dodaju se novi redovi kako slijedi:

"	6.55.	Rekonstrukcija svjetlarnika	5.000	821600
"		Nabava opreme za realizaciju produženog boravka	2.000	821300

– u okviru rednog broja 6.57. JU OŠ „Mirićina“ Gračanica, u redu „Rekonstrukcija ograda u PŠ Rašljeva“, u koloni „Ekonomski kod“ kod „821300“ zamjenjuje se kodom „821600“,

– u okviru rednog broja 6.58. JU Druga osnovna škola Gračanica, u redu „Rekonstrukcija fasade u PŠ Lohinja“, u koloni „Iznos sredstava u KM“ iznos „10.000“ zamjenjuje se iznosom „0“,

– iza rednog broja 6.86. dodaje se novi redni broj 6.87., kako slijedi:

"	6.87.	JU OŠ „Špionica“ Srebrenik	Pojačanje snage električne energije radi utopljavanja PŠ Donja Špionica	2.700	821600
---	-------	----------------------------	---	-------	--------

U redu raspoređena sredstva iznos „5.295.422“ zamjenjuje se iznosom „5.393.322“.

U redu neraspoređena sredstva iznos „204.578“ zamjenjuje se iznosom „106.678“.

Tabelarni pregled „Rekapitulacija“ mijenja se i glasi:

REKAPITULACIJA				
EKONOMSKI KOD	PLAN	RASPOREĐENA SREDSTVA	NERASPOREĐENA SREDSTVA	
821100 - Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	1.058.000	1.058.000	0	
821200 - Nabava građevina	392.670	392.670	0	
821300 - Nabava opreme	1.285.760	1.272.332	13.428	
821500 - Nabava stalnih sredstava u obliku prava	868.650	865.500	3.150	
821600 - Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	1.894.920	1.804.820	90.100	
<b>UKUPNO</b>	<b>5.500.000</b>	<b>5.393.322</b>	<b>106.678</b>	

## II.

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
V L A D A

PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-11-29852/23  
Tuzla, 21.11.2023. godine



**8**

Na temelju članaka 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 69. točka 4. i člankom 71. stavak (3) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 29.11.2023. godine, donosi

**O D L U K U**

**o izmjenama i dopunama Programa o rasporedu sredstava sa potrošačke jedinice 11010002 – Kapitalni izdaci za korisnike proračunskih sredstava za 2023. godinu**

**I.**

U točki I. Programa o rasporedu sredstava sa potrošačke jedinice 11010002 - Kapitalni izdaci za korisnike proračunskih sredstava za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 13/23, 15/23, 18/23, broj: 02/1-11-28197-1/23 od 07.11.2023. godine i broj: 02/1-11-29852/23 od 21.11.2023. godine), u Tabelarnom pregledu, u dijelu „6. Ministarstvo naobrazbe i znanosti“, u okviru rednog broja 6.7. JU OŠ „Podorašje“ Srebrenik, u kolonama „Opis poslova – naziv opreme – namjena sredstava“, „Iznos sredstava u KM“ i „Ekonomski kod“, dodaje se novi red kako glasi:

”	6.7.	Nabava računarske opreme	4.500	821300
---	------	--------------------------	-------	--------

– u okviru rednog broja 6.8. JU OŠ „Tinja“ Srebrenik, u kolonama „Opis poslova – naziv opreme – namjena sredstava“, „Iznos sredstava u KM“ i „Ekonomski kod“, dodaje se novi red kako glasi:

”	6.8.	Nabava namještaja za opremanje zbornice	4.500	821300
---	------	---	-------	--------

– u okviru rednog broja 6.26. JU Prva osnovna škola Srebrenik, u kolonama „Opis poslova – naziv opreme – namjena sredstava“, „Iznos sredstava u KM“ i „Ekonomski kod“, dodaje se novi red kako glasi:

”	6.26.	Nabava računarske opreme	3.900	821300
---	-------	--------------------------	-------	--------

– u okviru rednog broja 6.29. JU OŠ „Gračanica“ Živinice, u kolonama „Opis poslova – naziv opreme – namjena sredstava“, „Iznos sredstava u KM“ i „Ekonomski kod“ dodaju se novi redovi kako glasi:

”	6.29.	Nabava učioničkog namještaja	7.000	821300
”		Nabava razglasnog sustava	7.000	821300
”		Nabava računarske opreme	6.000	821300

– u okviru rednog broja 6.33. JU OŠ „Teočak“ Teočak, u kolonama „Opis poslova – naziv opreme – namjena sredstava“, „Iznos sredstava u KM“ i „Ekonomski kod“, dodaje se novi red kako glasi:

”	6.33.	Nabava i ugradnja videonadzora	7.000	821300
---	-------	--------------------------------	-------	--------

– u okviru rednog broja 6.58. JU Druga osnovna škola Gračanica, u kolonama „Opis poslova – naziv opreme – namjena sredstava“, „Iznos sredstava u KM“ i „Ekonomski kod“, dodaje se novi red kako glasi:

”	6.58.	Isporuke i montaže razvodnih ormara, energetskih kablova, utičnica i rasvjetnih tijela (nastavak izgradnje PŠ Lohinja)	10.000	821200
---	-------	--	--------	--------

– u okviru rednog broja 6.70. JU OŠ „Duboki Potok“ Srebrenik, u kolonama „Opis poslova – naziv opreme – namjena sredstava“, „Iznos sredstava u KM“ i „Ekonomski kod“ dodaju se novi redovi, kako glasi:

”	6.70.	Nabava i ugradnja videonadzora u područnim školama	10.000	821300
”		Nabava lektirnih naslova za knjižnice	4.000	821300
”		Zamjena unutarnjih vrata u školi	6.600	821600

– u okviru rednog broja 6.77. JU „Čelić“ Čelić, u kolonama „Opis poslova – naziv opreme – namjena sredstava“, „Iznos sredstava u KM“ i „Ekonomski kod“, dodaje se novi red kako glasi:

”	6.77.	Sanacija krova u PŠ Ratkovići	12.700	821600
---	-------	-------------------------------	--------	--------

– iza rednog broja 6.87. dodaju se novi redni brojevi 6.88., 6.89. i 6.90., kako glasi:

6.88.	JU OŠ „Hasan Kikić“ Gradačac	Naknada za izgradnju skloništa i naknada za pogodnost – renta (izgradnja fiskulturne sale)	13.000	821200
6.89.	JU OŠ „Tušanj“ Tuzla	Nabava opreme za školsko igralište	6.000	821300
6.90.	JU OŠ „Mramor“ Mramor	Pojačanje snage električne energije radi ugradnje toplotne pumpe u PŠ „Dobrnja“	2.054	821600

U redu raspoređena sredstva iznos „5.393.322“ zamjenjuje se iznosom „5.497.576“.

U redu neraspoređena sredstva iznos „106.678“ zamjenjuje se iznosom „2.424“.

Tabelarni pregled „Rekapitulacija“ mijenja se, i glasi:

REKAPITULACIJA			
EKONOMSKI KOD	PLAN	RASPOREĐENA SREDSTVA	NERASPOREĐENA SREDSTVA
821100 - Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	1.058.000	1.058.000	0
821200 - Nabava građevina	415.670	415.670	0
821300 - Nabava opreme	1.332.232	1.332.232	0
821500 - Nabava stalnih sredstava u obliku prava	867.924	865.500	2.424
821600 - Rekonstrukcija i investiciono održavanje	1.826.174	1.826.174	0
UKUPNO:	5.500.000	5.497.576	2.424

”

## II.

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
V L A D A

PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-11-30972-3/23  
Tuzla, 29.11.2023. godine



## 9

Na temelju članka 27. stavak (1) točke 3) i 5) i članka 183. stavak (1) točka 8) Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br. 39/03, 22/06 i 43/10) i članka 5. stavak 1. točka e) Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Tuzlanskom kantonu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 10/08 i 8/15), a u svezi sa točkom XII. stavak 5. Odluke o uvetima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br. 4/12, 80/13 i 20/20), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 23.11.2023. godine, donosi

## O D L U K U

**o dodjeli finansijske pomoći gradovima i općinama iz sredstava posebne naknade  
za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća**

### I. TEMELJNE ODREDBE

#### Članak 1. (Predmet)

Ovom odlukom utvrđuju se: namjena, visina, uvjeti, kriteriji i postupak za dodjelu pomoći gradovima i općinama na području Tuzlanskog kantona iz sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća koja pripadaju Tuzlanskom kantonu (u daljem tekstu: Kanton).

#### Članak 2. (Organj nadležni za potrošnju sredstava)

(1) Sredstva posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (u daljem tekstu: sredstva posebne naknade) su novčana sredstva koja se prikupljaju sukladno članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br. 39/03, 22/06 i 43/10, u daljem tekstu: Zakon o zaštiti i spašavanju) i koja se vode

na posebnom transakcijskom računu otvorenom kao podračun u okviru jedinstvenog računa Kantona, na proračunskoj poziciji 26010002 – Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća.

(2) Odluke o korištenju sredstava iz stavka (1) ovog članka donose Kantonalni štab civilne zaštite (u daljem tekstu: Kantonalni štab), odnosno Vlada Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Vlada) na prijedlog Kantonalne uprave civilne zaštite (u daljem tekstu: Kantonalna uprava), sukladno godišnjem planu korištenja sredstava posebne naknade.

(3) Realizaciju odluka iz stavka (2) ovog članka vrše Kantonalna uprava i Ministarstvo financija Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo financija).

## II. NAMJENA I VISINA POMOĆI

### Članak 3.

#### (Namjena sredstava posebne naknade)

(1) Sredstva posebne naknade koja pripadaju Kantonu mogu se, prema potrebi, dodjeljivati kao finansijska potpora gradovima i općinama na području Kantona u ostvarivanju njihovih zadataka zaštite i spašavanja za:

- a) opremanje gradskih/općinskih struktura civilne zaštite,
- b) pripremanje, obuku i vježbe gradskih/općinskih struktura civilne zaštite,
- c) pomoć u saniranju posljedica prirodnih i drugih nesreća,
- d) udruživanje sredstava posebne naknade sa gradovima, općinama, kantonima i Federacijom Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), u zajedničkim projektima razvoja sustava zaštite i spašavanja.

(2) Sredstva posebne naknade, utvrđena za namjene iz ovog članka, moraju biti sastavni dio planske projekcije proračuna Kantona, na temelju kojeg Kantonalna uprava donosi Godišnji plan korištenja sredstava posebne naknade za sredstva koja pripadaju Kantonu, uz pribavljeni mišljenje Kantonalnog štaba.

### Članak 4.

#### (Visina sredstava)

(1) Visina sredstava koja će se dodjeljivati gradovima i općinama za namjene iz članka 3. ove odluke utvrđuje se u Planu korištenja sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća za tekuću godinu, a sukladno procentima i iznosima propisanim Odlukom o uslovima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije B i H“, br. 4/12, 80/13 i 20/20 - u daljem tekstu: Odluka o korištenju sredstava posebne naknade).

(2) Ukupna vrijednost projekata ili aktivnosti za koje aplicira grad ili općina može iznositi maksimalno 12% od vrijednosti sredstava za sufinciranje koja se dodjeljuju putem javnog poziva.

(3) Dodjela sredstava posebne naknade za namjene iz članka 3. ove odluke se vrši na sljedeći način:

- maksimalno 80% vrijednosti konkretnog projekta ili aktivnosti za gradove i općine čiji prihodi ostvareni po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća iznose do 3% od ukupno prikupljenih sredstava posebne naknade, koja pripadaju gradovima i općinama na području Kantona, u godini koja prethodi godini u kojoj se raspisuje javni poziv za dodjelu sredstava,

- maksimalno 60% vrijednosti konkretnog projekta ili aktivnosti za gradove i općine čiji prihodi ostvareni po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća iznose od 3% do 7% od ukupno prikupljenih sredstava posebne naknade, koja pripadaju gradovima i općinama na području Kantona, u godini koja prethodi godini u kojoj se raspisuje javni poziv za dodjelu sredstava i

- maksimalno 50% vrijednosti konkretnog projekta ili aktivnosti za gradove i općine čiji prihodi ostvareni po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća iznose 7% i više od ukupno prikupljenih sredstava posebne naknade, koja pripadaju gradovima i općinama na području Kantona, u godini koja prethodi godini u kojoj se raspisuje javni poziv za dodjelu sredstava.

(4) Izuzetno, ako gradovi i općine apliciraju za projekte nabave putničkih i terenskih motornih vozila, dužni su osigurati:

- minimalno 50% vrijednosti konkretnog projekta za gradove i općine čiji prihodi ostvareni po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća iznose do 3% od ukupno prikupljenih sredstava posebne naknade, koja pripadaju gradovima i općinama na području Kantona, u godini koja prethodi godini u kojoj se raspisuje javni poziv za dodjelu sredstava,

- minimalno 60% vrijednosti konkretnog projekta za gradove i općine čiji prihodi ostvareni po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća iznose od 3% do 7% od ukupno prikupljenih sredstava posebne naknade, koja pripadaju gradovima i općinama na području Kantona, u godini koja prethodi godini u kojoj se raspisuje javni poziv za dodjelu sredstava i

- minimalno 70% vrijednosti konkretnog projekta ili aktivnosti za gradove i općine čiji prihodi ostvareni po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća iznose 7% i više od ukupno prikupljenih sredstava posebne naknade, koja pripadaju gradovima i općinama na području Kantona, u godini koja prethodi godini u kojoj se raspisuje javni poziv za dodjelu sredstava.

(5) Gradovi i općine mogu kandidirati najviše dva projekta ili aktivnosti.

(6) Iznimno od stavka (2), kada je riječ o projektu od posebnog značaja, grad/općina može aplicirati za projekt/aktivnosti čija je vrijednost veća od 12% od vrijednosti sredstava za sufinciranje koja se dodjeljuju putem javnog poziva. U tom slučaju, visina učešća Kantonalne uprave u sufinciranju projekta/aktivnosti se ne mijenja u odnosu na iznose utvrđene u stvcima (3) i (4).

(7) Evidenciju o prikupljenim sredstvima posebne naknade koja pripadaju gradovima i općinama vodi Ministarstvo financija i dostavlja mjesечно i godišnje izješće Kantonalnoj upravi.

### Članak 5. (Strukture civilne zaštite)

Strukture civilne zaštite, u smislu odredbi ove odluke, su gradski/općinski štab civilne zaštite, operativni centar, službe zaštite i spašavanja, jedinice civilne zaštite i povjerenici civilne zaštite.

### Članak 6. (Opremanje)

Pod opremanjem gradskih/općinskih struktura civilne zaštite podrazumijeva se opremanje neophodnom opremom, koja je posebnim propisima ili projektima od zajedničkog interesa utvrđena kao obveza ili kao minimum neophodan za izvršavanje zadataka iz njihove nadležnosti.

### Članak 7. (Pripremanje, obuka i vježbe)

Pod pripremanjem, obukom i vježbama gradskih/općinskih struktura civilne zaštite podrazumijevaju se aktivnosti koje su planirane u tekućoj proračunskoj godini, u cilju pripremanja, obuke i vježbi, na način i po programima utvrđenim zakonom i drugim propisima iz ove oblasti.

### Članak 8.

#### (Saniranje posljedica prirodnih i drugih nesreća)

Pomoć gradovima i općinama u saniranju posljedica prirodnih i drugih nesreća, u smislu ove odluke, podrazumijeva sufinanciranje saniranja istih, uz uvjet da to saniranje nije u cijelosti financirano po drugim osnovama u Kantonu.

### Članak 9.

#### (Zajednički projekti razvoja sustava zaštite i spašavanja)

(1) U realizaciji zajedničkih projekata razvoja sustava zaštite i spašavanja, koji su od značaja za više gradova i općina, za Kanton ili za Federaciju, u smislu članka 3. točke d) ove odluke, mogu se udruživati sredstva posebne naknade koja pripadaju Kantonu, sa gradovima/općinama, drugim kantonima i Federacijom.

(2) U slučaju iz stavka (1) ovog članka neophodno je da su projekti utvrđeni u pograskim i planskim dokumentima zaštite i spašavanja gradova/općina, Kantona ili Federacije, definiranim Zakonom o zaštiti i spašavanju (program razvoja i godišnji plan realizacije programa).

(3) O prijedlogu zajedničkih projekata, u smislu ovog članka, koji će se sufinancirati iz sredstava posebne naknade koja pripadaju Kantonu, odlučuje Vlada, na prijedlog Kantonalne uprave, uz prethodno pribavljeni mišljenje Kantonalnog štaba.

### III. UVJETI I KRITERIJI ZA DODJELU POMOĆI

#### Članak 10.

##### (Uvjeti za dodjelu pomoći)

(1) Pomoć gradovima i općinama za namjene iz članka 3. ove odluke može se dodjeliti gradovima i općinama koji ispunjavaju sljedeće uvjete:

a) da je formirana služba civilne zaštite grada/općine, sukladno članku 31. Zakona o zaštiti i spašavanju (kao dokaz smatra se: izvod iz Pravilnika o unutarnjoj organizaciji, odluka o osnivanju službe ili drugi dokaz),

b) da je formiran gradski/općinski štab civilne zaštite (kao dokaz smatra se: odluka/rješenje o formiranju štaba),

c) da je donesena procjena ugroženosti grada/općine od prirodnih i drugih nesreća (kao dokaz smatra se: akt o usvajanju procjene),

d) da je donesen plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća grada/općine (kao dokaz smatra se: akt o usvajanju važećeg plana),

e) da je donesen program razvoja zaštite i spašavanja grada/općine (kao dokaz smatra se: akt o usvajanju važećeg programa),

f) da grad/općina ima organizirane strukture civilne zaštite (kao dokaz smatra se: odluka ili drugi akt o organiziranju jedinica, službi i drugih struktura civilne zaštite),

g) da se sredstva posebne naknade vode na posebnom namjenskom transakcijskom računu (kao dokaz smatra se: ugovor sa bankom, potvrda ili drugi relevantan dokument).

(2) Za svaki od uvjeta iz stavka (1) ovog članka, podnositelj prijave za dodjelu pomoći dužan je priložiti odgovarajući dokaz.

#### Članak 11.

##### (Kriteriji za dodjelu pomoći)

(1) Gradovi i općine koji ispunjavaju uvjete iz članka 10. ove odluke za dodjelu sredstava za namjene iz članka 3. ove odluke, rangirat će se prema sljedećim kriterijima:

1) Utrošena sredstva u proračunu grada/općine za zaštitu i spašavanje u prethodnoj godini (bez sredstava posebne naknade) su:

- veća od 0,5 % proračuna grada/općine ..... 10 bodova
- od 0,3 % do 0,5 % proračuna grada/općine ..... 8 bodova

- do 0,3% proračuna grada/općine ..... 4 boda
- nisu planirana sredstva u proračunu grada/općine ..... 0 bodova

#### 2) Vrijednost projekta:

##### a) opremanje struktura:

- planirana vrijednost projekta do 10.000,00 KM .... 2 boda

##### b) priprema, obuka i vježba:

- planirana vrijednost projekta do 5.000,00 KM ..... 2 boda

- planirana vrijednost projekta 5.000,00 – 10.000,00 KM ..... 4 boda

- planirana vrijednost projekta 10.000,00 – 15.000,00 KM ..... 6 bodova

- planirana vrijednost projekta preko 15.000,00 KM ..... 10 bodova

##### c) saniranje posljedica prirode ili druge nesreća na:

- infrastrukturnim objektima u nadležnosti

- grada/općine (putovi, mostovi, tuneli, objekti vodovoda i kanalizacije i sl.) ..... 10 bodova

- javnim objektima u nadležnosti grada/općine (objekti organa uprave i javnih ustanova, kulturni i športski objekti, turistički objekti i sl.) ..... 8 bodova

- stambenim objektima za individualno i kolektivno stanovanje ..... 6 bodova

- vodotocima II. kategorije ..... 2 boda

##### d) zajednički projekti razvoja sustava zaštite i spašavanja

- projekat od značaja za Kanton ..... 10 bodova

- projekat od značaja za 5 ili više

- gradova/općina ..... 8 bodova

- projekat od značaja za manje

- od 5 gradova/općina ..... 6 bodova.

(2) Kao dokaz za zajedničke projekte iz stavka (1) točka d) ovog članka dostavlja se ugovor sa drugim gradovima, općinama ili Kantom odnosno Federacijom.

#### Članak 12.

##### (Ograničenja za dodjelu pomoći)

(1) Sredstva se ne mogu dodjeljivati gradovima i općinama:

– koji nisu u propisanom roku opravdali namjenski utrošak sredstava dodjeljenih u prethodnim godinama iz sredstava posebne naknade koja pripadaju Kantonu,

– za nabavu opreme koja nije propisana kao neophodna za strukture civilne zaštite,

– kojima su od strane Kantonalne uprave i iz Proračuna Kantona sredstva za istu opremu dodijeljena po prethodnom javnom pozivu/projektu opremanja gradskih/općinskih struktura civilne zaštite.

(2) Ograničenje iz stavka (1) točka c) se ne odnosi na dodjelu sredstava za pripremanje, obuku i vježbe kao i na rabljenu opremu koju su gradovi/općine nabavili po prethodnom javnom pozivu/projektu Kantonalne uprave.

### IV. POSTUPAK ZA DODJELU POMOĆI

#### Članak 13.

##### (Javni poziv)

(1) Dodjela sredstava za namjene iz članka 3. ove odluke vrši se putem javnog poziva koji objavljuje Kantonalna uprava na svojoj internet stranici.

(2) Na javni poziv iz stavka (1) ovog članka mogu se prijaviti gradovi i općine sa područja Kantona.

(3) Prijavu na javni poziv, sukladno ovoj odluci, podnosi gradonačelnik/općinski načelnik, u roku od 10 dana od objave na internet stranici Kantonalne uprave.

(4) Prijava na javni poziv podnosi se na obrascima PN-1 i PN-2 čija je sadržina određena u Aneksu I. i Aneksu II. koji su sastavni dio ove odluke.

(5) Prijava na javni poziv mora sadržavati podatke u koju svrhu i u kojem iznosu se pomoći traži, detaljno obrazloženje planiranih aktivnosti i uz istu se prilaže propisani dokazi i dokumentacija.

(6) Grad/općina su dužni aplicirati za projekte i aktivnosti koji su planirani, pripremljeni i objektivno izvodivi u utvrđenim rokovima iz ove odluke.

#### Članak 14.

##### (Postupanje po prijavama)

(1) Prijave i dostavljenu dokumentaciju razmatra Komisija koju rješenjem imenuje ravnatelj Kantonalne uprave (u daljem tekstu: Komisija).

(2) Komisija prvo utvrđuje formalnu ispravnost prijava odnosno da li su iste pravovremene i potpune. Za nepravovremene i nepotpune prijave Komisija sačinjava zasebnu listu u kojoj se navode razlozi formalne neispravnosti.

(3) Nepotpune i nepravovremene prijave se ne uzimaju u razmatranje.

(4) Komisija vrši postupak bodovanja urednih prijava na sljedeći način:

– utvrđuje se ukupan broj bodova svih prijavljenih gradova/općina koji ispunjavaju uvjete za dodjelu sredstava,

– ukupan iznos sredstava za raspodjelu po javnom pozivu se dijeli sa ukupnim brojem bodova iz alineje 1. (dobije se vrijednost jednog boda),

– broj bodova pojedinog grada/općine se množi sa utvrđenom vrijednošću jednog boda.

(5) U postupku dodjele sredstava za pomoći u saniranju posljedica prirodnih i drugih nesreća, Komisija može izvršiti obilazak lokaliteta, koji su predmet projekta, radi sagledavanja postojećeg stanja.

(6) Nakon završenog postupka bodovanja, Komisija će sačiniti rang listu gradova/općina sa odobrenim projektima/aktivnostima i predloženim pojedinačnim iznosima za svaki grad/općinu.

#### Članak 15.

##### (Odluke o dodjeli sredstava)

Odluke o dodjeli finansijskih sredstava gradovima i općinama donosi Kantonalni štab na prijedlog Kantonalne uprave.

#### Članak 16.

##### (Ugovori)

(1) Kantonalna uprava će, nakon što Kantonalni štab doneše odluke iz članka 15. ove odluke, sa gradovima i općinama kojima se dodjeljuje pomoći, zaključiti ugovore u kojima će biti utvrđena sva međusobna prava i obveze.

(2) Kantonalna uprava vodi evidenciju o dodijeljenoj pomoći sukladno ovoj odluci.

## V. ROKOVI ZA KORIŠTENJE POMOĆI I KONTROLA UTROŠKA DODIJELJENIH SREDSTAVA

#### Članak 17.

##### (Izvješćivanje i rokovi za utrošak sredstava)

(1) Dodijeljena pomoći se može koristiti isključivo za odobrenu namjenu.

(2) Gradovi/općine kojima je dodijeljena pomoći sukladno ovoj odluci, obvezni su podnijeti detaljno izvješće i opravdati

potrošnju tih sredstava najkasnije u roku od 12 mjeseci od dana uplate sredstava na račun grada/općine. Izvješće mora biti potpisano i ovjereno od strane rukovoditelja službe civilne zaštite i gradonačelnika/općinskog načelnika. Uz izvješće se dostavlja i dokumentacija kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava (ugovori, fakture, računi, zapisnici, izvršeni nalozi za plaćanje i sl.)

#### Članak 18.

##### (Kontrola utroška sredstava)

(1) Ravnatelj Kantonalne uprave će formirati komisiju koja će obići lokalitete na području gradova/općina čiji su projekti sanacije prihvaćeni za sufinanciranje, izvršiti uvid na lokaciju i sačiniti zapisnik.

(2) Kantonalna uprava će nakon isteka rokova za relizaciju odobrenih projekata izvršiti konačnu kontrolu utroška sredstava i realizaciju projekta, izlaskom formirane komisije na lokaciju, sačinjanjem zapisnika ili na drugi način dokumentiranjem utvrđenog stanja.

(3) U slučaju nenamjenskog utroška dodijeljenih sredstava ili u slučaju da grad/općina ne opravda potrošnju dodijeljene pomoći u propisanom roku, Kantonalna uprava će jednostrano raskinuti ugovor i zatražiti povrat dodijeljenih sredstava, odnosno dijela sredstava koja nisu namjenski utrošena.

## VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

#### Članak 19.

##### (Prestanak važenja propisa)

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o dodjeli finansijske pomoći gradovima i općinama iz sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 18/23).

#### Članak 20.

##### (Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-

TUZLANSKI KANTON

V L A D A

PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-40-30850/23

Tuzla, 23.11.2023. godine



## Obrazac PN - 1

<b>KANTONALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE TUZLA</b>		<b>PRIJAVA</b> na javni poziv za dodjelu sredstava posebne naknade
1.	Grad/općina:	
2.	Formirana služba civilne zaštite grada/općine, u skladu sa članom 31. Zakona o zaštiti i spašavanju: (naziv organa koji je donio akt, broj i datum akta)	
3.	Formiran gradski/općinski štab civilne zaštite: (naziv organa koji je donio akt, broj i datum akta)	
4.	Donesena procjena ugroženosti grada/općine od prirodnih i drugih nesreća: (Naziv organa koji je donio procjenu ugroženosti, broj i datum)	
5.	Donesen plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća grada/općine: (naziv organa koji je donio akt, broj i datum akta)	
6.	Donesen program razvoja zaštite i spašavanja grada/općine: (naziv organa koji je donio program razvoja, broj i datum)	
7.	Grad/općina ima organizovane strukture civilne zaštite: (odлуka ili drugi akt o organizovanju jedinica, službi i drugih struktura civilne zaštite)	
8.	Sredstva posebne naknade vode se na posebnom namjenskom transakcijskom računu: (broj ugovora sa bankom, potvrde ili drugog relevantnog dokumenta)	
9.	Visina prikupljenih sredstava posebne naknade u prethodnoj kalendarskoj godini:	
10.	Utrošena sredstva u budžetu grada/općine za zaštitu i spašavanje u prethodnoj godini (bez sredstava posebne naknade), izraženo u KM i u procentu ukupnih realizovanih budžetskih sredstava u prethodnoj godini.	

Datum: \_\_\_\_\_

Potpis načelnika općine/gradonačelnika i pečat

## Obrazac PN - 2

<b>KANTONALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE TUZLA</b>		<b>PRIJAVA</b> projekta na javni poziv za dodjelu sredstava posebne naknade
1.	Grad/općina:	
2.	Adresa i telefon:	
3.	Naziv projekta:	
4.	Namjena: (zaokružiti slovo)	a) opremanje struktura civilne zaštite b) pripremanje, obuka i vježba c) pomoć u saniranju posljedica prirodnih i drugih nesreća d) udruživanje sredstava zaštite
5.	Cilj projekta:	
6.	Detaljni opis projekta: (značaj projekta, aktivnosti koje će se realizovati projektom, struktura civilne zaštite na koju se odnosi projekat)	
7.	Vrijednost projekta:	
8.	- Izvori finansiranja, - Dosadašnja ulaganja:	
9.	Nedostajuća sredstva tj. sredstva koja se traže od Kantona:	
10.	Sufinansiranje projekta: (iznos kojim grad/općina sufinansira projekat)	
11.	Rok realizacije projekta:	
12.	Podaci o kontakt osobi vezano za realizaciju projekta: (ime i prezime, kontakt adresa, telefon i e-mail)	

Datum: \_\_\_\_\_

Potpis gradonačelnika općine/načelnika i pečat

**10**

Na temelju članaka 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 69. točka 50. i člankom 79. stavak (4) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 21.11.2023. godine, donosi

### **O D L U K U** o odobravanju iznosa subvencije troškova ishrane i smještaja studenata u studentskim centrima u Federaciji BiH

**I.**

Odobrava se iznos od 219,00 KM po jednom studentu mjesечно za subvencioniranje troškova ishrane i smještaja (2 obroka) studenata sa područja Tuzlanskog kantona, koji tijekom akademske godine borave u Studentskom centru u Sarajevu, Studentskom centru Univerziteta u Mostaru, Studentskom centru Sveučilišta u Mostaru, Studentskom centru Univerziteta u Zenici i Studentskom centru Islamske zajednice u Sarajevu.

**II.**

Subvencioniranje troškova ishrane i smještaja studenata iz točke I. ove odluke vrši se za period od 15.09.2023. godine do 15.07.2024. godine.

**III.**

Odobreni iznos subvencije iz točke I. ove odluke realizirat će se iz planiranih sredstava u Proračunu Tuzlanskog kantona sa proračunske pozicije 24010024 – Subvencioniranje troškova ishrane i smještaja studenata, ekonomski kod 614300 – Tekući transferi neprofitnim organizacijama.

**IV.**

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Ministarstvo naobrazbe i znanosti i Ministarstvo financija.

**V.**

Zadužuje se Ministarstvo naobrazbe i znanosti da, nakon stupanja na snagu ove odluke od Studentskog centra u Sarajevu, Studentskog centra Univerziteta u Mostaru, Studentskog centra Sveučilišta u Mostaru, Studentskog centra Univerziteta u Zenici i Studentskog centra Islamske zajednice u Sarajevu pribaviti popise redovnih studenata sa područja Tuzlanskog kantona koji su, u navedenim centrima, korisnici usluga smještaja i ishrane u akademskoj 2023/2024. godini.

**VI.**

Odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 15.09.2023. godine i objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
V L A D A

PREMIJER KANTONA  
Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-11-27018-3/23  
Tuzla, 21.11.2023. godine

**11**

Na temelju članaka 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 45. stavak (3) točka 3. i člankom 46. stavak (1) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 21.11.2023. godine, donosi

### **O D L U K U** o odobravanju sredstava sa pozicije „Tekuća rezerva“ - potrošačka jedinica 11050001

**I.**

Odobravaju se finansijska sredstva u iznosu od 85.000,00 KM (slovima: osamdeset pet tisuća konvertibilnih maraka) Savezu demobiliziranih boraca Tuzlanskog kantona na ime financiranja i refundacije troškova realizacije Programa obilježavanja 25. studenog - „Dana državnosti Bosne i Hercegovine“, usvojenog Zaključkom Vlade Tuzlanskog kantona, broj: 02/1-04-37806/23 od 16.11.2023. godine.

**II.**

Sredstva iz točke I. ove odluke koristit će se sukladno Planu troškova za obilježavanje 25. studenog „Dana državnosti Bosne i Hercegovine“ sa finansijskim iznosima. U realizaciji odobrenih sredstava Savez demobiliziranih boraca Tuzlanskog kantona od ukupno odobrenog iznosa može do najviše 20% sredstava koristiti za druge troškove koji nisu navedeni u Planu troškova, a koji nastanu prilikom organizacije obilježavanja Dana državnosti Bosne i Hercegovine, uz obvezu pravdanja nastalih troškova odgovarajućom dokumentacijom.

**III.**

Odobrena sredstva iz točke I. ove odluke realizirat će se sa potrošačke jedinice 11050001 - „Tekuća rezerva“, preko potrošačke jedinice 20010001 - Ministarstvo za boračka pitanja, ekonomski kod 614300 - Tekući transferi neprofitnim organizacijama, funkcionalni kod 0840.

**IV.**

Novčana sredstva iz točke I. ove odluke doznačit će se u korist Saveza demobiliziranih boraca Tuzlanskog kantona, Tuzla, na račun broj: 132-100-03094423-27, otvoren kod NLB Banke.

**V.**

Zadužuje se Savez demobiliziranih boraca Tuzlanskog kantona, da Ministarstvu za boračka pitanja dostavi detaljno pismeno izvješće sa dokumentacijom o namjenskom utrošku odobrenih sredstava iz točke I. ove odluke, u roku od 30 dana od dana utroška sredstava.

**VI.**

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Ministarstvo financija i Ministarstvo za boračka pitanja Tuzlanskog kantona.

**VII.**

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
V L A D A

PREMIJER KANTONA  
Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-11-30598/23  
Tuzla, 21.11.2023. godine



**12**

Na temelju članaka 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 45. stavak (3) točka 3. i člankom 46. stavak (1) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 21.11.2023. godine, donosi

**O D L U K U**  
**o odobravanju sredstava sa pozicije „Tekuća rezerva“ -**  
**potrošačka jedinica 11050001**

**I.**

Odobravaju se finansijska sredstva u iznosu od 4.000,00 KM (slovima: četiri tisuće konvertibilnih maraka) Studenskom vijeću Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, i to za smještaj, prijevoz, ishranu i osiguranje za 6 studenata Filozofskog fakulteta, za studijsku posjetu Europskom parlamentu u Strasburgu, koja će se realizirati od 11. do 15. prosinca 2023. godine.

**II.**

Odobrena sredstva iz točke I. ove odluke će se realizirati sa potrošačke jedinice 11050001 – „Tekuća rezerv“, preko potrošačke jedinice 24010018 - Ministarstvo naobrazbe i znanosti Tuzlanskog kantona, ekonomski kod 614300 – Tekući transferi neprofitnim organizacijama, funkcionalni kod 0980.

**III.**

Sredstva iz točke I. ove odluke doznačit će se u korist Studenskog vijeća Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, na transakcijski račun broj: 134-001-11300889-73, otvoren kod Asa Banke.

**IV.**

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Ministarstvo financija Tuzlanskog kantona i Ministarstvo naobrazbe i znanosti Tuzlanskog kantona.

**V.**

Zadužuje se Studensko vijeće Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli da Ministarstvu naobrazbe i znanosti Tuzlanskog kantona dostavi izvješće sa dokumentacijom o namjenskom utrošku odobrenih sredstava iz točke I. ove odluke, u roku od 30 dana po uplati sredstava.

**VI.**

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
 TUZLANSKI KANTON  
 V L A D A

PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-11-30600/23  
 Tuzla, 21.11.2023. godine

**13**

Na temelju članaka 5.i 29.Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 22. stavak (2) Zakona o finansijskoj konsolidaciji i restrukturiranju javnih zdravstvenih ustanova u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 34/22 i 77/22) i člankom 13. stavak (1) Pravilnika o sadržaju i formi kvartalnih izvješća o realizaciji Programa finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja („Službene novine Federacije BiH“, broj: 101/22), na prijedlog ministra zdravstva Tuzlanskog kantona, Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 29.11.2023. godine, donosi

**O D L U K U**

**o usvajanju kvartalnog Izvješća o realizaciji Programa finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja i namjenskom utrošku sredstava doznačenih iz proračuna Federacije Bosne i Hercegovine Javne zdravstvene ustanove Opća bolnica „Dr. Mustafa Beganović“ Gračanica, za period 01.07 - 30.09.2023. godine**

**I.**

Usvaja se kvartalno Izvješće o realizaciji Programa finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja i namjenskom utrošku sredstava doznačenih iz proračuna Federacije Bosne i Hercegovine Javne zdravstvene ustanove Opća bolnica „Dr. Mustafa Beganović“ Gračanica za period 01.07 - 30.09.2023. godine.

**II.**

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
 TUZLANSKI KANTON  
 V L A D A

PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-11-28459-1/23  
 Tuzla, 29.11.2023. godine

**14**

Na temelju članaka 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 29. stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.12.2023. godine, donosi

**O D L U K U**  
**o usmjeravanju transfera za posebne namjene u**  
**Proračun Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se usmjeravanje transfera za posebne namjene u Proračun Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, u svrhu realiziranja projekta „Unapređenje muzičkog obrazovanja učenika, muzikoterapija“ za JU OŠ „Musa Ćazim Čatić“ Zelinja Donja, Gradačac, potrošačko mjesto – 24020012 u iznosu od 4.940,00 KM, dodijeljenog od strane Federalnog ministarstva naobrazbe i znanosti.

**II.**

Transfer za posebne namjene iz točke I. ove odluke usmjerava se u Proračun Tuzlanskog kantona za 2023. Godinu, u dijelu plana prihoda po osnovu tekućih transfera, povećanjem planiranih prihoda u iznosu od 4.940,00 KM na ekonomskom kodu 732112 – Primljeni tekući transferi od Federacije.

Za iznos sredstava iz točke I. ove odluke izvršit će se povećanje plana u dijelu rasporeda rashoda/izdataka po osnovu primljenih transfera na potrošačkom mjestu 24020012 - JU OŠ „Musa Ćazim Ćatić“ Zelinja Donja Gradačac, na ekonomskom kodu 821300 - Nabava opreme u iznosu od 4.940,00 KM, funkcionalni kod 0912.

**III.**

Operativni plan izdataka na potrošačkom mjestu 24020012 - JU OŠ „Musa Ćazim Ćatić“ Zelinja Donja, Gradačac povećava se za iznos uplaćenih sredstava na depozitni račun Tuzlanskog kantona, u dijelu rasporeda izdataka po osnovu primljenih transfera na ekonomskom kodu 821300 - Nabava opreme u iznosu od 4.940,00 KM.

**IV.**

Zadužuje se JU OŠ „Musa Ćazim Ćatić“ Zelinja Donja, Gradačac da sredstva iz točke I. ove odluke utroši do 31.12.2023. godine.

**V.**

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Ministarstvo financija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Musa Ćazim Ćatić“ Zelinja Donja, Gradačac.

**VI.**

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
V L A D A

PREMIJER KANTONA  
Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-11-31007/23  
Tuzla, 07.12.2023. godine

**15**

Na temelju članaka 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 13. stavak (2) Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, br. 46/10 i 75/13) i člankom 75. stavak (3) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.12.2023. godine, donosi

### **O D L U K U o davanju suglasnosti**

**I.**

Daje se suglasnost na tekst Ugovora o financiranju Projekta rekonstrukcije prostorija na Klinici za bolesti uha, grla i nosa i kirurgiju glave i vrata JZU UKC Tuzla u iznosu od 30.000,00 KM (slovima: trideset tisuća konvertibilnih maraka), koji će se zaključiti između Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona i JZU UKC Tuzla.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
V L A D A

PREMIJER KANTONA  
Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-11-29356/23  
Tuzla, 07.12.2023. godine

**16**

Na temelju članaka 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 13. stavak (2) Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, br. 46/10 i 75/13) i člankom 75. stavak (3) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.12.2023. godine, donosi

### **O D L U K U o davanju suglasnosti**

**I.**

Daje se suglasnost na tekst Ugovora o financiranju Projekta adaptacije dijela Klinike za ginekologiju i akušerstvo JZU UKC Tuzla u iznosu od 604.000,00 KM (slovima: šest stotina četiri tisuće konvertibilnih maraka), koji će se zaključiti između Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona i JZU UKC Tuzla.

**II.**

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
V L A D A

PREMIJER KANTONA  
Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-11-29681/23  
Tuzla, 07.12.2023. godine

**17**

Na temelju članaka 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 13. stavak (2) Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, br. 46/10 i 75/13) i člankom 75. stavak (3) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 07.12.2023. godine, donosi

### **O D L U K U o davanju suglasnosti**

**I.**

Daje se suglasnost na tekst Ugovora o financiranju Projekta I. faze adaptacije i opremanja Odjela za dječiju i adolescentnu

psihiatiju na Klinici za psihiatriju JZU UKC Tuzla u iznosu od 300.000,00 KM (slovima: tri stotine tisuća konvertibilnih maraka), koji će se zaključiti između Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona i JZU UKC Tuzla.

**II.**

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
V L A D A

PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-11-29398/23  
Tuzla, 07.12.2023. godine

**18**

Na temelju članaka 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 23.11.2023. godine, donosi

**RJEŠENJE**

**o ponovnom uspostavljanju radno-pravnog statusa na poziciji ravnatelja Kantonalne uprave civilne zaštite Tuzlanskog kantona**

**I.**

U cilju izvršenja pravomoćne Presude Općinskog suda u Tuzli, broj: 32 0 Rs 405450 21 Rs od 27.12.2022. godine, Zoranu Jovanoviću ponovno se uspostavlja radno-pravni status na poziciji ravnatelja Kantonalne uprave civilne zaštite Tuzlanskog kantona, po osnovu Rješenja Vlade Tuzlanskog kantona o imenovanju ravnatelja broj: 02/1-30-14243/20 od 07.07.2020. godine, i to počev od 24.11.2023. godine pa do isteka mandata utvđenog predmetnim Rješenjem, odnosno do ispunjavanja uvjeta za stjecanje prava na starosnu mirovinu propisanu Zakonom o mirovinskom i invalidskom osiguranju.

**II.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
V L A D A

PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-30-30864/23  
Tuzla, 23.11.2023. godine

**19**

Na temelju članaka 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 104. Zakona o osnovnom odgoju i naobrazbi – prečišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 10/20, 8/21, 11/21, 22/21, 5/22, 10/22, 11/22, 9/23 i 12/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 29.11.2023. godine, donosi

**RJEŠENJE**  
**o razrješenju predsjednika Školskog odbora JU Osnovna škola „Husino“ Husino, Tuzla**

**I.**

Nirvana Džambić razrješava se dužnosti predsjednika Školskog odbora JU Osnovna škola „Husino“ Husino, Tuzla, na lični zahtjev.

**II.**

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
V L A D A

PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-34-39573-3/23  
Tuzla, 29.11.2023. godine

**20**

Na temelju članaka 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 104. Zakona o osnovnom odgoju i naobrazbi – prečišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 10/20, 8/21, 11/21, 22/21, 5/22, 10/22, 11/22, 9/23 i 12/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 29.11.2023. godine, donosi

**RJEŠENJE**  
**o privremenom imenovanju predsjednika Školskog odbora JU Osnovna škola „Husino“ Husino, Tuzla**

**I.**

Lejla Mehanović imenuje se za predsjednika Školskog odbora JU Osnovna škola „Husino“ Husino, Tuzla, na period do 90 dana.

**II.**

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
V L A D A

PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-34-39573-2/23  
Tuzla, 29.11.2023. godine

**21**

Na temelju članaka 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 104. Zakona o osnovnom odgoju i naobrazbi – prečišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 10/20, 8/21, 11/21, 22/21, 5/22, 10/22, 11/22, 9/23 i 12/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 29.11.2023. godine, donosi

**R J E Š E N J E**  
**o razrješenju člana privremenog Školskog odbora JU**  
**Osnovna muzička škola Gračanica**

**I.**

Nerminka Pličanić razrješava se dužnosti člana privremenog Školskog odbora JU Osnovna muzička škola Gračanica.

**II.**

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
 -Federacija Bosne i Hercegovine-  
 TUZLANSKI KANTON  
 V L A D A

PREMIJER KANTONA

Broj: 02/1-34-39573-5/23  
 Tuzla, 29.11.2023. godine

Irfan Halilagić,v.r.

**I.**  
 Razrješava se Školski odbor JU Osnovna škola „Sapna“ Sapna, u sljedećem sastavu:

1. Rusmir Hasanović, predsjednik
2. Mina Gušić, član
3. Zekerijah Smajlović, član.

**II.**

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
 TUZLANSKI KANTON  
 V L A D A

PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-34-39573-1/23  
 Tuzla, 29.11.2023. godine

**22**

Na temelju članaka 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 104. Zakona o osnovnom odgoju i naobrazbi – prečišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 10/20, 8/21, 11/21, 22/21, 5/22, 10/22, 11/22, 9/23 i 12/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 29.11.2023. godine, donosi

**R J E Š E N J E**  
**o imenovanju člana privremenog Školskog odbora JU**  
**Osnovna muzička škola Gračanica**

**I.**

Damir Baraković imenuje se za člana privremenog Školskog odbora JU Osnovna muzička škola Gračanica, na period utvrđen Rješenjem broj: 02/1-34-37649-2/23 od 14.11.2023. godine.

**II.**

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
 -Federacija Bosne i Hercegovine-  
 TUZLANSKI KANTON  
 V L A D A

PREMIJER KANTONA

Broj: 02/1-34-39573-4/23  
 Tuzla, 29.11.2023. godine

Irfan Halilagić,v.r.

**24**

Na temelju članaka 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 104. Zakona o osnovnom odgoju i naobrazbi – prečišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 10/20, 8/21, 11/21, 22/21, 5/22, 10/22, 11/22, 9/23 i 12/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 29.11.2023. godine, donosi

**R J E Š E N J E**  
**o imenovanju privremenog Školskog odbora JU**  
**Osnovna škola „Sapna“ Sapna**

**I.**

Imenuje se privremeni Školski odbor JU Osnovna škola „Sapna“ Sapna, na period najduže do 90 dana, u sljedećem sastavu:

1. Šahman Ademović, predsjednik
2. Nermina Smajlović, član
3. Elvir Garibović, član.

**II.**

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
 -Federacija Bosne i Hercegovine-  
 TUZLANSKI KANTON  
 V L A D A

PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-34-39573/23  
 Tuzla, 29.11.2023. godine

**23**

Na temelju članaka 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 104. Zakona o osnovnom odgoju i naobrazbi – prečišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 10/20, 8/21, 11/21, 22/21, 5/22, 10/22, 11/22, 9/23 i 12/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 29.11.2023. godine, donosi

**R J E Š E N J E**  
**o razrješenju Školskog odbora JU Osnovna škola**  
**„Sapna“ Sapna**

**25**

Na temelju članaka 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 125. Zakona o srednjoj naobrazbi i odgoju - prečišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 10/20, 11/20, 8/21, 11/21, 22/21, 5/22, 10/22, 11/22, 9/23 i 12/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 29.11.2023. godine, donosi

**R J E Š E N J E**  
**o privremenom imenovanju člana Školskog odbora JU**  
**Srednja medicinska škola Tuzla**

**I.**

Dževad Džibrić imenuje se za člana Školskog odbora JU Srednja medicinska škola Tuzla, na period do 90 dana.

**II.**

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
V L A D A

PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-34-39573-6/23  
Tuzla, 29.11.2023. godine

**26**

Na temelju članaka 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), a u svezi sa člankom 125. Zakona o srednjoj naobrazbi i odgoji - prečišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 10/20, 11/20, 8/21, 11/21, 22/21, 5/22, 10/22, 11/22, 9/23 i 12/23), Vlada Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 29.11.2023. godine, donosi

**R J E Š E N J E**  
**o imenovanju privremenog Školskog odbora JU**  
**Mješovita srednja škola Gračanica**

**I.**

Imenuje se privremeni Školski odbor JU Mješovita srednja škola Gračanica, na period najduže do 90 dana, u sljedećem sastavu:

1. Amel Nuhanović, predsjednik
2. Bedrudin Merdanović, član
3. Zulfik Đogić, član.

**II.**

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
V L A D A

PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić,v.r.

Broj: 02/1-34-39322/23  
Tuzla, 29.11.2023. godine

**27**

Sukladno članku 56. stavak 2. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, broj: 35/05), ministar financija donosi

**INSTRUKCIJU**  
**o procedurama za uplatu vlastitih javnih prihoda**  
**proračunskih korisnika Tuzlanskog kantona**

**I.**

Ovom instrukcijom propisuju se način i procedure za uplatu prihoda utvrđenih posebnim aktom o vrstama vlastitih

javnih prihoda, donešenim od strane proračunskog korisnika Tuzlanskog kantona, na koji Vlada Tuzlanskog kantona daje suglasnost.

**II.**

Prihodi iz točke I. ove instrukcije identificiraju se preko vrste vlastitog prihoda koji se uplaćuje i preko organizacijskog koda proračunskog korisnika koja naplaćuje takvu vrstu prihoda.

Prihodi iz točke I. ove instrukcije uplaćuju se na depozitni račun Tuzlanskog kantona.

**III.**

Vlastiti prihod mora biti alociran na onom proračunskom korisniku koji je taj prihod i ostvario, što se određuje prilikom popunjavanja platnog naloga od strane uplatitelja.

Svaka potrošačka jedinica, kao organizacijski kod proračunskog korisnika, u automatiziranom sustavu trezorskog poslovanja ima svoj broj (organizacijski kod) koji se sastoji od 8 (osam) numeričkih karaktera (predstavljaju razdjel, glavu i unutar glave potrošačku jedinicu).

Prilikom popunjavanja platnog naloga za upлатu prihoda iz točke I. ove instrukcije obvezno moraju biti upisani sljedeći podaci:

1. 13-to cifreni identifikacijski broj poreskog obveznika za pravne osobe, odnosno jedinstveni matični broj za fizičke osobe,
2. vrsta vlastitog prihoda, odnosno 6-o cifrenu šifru prihoda koji se uplaćuje,
3. 3-o cifreni kod općine za koju se uplaćuje,
4. porezni period,
5. organizacijski kod proračunskog korisnika.

**IV.**

Prilikom uplate vlastitih prihoda utvrđenih u posebnom aktu o vrstama vlastitih javnih prihoda, donešenom od strane proračunskog korisnika, na koji Vlada Tuzlanskog kantona daje suglasnost, u polje platnog naloga pod nazivom „vrsta prihoda“ upisuje se šifra:

R.b.r.	Naziv prihoda	Vrsta prihoda
1.	Vlastiti javni prihodi od iznajmljivanja zemljišta	722641
2.	Vlastiti prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora	722642
3.	Vlastiti prihodi od iznajmljivanja drugih nepokretnosti	722643
4.	Vlastiti prihodi od iznajmljivanja vozila	722644
5.	Vlastiti prihodi od iznajmljivanja opreme	722645
6.	Vlastiti javni prihodi od prodaje usluga, pristupa i korištenja	722651
7.	Vlastiti javni prihodi od realizacije aktivnosti znanstveno - istraživačkog rada, izrade elaborata, studija, evaluacija, ekvivalentacije, ekspertiza i drugih stručnih usluga	722652
8.	Vlastiti javni prihodi od realizacije stručno - edukacijskih aktivnosti i drugih oblika javnog istupanja (seminari, savjetovanja, okrugli stolovi)	722653
9.	Vlastiti javni prihodi od oglašavanja proizvoda i usluga	722654
10.	Vlastiti javni prihodi od distribucije i prodaje pisanih, foto i video publikacija i materijala, obrazaca	722655
11.	Vlastiti javni prihodi od pružanja usluga ciklične naobrazbe, škole u prirodi, produženog boravka u školama, školarina, upisnina i sl.	722656

R.b.r.	Naziv prihoda	Vrsta prihoda
12.	Vlastiti javni prihodi od prodaje predmeta proizvedenih u radionicama organiziranim radi vršenja obrazovnih, radno - okupacionih aktivnosti i praktične nastave, te promotivnog materijala	722657
13.	Vlastiti javni prihodi od ostalih aktivnosti	722659

Prihodi iz točke IV. tabelarnog pregleda ove instrukcije utvrđeni su sukladno Pravilniku o vrstama vlastitih javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, broj: 104/22) i uplaćuju se od 01.01.2024. godine.

Upłata vlastitih prihoda sa dosadašnjom šifrom prihoda 722631 vršit će se do 31.12.2023. godine.

#### V.

Prilikom uplate prihoda iz točke I. ove instrukcije obvezno se popunjava polje platnog naloga pod nazivom „proračunska organizacija“.

Prilikom popunjavanja polja „proračunske organizacije“ platni nalog daje mogućnost unošenja samo 7 karaktera, a organizacioni kod proračunske organizacije u sustavu trezorskog poslovanja ima 8 karaktera. Svaki peti karakter organizacijskog koda je nula i sustav dozvoljava da bude izostavljen.

Broj „proračunske organizacije“ u sustavu trezorskog poslovanja ima 8 (osam) polja, na primjer:

2	3	0	3	0	0	6	7
---	---	---	---	---	---	---	---

Proračunska organizacija na uplatnici ima 7 (sedam) polja, a popunjavanje će se izvršiti na sljedeći način:

2	3	0	3	0	0	6	7
---	---	---	---	---	---	---	---

Peta cifra u broju proračunske organizacije koja je unesena u sustav trezorskog poslovanja se izostavlja.

Ukoliko se radi o izlaznoj fakturi obvezno se popunjava polje „poziv na broj“ u platnom nalogu.

Popunjeno polje treba koristiti tako da, na temelju popunjenoj polja, proračunski korisnik može izvršiti identifikaciju uplate po ispostavljenoj izlaznoj fakturi.

#### VI.

Operativni centri će putem izvješća ažurno dnevno biti informirani o uplatama vlastitih prihoda iz točke I. ove instrukcije po korisnicima sa svim potrebnim informacijama. Obveza nadležnih operativnih centara je da dnevno izvještavaju proračunske korisnike o izvršenim uplatama prihoda.

#### VII.

Ova instrukcija stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

#### VIII.

Danom stupanja na snagu ove instrukcije prestaje sa primjenom Instrukcija o procedurama za upлатu vlastitih prihoda („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 7/23).

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA  
Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-31863/23  
Tuzla, 07.12.2023. godine

#### 28

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar financija donosi

#### RJEŠENJE o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu

##### I.

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020018 – JU OŠ „Kladanj“ Kladanj, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 1.000,00 KM.

##### II.

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:	
611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0010, funkcionalni kod 0912	1.000,00 KM

u korist ekonomskog koda:	
613300 - Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge, funkcionalni kod 0912	1.000,00 KM

##### III.

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo financija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Kladanj“ Kladanj.

##### IV.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-30989/23  
Tuzla, 24.11.2023. godine

#### 29

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23) ministar financija donosi

#### RJEŠENJE o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24030024 – JU KŠC „Sveti Franjo“ Opća gimnazija Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 810,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:	
613700 - Izdaci za tekuće održavanje,	810,00 KM
funkcionalni kod 0922	

u korist ekonomskog koda:	
613900 - Ugovorene i druge posebne usluge,	810,00 KM
funkcionalni kod 0922	

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU KŠC „Sveti Franjo“ Opća gimnazija Tuzla.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-	MINISTAR
TUZLANSKI KANTON	
MINISTARSTVO FINANCIJA	

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-30989-1/23  
Tuzla, 24.11.2023. godine

**30**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23) ministar finacija donosi

**RJEŠENJE****o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu****I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 17010001 – Ministarstvo unutarnjih poslova, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 7.000,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:	
611200 - Naknade troškova uposlenih,	7.000,00 KM
subanalitika AA0010,	
funkcionalni kod 0360	

u korist ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih,	7.000,00 KM
subanalitika AA0006,	
funkcionalni kod 1011	

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija i Ministarstvo unutarnjih poslova.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-	MINISTAR
TUZLANSKI KANTON	
MINISTARSTVO FINANCIJA	

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-30991/23  
Tuzla, 24.11.2023. godine

**31**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finacija donosi

**RJEŠENJE****o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu****I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), u okviru razdjela 23 - Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak, potrošačka jedinica 23040001 – Podrška povratku prognanih lica, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 7.500,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

614100 - Tekući transferi drugim razinama	7.500,00 KM
vlasti i fondovima,	
funkcionalni kod 1070	

u korist ekonomskog koda:

614200 - Tekući transferi pojedincima,	7.500,00 KM
funkcionalni kod 1070	

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija i Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-	MINISTAR
TUZLANSKI KANTON	
MINISTARSTVO FINANCIJA	

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-31098/23  
Tuzla, 27.11.2023. godine

**32**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (3) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu**  
**Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih izdataka u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020012 – JU OŠ „Musa Ćazim Čatić“ Zelinja Donja, Gradačac, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 4.500,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih izdataka izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskih kodova:

821500 - Nabava stalnih sredstava u obliku prava,	726,00 KM
821600 - Rekonstrukcija i investicijsko održavanje,	68.746,00 KM

u korist ekonomskih kodova:

821200 - Nabava građevina,	23.000,00 KM
821300 - Nabava opreme,	46.472,00 KM

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo financija i Vlada Tuzlanskog kantona.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA  
Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-31173/23  
Tuzla, 28.11.2023. godine

**33**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu**  
**Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020012 – JU OŠ „Musa Ćazim Čatić“ Zelinja Donja, Gradačac, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 4.500,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:	
611200 - Naknade troškova uposlenih,	4.500,00 KM
subanalitika AA0007,	
funkcionalni kod 1011	

u korist ekonomskog koda:	
613700 - Izdaci za tekuće održavanje,	4.500,00 KM
funkcionalni kod 0912	

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo financija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Musa Ćazim Čatić“ Zelinja Donja, Gradačac.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA  
Broj: 07/1-11-31458/23  
Tuzla, 01.12.2023. godine

**34**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu**  
**Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020037 – JU Druga osnovna škola Srebrenik, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 850,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:  
 611200 - Naknade troškova uposlenih,  
 subanalitika AA0007,  
 funkcionalni kod 1011      850,00 KM

u korist ekonomskog koda:  
 611200 - Naknade troškova uposlenih,  
 subanalitika AA0005,  
 funkcionalni kod 1030      850,00 KM

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU Druga osnovna škola Srebrenik.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
 -Federacija Bosne i Hercegovine-  
 TUZLANSKI KANTON  
 MINISTARSTVO FINANCIJA      MINISTAR  
 Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-31458-1/23  
 Tuzla, 01.12.2023. godine

**III.**  
 Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Jala“ Tuzla.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
 -Federacija Bosne i Hercegovine-  
 TUZLANSKI KANTON  
 MINISTARSTVO FINANCIJA      MINISTAR  
 Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-31458-2/23  
 Tuzla, 01.12.2023. godine

**35**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finacija donosi

### **RJEŠENJE o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020008 – JU OŠ „Jala“ Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 1.500,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:  
 613900 - Ugovorene i druge posebne usluge      1.500,00 KM  
 subanalitika AA0009,  
 posebna naknada za podsticanje  
 rehabilitacije i upošljavanja osoba  
 sa invaliditetom  
 funkcionalni kod 0912

u korist ekonomskog koda:  
 613700 - Izdaci za tekuće održavanje      1.500,00 KM  
 funkcionalni kod 0912

**36**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finacija donosi

### **RJEŠENJE o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020008 – JU OŠ „Hasan Kikić“ Gradačac, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 4.350,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskih kodova:  
 611200 - Naknade troškova uposlenih,      2.600,00 KM  
 subanalitika AA0004,  
 funkcionalni kod 1020  
 611200 - Naknade troškova uposlenih,      1.450,00 KM  
 subanalitika AA0006,  
 funkcionalni kod 1011  
 613500 - Izdaci za usluge prijevoza i goriva      300,00 KM  
 funkcionalni kod 0912

u korist ekonomskih kodova:  
 611200 - Naknade troškova uposlenih,      2.900,00 KM  
 subanalitika AA0005,  
 funkcionalni kod 1030  
 611200 - Naknade troškova uposlenih,      1.150,00 KM  
 subanalitika AA0007,  
 funkcionalni kod 1011  
 614200 - Tekući transferi pojedincima,      300,00 KM  
 funkcionalni kod 0960

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Hasan Kikić“ Gradačac.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 31462/23  
Tuzla, 01.12.2023. godine

**37**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu**  
**Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020091 – JU OŠ „Sjenjak“ Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 800,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

613800 - Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa,	800,00 KM
funkcionalni kod 0912	

u korist ekonomskih kodova:

613400 - Nabava materijala i sitnog inventara,	500,00 KM
funkcionalni kod 0912	
613700 - Izdaci za tekuće održavanje,	300,00 KM
funkcionalni kod 0912	

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo financija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Sjenjak“ Tuzla.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-31462-1/23  
Tuzla, 01.12.2023. godine

**38**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu**  
**Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24030013 – JU Gimnazija „Meša Selimović“ Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 2.500,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih,	2.500,00 KM
subanalitika AA0006,	
funkcionalni kod 1011	

u korist ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih,	2.500,00 KM
subanalitika AA0005,	
funkcionalni kod 1030	

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo financija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU Gimnazija „Meša Selimović“ Tuzla.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 31462-2/23

Tuzla, 01.12.2023. godine

**39**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu**  
**Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24030027 – JU MSŠ Živinice, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 3.000,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0010, funkcionalni kod 0922	3.000,00 KM
---	-------------

u korist ekonomskog koda:

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge, 3.000,00 KM funkcionalni kod 0922
---

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU MSŠ Živinice.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-31462-3/23

Tuzla, 01.12.2023. godine

**40**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finansija donosi

**RJEŠENJE****o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu****I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020068 – JU OŠ „Živinice Gornje“ Živinice, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 1.200,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

613300 - Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge, funkcionalni kod 0912	1.200,00 KM
---	-------------

u korist ekonomskog koda:

613700 - Izdaci za tekuće održavanje funkcionalni kod 0912	1.200,00 KM
---	-------------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Živinice Gornje“ Živinice.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-31464/23  
Tuzla, 01.12.2023. godine

**41**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finansija donosi

**RJEŠENJE****o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu****I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24030021 – JU Rudarska škola Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 1.985,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0010, funkcionalni kod 0922	1.985,00 KM
---	-------------

u korist ekonomskih kodova:

613300 - Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge, funkcionalni kod 0922	1.500,00 KM
---	-------------

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge, funkcionalni kod 0922	485,00 KM
---	-----------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU Rudarska škola Tuzla.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-31464-1/23  
Tuzla, 01.12.2023. godine

**42**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu**  
**Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarna preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24030006 – JU MSŠ „Musa Čazim Ćatić“ Kladanj, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 2.700,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0003, funkcionalni kod 0922	2.700,00 KM
---	-------------

u korist ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0005, funkcionalni kod 1030	2.700,00 KM
---	-------------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU MSŠ „Musa Čazim Ćatić“ Kladanj.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-31464-2/23  
Tuzla, 01.12.2023. godine

**43**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu**  
**Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarna preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene

novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020018 – JU OŠ „Kladanj“ Kladanj, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 700,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

613700 - Izdaci za tekuće održavanje funkcionalni kod 0912	600,00 KM
---	-----------

u korist ekonomskog koda:

613300 - Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge, funkcionalni kod 0912	600,00 KM
---	-----------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU Druga osnovna škola Srebrenik.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-31464-3/23  
Tuzla, 01.12.2023. godine

**44**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu**  
**Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarna preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020018 – JU OŠ „Kladanj“ Kladanj, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 700,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

613700 - Izdaci za tekuće održavanje funkcionalni kod 0912	700,00 KM
---	-----------

u korist ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0005, funkcionalni kod 1030	700,00 KM
---	-----------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Kladanj“ Kladanj.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-31464-4/23

Tuzla, 01.12.2023. godine

**45**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finansija donosi

**RJEŠENJE****o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu****I.**

Odobrava se unutarna preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020082 – JU OŠ „Brijesnica“ Brijesnica Velika, Dobojski Istoč, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 100,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0003, funkcionalni kod 0912	100,00 KM
---	-----------

u korist ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0007, funkcionalni kod 1011	100,00 KM
---	-----------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Brijesnica“ Brijesnica Velika, Dobojski Istoč.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-31464-5/23

Tuzla, 01.12.2023. godine

**46**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finansija donosi

**RJEŠENJE  
o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

Odobrava se unutarna preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 22020001 – Kantonalna direkcija robnih rezervi, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 1.000,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

613500 - Izdaci za usluge prijevoza i goriva, funkcionalni kod 0471	1.000,00 KM
--	-------------

u korist ekonomskih kodova:

613100 - Putni troškovi, funkcionalni kod 0471	200,00 KM
---	-----------

613800 - Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa, funkcionalni kod 0471	800,00 KM
---	-----------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja i Kantonalna direkcija robnih rezervi.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-31551/23

Tuzla, 04.12.2023. godine

**47**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finansija donosi

**RJEŠENJE  
o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 32020001 – JU Narodna i univerzitetska biblioteka „Derviš Sušić“ Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 1.800,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskih kodova:		
611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0006, funkcionalni kod 1011	1.800,00 KM	
613700 - Izdaci za tekuće održavanje, funkcionalni kod 0922	1.800,00 KM	
611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0005, funkcionalni kod 0820	1.300,00 KM	
613400 - Nabava materijala i sitnog inventara, funkcionalni kod 0820	500,00 KM	
u korist ekonomskog koda:		
611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0001, funkcionalni kod 0820	1.800,00 KM	

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija, Ministarstvo za kulturu, šport i mlade i JU Narodna i univerzitetska biblioteka „Derviš Sušić“ Tuzla.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 31553/23  
Tuzla, 04.12.2023. godine

način:

na teret ekonomskih kodova:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0006, funkcionalni kod 1011	1.800,00 KM
---	-------------

u korist ekonomskog koda:

613700 - Izdaci za tekuće održavanje, funkcionalni kod 0922	1.800,00 KM
--	-------------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU Mješovita srednja ekonomsko-kemijska škola Lukavac.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 31553/23  
Tuzla, 04.12.2023. godine

**49**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finacija donosi

**RJEŠENJE****o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu****I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 17020001 – Ministarstvo unutarnjih poslova – Uprava policije, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 500.000,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

611100 - Bruto plaće i naknade plaća, funkcionalni kod 0360	500.000,00 KM
--	---------------

u korist ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0004, funkcionalni kod 1020	500.000,00 KM
---	---------------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija i Ministarstvo unutarnjih poslova - Uprava policije.

**48**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finacija donosi

**RJEŠENJE****o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu****I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24030007 – JU Mješovita srednja ekonomsko-kemijska škola Lukavac, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 1.800,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-31766/23

Tuzla, 06.12.2023. godine

[REDAKCIJSKE ZNAKOVE]

**50**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finansija donosi

**RJEŠENJE  
o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarna preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020069 – JU Druga osnovna škola Živinice, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 1.062,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, 1.062,00 KM  
subanalitika AA0007,  
funkcionalni kod 1011

u korist ekonomskih kodova:

611200 - Naknade troškova uposlenih, 562,00 KM  
subanalitika AA0010,  
funkcionalni kod 0912

614200 - Tekući transferi pojedincima, 500,00 KM  
funkcionalni kod 0960

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU Druga osnovna škola Živinice.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-31794/23

Tuzla, 06.12.2023. godine

[REDAKCIJSKE ZNAKOVE]

**51**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23) ministar finansija donosi

**RJEŠENJE****o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu****I.**

Odobrava se unutarna preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), u okviru razdjela 23 - Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak – u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 1.975.930,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret potrošačkih jedinica i ekonomskih kodova:

Potrošačka jedinica	Opis potrošačke jedinice	Ekonomski kod	Iznos u KM
23010001	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak	611100 - Bruto plaće i naknade plaća, funkcionalni kod 1090	7.000,00
23020022	Hraniteljstvo	614200 - Tekući transferi pojedincima, funkcionalni kod 1040	140.500,00
23020014	Dječije selo SOS Kinderdorf u Gračanici	614200 - Tekući transferi pojedincima, funkcionalni kod 1040	30.000,00
23020006	Civilne žrtve rata-civilne invalidnine	614200 - Tekući transferi pojedincima, funkcionalni kod 1070	190.000,00
23020010	Naknade za procjenu sposobnosti i određivanje potpore za djecu i omladinu sa onesposobljenjem i medicinsko vještacanje	613900 - Ugovorene i druge posebne usluge, funkcionalni kod 1011	30.000,00
23020012	Zaštita obitelji sa djecom	614200 - Tekući transferi pojedincima, NAD 213 - Pomoć u prehrani novorođenog djeteta, funkcionalni kod 1040	257.930,00
		614200 - Tekući transferi pojedincima NAD 214 - Jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta funkcionalni kod 1040	115.500,00
		614200 - Tekući transferi pojedincima, NAD 217 - Dodatne novčane pomoći za zaposlene majke porodilje, funkcionalni kod 1040	230.000,00
		614200 - Tekući transferi pojedincima, NAD 216 - Smještaj predškolske djece uz osiguranu ishranu, funkcionalni kod 1040	30.000,00
		614200 - Tekući transferi pojedincima, NAD 220 - Dodatak na djecu, funkcionalni kod 1040	870.000,00
23020002	Naknada za smještaj štićenika u ustanove	614200 - Tekući transferi pojedincima, funkcionalni kod 1070	75.000,00
		Ukupno:	<b>1.975.930,00</b>

u korist potrošačkih jedinica i ekonomskih kodova:

Potrošačka jedinica	Opis potrošačke jedinice	Ekonomski kod	Iznos u KM
23010001	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak	613900 - Ugovorene i druge posebne usluge, funkcionalni kod 1090	7.000,00
		613800 - Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa, funkcionalni kod 1090	500,00
23020023	Potpore pronatalitetnoj politici Kantona	614200 - Tekući transferi pojedincima, funkcionalni kod 1040	140.000,00
23020007	Dječije selo mira Turija	614200 - Tekući transferi pojedincima, funkcionalni kod 1040	30.000,00
23020016	Obvezno zdravstveno osiguranje osoba u stanju socijalne potrebe	614200 - Tekući transferi pojedincima, funkcionalni kod 1070	100.000,00
23020012	Zaštita obitelji sa djecom	614200 - Tekući transferi pojedincima, NAD 218 – Neuposlene majke porodilje, funkcionalni kod 1040	120.000,00
23020010	Naknade za procjenu sposobnosti i određivanje potpore za djecu i omladinu sa onesposobljenjem i medicinsko vještačenje	614200 - Tekući transferi pojedincima, funkcionalni kod 1011	30.000,00
23020013	Subvencije za djecu, učenike i studente	614200 - Tekući transferi pojedincima, funkcionalni kod 1040	453.430,00
23020012	Zaštita obitelji sa djecom	614200 - Tekući transferi pojedincima, NAD 210 - Naknade plaće za porodično odsustvo žene /osobe u radnom odnosu, funkcionalni kod 1040	1.020.000,00
23040001	Potpore povratku prognanih osoba	615300 - Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama, funkcionalni kod 1070	75.000,00
		Ukupno:	<b>1.975.930,00</b>

### III.

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija i Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak.

### IV.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-31945/23  
Tuzla, 08.12.2023. godine



**52**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finansija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020052 – JU OŠ „Kiseljak“ Kiseljak, Tuzla, u dijelu primljenih transfera (Izvor 50), u iznosu od 463,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

611100 - Bruto plaće i naknade plaća,	463,00 KM
funkcionalni kod 0912	

u korist ekonomskog koda:

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge,	463,00 KM
funkcionalni kod 0912	

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Kiseljak“ Kiseljak, Tuzla.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-32055-1/23  
Tuzla, 11.12.2023. godine

u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020025 – JU OŠ „Dobošnica“, Lukavac, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 2.800,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge	2.800,00 KM
- subanalitika AA0009	
posebna naknada za podsticanje	
rehabilitacije i upošljavanja	
osoba s invaliditetom	
funkcionalni kod 0912	

u korist ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih,	2.800,00 KM
subanalitika AA0005,	
funkcionalni kod 1030	

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Dobošnica“, Lukavac.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-32055-1/23  
Tuzla, 11.12.2023. godine

**53**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finansija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda

**54**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finansija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020011 – JU OŠ „Edhem Mulabdić“ Mediđa Donja, Gradačac, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 760,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:  
613900 - Ugovorene i druge posebne usluge, 760,00 KM  
funkcionalni kod 0912

u korist ekonomskog koda:  
614200 - Tekući transferi pojedincima, 760,00 KM  
funkcionalni kod 0960

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Edhem Mulabdić“ Međiđa Donja, Gradačac.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA  
MINISTAR  
Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.  
Broj: 07/1-11- 32055-2/23  
Tuzla, 11.12.2023. godine

**III.**  
Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija i Ministarstvo naobrazbe i znanosti

**IV.**  
Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA  
MINISTAR  
Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.  
Broj: 07/1-11- 32385/23  
Tuzla, 14.12.2023. godine

**55**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finansija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu**  
**Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24010018 - Ministarstvo naobrazbe i znanosti, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 25.000,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:  
614200 - Tekući transfer pojedincima, 25.000,00 KM  
subanalitika ODD207,  
funkcionalni kod 0941

u korist ekonomskih kodova:  
614200 - Tekući transfer pojedincima, 15.000,00 KM  
subanalitika OBD205,  
funkcionalni kod 0912

614200 - Tekući transfer pojedincima, 10.000,00 KM  
subanalitika OCD206,  
funkcionalni kod 0922

**56**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finansija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu**  
**Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih izdataka u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 32020004 – JU Narodno pozorište Tuzla, u dijelu vlastitih prihoda (Izvor 20), u iznosu od 3.000,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:  
821600 - Rekonstrukcija i investiciono  
održavanje,  
funkcionalni kod 0820 3.000,00 KM

u korist ekonomskog koda:  
821300 - Nabava opreme,  
subanalitika OBD205,  
funkcionalni kod 0820 3.000,00 KM

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo za kulturu, šport i mlade i JU Narodno pozorište Tuzla.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA  
MINISTAR  
Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.  
Broj: 07/1-11- 32388/23  
Tuzla, 14.12.2023. godine

**57**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finansija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 32020004 – JU Narodno pozorište Tuzla, u dijelu vlastitih prihoda (Izvor 20), u iznosu od 8.000,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskih kodova:

613100 - Putni troškovi, funkcionalni kod 0820	2.000,00 KM
613200 - Izdaci za energiju, funkcionalni kod 0820	1.000,00 KM
613400 - Nabava materijala i sitnog inventara, funkcionalni kod 0820	3.500,00 KM
613500 - Izdaci za usluge prijevoza i goriva, funkcionalni kod 0820	1.500,00 KM

u korist ekonomskog koda:

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge, funkcionalni kod 0820	8.000,00 KM
---	-------------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo za kulturu, šport i mlade i JU Narodno pozorište Tuzla.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA  
Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-32392/23  
Tuzla, 14.12.2023. godine

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24030014 – JU MS Građevinsko-geodetska škola Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 350,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0007, funkcionalni kod 1011	350,00 KM
---	-----------

u korist ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0005, funkcionalni kod 1030	350,00 KM
---	-----------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU MS Građevinsko-geodetska škola Tuzla.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-32392/23  
Tuzla, 14.12.2023. godine

**59**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finansija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24030020 – JU Srednja muzička škola „Čestmir Mirko Dušek“ Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 4.000,00 KM.

**II.****58**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finansija donosi

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge, 4.000,00 KM  
funkcionalni kod 0922

u korist ekonomskog koda:

613700 - Izdaci za tekuće održavanje 4.000,00 KM  
funkcionalni kod 0922

### III.

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU Srednja muzička škola „Čestmir Mirko Dušek“ Tuzla

### IV.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 32392-1/23  
Tuzla, 14.12.2023. godine

### III.

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU Druga osnovna škola Gračanica.

### IV.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 32392-2/23  
Tuzla, 14.12.2023. godine

### 61

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finacija donosi

## RJEŠENJE

### o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu

#### I.

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020066 – JU OŠ „Gračanica“ Živinice, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 3.900,00 KM.

#### II.

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

614200 - Tekući transferi pojedincima, 3.900,00 KM  
funkcionalni kod 0960

u korist ekonomskog koda:

613700 - Izdaci za tekuće održavanje 3.900,00 KM  
funkcionalni kod 0912

#### III.

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Gračanica“ Živinice.

#### IV.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 32392-3/23  
Tuzla, 14.12.2023. godine

### 60

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finacija donosi

## RJEŠENJE

### o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu

#### I.

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020072 – JU Druga osnovna škola Gračanica, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 400,00 KM.

#### II.

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

613400 - Nabava materijala i sitnog inventara, 400,00 KM  
funkcionalni kod 0912

u korist ekonomskog koda:

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge  
- subanalitika AA0009,  
posebna naknada za podsticanje  
rehabilitacije i upošljavanja osoba sa  
invaliditetom, 400,00 KM  
funkcionalni kod 0912

**62**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar financija donosi

### **RJEŠENJE o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020022 – JU OŠ „Vražići“ Čelić, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 3.900,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, 3.900,00 KM  
subanalitika AA0002,  
funkcionalni kod 0912

u korist ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, 3.900,00 KM  
subanalitika AA0005,  
funkcionalni kod 1030

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Vražići“ Čelić.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Broj: 07/1-11- 32392-4/23  
Tuzla, 14.12.2023. godine

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

**63**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar financija donosi

### **RJEŠENJE o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020020 – JU OŠ „Čelić“ Čelić, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 920,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge, 920,00 KM  
funkcionalni kod 0912

u korist ekonomskog koda:

613400 - Nabava materijala i sitnog inventara, 920,00 KM  
funkcionalni kod 0912

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Čelić“ Čelić.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-32392-5/23

Tuzla, 14.12.2023. godine

**64**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE**

### **o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 18010001 - Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 200,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, 200,00 KM  
subanalitika AA0002,  
funkcionalni kod 0660

u korist ekonomskog koda:  
 611200 - Naknade troškova uposlenih, 200,00 KM  
 subanalitika AA0001,  
 funkcionalni kod 0660

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija i Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
 -Federacija Bosne i Hercegovine-  
 TUZLANSKI KANTON  
 MINISTARSTVO FINANCIJAI  
 Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.  
 Broj: 07/1-11-32449/23  
 Tuzla, 15.12.2023. godine

**65**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finansija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu**  
**Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarna preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020079 – JU OŠ „Soko“ Gračanica, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 2.738,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:  
 611200 - Naknade troškova uposlenih, 2.738,00 KM  
 subanalitika AA0004,  
 funkcionalni kod 1020

u korist ekonomskog koda:  
 613300 - Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge, 2.738,00 KM  
 funkcionalni kod 0922

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Soko“ Gračanica.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
 -Federacija Bosne i Hercegovine-  
 TUZLANSKI KANTON  
 MINISTARSTVO FINANCIJAI  
 Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.  
 Broj: 07/1-11-32601/23  
 Tuzla, 18.12.2023. godine

**66**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finansija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu**  
**Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarna preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020079 – JU OŠ „Soko“ Gračanica, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 3.000,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:  
 611200 - Naknade troškova uposlenih, 3.000,00 KM  
 subanalitika AA0002,  
 funkcionalni kod 0912

u korist ekonomskog koda:  
 613900 - Ugovorene i druge posebne usluge, 3.000,00 KM  
 funkcionalni kod 0912

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Soko“ Gračanica.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
 -Federacija Bosne i Hercegovine-  
 TUZLANSKI KANTON  
 MINISTARSTVO FINANCIJAI  
 Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.  
 Broj: 07/1-11-32601-1/23  
 Tuzla, 18.12.2023. godine

**67**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finansija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu**  
**Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarna preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene

novine Tuzlanskog kantona", br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24030025 – JU MSŠ Srebrenik, u dijelu vlastitih prihoda (Izvor 20), u iznosu od 150,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

613400 - Nabava materijala i sitnog inventara, funkcionalni kod 0922	150,00 KM
--	-----------

u korist ekonomskog koda:

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge, funkcionalni kod 0922	150,00 KM
--	-----------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo financija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU MSŠ Srebrenik.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 32601-2/23

Tuzla, 18.12.2023. godine

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo financija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Gračanica“ Živinice.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 32601-3/23

Tuzla, 18.12.2023. godine

**69**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE**

**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020051 – JU OŠ „Solina“ Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 5.590,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskih kodova:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0003, funkcionalni kod 0912	720,00 KM
---	-----------

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0005, funkcionalni kod 1030	4.000,00 KM
---	-------------

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0007, funkcionalni kod 1011	870,00 KM
---	-----------

u korist ekonomskih kodova:

613300 - Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge, funkcionalni kod 0912	3.490,00 KM
---	-------------

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge, funkcionalni kod 0912	2.100,00 KM
--	-------------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo financija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Solina“ Tuzla.

**68**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE**

**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020066 – JU OŠ „Gračanica“ Živinice, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 1,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

613100 - Putni troškovi, funkcionalni kod 0912	1,00 KM
--	---------

u korist ekonomskog koda:

613500 - Izdaci za usluge prijevoza i goriva, funkcionalni kod 0912	1,00 KM
---	---------

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-32601-4/23  
Tuzla, 18.12.2023. godine

**70**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu**  
**Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 11080001 – Ured Vlade Tuzlanskog kantona, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 2.520,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:	
611100 - Bruto plaće i naknade plaća,	2.520,00 KM
funkcionalni kod 0111	

u korist ekonomskog koda:	
611200 - Naknade troškova uposlenih,	2.520,00 KM
subanalitika AA0005,	
funkcionalni kod 0111	

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo financija i Ured Vlade Tuzlanskog kantona.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-32733/23  
Tuzla, 19.12.2023. godine

**71**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu**  
**Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), za potrošačku jedinicu 15020001 – Kantonalni sud Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 2.550,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:	
611100 - Bruto plaće i naknade plaća,	2.550,00 KM
funkcionalni kod 0330	

u korist ekonomskog koda:	
611200 - Naknade troškova uposlenih,	2.550,00 KM
subanalitika AA0004,	
funkcionalni kod 0330	

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo financija, Ministarstvo pravosuđa i uprave i Kantonalni sud Tuzla.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-32744/23  
Tuzla, 19.12.2023. godine

**72**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23, 17/23 i 20/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu**  
**Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 16010001 – Ministarstvo financija, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 70.000,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskih kodova:

611100 - Bruto plaće i naknade plaća, 35.000,00 KM  
funkcionalni kod 0112

611200 - Naknade troškova zaposlenih, 35.000,00 KM  
subanalitika AA0002,  
funkcionalni kod 0112

u korist ekonomskog koda:

614200 - Tekući transferi pojedincima, 70.000,00 KM  
GAD501 - Refundacija sudskeh administrativnih taksi u postupku upisa u nadležni registar  
funkcionalni kod 0112

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuje se Ministarstvo financija.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-32839/23  
Tuzla, 20.12.2023. godine

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskih kodova:

611200 - Naknade troškova uposlenih, 200,00 KM  
subanalitika AA0003,  
funkcionalni kod 0912

611200 - Naknade troškova uposlenih, 627,00 KM  
subanalitika AA0004,  
funkcionalni kod 1020

613800- Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa, 1.000,00 KM  
funkcionalni kod 0912

u korist ekonomskog koda:

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge, 1.827,00 KM  
funkcionalni kod 0912

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo financija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Stjepan Polje“ Gračanica.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-32819/23  
Tuzla, 20.12.2023. godine

**73**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar financija donosi

### RJEŠENJE o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020037 – JU Druga osnovna škola Srebrenik, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 1.827,00 KM.

**RJEŠENJE**

### o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020037 – JU Druga osnovna škola Srebrenik, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 300,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

613400 - Nabava materijala i sitnog inventara, 300,00 KM  
funkcionalni kod 0912



**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020042 – JU OŠ „Tušanj“ Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 1.300,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskih kodova:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0002, funkcionalni kod 0912	500,00 KM
613900 - Ugovorene i druge posebne usluge, funkcionalni kod 0912	800,00 KM

u korist ekonomskih kodova:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0001, funkcionalni kod 0912	500,00 KM
613900 - Ugovorene i druge posebne usluge , - subanalitika AA0009, posebna naknada za podsticanje rehabilitacije i upošljavanja osoba sa invaliditetom funkcionalni kod 0912	800,00 KM

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Tušanj“ Tuzla.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-32819-4/23  
Tuzla, 20.12.2023. godine

na potrošačkoj jedinici 22020001 – Kantonalna direkcija robnih rezervi, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 630,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

613500 - Izdaci za usluge prijevoza i goriva,	630,00 KM
---	-----------

u korist ekonomskih kodova:

612100 - Doprinosi poslodavca,	600,00 KM
613900 - Ugovorene i druge posebne usluge , - subanalitika AA0009, posebna naknada za podsticanje rehabilitacije i upošljavanja osoba sa invaliditetom funkcionalni kod 0471	30,00 KM

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija, Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja i Kantonalna direkcija robnih rezervi.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-32984/23  
Tuzla, 21.12.2023. godine

79

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar finacija donosi

**RJEŠENJE****o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu****I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24030019 – JU Srednja medicinska škola Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 20.000,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

**RJEŠENJE  
o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu****I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23),

na teret ekonomskih kodova:	
611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0002, funkcionalni kod 0922	17.000,00 KM
611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0005, funkcionalni kod 1030	2.000,00 KM
613900 - Ugovorene i druge posebne usluge, 1.000,00 KM funkcionalni kod 0922	
u korist ekonomskih kodova:	
611100 - Bruto plaće i naknade plaća, funkcionalni kod 0922	12.000,00 KM
611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0001, funkcionalni kod 0922	4.000,00 KM
611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0003, funkcionalni kod 0922	1.000,00 KM
612100 - Doprinosi poslodavca, funkcionalni kod 0922	2.000,00 KM
613900 - Ugovorene i druge posebne usluge , 1.000,00 KM - subanalitika AA0009, posebna naknada za podsticanje rehabilitacije i upošljavanja osoba sa invaliditetom funkcionalni kod 0922	

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU Srednja medicinska škola Tuzla.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA  
Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11-32934/23  
Tuzla, 21.12.2023. godine

**80**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE****o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu****I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“ br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 15080001 – Kantonalno pravobraniteljstvo Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 3.700,00 KM.

**II.**  
Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:	
611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0002, funkcionalni kod 0912	300,00 KM

u korist ekonomskog koda:	
611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0005, funkcionalni kod 0330	300,00 KM

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo pravosuđa i uprave i Kantonalno pravobraniteljstvo Tuzla.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 33043/23  
Tuzla, 22.12.2023. godine

**81**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 22/22, 3/23, 10/23, 17/23 i 20/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE  
o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu****I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020049 – JU OŠ „Mramor“ Mramor, Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (Izvor 10), u iznosu od 3.700,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskih kodova:	
611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0002, funkcionalni kod 0912	1.200,00 KM
611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0006, funkcionalni kod 1011	2.500,00 KM

u korist ekonomskih kodova:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0001, funkcionalni kod 0912	1.200,00 KM
611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0005, funkcionalni kod 1030	2.500,00 KM

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Mramor“ Mramor, Tuzla.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA  
MINISTAR  
Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.  
Broj: 07/1-11- 33144-1/23  
Tuzla, 25.12.2023. godine

financija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Musa Ćazim Ćatić“ Zelinja Donja, Gradačac.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 33144-1/23  
Tuzla, 25.12.2023. godine

**83**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 22/22, 3/23, 10/23, 17/23 i 20/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE****o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu****I.**

Odobrava se unutarna preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020052 – JU OŠ „Musa Ćazim Ćatić“ Zelinja Donja, Gradačac, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (izvor 10), u iznosu od 3.500,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

611100 - Bruto plaće i naknade plaća, 3.500,00 KM  
funkcionalni kod 0912

u korist ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, 3.500,00 KM  
subanalitika AA0001,  
funkcionalni kod 0912

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Kiseljak“ Kiseljak, Tuzla.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 33144-2/23  
Tuzla, 25.12.2023. godine

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo

**84**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 22/22, 3/23, 10/23, 17/23 i 20/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020035 – JU OŠ „Tinja“ Srebrenik, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (izvor 10), u iznosu od 500,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

613200 - Izdaci za energiju, funkcionalni kod 0912	500,00 KM
---	-----------

u korist ekonomskog koda:

613300 - Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge, funkcionalni kod 0912	500,00 KM
---	-----------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo financija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Tinja“ Srebrenik.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 33144-4/23

Tuzla, 25.12.2023. godine

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020055 – JU OŠ "Simin Han" Simin Han, Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (izvor 10), u iznosu od 8.373,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge, 8.373,00 KM funkcionalni kod 0912	
---	--

u korist ekonomskih kodova:

613300 - Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge, 500,00 KM funkcionalni kod 0912	
---	--

613700 - Izdaci za tekuće održavanje funkcionalni kod 0912	7.233,00 KM
---	-------------

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge - subanalitika AA0009 posebna naknada za podsticanje reabilitacije i upošljavanja osoba sa invaliditetom, funkcionalni kod 0912	640,00 KM
--	-----------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo financija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Simin Han“ Tuzla.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 33144-4/23

Tuzla, 25.12.2023. godine

**85**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 22/22, 3/23, 10/23, 17/23 i 20/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020013 – JU OŠ „Kalesija“ Kalesija, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (izvor 10), u iznosu od 700,00 KM.

**RJEŠENJE**

**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020055 – JU OŠ "Simin Han" Simin Han, Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (izvor 10), u iznosu od 8.373,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

613700 - Izdaci za tekuće održavanje funkcionarni kod 0912	700,00 KM
--	-----------

u korist ekonomskih kodova:

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge - subanalitika AA0008 posebna naknada na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (neto plaća), funkcionarni kod 0912	100,00 KM
614200 - Tekući transferi pojedincima, funkcionarni kod 0960	600,00 KM

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Kalesija“ Kalesija.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 33144-5/23

Tuzla, 25.12.2023. godine

u korist ekonomskog koda:

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge	6.300,00 KM
funkcionarni kod 0912	

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Lukavac Grad“ Lukavac.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 33144-6/23

Tuzla, 25.12.2023. godine

**88**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 22/22, 3/23, 10/23, 17/23 i 20/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE****o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu****I.**

Odobrava se unutarna preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020056 – JU OŠ „Lipnica“ Lipnica, Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (izvor 10), u iznosu od 3.950,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0002,	3.950,00 KM
funkcionarni kod 0912	

u korist ekonomskih kodova:

613200 - Izdaci za energiju,	2.600,00 KM
funkcionarni kod 0912	

613300 - Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge,	1.350,00 KM
funkcionarni kod 0912	

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Lipnica“ Tuzla.

**87**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 22/22, 3/23, 10/23, 17/23 i 20/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE****o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu****I.**

Odobrava se unutarna preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020023 – JU OŠ „Lukavac Grad“ Lukavac, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (izvor 10), u iznosu od 6.300,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

611100 - Bruto plaće i naknade plaće, funkcionarni kod 0912	6.300,00 KM
---	-------------

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Broj: 07/1-11- 33144-9/23  
Tuzla, 25.12.2023. godine

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 33144-9/23  
Tuzla, 25.12.2023. godine

**90**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 22/22, 3/23, 10/23, 17/23 i 20/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE****o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu****I.**

Odobrava se unutarna preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020063 - JU OŠ „Dubrave“ Živinice, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (izvor 10), u iznosu od 9.380,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskih kodova:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0002, funkcionalni kod 0912	8.800,00 KM
613700 - Izdaci za tekuće održavanje funkcionalni kod 0912	580,00 KM

u korist ekonomskih kodova:

611100 - Bruto plaće i naknade plaća, funkcionalni kod 0912	8.000,00 KM
612100 - Doprinosi poslodavca, funkcionalni kod	800,00 KM
613900 - Ugovorene i druge posebne usluge - subanalitika AA0009 posebna naknada za podsticanje rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom, funkcionalni kod 0912	580,00 KM

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo financija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Dubrave“ Živinice.

**RJEŠENJE  
o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu****I.**

Odobrava se unutarna preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020077 - JU OŠ „Doborovići“ Gračanica, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (izvor 10), u iznosu od 650,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0002, funkcionalni kod 0912	650,00 KM
---	-----------

u korist ekonomskih kodova:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0001, funkcionalni kod 0912	500,00 KM
---	-----------

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge - subanalitika AA0008 posebna naknada na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (neto plaća), funkcionalni kod 0912	150,00 KM
--	-----------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo financija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Doborovići“ Gračanica.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 33144-11/23  
Tuzla, 25.12.2023. godine

**91**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 22/22, 3/23, 10/23, 17/23 i 20/23), ministar finansija donosi

### **RJEŠENJE o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020080 – JU OS „Lukavica“ Gračanica, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (izvor 10), u iznosu od 1.100,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0002, funkcionalni kod 0912	1.100,00 KM
---	-------------

u korist ekonomskih kodova:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0001, funkcionalni kod 0912	500,00 KM
---	-----------

612100 - Doprinosi poslodavca, funkcionalni kod 0912	500,00 KM
---	-----------

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge - subanalitika AA0008 posebna naknada na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (neto plaća), funkcionalni kod 0912	100,00 KM
--	-----------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU OŠ „Lukavica“ Gračanica.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 33144-12/23  
Tuzla, 25.12.2023. godine

("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 22/22, 3/23, 10/23, 17/23 i 20/23), ministar finansija donosi

### **RJEŠENJE o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24020084 – JU Zavod za odgoj i naobrazbu osoba sa smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (izvor 10), u iznosu od 2.500,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0002, funkcionalni kod 0912	2.500,00 KM
---	-------------

u korist ekonomskih kodova:

612100 - Doprinosi poslodavca, funkcionalni kod 0912	2.200,00 KM
---	-------------

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge - subanalitika AA0008 posebna naknada na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (neto plaća), funkcionalni kod 0912	300,00 KM
--	-----------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU Zavod za odgoj i naobrazbu osoba sa smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju Tuzla.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 33144-13/23  
Tuzla, 25.12.2023. godine

**92**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 22/22, 3/23, 10/23, 17/23 i 20/23), ministar finansija donosi

### **RJEŠENJE o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24030036 – JU Gimnazija Živinice, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (izvor 10) u iznosu 500,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0002, funkcionalni kod 0922	500,00 KM
---	-----------

u korist ekonomskog koda:

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge - subanalitika AA0008 posebna naknada na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, funkcionalni kod 0912	500,00 KM
---	-----------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU Gimnazija Živinice.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Broj: 07/1-11- 33251-1/23  
Tuzla, 25.12.2023. godine

na teret ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0002, funkcionalni kod 0922	6.000,00 KM
---	-------------

u korist ekonomskih kodova:

611100 - Bruto plaće i naknade plaća, funkcionalni kod 0922	4.000,00 KM
--	-------------

612100 - Doprinos poslodavca, funkcionalni kod 0922	1.500,00 KM
--	-------------

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge - subanalitika AA0008 posebna naknada na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (neto plaća), funkcionalni kod 0912	500,00 KM
--	-----------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU MSS Doboj Istok.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 33251-1/23  
Tuzla, 25.12.2023. godine

**94**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 22/22, 3/23, 10/23, 17/23 i 20/23), ministar finacija donosi

**RJEŠENJE  
o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24030030 – JU MSŠ Doboj Istok, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (izvor 10), u iznosu 6.000,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

**95**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 22/22, 3/23, 10/23, 17/23 i 20/23), ministar finacija donosi

**RJEŠENJE  
o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24030016 – JU Turističko-ugostiteljska škola Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (izvor 10), u iznosu 1.000,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

613200 - Izdaci za energiju, funkcionalni kod 0922	1.000,00 KM
---	-------------

u korist ekonomskog koda:  
 613300 - Izdaci za komunikaciju i  
 komunalne usluge,  
 funkcionalni kod 0922                    1.000,00 KM

**III.**  
 Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU Turističko-ugostiteljska škola Tuzla.

**IV.**  
 Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA  
 -Federacija Bosne i Hercegovine-  
 TUZLANSKI KANTON  
 MINISTARSTVO FINANCIJA  
 Broj: 07/1-11- 33251-2/23  
 Tuzla, 25.12.2023. godine

MINISTAR  
 Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

**III.**  
 Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finacija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU MSŠ Kalesija.

**IV.**  
 Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA  
 -Federacija Bosne i Hercegovine-  
 TUZLANSKI KANTON  
 MINISTARSTVO FINANCIJA  
 Broj: 07/1-11- 33251-3/23  
 Tuzla, 25.12.2023. godine

MINISTAR  
 Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

## 96

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 22/22, 3/23, 10/23, 17/23 i 20/23), ministar finacija donosi

### RJEŠENJE o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu

#### I.

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24030005 – JU MSŠ Kalesija, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (izvor 10), u iznosu 6.500,00 KM.

#### II.

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:  
 611200 - Naknade troškova uposlenih,                    6.500,00 KM  
 subanalitika AA0001,  
 funkcionalni kod 0922

u korist ekonomskih kodova:  
 611100 - Bruto plaće i naknade plaća,                    5.000,00 KM  
 funkcionalni kod 0922  
 612100 - Doprinosi poslodavca,                            1.000,00 KM  
 funkcionalni kod 0922  
 613900 - Ugovorene i druge posebne usluge            500,00 KM  
 subanalitika AA0008  
 posebna naknada na dohodak za  
 zaštitu od prirodnih i drugih  
 nesreća (neto plaća),  
 funkcionalni kod 0922

## 97

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 22/22, 3/23, 10/23, 17/23 i 20/23), ministar finacija donosi

### RJEŠENJE o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu

#### I.

Odobrava se unutarnja preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24030014 – JU MS Građevinsko-geodetska škola Tuzla, u dijelu rasporeda rashoda iz proračuna (izvor 10), u iznosu 4.750,00 KM.

#### II.

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskih kodova:  
 611200 - Naknade troškova uposlenih,                    3.350,00 KM  
 subanalitika AA0002,  
 funkcionalni kod 0922  
 613100 - Putni troškovi,                                    200,00 KM  
 funkcionalni kod 0922  
 613700 - Izdaci za tekuće održavanje,                500,00 KM  
 funkcionalni kod 0922  
 613800 - Izdaci osiguranja, bankarskih usluga  
 i usluga platnog prometa,                                    700,00 KM  
 funkcionalni kod 0922

u korist ekonomskih kodova:  
 611200 - Naknade troškova uposlenih,                    3.350,00 KM  
 subanalitika AA0001,  
 funkcionalni kod 0922  
 613300 - Izdaci za komunikaciju i  
 komunalne usluge,    1.400,00 KM  
 funkcionalni kod 0922

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU MS Građevinsko-geodetska škola Tuzla.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 33251-4/23  
Tuzla, 25.12.2023. godine

**98**

Na temelju članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u svezi sa člankom 42. stavak (1) i stavak (2) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 22/22, 3/23, 10/23, 17/23 i 20/23), ministar financija donosi

**RJEŠENJE**  
**o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu  
Tuzlanskog kantona za 2023. godinu**

**I.**

Odobrava se unutarna preraspodjela planiranih rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), na potrošačkoj jedinici 24030025 – JU MSŠ Srebrenik, u delju rasporeda rashoda iz proračuna (izvor 10), u iznosu 29.600,00 KM.

**II.**

Preraspodjela planiranih rashoda izvršit će se na sljedeći način:

na teret ekonomskog koda:

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0002, funkcionalni kod 0922	29.600,00 KM
---	--------------

u korist ekonomskih kodova:

611100 - Bruto plaće i naknade plaća, funkcionalni kod 0922	25.800,00 KM
--	--------------

611200 - Naknade troškova uposlenih, subanalitika AA0003, funkcionalni kod 0922	400,00
---	--------

612100 - Doprinos poslodavca, funkcionalni kod 0922	2.500,00 KM
--	-------------

613200 - Izdaci za energiju, funkcionalni kod 0922	350,00 KM
---	-----------

613300 - Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge funkcionalni kod 0922	550,00 KM
--	-----------

**III.**

Za realizaciju ovog rješenja zadužuju se Ministarstvo finansija, Ministarstvo naobrazbe i znanosti i JU MSŠ Srebrenik.

**IV.**

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
MINISTARSTVO FINANCIJA

MINISTAR

Suad Mustajbašić, dipl.ecc.,v.r.

Broj: 07/1-11- 33251-5/23  
Tuzla, 25.12.2023. godine

**99**

Na temelju članka 13. i 14. Zakona o naobrazbi odraslih („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 9/15) i članka 6. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja registra organizatora naobrazbe odraslih („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 14/15), a u svezi sa zahtjevom Maje Mehmedović, od 28.11.2023. godine, ministar naobrazbe i znanosti Tuzlanskog kantona donosi

**RJEŠENJE**  
**o brisanju upisa organizatora naobrazbe odraslih  
Centar za edukaciju „Germanika“ Tuzla iz Registra  
organizatora naobrazbe odraslih**

**I.**

Briše se upis organizatora naobrazbe odraslih – Centar za edukaciju „Germanika“ Tuzla (u daljem tekstu: organizator naobrazbe odraslih) iz Registra organizatora naobrazbe odraslih u Knjizi 1. pod rednim brojem 35. i u Knjizi 2. pod rednim brojem 20.

**II.**

Brisanje iz Registra izvršit će Ministarstvo naobrazbe i znanosti Tuzlanskog kantona na temelju donesenog rješenja.

**III.**

Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
Ministarstvo naobrazbe i znanosti

MINISTAR

Dr. sc. Ahmed Omerović, v.r.

Broj: 10/1-04-39848-1/23  
Tuzla, 12.12.2023. godine

**100**

Na temelju članka 48. stavak (1) Zakona o osnovnom odgoju i naobrazbi („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 10/20, 8/21, 11/21, 22/21, 5/22, 10/22, 11/22, 9/23-presuda Ustavnog suda Federacije BiH i 12/23), članka 13. i 20. Zakona o izdavačkoj djelatnosti („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 3/02), u predmetu rješavanja zahtjeva Obrazovnog centra za demokraciju i ljudska prava „CIVITAS“ Sarajevo, broj: I-4308/23 od 6.12.2023. godine za odobrenje i korištenje udžbenika „Osnovi demokracije“ za osnovnu školu za nastavni predmet Građansko obrazovanje, Ministarstvo naobrazbe i znanosti Tuzlanskog kantona, donosi

## RJEŠENJE

### I.

Odobrava se uporaba i korištenje udžbenika „Osnovi demokracije“, priređivača Sandre Sladaković i Ivane Krešić, Obrazovni centar za demokraciju i ljudska prava „CIVITAS“ Sarajevo, za nastavni predmet „Građanska naobrazba“ u osnovnim školama na području Tuzlanskog kantona, počev od školske 2024/2025. godine.

### II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON

Ministarstvo naobrazbe i znanosti

MINISTAR

Dr. sc. Ahmed Omerović, v.r.

Broj: 10/1-34-031982-2/23

Tuzla, 13.12.2023. godine

## 101

Na temelju članka 56. stavak (2) Zakona o srednjoj naobrazbi i odgoju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 10/20-prečišćeni tekst, 11/20, 8/21, 11/21, 22/21, 5/22, 10/22, 11/22, 9/23 i 12/23), članaka 13. i 20. Zakona o izdavačkoj djelatnosti („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 3/02), u predmetu rješavanja zahtjeva Obrazovnog centra za demokraciju i ljudska prava „CIVITAS“ Sarajevo, broj: I-4308/23 od 6.12.2023. godine za odobrenje i korištenje udžbenika „Demokracija i ljudska prava“ za srednju školu, za nastavni predmet Demokracija i ljudska prava, Ministarstvo naobrazbe i znanosti Tuzlanskog kantona, donosi

## RJEŠENJE

### I.

Odobrava se uporaba i korištenje udžbenika „Demokracija i ljudska prava“, priređivača Sandra Sladaković i Ivana Krešić, Obrazovni centar za demokraciju i ljudska prava „CIVITAS“ Sarajevo, za nastavni predmet „Demokracija i ljudska prava“ u srednjim školama na području Tuzlanskog kantona, počev od školske 2024/2025. godine.

### II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“

BOSNA I HERCEGOVINA

-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON

Ministarstvo naobrazbe i znanosti

MINISTAR

Dr. sc. Ahmed Omerović, v.r.

Broj: 10/1-34-031982-3/23

Tuzla, 13.12.2023. godine

## 102

Na temelju članka 56. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 35/05), a u svezi sa člankom 178.

stavak 2. Zakona o vodama („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 70/06), člankom 56. Zakona o vodama („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 11/08, 12/20 i 15/21) i člankom 69. stavak (1) točka 13., te člankom 72. stavak (1) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 22/22, 3/23, 10/23 i 17/23), ministar poljoprivrede, šumarstva i vodopрivrede u Vladi Tuzlanskog kantona donosi

## ODLUKU

### o izmjenama i dopunama Programa ulaganja sredstava vodnih naknada u oblast vodopрivrede u 2023. godini

### I.

U Programu ulaganja sredstava vodnih naknada u oblast vodopривrede u 2023. godini („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 7/23 i 15/23 - u daljem tekstu: Program), točka II. mijenja se i glasi:

### „II.

Prihod sredstava opće i posebnih vodnih naknada, koji pripada Kantonu, u 2023. godini procijenjen je u iznosu od **12.111.900,00 KM**. Procjena planiranih prihoda izvršena je na temelju analize ostvarenih prihoda u 2022. godini.

Prenesene ugovorene obveze za projekte iz 2022. godine iznose **2.077.781,67 KM**, dok obveze za projekte za koje je pokrenuta procedura javnih nabava u 2022. godini iznose **2.437.617,62 KM**. Obveze Tuzlanskog kantona po osnovu otplate kredita u 2023. godini iznose **920.000,00 KM**. Projekti i aktivnosti od značaja za Kanton planirani su u iznosu od **810.000,00 KM**. Projekti planirani u 2023. godini iznose **5.480.641,53 KM**, neraspoređena sredstva vodnih naknada iznose **380.859,18 KM**, sredstva za povrat pogrešno uplaćenih sredstava iznose **5.000,00 KM**, što ukupno iznosi **5.866.500,71 KM**.

Preostala neraspoređena sredstva vodnih naknada će se dodijeliti samo za hitne i opravdane intervencije, na prijedlog gradova i općina sa područja Tuzlanskog kantona, o čemu će ministar donijeti Odluku o izmjenama i dopunama Programa, a na koju suglasnost daje Vlada Tuzlanskog kantona.

Iznimno, ministar može, na zahtjev grada, odnosno općine, izvršiti:

- zamjenu projekata odobrenih Programom ukoliko grad, odnosno općina duži period, iz opravdanih razloga, iste nisu realizirali, te ukoliko sa Ministarstvom zaključe sporazumno raskid ugovora o prenosu sredstava;

- zamjenu projekata odobrenih Programom ukoliko je izvjesno da isti iz opravdanih razloga neće moći biti realizirani;

- zamjenu projekata odobrenih Programom ukoliko grad, odnosno općina osuguraju sredstva za realizaciju projekata od strane viših razina vlasti, ili iz drugih izvora finančiranja, a što nije bilo izvjesno u trenutku odobravanja projekata Programom.

Na Odluku o izmjenama Programa, kojim se vrši zamjena projekata, suglasnost daje Vlada Tuzlanskog kantona.

Ukupni prihodi i rashodi, odnosno ulaganja u oblast upravljanja vodama Programom i Proračunom Tuzlanskog kantona za 2023. godinu planirani su u iznosu od **12.111.900,00 KM**.

Redni broj	Izvor sredstava		Ukupno planirani prihodi 2023. godine
1	2		3
1	<b>7212 - Ostali prihodi od imovine</b>		<b>8.000,00</b>
1	<b>Posebne vodne naknade po osnovu zakupa</b>		<b>8.000,00</b>
1.1	721225	Prihodi od zakupa javnog vodnog dobra na površinskim vodama I. kategorije	3.000,00
1.2	721226	Prihodi od zakupa javnog vodnog dobra na površinskim vodama II. kategorije	5.000,00
2	<b>7225 - Naknade i takse po federalnim zakonima i propisima</b>		<b>12.103.900,00</b>
2.1	<b>Posebne vodne naknade (PVN)</b>		<b>9.820.148,00</b>
2.1.1	722521	Registracija motornih vozila	3.623.186,00
2.1.2	722522	Zaštita voda	3.183.276,00
2.1.3	722523	Korištenje površinskih i podzemnih voda za javnu vodoopskrbu	601.000,00
2.1.4	722524	Korištenje površinskih i podzemnih voda za flaširanje vode i mineralne vode	30.314,00
2.1.5	722525	Korištenje površinskih i podzemnih voda za industrijske procese, uključujući i termoelektrane	2.341.900,00
2.1.6	722526	Korištenje vode za proizvodnju el. energije u hidroelektranama	34.786,00
2.1.7	722527	Vađenje materijala iz vodotoka	3.000,00
2.1.8	722528	Posebna vodna naknada za zaštitu od poplava	2.686,00
2.2	<b>Opća vodna naknada</b>		<b>2.270.852,00</b>
2.2.1	722529	Opća vodna naknada	2.270.852,00
3	<b>7227 - Neplanirane uplate-prihodi</b>		<b>6.900,00</b>
3.1	722751	Neutošene namjenske donacije	6.900,00
4	<b>7777 - Prihodi po osnovu zaostalih obveza</b>		<b>6.000,00</b>
4.1	777776	Uplate zaostalih obveza po osnovu PVN	6.000,00
<b>Sveukupno vodne naknade</b>			<b>12.111.900,00</b>

Zakonom o vodama (u daljem tekstu: federalni Zakon) utvrđena je raspodjela prihoda od prikupljene opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada, kao i prihoda prikupljenih na temelju zakupa javnog vodnog dobra na površinskim vodama I. kategorije na području Kantona, u sljedećem omjeru:

- nadležnoj agenciji za vode 40%
- u korist proračuna Kantona 45%
- u korist Fonda za zaštitu okoliša Federacije 15 %

Istim Zakonom utvrđena je u cijelosti pripadnost prihoda od zakupa javnog vodnog dobra na površinskim vodama II. kategorije proračunu Kantona.

Člankom 72. stavak (1) Zakona o izvršenju Proračuna Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, propisano je da će se rasporediti sredstava vodnih naknada – namjenska sredstva potrošačka jedinica 14010003, vršiti sukladno programu ulaganja sredstava vodnih naknada u oblast vodoprivrede na području Tuzlanskog kantona, koji donosi resorno ministarstvo, izuzev sredstava namijenjenih za izmirenje obveza na temelju otplata kredita. Na program suglasnost daje Vlada Kantona. Na temelju donesenog programa, resorno ministarstvo donosi pojedinačne odluke o odobravanju finansijskih sredstava."

## II.

U Točki III. Programa „Tabela: ulaganja sredstava vodnih naknada“, mijenja se i glasi:

"TABELA: ULAGANJA SREDSTAVA VODNIH NAKNADA

Stavka plana		Naziv stavke	Prenesene ugovorene obveze za projekte iz 2022. godine	Projekti za koje je pokrenuta procedura javne nabave u 2022. godini	Obveze po osnovu oplate kredita u 2023. godini	Projekti i aktivnosti od znacaja za Kanton u 2023. godini	Projekti u 2023. godini	Ukupno plan za 2023. godinu
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A+B+C+D	SVEUKUPNO	2.077.781,67	2.437.617,62	920.000,00	810.000,00	5.866.500,71	12.111.900,00	
A	UPRAVLJANJE VODAMA	163.540,32	0,00	920.000,00	110.000,00	1.545.510,93	2.739.051,25	
A	OPĆE AKTIVNOSTI	30.000,00	0,00	920.000,00	110.000,00	832.651,75	1.892.651,75	
A	1. Podzakonski akti i stručno-tehnička dokumentacija	30.000,00	0,00	0,00	110.000,00	0,00	140.000,00	
A	1.1. Izmjene i dopune Kantonalnog operativnog plana zaštite od poplava	30.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30.000,00
A	1.1.2. Izrada tehničke dokumentacije za provedbu aktivnosti sanacije zagadnja i akumulacije Modrac po Zaključku Vlade Tuzlanskog kantona 02/1-193311/21 od 23.02.2021. godine	0,00	0,00	0,00	110.000,00	0,00	110.000,00	
A	1.2. Posebne aktivnosti upravljanja vodama	0,00	0,00	920.000,00	0,00	832.651,75	1.752.651,75	
A	1.2.1. Anuitet za 2023. godinu po kreditu WB-IDA 3954, općina Kalesija	0,00	0,00	130.000,00	0,00	0,00	130.000,00	
A	1.2.2. Anuitet za 2023. godinu po kreditu WB-IDA 3954, općina Teočak	0,00	0,00	130.000,00	0,00	0,00	130.000,00	
A	1.2.3. Kamata za 2023. godinu po kreditu WB-IDA 3954, općina Kalesija	0,00	0,00	20.000,00	0,00	0,00	20.000,00	
A	1.2.4. Kamata za 2023. godinu po kreditu WB-IDA 3954, općina Teočak	0,00	0,00	20.000,00	0,00	0,00	20.000,00	
A	1.2.5. Anuitet za 2023. po Programu sufinanciranja projekta kanalizacije i vodoopskrbe, općine Čelić	0,00	0,00	220.000,00	0,00	0,00	220.000,00	

Stavka plana		<b>Naziv stavke</b>	Prenesene ugovorene obveze za projekte iz 2022. godine	Projekti za koje je pokrenuta procedura javne nabave u 2022. godini	Obveze po osnovu otplate kredita u 2023. godini	Projekti i aktivnosti od značaja za Kanton u 2023. godini	Projekti u 2023. godini	<b>Ukupno plan za 2023. godinu</b>
								9
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A	1.2.6.	Refundacija dijela troškova nastalih realiziranjem projekta vodoopskrbe općine Gradačac, po Odluci Skupštine Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 7/17) i Odluci o davanju suglasnosti broj: 01-02-314-4/19 od 18.10.2019. godine, grad Gradačac	0,00	0,00	400.000,00	0,00	0,00	400.000,00
A	1.2.7.	Refundacija dijela troškova nastalih realiziranjem projekta „Sufinanciranje anuiteta (glavnica i kamata) po kreditu za realizaciju projekta Vodovod Gluha Bukovica, općina Kladići“	0,00	0,00	0,00	0,00	82.651,75	82.651,75
A	1.2.8.	Sufinanciranje anuiteta (glavnica i kamata) za postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda u Ježincu, grad Srebrenik	0,00	0,00	0,00	0,00	250.000,00	250.000,00
A	1.2.9.	Vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda u BiH II. - komponenta Tuzla (sufinanciranje kredita za realizaciju projekta), grad Tuzla	0,00	0,00	0,00	0,00	500.000,00	500.000,00
A	2.	<b>TEKUĆE I INVESTICIONO ODRŽAVANJE</b>	<b>133.540,32</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>327.000,00</b>	<b>460.540,32</b>
A	2.1.	<b>Zaštitna voda</b>	<b>133.540,32</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>327.000,00</b>	<b>460.540,32</b>
A	2.1.1.	Subvencioniranje troškova rada postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, grad Živinic	111.081,85	0,00	0,00	0,00	0,00	111.081,85
A	2.1.2.	Sufinanciranje troškova rada postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Ježincu, Javno poduzeće Vodovod i kanalizacija „Srebrenik“ d.d. Srebrenik, grad Srebrenik	22.458,47	0,00	0,00	0,00	0,00	22.458,47
A	2.1.3.	Sufinanciranje troškova rada postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, Javno komunalno poduzeće „Komunalac“ d.o.o. Gradačac, grad Gradačac	0,00	0,00	0,00	0,00	120.000,00	120.000,00
A	2.1.4.	Sufinanciranje troškova rada postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Ježincu, Javno poduzeće Vodovod i kanalizacija „Srebrenik“ d.d. Srebrenik grad Srebrenik	0,00	0,00	0,00	0,00	75.000,00	75.000,00

Stavka plana		Naziv stavke	Prenesene ugovorenе obveze za projekte iz 2022. godine	Projekti za koje je pokrenuta procedura javne nabave u 2022. godini	Obveze po osnovu otplate kredita u 2023. godini	Projekti i aktivnosti od značaja za Kanton u 2023. godini	Ukupno plan za 2023. godinu	
							1	2
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A	2.1.5.	Subvencioniranje potrošnje električne energije za rad postrojenje za pređišćavanje otpadnih voda, grad Živinice	0,00	0,00	0,00	0,00	132.000,00	132.000,00
A	2.2.	Korištenje voda	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A	2.3.	Zaštita od voda	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A	3.	DRUGI TROŠKOVI	0,00	0,00	0,00	0,00	385.859,18	385.859,18
A	3.1.	Neraspoređena sredstva	0,00	0,00	0,00	0,00	380.859,18	380.859,18
A	3.1.1.	Neraspoređena sredstva	0,00	0,00	0,00	0,00	380.859,18	380.859,18
A	3.2.	Povrat pogrešno uplaćenih sredstava	0,00	0,00	0,00	0,00	5.000,00	5.000,00
B		POSLOVI RAZVOJA UPRAVLJANJA VODAMA	2.900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.900,00
B	1.	ISTRAŽIVANJA VODNIH RESURSA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B	1.1.	Posebna i dopunska istraživanja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B	1.1.1.		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B	2.	STRATEŠKA DOKUMENTACIJA	2.900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.900,00
B	2.1.	Izrada studija, programa i drugih planskih razvojnih dokumenata	2.900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.900,00
B	2.1.1.	Plan uređenja površinskih vodotoka na području Tuzlanskog Kantona	2.900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.900,00
C		PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	32.478,50	0,00	0,00	0,00	21.200,00	53.678,50
C	1.	IDEJNI PROJEKTI	3.978,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.978,00
C	1.1.	Vodnobjekti za korištenje voda	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Stavka plana	Naziv stavke	Prenesene ugovorene obvezе za projekte iz 2022. godine	Projekti za koje je pokrenuta procedura javne nabave u 2022. godini	Obveze po osnovu oplate kredita u 2023. godini	Projektu 2023. godini	Projekti aktivnosti od značaja za Kanton u 2023. godini	Ukupno plan za 2023. godinu
1	2	3	4	5	6	7	8
C	<b>1.2. Zaštitni vodni objekti</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
C	<b>1.2.1. Vodni objekti za zaštitu voda</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
C	<b>1.3. Idejni projekti postrojenja za tretman otpadnih voda naselja Devetaki i Gnojnice, grad Lukavac</b>	<b>3.978,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>3.978,00</b>
C	<b>1.3.1. GLAVNI PROJEKTI</b>	<b>28.500,50</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>21.200,00</b>
C	<b>2. Vodni objekti za korištenje voda</b>	<b>13.923,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>13.923,00</b>
C	Izrada Glavnog projekta rekonstrukcije i dogradnje vodovodau naselju Ramici, Banovići Seo, općina Banovići	4.680,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.680,00
C	Izrada Glavnog projekta za dogradnju i rekonstrukciju vodovodne mreže i priključaka u MZ Grad III, u ulicama ZAVNOBIH, ORB i Jelah I dijelu ulice Jezero, općina Banovići	4.563,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.563,00
C	Izrada idejnog i Glavnog projekta za dogradnju i rekonstrukciju vodovodne mreže i priključaka u MZ Oskovac u naseljima Oskova i Brioni i dijelu naselja Odorovići, općina Banovići	4.680,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.680,00
C	<b>2.1. Zaštitni vodni objekti</b>	<b>14.577,50</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>13.200,00</b>
C	Izrada idejnog rješenja i glavnog projekta regulacije rijeka Joševice, u dužini cca 5.300,00 m Tuzla, grad Tuzla	7.897,50	0,00	0,00	0,00	0,00	7.897,50
C	Glavni projekt regulacije rijeka Jale u Slavinićima, III. faza-dionica od lokacije tržnice u Simin Hanu do mosta na skretanju za Gornju Tuzlu, grad Tuzla	2.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.000,00
C	Izrada Glavnog projekta regulacije rijeka Ljive, dionica od pružnog prelaza do „Litvatransa”, općina Banovići	4.680,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.680,00

Stavka plana		Naziv stavke	Prenesene ugovorenе obveze za projekte iz 2022. godine	Projekti za koje je pokrenuta procedura javne nabave u 2022. godini	Obveze po osnovu otplate kredita u 2023. godini	Projekti i aktivnosti od značaja za Kantona u 2023. godini	Projekti u 2023. godini	Ukupno plan za 2023. godinu
								9
1	2	3	4	5	6	7	8	9
C	2.2.4.	Izrada Glavnog projekta regulacije potoka „Rijeka“ u naselju Vitićnica, općina Sapna	0,00	0,00	0,00	0,00	4.000,00	4.000,00
C	2.2.5.	Izrada Glavnog projekta regulacije vodotoka u MZ Medeđa, općina Sapna	0,00	0,00	0,00	0,00	6.000,00	6.000,00
C	2.2.6.	Izrada Glavnog projekta regulacije Grabovačkog potoka u MZ Medeđa, općina Sapna	0,00	0,00	0,00	0,00	3.200,00	3.200,00
C	2.3.	Vodni objekti za zaštitu voda	0,00	0,00	0,00	0,00	8.000,00	8.000,00
C	2.3.1.	Izrada Glavnog projekta kanalizacione mreže sanitarno-tefkalnih voda u MZ Medeđa, općina Sapna	0,00	0,00	0,00	0,00	8.000,00	8.000,00
D	RADOVI		1.878.862,85	2.437.617,62	0,00	700.000,00	4.299.789,78	9.316.270,25
D	1.	Zaštitni vodni objekti	568.547,38	939.607,70	0,00	0,00	2.479.438,42	3.987.593,50
D	1.1.	Regulacija korita rijeke Litve, dionica od Zanatskog centra do TK Borac I. faza, općina Banovići	318.547,38	0,00	0,00	0,00	0,00	318.547,38
D	1.2.	Uređenje korita Čeličke rijeke u dužini od 405,00 m, općina Čelić	0,00	349.607,70	0,00	0,00	0,00	349.607,70
D	1.3.	Regulacija korita rijeke Gribajce i Ašćica potoka u svrhu sanacije posledica od poplava u lipnju 2019. godine, potez oko tržnice u Tojšićima cca 450 m, izvođenje radova, općina Kalesija	0,00	590.000,00	0,00	0,00	0,00	590.000,00
D	1.4.	Regulacija korita rijeke Litve, dionica od Zanatskog centra do TK Borac II. faza, općina Banovići	250.000,00	0,00	0,00	0,00	129.902,06	379.902,06
D	1.5.	Regulacija Humačkog potoka u naselju Humci, općina Čelić - I. faza	0,00	0,00	0,00	0,00	190.837,26	190.837,26

Stavka plana		Naziv stavke	Prenesene ugovorenе obveze za projekte iz 2022. godine	Projekti za koje je pokrenuta procedura javne nabave u 2022. godini	Obveze po osnovu otplate kredita u 2023. godini	Projekti i aktivnosti od značaja za Kanton u 2023. godini	Ukupno plan za 2023. godinu	
							1	2
D	1.6.	Regulacija potoka Rijeke na dionici rizvodno od magistralnog puta MZ Brijesnica Velika, općina Doboj Istok	0,00	0,00	0,00	0,00	400.000,00	400.000,00
D	1.7.	Izgradnja potpornog zida pored područne škole u Prijekom Birdu, Prijeko Birdo, grad Gradačica	0,00	0,00	0,00	0,00	69.422,51	69.422,51
D	1.8.	Čišćenje i sanacija korita rijeke Gribaje u Kikačima, na potезу lokacije AB mosta u Kikačima, nizvodno pored stadiona do odlaska r. Gribaje iz zone prostorije stadiona u dužini oko 0,40 km (Faza 3 sa prelaznom dionicom 1 i Faza 5 sa prelaznom dionicom 3), općina Kalesija	0,00	0,00	0,00	0,00	315.360,87	315.360,87
D	1.9.	Regulacija i uređenje korita rijeke Drniče (dionica od stambenog objekta izgrađenog na obalni rječnik Drničić do izgrađene brane), općina Kladanj	0,00	0,00	0,00	0,00	244.301,52	244.301,52
D	1.10.	Uređenje korita rijeke Gostešće, na lokaciji most Brodić MZ Stari Đurđevik - faza pripremnih radova, grad Živnice	0,00	0,00	0,00	0,00	160.000,00	160.000,00
D	1.11.	Regulacija Fačkina potoka, od lišća u rijeku Tinju do željezničkog propusta, grad Srebrenik	0,00	0,00	0,00	0,00	50.000,00	50.000,00
D	1.12.	Regulacija Salkinog potoka i kanalizacionog kolektora u svrhu sanacije poplave iz lipnja 2023. godine, općina Teočak	0,00	0,00	0,00	0,00	550.000,00	550.000,00
D	1.13.	Regulacija korita rijeke Litve, dionica od Zanatskog centra do TK Borac III. faza, općina Banovići	0,00	0,00	0,00	0,00	269.614,20	269.614,20
D	1.14.	Regulacija Grabovačkog potoka, u MZ Mededža, općina Sapna II. - faza	0,00	0,00	0,00	0,00	100.000,00	100.000,00
D	2.	Vodni objekti za korištenje voda	1.137.822,28	1.498.009,92	0,00	700.000,00	1.470.351,36	4.806.183,56
D	2.1.	Sanacija brane Modrac, III. faza	14.377,89	0,00	0,00	0,00	0,00	14.377,89

Stavka plana		Naziv stavke	Prenesene ugovorenе obveze za projekte iz 2022. godine	Projekti za koje je pokrenuta procedura javne nabave u 2022. godini	Obveze po osnovu otplate kredita u 2023. godini	Projekti i aktivnosti od značaja za Kanton u 2023. godini	Projekti u 2023. godini	Ukupno plan za 2023. godinu
1	2	3	4	5	6	7	8	9
D	2.2.	Sufinanciranje sanacije brane Modrac, IV. faza Živinice	0,00	0,00	0,00	700.000,00	0,00	700.000,00
D	2.3.	Vodovodna mreža u naselju Časuri, MZ Tupković, grad Živinice	4.327,16	0,00	0,00	0,00	0,00	4.327,16
D	2.4.	Ivodenje bunara B5A u sistem vodoopskrbe općine Srebrenik - potisni vod od objekata 1 i 2 bunara B5A do objekta za vezu sa bunarima B6 i B7 i ivodenje B5A u sustav vodoopskrbe općine Srebrenik objekat 112 - faza II., grad Srebrenik (Sufinanciranje), grad Srebrenik	15.773,06	0,00	0,00	0,00	0,00	15.773,06
D	2.5.	Rekonstrukcija i dogradnja vodovoda Kunina, općina Banovići	122.162,85	0,00	0,00	0,00	0,00	122.162,85
D	2.6.	Izgradnja vodovoda u MZ Rasinja - faza III. u Gračanici, grad Gračanica	30.434,85	0,00	0,00	0,00	0,00	30.434,85
D	2.7.	Izgradnja rezervoara za vodu V=250m³ u Smicama Donjim, grad Gradačac	186.322,50	0,00	0,00	0,00	0,00	186.322,50
D	2.8.	Rekonstrukcija gradskog vodovoda Starička rijeka u Kladnju, etapa: rekonstrukcija i transportnog cjevovoda, općina Kladanj	111.295,27	0,00	0,00	0,00	0,00	111.295,27
D	2.9.	Rekonstrukcija vodovodnog sustava Šincac-Zenunovačka rijeka za MZ Đurđevik, Stari Đurđevik i Kovачić - I. faza, grad Živinice	47.284,41	0,00	0,00	0,00	0,00	47.284,41
D	2.10.	Rekonstrukcija distributivne mreže naselja Vučkovci Faza I. (primarni distributivni cjevovod „čvor C0 - čvor C18“ i distributivna mreža „čvor C18 - čvor C147“), grad Gradačac	0,00	227.705,40	0,00	0,00	0,00	227.705,40
D	2.11.	Rekonstrukcija i dogradnja vodovodnog sistema Donja Orahovica, grad Gračanica - faza II., grad Gračanica	69.398,55	0,00	0,00	0,00	0,00	69.398,55

Stavka plana		Naziv stavke	Prenesene ugovorenе obveze za projekte iz 2022. godine	Projekti za koje je pokrenuta procedura javne nabave u 2022. godini	Obveze po osnovu otplate kredita u 2023. godini	Projekti i aktivnosti od značaja za Kanton u 2023. godini	Projekti u 2023. godini	Ukupno plan za 2023. godinu
								9
1	2	3	4	5	6	7	8	9
D	2.12.	Rekonstrukcija gradskog vodovoda Starička rijeka u Kladiću, etapa: rekonstrukcija transportnog cjevovoda (II. faza), Općina Kladići	234.255,36	0,00	0,00	0,00	0,00	234.255,36
D	2.13.	Proširenje vodovodne mreže u industrijskoj zoni Lukavac - Bistarac, grad Lukavac	13.411,49	0,00	0,00	0,00	0,00	13.411,49
D	2.14.	Osiguranje dodatnih količina vode za potrebe općine Sapna sa novog bunara EBS-1 i uvođenje u postojeći sistem (faza izgradnja i opremanje pumpne stanice Slenderuša), općina Sapna	0,00	379.192,32	0,00	0,00	0,00	379.192,32
D	2.15.	Rekonstrukcija i sanacija gradskog vodovodne mreže grada Živinice br. I-007-01/22-Vodovod u trotearu ulica Oslobođenja, ul. 25. novembra i dio ulice Alije Izetbegovića (između ulica Oslobođenja i ul. 25. novembra), grad Živinice	0,00	314.998,49	0,00	0,00	0,00	314.998,49
D	2.16.	Rekonstrukcija potisnog cjevovoda od bunara MB-2 do rezervoara Kločeks (vodovod Klokočnica) I. faza, općina Doboj Istok	93.885,34	0,00	0,00	0,00	0,00	93.855,34
D	2.17.	Rekonstrukcija potisnog cjevovoda od rezervoara Kločeks do rezervoara Zimar (vodovod Klokočnica) I. faza, općina Doboj Istok	111.538,88	0,00	0,00	0,00	0,00	111.538,88
D	2.18.	Opskrba pitkom vodom MZ-e Škahovica (Gornja zona faza I. - II.), grad Gračanica	59.997,45	0,00	0,00	0,00	0,00	59.997,45
D	2.19.	Izgradnja primarne distributivne mreže u naselju Cijuge II. - Trasa MZ Baščigovci, grad Živinice	0,00	429.993,76	0,00	0,00	0,00	429.993,76
D	2.20.	Izgradnja podstаницe za vodovod „Stublovi“ u MZ Barice, grad Živinice	0,00	78.916,32	0,00	0,00	0,00	78.916,32
D	2.21.	Uvezivanje novog bunara EB-1 u postojeći vodovodni sustav MZ-e Pribuk, MZ Pribuk, grad Živinice	0,00	67.203,63	0,00	0,00	0,00	67.203,63

Stavka plana	Naziv stavke	Prenesene ugovorenе obveze za projekte iz 2022. godine	Projekti za koje je pokrenuta procedura javne nabave u 2022. godini	Obveze po osnovu otplate kredita u 2023. godini	Projekti i aktivnosti od značaja za Kanton u 2023. godini		Ukupno plan za 2023. godinu
					Projekti u 2023. godini	Projekti u 2023. godini	
1	2	3	4	5	6	7	8
D	2.22.	Rekonstrukcija mjesnog vodovoda „Stupari Selo“ u naseljima Stupari Selo, Dubrave, Plane u MZ Stupari (Objekat pumpne stanice u krugu vodovoda Tuzla), općina Kladanj	23.387,22	0,00	0,00	0,00	23.387,22
D	2.23.	Opskrba pitkom vodom MZ-e Škahovica, grad Gračanica, faza II.	0,00	0,00	0,00	0,00	147.472,31
D	2.24.	Izgradnja rezervoara Berkovića V=100 m <sup>3</sup> , grad Lukavac	0,00	0,00	0,00	0,00	105.209,12
D	2.25.	Izgradnja potisnih cjevovoda: P.S „Skenderuša“ -RZ „Sapna“ - RZ „Kobilici“, općina Sapna	0,00	0,00	0,00	0,00	392.744,00
D	2.26.	Rekonstrukcija dijela potisnog voda (faza 1 i faza 3) kao i djela distributivnih cjevovoda vodoodvodnog sustava Srebrenik, grad Srebrenik	0,00	0,00	0,00	0,00	100.000,00
D	2.27.	Sanacija manjih vodovoda na području općine Kladanj (Sanacija vodovoda u naselju Pauci MZ Tuholj, općina Kladanj - I. faza i Sanacija vodovoda za visinsku zonu naselja Habibi MZ Kladanj, općina Kladanj	0,00	0,00	0,00	0,00	100.000,00
D	2.28.	Dovršetak izgradnje filter-stanicice za kondicioniranje vode u sustavu vodovoda Gračanička rijeka u MZ Gračanica Selo, grad Živinice	0,00	0,00	0,00	0,00	88.476,57
D	2.29.	Vodoopskrba dijela sustava MZ Lukavica, grad Gračanica (dionica 1,2,3)	0,00	0,00	0,00	0,00	300.637,33
D	2.30.	Izgradnja potisnog cjevovoda i rezervoara za vodovod „Krgušnica“ Donji Bučik u MZ Šenčići, grad Živinice	0,00	0,00	0,00	0,00	235.812,03
D	3.	Vodni objekti za zaštitu voda	172.493,19	0,00	0,00	35.000,00	522.493,19

Stavka plana	Naziv stavke	Prenesene ugovorenе obveze za projekte iz 2022. godine	Projekti za koje je pokrenuta procedura javne nabave u 2022. godini	Obveze po osnovu otplate kredita u 2023. godini	Projekti i aktivnosti od značaja za Kanton u 2023. godini	Ukupno plan za 2023. godinu		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
D 3.1.	Odvodnja oborinskih i kanalizacionih otpadnih voda u MZ Lukavac Grada sa područja ulica Podrijetla i Omladinske i prečistaca fekalnih voda u industrijskoj zoni Lukavac, grad Lukavac	155.334,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	155.334,95
D 3.2.	Odvodnja oborinskih i kanalizacionih otpadnih voda sa područja MZ Hrvati, zaseok Koksara, grad Lukavac	17.158,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17.158,24
D 3.3.	Odvodnja fekalnih i površinskih voda u MZ Lukavac Mjesto, grad Lukavac	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	300.000,00	300.000,00
D 3.4.	Izgradnja dijela kanalizacione mreže za naselja Golubnjaci i Litve - dio, grad Živinice	0,00	0,00	0,00	0,00	50.000,00	50.000,00	
<b>UKUPNO:</b>		<b>2.077.781,67</b>	<b>2.437.617,62</b>	<b>920.000,00</b>	<b>810.000,00</b>	<b>5.866.500,71</b>	<b>12.111.900,00</b>	

"

**III.**

U ostalom dijelu Program ostaje nepromijenjen.

**IV.**

Ova odluka stupa na snagu danom dobijanja suglasnosti Vlade Tuzlanskog kantona i bit će objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
Ministarstvo poljoprivrede  
šumarstva i vodoprivrede

MINISTAR

mr. Fedahija Ahmetović,v.r

Broj: 04/1-11-008053-12/23  
Tuzla, 15.12.2023. godine

**103**

Na temelju članka 56. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 35/05), a u svezi sa člankom 11. stavak (3) Zakona o šumama („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br: 7/17, 8/20, 3/21 i 14/22), ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u Vladi Tuzlanskog kantona, donosi

## P R A V I L N I K o uvjetima koje moraju ispunjavati izvođači radova u šumarstvu

**Članak 1.**

Ovim pravilnikom propisuju se uvjeti koje moraju ispunjavati pravne i fizičke osobe (u daljem tekstu: Izvođači radova) koji izvode radove u šumarstvu.

**Članak 2.**

(1) Izvođenje radova u šumarstvu mogu obavljati Izvođači radova pod uvjetom da su upisani u sudski registar, da su stručno i tehničko-tehnološki sposobljeni u pogledu izvođenja radova i da upošljavaju odgovarajući broj stručnih kadrova.

(2) Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo), nadležno za poslove šumarstva na čijoj teritoriji je izvođač radova upisan u sudski registar izdat će rješenje na temelju mišljenja stručne komisije o ispunjenosti uvjeta iz stavka (1) ovog članka.

(3) Izvođači radova ne mogu učestvovati na licitaciji za ustupanje i izvođenje radova u šumarstvu bez rješenja iz stavka (2) ovog članka.

**Članak 3.**

Radovi u šumarstvu za čije izvođenje se izdaje rješenje o ispunjenosti uvjeta sukladno ovom pravilniku su sljedeći:

a) šumsko-uzgojni radovi (priprema zemljišta za prirodno podmlaćivanje, pošumljavanje, mјera njegе kultura i sastojina iz prirodne obnove i prorede),

b) iskorištavanje šuma (sječa i izrada šumskeg drvne sortimenata, privlačenje, iznos i izvoz šumskeg drvne sortimenata i transporta drvenih sortimenata) i

c) radovi na održavanju i izgradnji šumske komunikacija i pratećih objekata.

**Članak 4.**

Izvođači radova koji obavljaju radove u šumarstvu, sukladno članku 3. ovoga pravilnika, moraju imati uposlenike u stalnom radnom odnosu, koji za obavljanje radova u šumarstvu imaju najmanje stručno obrazovanje, i to:

a) za šumsko-uzgojne radove i radove na iskorištavanju šuma: jedan diplomirani inženjer šumarstva (VII. stupanj stručne spreme), odnosno visoka naobrazba po Bolonjskom sustavu studiranja, sa najmanje 180 ECTS bodova ili jedan šumarski tehničar sa jednom godinom radnog iskustva u struci, po jednog kvalificiranog uposlenika za svako mehanizirano sredstvo s kojim se izvode radovi i odgovarajući broj PK i NK uposlenih koji obavljaju poslove iznošenja i izvlačenja drvenih sortimenata sa animalom.

b) za održavanje i gradnju šumske komunikacija i pratećih objekata: jedan diplomirani inženjer šumarstva ili građevinarstva (VII stupanj stručne spreme), odnosno visoka naobrazba po Bolonjskom sustavu studiranja, sa najmanje 180 ECTS bodova ili jedan tehničar, šumarski ili građevinski sa jednom godinom radnog iskustva u struci, po jednog kvalificiranog uposlenika (rukovatelja) za svako mehanizirano sredstvo pri izvođenju radova i odgovarajući broj PK i NK uposlenih.

**Članak 5.**

Izvođači radova za dobijanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje radova u šumarstvu obvezni su da uz zahtjev Ministarstvu dostave dokaze o:

- a) uposlenicima u stalnom radnom odnosu;
- b) stručnoj sposobljenosti uposlenih;
- c) tehničkoj ispravnosti sredstava za rad.

**Članak 6.**

Izvođači radova dokaz o ispunjavanju uvjeta u pogledu stručne spreme iz članka 4. ovog pravilnika dostavljaju:

a) diplome, odnosno svjedodžbe od nadležne institucije za naobrazbu ili uvjerenja dobivena na temelju odredaba članka 11. stavak (2) Zakona o šumama.

**Članak 7.**

Tehničko-tehnološku opremljenost Izvođači radova dokazuju sa uredno popunjениm listama sredstava rada i dokumentima o tehničkoj ispravnosti mehaniziranih sredstava s kojima se izvode radovi (uporabne dozvole i sl.).

**Članak 8.**

Izvođači radova su obvezni da osiguraju sve neophodne uvjete sigurnosti na radu sukladno zakonskim propisima.

**Članak 9.**

Izvođači radova, koji obavljaju radove iz članka 3. ovoga pravilnika, obvezuju se da usklade svoju djelatnost s odredbama ovoga pravilnika najkasnije u roku od 12 mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

**Članak 10.**

Odredbe ovog pravilnika ne odnose se na korisnika državnih šuma (Kantonalno šumsko-privredno društvo).

**Članak 11.**

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljen u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
Ministarstvo poljoprivrede  
šumarstva i vodoprivrede

MINISTAR

mr. Fedahija Ahmetović,v.r

Broj: 04/1-22-022719-1/23  
Tuzla, 18.12.2023. godine

**104**

Na temelju odredaba Upute o sadržaju i obliku zdravstvene legitimacije („Službene novine Federacije BiH“, br. 43/14 i 47/15) i članka 10. Statuta Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 4/16) Upravni odbor Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona na XV redovitoj sjednici, održanoj dana 27.12.2023. godine, donosi

**Uputu o izmjeni Upute o postupku izdavanja, reizdavanja i ovjere e-legitimacije u Zavodu zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona****Članak 1.**

U članku 18. stavak (1) Upute o postupku izdavanja, reizdavanja i ovjere e-legitimacije u Zavodu zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 12/22) riječi „sa 31.12.2023. godine“ se zamjenjuju sa riječima „sa 31.03.2024. godine“.

**Članak 2.**

Ova uputa stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
Zavod zdravstvenog osiguranja  
Tuzlanskog kantona

Predsjednik Upravnog  
odbora

dr. Muhamed Osmanović,v.r.

Broj: 01-04-1-20-24-2/23  
Tuzla, 27.12.2023. godine

— — — — — — — —

**105**

Na temelju članka 175. stavak 1. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 39/03, 22/06 i 43/10, u dalnjem tekstu: Zakon), Kantonalna uprava civilne zaštite i gradovi i općine Tuzlanskog kantona (Banovići, Čelić, Dobojski Istoč, Gračanica, Gradačac, Kalesija, Kladanj, Lukavac, Sapna, Srebrenik, Teočak, Tuzla i Živinice) – u dalnjem tekstu: Strane potpisnice, zaključuju

**SPORAZUM  
o međusobnoj suradnji i pružanju uzajamne pomoći u oblasti zaštite i spašavanja****Članak 1.**

Ovim sporazumom strane potpisnice iskazuju opredjeljenje da, sukladno propisanim nadležnostima, uspostave jasnu, efikasnu i uspješnu međusobnu suradnju u oblasti zaštite i spašavanja ljudi, materijalnih i drugih dobara od prirodnih, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća, prije proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće (u dalnjem tekstu: prirodne ili druge nesreće).

**Članak 2.**

Strane potpisnice ovog sporazuma su suglasne da će, u svrhu sprečavanja nastanka prirodne ili druge nesreće ili ublažavanja posljedica njenog djelovanja, udružiti svoje snage i sredstva i da će se u postupcima međusobne suradnje pridržavati važećih propisa iz oblasti zaštite i spašavanja i drugih oblasti te načela

solidarnosti, ekonomičnosti i efikasnosti u korištenju sredstava i snaga.

**Članak 3.**

Strane potpisnice će se međusobno obavještavati o opasnostima i mogućnostima nastanka prirodnih ili drugih nesreća koje mogu ugroziti jednu ili više njih.

Strane potpisnice su suglasne da će, u slučajevima kada prijeti opasnost od nastanka prirodne ili druge nesreće na području bilo koje strane potpisnice, odnosno u slučajevima kada je neophodno provesti bilo aktivnost ili mjeru propisanu u članku 48. Zakona, na zahtjev strane potpisnice na čijem području prijeti opasnost od nastanka prirodne ili druge nesreće (u dalnjem tekstu: korisnik pomoći) pružiti pomoći (jedinice i službe ili pojedince za zaštitu i spašavanje, zaštitnu opremu i sredstva za spašavanje, te humanitarnu pomoći) u obimu i sadržaju prema svojim mogućnostima.

Zahtjev za pomoći podnosi se u pismenoj formi, a u iznimnim slučajevima i usmeno, uz obvezu dostavljanja pismenog zahtjeva najkasnije u roku od 24 sata.

Korisnik pomoći, u pravilu, zahtjev podnosi teritorijalno najbližoj strani potpisnici, a po potrebi i ostalim stranama potpisnicama.

**Članak 4.**

Za vođenje akcije zaštite i spašavanja nadležan je korisnik pomoći.

Korisnik pomoći jedinicama, službama i pojedincima koji učestvuju u akcijama zaštite i spašavanja mora osigurati odgovarajuću zaštitu i pomoći (smještaj, ishrana, gorivo, medicinsku pomoći i drugo).

**Članak 5.**

Za pruženu pomoći neće se plaćati bilo kakva naknada, osim u slučaju nastanka štete koja je pruzrokovanam namjerno.

U slučaju iz prethodnog stavka, naknadu vrši strana potpisnica koja je prozročila štetu.

**Članak 6.**

Strane potpisnice će uspostaviti procedure za slanje i primanje obavijesti o opasnostima i mogućnosti nastanka prirodne ili druge nesreće, utvrditi adrese i brojeve telekomunikacijskih sredstava veze (telefon, mobitel, fax i slično) te odrediti osobe koje će biti ovlaštene za slanje i primanje obavijesti i postupanje po zahtjevu za pomoći.

**Članak 7.**

Strane potpisnice (općine i gradovi) zahtjev za pomoći podnose drugim općinama i gradovima. Iznimno, kada nisu u mogućnosti da svojim snagama i resursima odgovore na opasnosti od prirodnih i drugih nesreća, mogu se obratiti za pomoći Kantonalnoj upravi civilne zaštite.

**Članak 8.**

Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vrijeme.

Strane potpisnice mogu tražiti izmjene i dopune ovog Sporazuma, a isti se može raskinuti na pismeni zahtjev bilo koje strane potpisnice.

U slučaju iz stavka 2. ovog članka, raskid Sporazuma se odnosi samo na stranu potpisnicu koja je tražila raskidanje Sporazuma.

Sporazum je sastavljen u dovoljnom broju primjeraka, od kojih svaka strana potpisnica zadržava po jedan primjerak.

**Članak 9.**

Ovaj sporazum stupa na snagu danom potpisivanja i bit će objavljen u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

Kantonalna uprava civilne zaštite

Ravnatelj Zoran Jovanović, v. r.

Broj: 18/1-30-0285465-1/23  
Tuzla, 14.12.2023.godine

Općina Kladanj

Načelnik Jusuf Čavkunović, v. r.

Broj: 02-11-3097/23  
Tuzla, 14.12.2023.godine

Općina Banovići

Načelnik Bego Gutić, v. r.

Broj: 01-04-4033/23  
Tuzla, 14.12.2023.godine

Grad Lukavac

Gradonačelnik Edin Delić, v. r.

Broj: 02-40-4988/23  
Tuzla, 14.12.2023.godine

Općina Čelić

Načelnik Admir Hrustanović, v. r.

Broj: 02-45-3484/23  
Tuzla, 14.12.2023.godine

Općina Sapna

Načelnik Zudin Mahmutović, v. r.

Broj: 01-40-2728/23  
Tuzla, 14.12.2023.godine

Općina Dobojski Istok

Načelnik Kemal Bratić, v. r.

Broj: 01-40-1270/23  
Tuzla, 14.12.2023.godine

Grad Srebrenik

Gradonačelnik Adnan Bjelić, v. r.

Broj: 07-1491/23  
Tuzla, 14.12.2023.godine

Grad Gračanica

Gradonačelnik Nusret Helić, v. r.

Broj: 01-40-04862/23  
Tuzla, 13.12.2023.godine

Općina Teočak

Načelnik Tajib Muminović, v. r.

Broj: 02-40-1483/23  
Tuzla, 14.12.2023.godine

Grad Gradačac

Gradonačelnik Edis Dervišagić, v. r.

Broj: 02-11-2-3192/23  
Tuzla, 14.12.2023.godine

Grad Tuzla

Gradonačelnik Zijad Lugavić, v. r.

Broj: 02/04-1-19906-2023  
Tuzla, 14.12.2023.godine

Općina Kalesija

Načelnik Sead Džafić, v. r.

Broj: 02/4-11-3206  
Tuzla, 14.12.2023.godine

Grad Živinice

Gradonačelnik Began Muhić, v. r.

Broj: 01/2-04-89-2587/23  
Tuzla, 14.12.2023.godine

**106**

Na temelju članka 15. Zakona o koncesijama („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 5/04, 7/05, 6/11, 1/13, 11/14, 12/16, 13/17 i 10/18) i članka 12. Pravila Komisije za koncesije Tuzlanskog kantona, razmatrajući prijedlog Ugovora o koncesiji za korištenje vode iz bunara izgrađenog u krugu betonare u naselju Bistarac Donji, općina Lukavac, koji je dostavljen od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona, Komisija za koncesije Tuzlanskog kantona, na 44. sjednici održanoj dana 06.12.2023. godine, donijela je

**O D L U K U****I.**

Odobrava se prijedlog Ugovora o koncesiji za korištenje vode iz bunara izgrađenog u krugu betonare u naselju Bistarac Donji, općina Lukavac, koji treba da zaključe Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona i privredno društvo „TBG BH“ d.o.o. Kakanj.

**II.**

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA  
-Federacija Bosne i Hercegovine-  
TUZLANSKI KANTON  
KOMISIJA ZA KONCESIJE

Predsjednik Komisije za koncesije  
Dr.sc. Rijad Joldić, dipl. pravnik, v.r.

Broj: 20/1-21-8702-8/21  
Tuzla, 06.12.2023. godine



# SLUŽBENE NOVINE TUZLANSKOG KANTONA

GODINA 31 • TUZLA, UTORAK, 16. SIJEĆNJA 2024. GODINE • BROJ 1

## OGLASNI DIO

Oglašeni se objavljaju na jeziku i pismu kako je dostavljeno Službi Skupštine Tuzlanskog kantona za objavu

### OGLAS

#### UPIS U REGISTAR UDRUŽENJA

### OGLAS

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-031856/23 od 26.10.2023. godine u Registar udruženja Tuzlanskog kantona, u knjigu I, pod rednim brojem 66/23, dana 6.11.2023. godine, upisano je: Udruženje građana „Spartan basketball academy“.

Skraćeni naziv udruženja je: UG „SBA“.

Sjedište udruženja je: Živinice, ul. 25. Novembra bb – zgrada „Bunar“ Živinice.

Osnovni sadržaj djelatnosti udruženja je:

- Poboljšati položaj djeteta u društvu kroz sportske aktivnosti u široj zajednici.
- Omogućiti djeci i omladini pravilan razvoj i zdravstveni odgoj kroz trenažni process
- Edukovati odrasle različitim sportskim disciplinama.
- Jačati ličnost djeteta kroz takmičenja.
- Jačati i održavati zdravlje odraslih organizujući rekreativne aktivnosti.
- Omogućiti djeci priliku da se druže sa vršnjacima iz drugih sličnih udruženja kroz takmičenja i kampove.
- Omogućiti odraslim da se druže kroz turističko-ekološke i rekreativne aktivnosti
- Ispravljati tjelesne deformitete i oboljenja kod djece, omladine i odraslih kroz razne programe tjelesnog i zdravstvenog odgoja.
- Upućivanje djece, omladine i odraslih u sport kroz ciljanje programe za iste uzrasne skupine.
- Uticati na uklanjanje emotivne napetosti i razvoj antropometrijskih karakteristika kroz tjelesne aktivnosti.
- Omogućiti pravo djeci, omladini i odraslim na igru, druženje, radost i pravilan psihosomatski razvoj.

Udruženje zastupa i predstavlja: Mirza Memić, predsjednik Udruženja.

Udruženje će djelovati na području: Tuzlanskog kantona.

Danom upisa u Registar Udruženje građana „Spartan basketball academy“ stiče svojstvo pravnog lica.

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-030387/23 od 6.11.2023. godine u Registar udruženja Tuzlanskog kantona, u knjigu I, pod rednim brojem 66/23, dana 6.11.2023. godine, upisano je: Udruženje građana Gradske mješovite hor Živinice.

Skraćeni naziv udruženja je: UG GMH Živinice.

Sjedište udruženja je: Živinice, ul. Alije Izetbegovića broj 42, (JU Bosanski kulturni centar Živinice).

Osnovni sadržaj djelatnosti udruženja je:

- zagalanje za što adekvatnije i šire reprezentovanje muzike, nauke, kulture i umjetnosti;
- razvijanje i podsticanje interesa prema muzici, njegovanje kulturne i muzičke baštine Bosne i Hercegovine;
- zagalanje za reaffirmaciju i prezentaciju umjetnosti, kulture i svih oblika umjetničkog stvaralaštva;
- praćenje kulturno umjetničkih tokova na lokalnom i globalnom nivou;
- stvaranje pozitivne klime za sve oblike umjetničkog stvaralaštva
- stvaranje uslova za razne oblike povezivanja i saradnje
- interakcija među različitim kulturama i grupama, razvijanje svijesti, međuljudskih odnosa, tolerancije i autoidentifikacije;
- edukacija kroz formalno učenje i ospoznavanje kadra, kao i neformalno učenje, poticanje kreativnog, produktivnog i svjesnog razvoja mladih;
- promovisanje i zastupanje prava, nacionalnih i drugih manjina;
- povratak samopouzdanja mlađoj populaciji i njihova afirmacija, promoviranje novih inicijativa i kulturnih trendova;
- zagalanje i podrška rada na projektima za kreiranje i provođenje kulturne politike u skladu sa Zakonom;
- stvaranje uslova za organizovanje, provođenje i razvoj kulture kroz angažovanje djece, omladine i odraslih u lokalnoj zajednici;
- unaprednjene muzičke kulture kroz talentovane umjetnike;
- saradnje u cilju obrazovanja i usavršavanja umjetničkih rukovodilaca u horskom i orkestarskom rukovođenju, tj. dirigovanju jednim i drugim;
- zastupanje interesa članova Udruženja;
- poduzimanje drugih aktivnosti potrebnih radi ostvarivanja ciljeva postojanja Udruženja, u skladu sa Zakonom.

Udruženje zastupa i predstavlja: Fatima Mišić, predsjednik Udruženja i Sanela Šišić, zamjenik predsjednika Udruženja.

Udruženje će djelovati na području: Tuzlanskog kantona.

Danom upisa u Registar Udruženje građana Gradske mješovite hor Živinice stiče svojstvo pravnog lica.

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-031995/23 od 6.11.2023. godine u Registar udruženja Tuzlanskog kantona, u knjigu I, pod rednim brojem 67/23, dana 6.11.2023. godine, upisano je: Udruženje EMANET DOBOROVCI.

Skraćeni naziv udruženja je: Udruženje EMANET.

Sjedište udruženja je: Rijeka bb, 75328 Doborovci, Gračanica.

Osnovni sadržaj djelatnosti udruženja je:

1. Povećanje i širenje svijesti o potencijalima i važnosti pozitivnog razvoja društva kroz organizovanje i razvoj civilnog aktivizma,
2. Podsticanje i osnaživanje volonterskog i humanitarnog rada,
3. Puna afirmacija načela humanosti i pravednosti u socijalnoj politici,
4. Promocija, očuvanje, zaštita i unapređenje čovjekove okoline,
5. Aktivnosti na očuvanju i njegovanju historijskog naslijeda,
6. Prikupljanje podataka, medijsko prezentiranje, te štampanje publikacija, novina, časopisa, knjiga, kataloga i drugih publikacija, s ciljem educiranja i informiranja građana,
7. Promocija historijskih, prirodnih, kulturnih i ekonomskih potencijala i resursa kao duhovnih vrijednosti,
8. Organizovanje savjetovanja, seminara, edukativnih kurseva, treninga, radionica, predavanja radi usavršavanja - u skladu sa Zakonom,
9. Organizovanje manifestacija kulturnog, sportskog i zabavnog karaktera - u skladu sa Zakonom,
10. Afirmacija položaja i statusa mladih,
11. Razvoj demokratskih odnosa u svim sferama života,
12. Pokretanje i podrška procesu uspostavljanja zajedničkog života, povjerenja i tolerancije među građanima. Puna ravноправност građana u skladu sa međunarodnim i domaćim pravnim propisima,
13. Stvaranje uvjeta za evropske standarde kvalitetnog života, rada i inkluzije.
14. Razvijanje multinacionalnih, multireligijskih i multietničkih odnosa u skladu sa savremenim demokratskim standardima.
15. Povezivanje i saradnja sa sličnim udruženjima i organizacijama u zemlji i svijetu,
16. Podrška i učestvovanje u svim inicijativama koje su u saglasnosti sa ciljevima Udruženja.

Udruženje zastupa i predstavlja: Eldar Džafić, predsjednik Upravnog odbora Udruženja i Armin Ahmetović, dopredsjednik Upravnog odbora Udruženja.

Udruženje će djelovati na području: Tuzlanskog kantona.

Danom upisa u Registar Udruženje EMANET DOBOROVCI stiče svojstvo pravnog lica.

**3**

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-032988/23 od 8.11.2023. godine u Registar udruženja Tuzlanskog kantona, u knjigu I, pod rednim brojem 68/23, dana 8.11.2023. godine, upisana je: „Gradska limena glazba Konjuh Živinice”.

Skraćeni naziv udruženja je: „Glazba Konjuh Živinice”.  
Sjedište udruženja je: Živinice, ul. Alije Izetbegovića broj 42, prostorije JU Bosanski kulturni centar Živinice.

Osnovni sadržaj djelatnosti udruženja je:

1. Poticanje, pomaganje i razvijanje amaterskog bavljenja muzikom,
2. Sviranje u orkestru, koji okuplja građane koji se bave glazbom,
3. Organiziranje kulturnih manifestacija u sredini u kojoj djeluje (nastupi uz obilježavanja godišnjica značajnih događaja i osoba),
4. Strukovno povezivanje i stručno usavršavanje članova,
5. Saradnja s drugim udruženjima i organizacijama u državi i inozemstvu,
6. Priređivanje programa i godišnjih nastupa povodom državnih i vjerskih blagdana i sl.
7. Obavljanje i drugih poslova koji doprinose ostvarivanju ciljeva Udruženja.

Udruženje zastupa i predstavlja: Nedim Hrnjić, predsjednik Udruženja i Mensur Glavić, zamjenik predsjednika Udruženja.

Udruženje će djelovati na području: Tuzlanskog kantona.

Danom upisa u Registar „Gradska limena glazba Konjuh Živinice“ stiče svojstvo pravnog lica.

**4**

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-034508/23 od 8.11.2023. godine u Registar udruženja Tuzlanskog kantona, u knjigu I, pod rednim brojem 69/23, dana 8.11.2023. godine, upisano je: Školsko sportsko društvo grada Gradačac.

Sjedište udruženja je: Gradačac, ul. Sarajevska bb.

Osnovni sadržaj djelatnosti udruženja je:

1. Ostvarivanje programske orientacije školskog sporta u osnovnim i srednjim školama,
2. Izgrađivanje kompletne ličnosti učenika specifičnim sredstvima i ambijentom koji pružaju tjelesne vježbe i sport,
3. Stvaranje trajnih navika za svakodnevnim vježbanjem u cilju održavanja i jačanja zdravlja i radnih sposobnosti,
4. Aktivno učestvovanje u kreiranju politike u školskom sportu,
5. Davanje doprinosa organizovanju sporta u školi te unapređivanju sistema školskih sportskih takmičenja,
6. Organizira stalno stručno usavršavanje svojih članova u saradnji sa stručnim institucijama,
7. Utiče na razvijanje, ospozobljavanje i unapređenje stručnih i naučnih kadrova u fizičkoj kulturi kao i na njihovo angažovanje u oblasti fizičke kulture,
8. Iznašlaženja standarda odgojno-obrazovnog rada primjereno našim uslovima,
9. Davanje prijedloga i sugestija u izradi i eksperimentalnoj verifikaciji nastavnih planova i programa odgojno-obrazovnih institucija,
10. Kroz sportske aktivnosti učiti mlade rješavanju konfliktova mirnim, nenasilnim putem, razvijanje komunikacije u međunarodnoj komunikaciji, jačanje povjerenja u odnose i snage lokalne zajednice, razumijevanje i podsticanje kritičke misli i jačanje sportske motivacije i samopouzdanje pojedinca,
11. Suradnja s društvima i savezima pedagoških tjelesnog odgoja i njihovim udruženjima drugih kantona radi osiguravanja

**3**

- što bolje protoka znanstvenih i stručnih informacija,
12. Vođenje evidencije članova, prikupljanje članarine i korištenje simbola,
  13. Dodjela priznanja najzaslužnijim članovima Društva,
  14. Predlaganje pojedinaca i udruženja za društvene nagrade i priznanja koje dodjeljuju druge institucije.

Udruženje zastupa i predstavlja: Fuad Buljubašić, predsjednik Društva i Denis Taletović, zamjenik predsjednika Društva.

Udruženje će djelovati na području: Tuzlanskog kantona.

Danom upisa u Registrar Školsko sportsko društvo grada Gradačac stiče svojstvo pravnog lica.

5

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-027295/23 od 10.11.2023. godine u Registrar udruženja Tuzlanskog kantona, u knjigu I, pod rednim brojem 70/23, dana 10.11.2023. godine, upisan je: Bokserski klub „KREKA”.

Skraćeni naziv udruženja je: „BK KREKA”.

Sjedište udruženja je: Tuzla, ul. Gine Herman broj 6.

Osnovni sadržaj djelatnosti udruženja je:

1. uticanje na odgoj zdrave sportske ličnosti sa smisлом za kolektivni rad, razumijevanje i toleranciju,
2. afirmiranje pozitivne vrijednosti čovjeka i razvijanje svijesti o njegovoj odgovornosti
3. poticanje vrhunskog sportskog stvaralaštva,
4. njegovanje i razvijanje domovinske svijesti
5. širenje olimpijskih idea i jačanje Olimpijskog pokreta.
6. stvaranje uvjeta za bavljenje i unapređenje boksa kao sporta,
7. organiziranje škole boksa za djecu, mlade i starije osobe,
8. provođenje programa treninga i natjecanja,
9. organiziranje društvenih i zabavnih aktivnosti članova,
10. ostvarivanje uvjeta za sportske odnose i smisao za kolektivni rad,
11. sudjelovanje u sportskim natjecanjima.

Udruženje zastupa i predstavlja: Tahir Ligić, predsjednik Kluba.

Udruženje će djelovati na području: Tuzlanskog kantona.

Danom upisa u Registrar Bokserski klub „KREKA“ stiče svojstvo pravnog lica.

6

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-033956/23 od 14.11.2023. godine u Registrar udruženja Tuzlanskog kantona, u knjigu I, pod rednim brojem 71/23, dana 14.11.2023. godine, upisan je: Teniski klub "Padel" Gradačac.

Skraćeni naziv udruženja je: TK „PADEL“.

Sjedište udruženja je: Gradačac, ul. Hasana Durmiševića br. 115.

Osnovni sadržaj djelatnosti udruženja je:

1. poticanje i unapređenje sporta u skladu s Zakonom o

sportu u BiH,

2. planiranje rada i razvitka teniskog sporta,
3. organiziranje i provođenje stručnih treninga članova radi priprema za takmičenja,
4. okupljanje, sportska obuka i odgoj djece i omladine,
5. organiziranje službenih i prijateljskih takmičenja i turnira, te sudjelovanje na istima,
6. brigu o pravima svih članova, a posebno o članovima koji se redovni u trenažnom procesu,
7. nabava potrebne sportske opreme članovima kluba,
8. briga o unaprjeđenju stručnog rada i uslova rada,
9. stvaranje uslova za pripremu tenisača,
10. upravljanje i brigu o sportskim objektima i sportskoj opremi kojih je klub vlasnik ili korisnik,
11. sudjelovanje u ostvarivanju programa sportskih saveza i sportskih zajednica,
12. poduzimanje mjera i stvaranje uslova za unapređenje stručnog rada,
13. briga o zdravlju i zdravstvenoj zaštiti članova kluba, a posebno djece i osoba s invaliditetom,
14. unaprjeđenje odnosa sa teniskim klubovima iz BiH i inostranstva,
15. poticanje međusobnog razumijevanja i usvajanje etičkih vrijednosti kroz bavljenje sportom,
16. obavljanje i drugih djelatnosti shodno Zakonu i ovim Statutom.

Udruženje zastupa i predstavlja: Sead Duraković, predsjednik Kluba i Mujo Džeković, dopredsjednik Kluba.

Udruženje će djelovati na području: Tuzlanskog kantona.

Danom upisa u Registrar Teniskog kluba "Padel" Gradačac stiče svojstvo pravnog lica.

7

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-027236/23 od 1.11.2023. godine u Registrar udruženja građana Tuzlanskog kantona udruženja u knjigu I i II, pod rednim brojem 336 i 655, dana 1.11.2023. godine upisana je sljedeća promjena:

1. SAVEZ SJEDEĆE ODBOJKE RATNIH VOJNIH INVALIDA I INVALIDNIH LICA TUZLANSKOG KANTONA vrši promjenu predsjednika Skupštine tako što se umjesto dosadašnjeg predsjednika Trakić Kerima, imenuje novoizabrani predsjednik Muratbegović Asim.

2. Razrješavaju se raniji članovi Izvršnog odbora SAVEZA SJEDEĆE ODBOJKE RATNIH VOJNIH INVALIDA I INVALIDNIH LICA TUZLANSKOG KANTONA Muratbegović Asim i Halilović Enver. Umjesto njih se imenuju novi članovi Izvršnog odbora: Ljaljić Damir i Baraći Abdulah, a i dalje ostaju članovi Izvršnog odbora: Mehmedović Ejub, Jusufović Ermin, Husarić Ernes i Čerkezović Sulejman.

3. SAVEZ SJEDEĆE ODBOJKE RATNIH VOJNIH INVALIDA I INVALIDNIH LICA TUZLANSKOG KANTONA predstavlja i zastupa: Mehmedović Ejub predsjednik Izvršnog odbora i Junuzović Dževad sekretar Saveza. Prestaje pravo predstavljanja i zastupanja Trakić Kerimu dosadašnjem predsjedniku Skupštine.

8

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-027874/23 od 9.11.2023. godine u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona u knjigu I, pod rednim brojem 283, dana 9.11.2023. godine upisana je sljedeća promjena:

1. Fudbalski klub „Sloboda“ Tuzla vrši promjenu predsjednika Skupštine tako što se umjesto dosadašnjeg predsjednika Džambić Nine imenuje novoizabrani predsjednik Jović Aleksandar i promjenu potpredsjednika Skupštine tak što se umjesto dosadašnjeg potpredsjednika Muratbegović Emira imenuje novoizabrani potpredsjednik Husić Neim, promjenu generalnog direktora tako što se umjesto dosadašnjeg generalnog direktora Mujezinović Adnana imenuje novoizabrani generalni direktor Jusufović Eldar.

2. Fudbalski klub „Sloboda“ Tuzla predstavlja i zastupa: Jović Aleksandar novoizabrani predsjednik Skupštine umjesto Džambić Nine dosadašnjeg predsjednika, Jusufović Eldar novoizabrani generalni direktor umjesto Mujezinović Adnana dosadašnjeg generalnog direktora i Mujkanović Senad predsjednik Upravnog odbora.

**9**

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-025478/23 od 18.10.2023.. godine u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona u knjigu II, pod rednim brojem 195, dana 18.10.2023. godine upisana je sljedeća promjena:

1. UNIVERZITETSKI KOŠARKAŠKI KLUB „STUDENT“ UNIVERZITETA U TUZLI vrši promjenu predsjednika Udruženja, tako što se umjesto dosadašnjeg predsjednika Sijerčić Kenana, imenuje novoizabrani predsjednik Šeparović Vlatko. Razrješava se predsjednik Upravnog odbora Sijerčić Kenan

2. Rezrješavaju se članovi Upravnog odbora UNIVERZITETSKOG KOŠARKAŠKOG KLUBA „STUDENT“ UNIVERZITETA U TUZLI: Sijerčić Kenan, Džambić Saša, Delalić Emir, Softić Moamer i Užičanin Edin.

3. UNIVERZITETSKI KOŠARKAŠKI KLUB „STUDENT“ UNIVERZITETA U TUZLI predstavlja i zastupa Šeparović Vlatko novoizabrani predsjednik Udruženja umjesto Sijerčić Kenana dosadašnjeg predsjednika.

4. Odobrava Statut UNIVERZITETSKOG KOŠARKAŠKOG KLUBA „STUDENT“ UNIVERZITETA U TUZLI shodno Odluci od 30.9.2023. godine, a raniji Statut od 2.2.2009. godine se stavlja van snage.

**10**

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-029931/23 od 8.11.2023. godine u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona u knjigu II, pod rednim brojem 157/18, dana 8.11.2023. godine upisana je sljedeća promjena:

1. Udruženje finansijsko administrativnih zaposlenika i drugih računovodstvenih radnika mijenja naziv tako što je sada

naziv: Udruženje saradnika za ekonomsko finansijske poslove, promjeni skraćenog naziva tako što je umjesto dosadašnjeg skraćenog naziva UFAR sada je skraćeni naziv: USEFP i promjeni naziva na engleskom jeziku: Association of financial, administration and other accounting workers, i sada je naziv na engleskom jeziku: Association of associates for economic and financial affairs.

2. Udruženje saradnika za ekonomsko finansijske poslove vrši promjenu predsjednika Udruženja i predsjednika Upravnog odbora tako što se umjesto dosadašnjeg predsjednika Mahmuzić Azbije imenuje novoizabrani predsjednik Avdihodžić Samra.

3. Razrješavaju se raniji članovi Upravnog odbora Udruženja saradnika za ekonomsko finansijske poslove: Ramiz Salihović, Nermina Gagić, Adi Mehinović, Hadžić Zekira, Mujkić Muradeta, Čosić Sabrina, Azbija Mahmuzić, Begović Selma, Sabina Hasanović, Andrić Ljuba, Pozderović Hatidža, Adžmila Mehicić, Delmanović Nermina i Iskrić Suad. Umjesto njih se imenuju novi članovi Upravnog odbora: Indira Biščić, Selma Malović, Sanida Ahmetović, Zumra Selimović, Admira Ahmetović, Fatima Aganović, Alen Mehinović, a i dalje ostaju članovi Upravnog odbora: Adžmila Mehicić, Selma Begović, Lejla Mujedinović, Senaid Alić i Ahmetbašić Halima

4. Udruženje saradnika za ekonomsko finansijske poslove predstavlja i zastupa: Avdihodžić Samra novoizabrani predsjednik Udruženja i predsjednik Upravnog odbora umjesto Mahmuzić Azbije dosadašnjeg predsjednika, Salihović Muhamed zamjenik predsjednika Udruženja i Upravnog odbora i Halima Ahmetbašić sekretar Udruženja.

5. Odobrava se izmjena i dopuna Statuta Udruženja saradnika za ekonomsko finansijske poslove shodno Odluci od 1.9.2023. godine.

**11**

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-028854/23 od 7.11.2023. godine u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona u knjigu II, pod rednim brojem 424/21, dana 7.11.2023. godine upisana je sljedeća promjena:

1. Udruženje građana „Unija veterana – Sekcija Solana d.d. Tuzla“ vrši promjenu predsjednika Udruženja i predsjednika Upravnog odbora tako što se umjesto dosadašnjeg predsjednika Kikanović Senada, imenuje novoizabrani predsjednik Džafić Senad.

2. Razrješavaju se raniji članovi Upravnog odbora Udruženja građana „Unija veterana – Sekcija Solana d.d. Tuzla“: Džafić Senad, a i dalje ostaju članovi Upravnog odbora: Hukić Nemin, Gutić Enes i Smajić Jasmin.

3. Udruženje građana „Unija veterana – Sekcija Solana d.d. Tuzla“ predstavlja i zastupa: Džafić Senad novoizabrani predsjednik Udruženja i predsjednik Upravnog odbora umjesto Kikanović Senada dosadašnjeg predsjednika.

**12**

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-036832/23 od 15.11.2023. godine u Registar udruženja Tuzlanskog kantona, u knjigu II, pod rednim brojem 291/19 od 27.10.2023. godine,

upisana je sljedeća promjena:

Upisuje se prestanak rada Udruženje građana „NUR“ u Registar udruženja Tuzlanskog kantona u knjigu II pod rednim brojem 291/19.

Udruženje prestaje sa radom danom donošenja ovog rješenja.

13

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-036365/23 od 14.11.2023. godine u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona u knjigu I, pod rednim brojem 92/22, dana 14.11.2023. godine upisana je sljedeća promjena:

1. „Udruženje građana VITA“ vrši promjenu predsjednika Udruženja tako što se umjesto dosadašnjeg predsjednika Behlulović Sedine imenuje novoizabrani predsjednik Hodžić Armin.

2. Razrješavaju se raniji članovi Predsjedništva „Udruženje građana VITA“: Behlulović Sedina i Alibašić Edin. Umjesto njih se imenuju novi članovi Predsjedništva: Hodžić Armin i Halilčević Arnela, a i dalje ostaje član Predsjedništva Halilčević Jasmin.

3. „Udruženje građana VITA“ predstavlja i zastupa: Hodžić Armin novoizabrani predsjednik Udruženja umjesto Behlulović Sedine dosadašnjeg predsjednika.

14

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-035906/23 od 20.11.2023. godine u Registar udruženja Tuzlanskog kantona, u knjigu II, pod rednim brojem 112/18 od 20.11.2023. godine, upisana je sljedeća promjena:

Upisuje se prestanak rada Udruženje roditelja djece „SENČI“ u Registar udruženja Tuzlanskog kantona u knjigu II pod rednim brojem 112/18.

Udruženje prestaje sa radom danom donošenja ovog rješenja.

15

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-038127/23 od 20.11.2023. godine u Registar udruženja Tuzlanskog kantona, u knjigu I, pod rednim brojem 399/16 od 20.11.2023. godine, upisana je sljedeća promjena:

Upisuje se prestanak rada Udruženja građana Multimedijalna produkcija Fisheye Media u Registar udruženja Tuzlanskog kantona u knjigu I pod rednim brojem 399/16.

Udruženje prestaje sa radom danom donošenja ovog rješenja.

16

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-034552/23 od 21.11.2023. godine u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona u knjigu II, pod rednim brojem 458/21, dana 21.11.2023. godine upisana je sljedeća promjena:

1. Udruženje za kulturu „Cult B“ vrši promjenu predsjednika Udruženja tako što se umjesto dosadašnjeg predsjednika Gabeljić Eniza, imenuje novoizabrani predsjednik Sejdinović Dženan.

2. Razrješavaju se raniji članovi Upravnog odbora Udruženja za kulturu „Cult B“: Bošnjić Miralem i Uščuplić Faruk. Umjesto njih se imenuju novi članovi Upravnog odbora: Gabeljić Eniz, Gabeljić Mevlida, Žugić Miralem i Sejdinović Dženan, a i dalje ostaju članovi Upravnog odbora: Sarić Elvedin i Mešić Kadrija.

3. Udruženje za kulturu „Cult B“ predstavlja i zastupa: Sejdinović Dženan novoizabrani predsjednik Udruženja umjesto Gabeljić Eniza dosadašnjeg predsjednika.

17

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-032000/23 od 16.11.2023. godine u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona u knjigu II, pod rednim brojem 485, dana 16.11.2023. godine upisana je sljedeća promjena:

1. Udruženje „Pustinjska ruža“ mijenja naziv tako što je sada naziv: „LJILJANKA- INICIJATIVA ZA BOŠNJAČKU BAŠTINU I OMLADINU“.

2. „LJILJANKA-INICIJATIVA ZA BOŠNJAČKU BAŠTINU I OMLADINU“ mijenja sjedište tako što je umjesto dosadašnjeg sjedišta u Srebrenku, N.N. Luku sada sjedište u Srebreniku, Lamela 7/4.

3. Odobrava se dopuna djelatnosti „LJILJANKA-INICIJATIVA ZA BOŠNJAČKU BAŠTINU I OMLADINU“ tako da se dosadašnje djelatnosti dopunjaju sa:

- Očuvanje, promocija i obogaćivanje bošnjačke kulture, baštine i identiteta među mladim generacijama. Kroz edukaciju, umjetničke izraze i interaktivne projekte, želimo osnažiti bošnjačku omladinu da razumiju svoje korijene, cijene svoju raznolikost i doprinesu zajednici.

- Promoviranje nacionalnog identiteta u svim sektorima društva;

- Razvoj i afirmacija nacionalnih, kulturnih, naučnih i drugih duhovnih vrijednosti društva;

- Pomoć u prijenosu historijskih i savremenih svjetskih znanja;

- Organiziranje stručnog i interesnog povezivanja članstva kroz različite oblike djelovanja;

- Povezivanje i saradnja sa svjetskim bošnjačkim organizacijama i organizacijama iz susjednih zemalja za promociju bošnjačke kulture i nacionalnog identiteta;

- Održavanje tribina, okruglih stolova, predavanja i drugih sličnih manifestacija radi istražavanja na promociji bošnjačke kulture i identiteta.

4. Odobrava se Statut „LJILJANKA-INICIJATIVA ZA BOŠNJAČKU BAŠTINU I OMLADINU“ shodno Odluci od 26.9.2023. godine, a raniji Staut od 27.6.2011. godine se stavlja van snage.

18

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-032231/23 od 10.10.2023. godine u Registar udruženja Tuzlanskog kantona, u knjigu II, pod rednim brojem 452/21 od 10.10.2023. godine, upisana je sljedeća promjena:

Upisuje se prestanak rada Udruženja – Humanitarna organizacija „Budimo humani otvorenog srca“ u Registar udruženja Tuzlanskog kantona u knjigu II pod rednim brojem 452/21.

Udruženje prestaje sa radom danom donošenja ovog rješenja.

**19**

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-035966/23 od 16.11.2023. godine u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona u knjigu I pod rednim brojem 372 dana 16.11.2023. godine upisana je sljedeća promjena:

1. Razrješava se raniji član Upravnog odbora UDRUŽENJA PENZIONERA/UMIROVLJENIKA GRADA GRAČANICA: Hivzefendić Muharem. Umjesto njega se imenuje novi član Upravnog odbora: Imamović Enes, a i dalje ostaju članovi Upravnog odbora: Naimkadić Begzada, Muratović Redžo, Softić Fahrudin, Nurkić Ibrahim, Begović Jasim, Delić Faruk, Božić Dušan i Alić Midhat.

**20**

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-037446/23 od 24.11.2023. godine u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona u knjigu I, pod rednim brojem 62/23 dana 24.11.2023. godine upisana je sljedeća promjena:

1. Streljački klub „Kladanj“ Kladanj mijenja sjedište tako što je umjesto dosadašnjeg sjedišta u Kladnju, ul. Alije Izetbegovića b.b. (zgrada Policijske uprave, 3. sprat) sada sjedište u Kladnju, ul. Avdage Hasića bb.

2. Odobrava se izmjena i dopuna Satuta Streljačkog kluba „Kladanj“ Kladanj shodno Odluci od 30.10.2023. godine.

**21**

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-037901/23 od 28.11.2023. godine u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona u knjigu I, pod rednim brojem 285, dana 28.11.2023. godine upisana je sljedeća promjena:

1. Udruženje građana Fudbalski klub „BUDUĆNOST“ Banovići predstavlja i zastupa: Delić Esad predsjednik

Skupštine, Lapandić Adel predsjednik Upravnog odbora, Zijad Alić dopredsjednik Upravnog odbora i Šahbazović Esmir sekretar Kluba. Prestaje pravo predstavljanja i zastupanja Avdić Seadu dosadašnjem direktoru Kluba.

**22**

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-039396/23 od 1.12.2023. godine u Registar udruženja Tuzlanskog kantona, u knjigu I, pod rednim brojem 25/23 od 1.12.2023. godine, upisana je sljedeća promjena:

Upisuje se prestanak rada Udruženja zdravstvenih njegovatelja „HIPOKRAT“ u Registar udruženja Tuzlanskog kantona u knjigu I pod rednim brojem 25/23.

Udruženje prestaje sa radom danom donošenja ovog rješenja.

**23**

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-039372/23 od 1.12.2023. godine u Registar udruženja Tuzlanskog kantona, u knjigu I, pod rednim brojem 318/15 od 1.12.2023. godine, upisana je sljedeća promjena:

Upisuje se prestanak rada UDRUGE „BOSNA SREBRENA-MRAMOR STARI“ u Registar udruženja Tuzlanskog kantona u knjigu I pod rednim brojem 318/15.

Udruženje prestaje sa radom danom donošenja ovog rješenja.

**24**

## O G L A S

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-033257/23 od 10.11.2023. godine u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona u knjigu I, pod rednim brojem 31/21, dana 10.11.2023. godine upisana je sljedeća promjena:

1. Udruženje građana „Sretno djetinjstvo“ vrši promjenu potpredsjednika Udruženja tako što se umjesto dosadašnjeg potpredsjednika Smajlović Mirsade imenuje novoizabrani potpredsjednik Udruženja i potpredsjednik Upravnog odbora Turković Nermina.

2. Imenuje se novi član Upravnog odbora: Turković Nermina, a i dalje ostaju članovi Upravnog odbora: Husejnović Emina i Husejnović Mirsad.

3. Udruženje građana „Sretno djetinjstvo“ predstavlja i zastupa: Husejnović Emina predsjednik Udruženja i predsjednik Upravnog odbora i Turković Nermina novoizabrani potpredsjednik Udruženja i potpredsjednik Upravnog odbora.

**25**

**O G L A S**

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-039668 od 5.12.2023. godine u Registar udruženja Tuzlanskog kantona, u knjigu I, pod rednim brojem 151 od 5.12.2023. godine, upisana je sljedeća promjena:

Upisuje se prestanak rada Centra za istraživački, stvaralački i građanski angažman „GRAD“ u Registar udruženja Tuzlanskog kantona u knjigu I pod rednim brojem 151.

Udruženje prestaje sa radom danom donošenja ovog rješenja.

---

26

---

**O G L A S**

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-035282/23 od 23.11.2023. godine u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona u knjigu I pod rednim brojem 356/16, dana 23.11.2023. godine upisana je sljedeća promjena:

1. Udruženje Tuzlanski otvoreni centar vrši promjenu Izvršne direktorice tako što se umjesto dosadašnje Izvršne direktorice Bajraktarević Dine imenuje novoizabrani Izvršni direktor Adilović Admir, promjeni predsjednika Skupštine tako što se umjesto dosadašnjeg predsjednika Skupštine Adilović Admira imenuje novoizabrani predsjednik Bajraktarević Dina i promjeni predsjednika Upravnog odbora tako što se umjesto dosadašnjeg predsjednika Okanović Merise imenuje novoizabrani predsjednik Upravnog odbora Ventić Josip.

2. Razrješavaju se raniji članovi Upravnog odbora Udruženja Tuzlanski otvoreni centar: Okanović Merisa, Matuzović Bojana i Mujezinović Mirza. Umjesto njih se imenjuju novi članovi Upravnog odbora: Huremović Lejla, Ventić Josip i Nuhić Alma.

3. Udruženje Tuzlanski otvoreni centar predstavlja i zastupa: Adilović Admir novoizabrani Izvršni direktor umjesto Bajraktarević Dine dosadašnje Izvršne direktorice i Josip Ventić novoizabrani predsjednik Upravnog odbora umjesto Okanović Merise dosadašnje predsjednice Upravnog odbora.

---

27

---

**O G L A S**

Na osnovu rješenja Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona broj: UP1-06/1-04-039591/23 od 5.12.2023. godine u Registar udruženja Tuzlanskog kantona, u knjigu I, pod rednim brojem 36/23 od 5.12.2023. godine, upisana je sljedeća promjena:

Upisuje se prestanak rada Udruženja ljubitelja engleskog jezika „Engleski sa stavom“ u Registar udruženja Tuzlanskog kantona u knjigu I pod rednim brojem 36/23.

Udruženje prestaje sa radom danom donošenja ovog rješenja.

---

28

---

**OGLAS O POSTAVLJENJU  
PRIVREMENOG ZASTUPNIKA**

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА  
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ  
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН  
ОПШТИНСКИ СУД У ЛУКАВЦУ  
Број: 126 0 П 217479 22 П  
Лукавац, 3.1.2024. године

Општински суд у Лукавцу по судији Bojanu Žedovcu на основу члана 298. Закона о парничном поступку ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине" број 53/03,73/05,19/06 и 98/15) дана 3.1.2024. године издао је

**O Г Л А С**

У предмету Општинског суда у Лукавцу број 126 0 П 217479 22 П, управно ствари тужиоца Велида Торића, сина Јахије из Лукавца, улица 9. маја, кога заступа пуномоћник Тефида Мушановић, адвокат из Лукавца против тужених 1. Дервише Галешић, рођено Кудузовић из Тузле, улица X.Рудара број 28, 2. Амира Хрвића, сина Авде из Лукавца, Кудузовић бб, 3. Санеле Хусић, рођено Ковачевић, кћи Јакуба непознатог пребивалишта, 4. Златана Имамовића, сина Енеса из Лукавца, улица Тузласног одреда број 101, 5. Едина Кудузовића, сина Исмета из Лукавца, Кудузовићи бб, 6. Енвера Кудузовића, сина Мехмеда из Лукавца, Кудузовићи бб, 7. Захида Кудузовић, кћи Мухамеда из Лукавца, Кудузовићи бб, и 8. Мелихе Суљкић, кћи Мухамеда из Лукавца, Кудузовићи бб, ради утврђивања права на посјед, вриједност спора 1.400,00 KM, суд је туженој Санели Хусић поставио привременог заступника у личности Селме Османовић, адвоката из Лукавца.

Привремени заступник ће вршити сва права и дужnosti законског заступnika све dok се тужена или њен пуномоћник не појаве пред судом, односно dok орган старатelства ne постави старатelja tужenoj.

Овај оглас објавиће се у „Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине“, „Службеним новинама Тузланског кантона“ и на огласној плочи суда.

Судија  
Bojan Žedovac

---

29

---

**OGLAŠAVANJE DOKUMENTA  
NEVAŽEĆIM**

Oглаšava se nevažećim DIPLOMA na ime Benisa (Besim) Ferhatbegović, rođena 6.6.1983. godine u Tuzli, izdata od strane JU Univerziteta u Tuzli, Filozofski fakultet, odsjek: Razredna nastava, broj: 5/31-XIV od 28.12.2010. godine.

---

30

---

Oглаšava se nevažećim indeks na ime Amar (Amir) Atić iz Tuzle, izdat 2023. godine od strane Pravnog fakulteta Univerziteta u Tuzli, broj: 27/23.

---

**31**

Oглаšava se nevažećim indeks na ime Amir (Halid) Tabaković iz Sapne, izdat 2021. godine od strane Univerziteta u Tuzli, Tehnološki fakultet, odsjek: Prehrambena tehnologija, broj: III-19/21.

---

**32**

Oглаšava se nevažećim indeks na ime Emir (Almir) Muminović iz Maglaja, izdat 2023. godine od strane Prirodno - matematičkog fakulteta u Tuzli, odsjek: Geografija, broj: T-2/23- PMF.

---

**33**

**„Službene novine Tuzlanskog kantona“  
broj: 1/2024**

**SADRŽAJ**

**SKUPŠTINA**

1. Odluka o usvajanju Strategije razvoja Javne ustanove Centar za rehabilitaciju ovisnika o psihoaktivnim supstancama za razdoblje od 2024. do 2028. godine, broj: 01-02-511-5/23 od 15.12.2023. godine
  - Strategija razvoja Javne ustanove Centar za rehabilitaciju ovisnika o psihoaktivnim supstancama za razdoblje od 2023. do 2028. godine
2. Odluka o usvajanju Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za period 2024-2029. godina, broj: 01-02-306-8/23 od 15.12.2023. godine
  - Strategija razvoja turizma Tuzlanskog kantona za period 2024-2029. godina
3. Rezolucija o prevenciji i borbi protiv svih oblika nasilja nad ženama, broj: 01-02-621-38/23 od 15.12.2023. godine

**VLADA**

4. Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o polaganju stručnog ispita u ustanovama predškolske, osnovne i srednje naobrazbe na području Tuzlanskog kantona, broj: 02/1-02-29096-3/23 od 19.12.2023. godine
5. Odluka o izmjeni Odluke o odobravanju novčanih sredstava za sanaciju (rehabilitaciju) lokalnih i nerazvrstanih cesta na području Tuzlanskog kantona – potrošačka jedinica 22010001, broj: 02/1-04-38839/23 od 29.11.2023. godine
6. Odluka o izmjeni Programa manifestacija od interesa za Tuzlanski kanton za 2023. godinu, broj: 02/1-11-31337/23 od 07.12.2023. godine
7. Odluka o izmjenama i dopunama Programa rasporeda sredstava sa potrošačke jedinice 11010002-Kapitalni izdaci za korisnike proračunskih sredstava za 2023. godinu, broj: 02/1-11-29852/23 od 21.11.2023. godine
8. Odluka o izmjenama i dopunama Programa o rasporedu sredstava sa potrošačke jedinice 11010002-Kapitalni izdaci za korisnike proračunskih sredstava za 2023. godinu, broj: 02/1-11-30972-3/23 od 29.11.2023. godine
9. Odluka o dodjeli finansijske pomoći gradovima i općinama iz sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, broj: 02/1-40-30850/23 od 23.11.2023. godine

10.	Odluka o odobravanju iznosa subvencije troškova ishrane i smještaja studenata u studentskim centrima u Federaciji BiH, broj: 02/1-11-27018-3/23 od 21.11.2023. godine	105
1	11. Odluka o odobravanju sredstava sa pozicije „Tekuća rezerva“-potrošačka jedinica 11050001, broj: 02/1-11-30598/23 od 21.11.2023. godine (Savez demobiliziranih boraca TK)	105
1	12. Odluka o odobravanju sredstava sa pozicije „Tekuća rezerva“-potrošačka jedinica 11050001, broj: 02/1-11-30600/23 od 21.11.2023. godine (Studentsko vijeće Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli)	106
20	20. Odluka o usvajanju kvartalnog Izvješća o realizaciji Programa finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja i namjenskom utrošku sredstava doznačenih iz proračuna Federacije Bosne i Hercegovine Javne zdravstvene ustanove Opća bolnica „Dr. Mustafa Beganović“ Gračanica, za period 01.07-30.09.2023. godine, broj: 02/1-11-28459-1/23 od 29.11.2023. godine	106
94	20. Odluka o usmjeravanju transfera za posebne namjene u Proračun Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 02/1-11-31007/23 od 07.12.2023. godine (JU OŠ „Musa Ćazim Čatić“ Zelinja Donja, Gradačac)	106
95	14. Odluka o davanju suglasnosti, broj: 02/1-11-29356/23 od 07.12.2023. godine (na tekst Ugovora o financiranju Projekta rekonstrukcije prostorija na Klinici za bolesti uha, grla i nosa i kirurgije glave i vrata JZU UKC Tuzla)	107
95	15. Odluka o davanju suglasnosti, broj: 02/1-11-29681/23 od 07.12.2023. godine (na tekst Ugovora o financiranju Projekta adaptacije dijela Klinike za ginekologiju i akušerstvo JZU UKC Tuzla)	107
96	16. Odluka o davanju suglasnosti, broj: 02/1-11-29398/23 od 07.12.2023. godine (na tekst Ugovora o financiranju Projekta I. faze adaptacije i opremanja Odjela za dječiju i adolescentnu psihijatriju na Klinici za psihijatriju JZU UKC Tuzla)	107
96	17. Odluka o davanju suglasnosti, broj: 02/1-11-29398/23 od 07.12.2023. godine (na tekst Ugovora o financiranju Projekta I. faze adaptacije i opremanja Odjela za dječiju i adolescentnu psihijatriju na Klinici za psihijatriju JZU UKC Tuzla)	107
98	18. Rješenje o ponovnom uspostavljanju radno-pravnog statusa na poziciji ravnatelja Kantonalne uprave civilne zaštite Tuzlanskog kantona, broj: 02/1-30-30864/23 od 23.11.2023. godine	108
99	19. Rješenje o razrješenju predsjednika Školskog odbora JU Osnovna škola „Husino“ Husino, Tuzla, broj: 02/1-34-39573-3/23 od 29.11.2023. godine	108

20.	Rješenje o privremenom imenovanju predsjednika Školskog odbora JU Osnovna škola „Husino“ Husino, Tuzla, broj: 02/1-34-39573-2/23 od 29.11.2023. godine	108	33.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31458/23 od 01.12.2023. godine (JU OŠ „Musa Ćazim Ćatić“ Zelinja Donja, Gradačac)	113
21.	Rješenje o razrješenju člana privremenog Školskog odbora JU Osnovna muzička škola Gračanica, broj: 02/1-34-39573-5/23 od 29.11.2023. godine	108	34.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31458-1/23 od 01.12.2023. godine (JU Druga osnovna škola Srebrenik)	113
22.	Rješenje o imenovanju člana privremenog Školskog odbora JU Osnovna muzička škola Gračanica, broj: 02/1-34-39573-4/23 od 29.11.2023. godine	109	35.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31458-2/23 od 01.12.2023. godine (JU OŠ „Jala“ Tuzla)	114
23.	Rješenje o razrješenju Školskog odbora JU Osnovna škola „Sapna“ Sapna, broj: 02/1-34-39573-1/23 od 29.11.2023. godine	109	36.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31462/23 od 01.12.2023. godine (JU OŠ „Hasan Kikić“ Gradačac)	114
24.	Rješenje o imenovanju privremenog Školskog odbora JU Osnovna škola „Sapna“ Sapna, broj: 02/1-34-39573/23 od 29.11.2023. godine	109	37.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31462-1/23 od 01.12.2023. godine (JU OŠ „Sjenjak“ Tuzla)	115
25.	Rješenje o privremenom imenovanju člana Školskog odbora JU Srednja medicinska škola Tuzla, broj: 02/1-34-39573-6/23 od 29.11.2023. godine	109	38.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31462-2/23 od 01.12.2023. godine (JU Gimnazija „Meša Selimović“ Tuzla)	115
26.	Rješenje o imenovanju privremenog Školskog odbora JU Mješovita srednja škola Gračanica, broj: 02/1-34-39322/23 od 29.11.2023. godine	110	39.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31462-3/23 od 01.12.2023. godine (JU MSŠ Živinice)	115
27.	Instrukcija o procedurama za uplatu vlastitih javnih prihoda proračunskih korisnika Tuzlanskog kantona, broj: 07/1-11-31863/23 od 07.12.2023. godine	110	40.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31464/23 od 01.12.2023. godine (JU OŠ „Živinice Gornje“ Živinice)	116
28.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-30989/23 od 24.11.2023. godine (JU OŠ „Kladanj“ Kladanj)	111	41.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31464-1/23 od 01.12.2023. godine (JU Rudarska škola Tuzla)	116
29.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-30989-1/23 od 24.11.2023. godine (JU KŠC „Sveti Franjo“ Opća gimnazija Tuzla)	111	42.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31464-2/23 od 01.12.2023. godine (JU MSŠ „Musa Ćazim Ćatić“ Kladanj)	117
30.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-30991/23 od 24.11.2023. godine (MUP-a)	111	43.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31464-3/23 od 01.12.2023. godine (JU Druga osnovna škola Srebrenik)	117
31.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31098/23 od 27.11.2023. godine (Potpora povratku prognanih osoba)	112	44.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31464-4/23 od 01.12.2023. godine (JU OŠ „Kladanj“ Kladanj)	117
32.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli izdataka u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31173/23 od 28.11.2023. godine (Kapitalni izdaci za korisnike proračunskih sredstava)	113			

45.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31464-5/23 od 01.12.2023. godine (JU OŠ „Brijesnica“ Brijesnica Velika, Dobojski Istoč)	118	57.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32388-1/23 od 14.12.2023. godine (JU Narodno pozorište Tuzla)	125
46.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31551/23 od 04.12.2023. godine (Kantonalna direkcija robnih rezervi)	118	58.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32392/23 od 14.12.2023. godine (JU MS Građevinsko-geodetska škola Tuzla)	125
47.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31552/23 od 04.12.2023. godine (JU Narodna i univerzitetska biblioteka „Derviš Sušić“ Tuzla)	118	59.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32392-1/23 od 14.12.2023. godine (JU Srednja muzička škola „Čestmir Mirko Dušek“ Tuzla)	125
48.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31553/23 od 04.12.2023. godine (JU Mješovita srednja ekonomsko-kemijska škola Lukavac)	119	60.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32392-2/23 od 14.12.2023. godine (JU Druga osnovna škola Gračanica)	126
49.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31766/23 od 06.12.2023. godine (MUP-a-Uprava policije)	119	61.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32392-3/23 od 14.12.2023. godine (JU OŠ „Gračanica“ Živinice)	126
50.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31794/23 od 06.12.2023. godine (JU Druga osnovna škola Živinice)	120	62.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32392-4/23 od 14.12.2023. godine (JU OŠ „Vražići“ Čelić)	127
51.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-31945/23 od 08.12.2023. godine (Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak)	121	63.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32392-5/23 od 14.12.2023. godine (JU OŠ „Čelić“ Čelić)	127
52.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32055/23 od 11.12.2023. godine (JU OŠ „Kiseljak“ Kiseljak, Tuzla)	123	64.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32449/23 od 15.12.2023. godine (Ministarstvo prostornog uredenja i zaštite okolice)	127
53.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32055-1/23 od 11.12.2023. godine (JU OŠ „Dobošnica“ Lukavac)	123	65.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32601/23 od 18.12.2023. godine (JU MSŠ Kalesija)	128
54.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32055-2/23 od 11.12.2023. godine (JU OŠ „Edhem Mulabdić“ Mediđa Donja, Gradačac)	124	66.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32601-1/23 od 18.12.2023. godine (JU OŠ „Soko“ Gračanica)	128
55.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32385/23 od 14.12.2023. godine (Ministarstvo naobrazbe i znanosti)	123	67.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32601-2/23 od 18.12.2023. godine (JU MSŠ Srebrenik)	128
56.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli izdataka u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32388/23 od 14.12.2023. godine (JU Narodno pozorište Tuzla)	124	68.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32601-3/23 od 18.12.2023. godine (JU OŠ „Gračanica“ Živinice)	129

69.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32601-4/23 od 18.12.2023. godine (JU OŠ „Solina“ Tuzla)	129	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-33144-1/23 od 25.12.2023. godine (JU OŠ „Musa Ćazim Ćatić“ Zelinja Donja, Gradačac)	135
70.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32733/23 od 19.12.2023. godine (Ured Vlade TK)	130	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-33144-2/23 od 25.12.2023. godine (JU OŠ „Kiseljak“ Kiseljak, Tuzla)	135
71.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32744/23 od 19.12.2023. godine (Kantonalni sud Tuzla)	130	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-33144-3/23 od 25.12.2023. godine (JU OŠ „Tinja“ Srebrenik)	136
72.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32839/23 od 20.12.2023. godine (Ministarstvo financija)	130	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-33144-4/23 od 25.12.2023. godine (JU OŠ „Simin Han“ Simin Han, Tuzla)	136
73.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32819/23 od 20.12.2023. godine (JU OŠ „Stjepan Polje“ Gračanica)	131	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-33144-5/23 od 25.12.2023. godine (JU OŠ „Kalesija“ Kalesija)	136
74.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32819-1/23 od 20.12.2023. godine (JU Druga osnovna škola Srebrenik)	131	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-33144-6/23 od 25.12.2023. godine (JU OŠ „Lukavac Grad“ Lukavac)	137
75.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32819-2/23 od 20.12.2023. godine (JU OŠ „Sapna“ Sapna)	132	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-33144-9/23 od 25.12.2023. godine (JU OŠ „Lipnica“ Lipnica, Tuzla)	137
76.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32819-3/23 od 20.12.2023. godine (JU KŠC „Sveti Franjo“ Opća gimnazija Tuzla)	132	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-33144-10/23 od 25.12.2023. godine (JU OŠ „Dubrave“ Živinice)	138
77.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32819-4/23 od 20.12.2023. godine (JU OŠ „Tušanj“ Tuzla)	132	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-33144-11/23 od 25.12.2023. godine (JU OŠ „Doborovci“ Gračanica)	138
78.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32984/23 od 21.12.2023. godine (Kantonalna direkcija robnih rezervi)	133	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-33144-12/23 od 25.12.2023. godine (JU OŠ „Lukavica“ Gračanica)	139
79.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-32934/23 od 21.12.2023. godine (JU Srednja medicinska škola Tuzla)	133	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-33144-13/23 od 25.12.2023. godine (JU Zavod za odgoj i naobrazbu osoba sa smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju Tuzla)	139
80.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-33043/23 od 22.12.2023. godine (Kantonalno pravobraniteljstvo Tuzla)	134	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-33251/23 od 25.12.2023. godine (JU Gimnazija Živinice)	139
81.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-33144/23 od 25.12.2023. godine (JU OŠ „Mramor“ Mramor, Tuzla)	134		

94.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-33251-1/23 od 25.12.2023. godine (JU MSŠ Doboј Istok)	140	103. Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati izvođači radova u šumarstvu, broj: 04/1-22-022719-1/23 od 18.12.2023. godine	155
95.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-33251-2/23 od 25.12.2023. godine (JU Turističko-ugostiteljska škola Tuzla)	140	104. Uputa o izmjeni Upute o postupku izdavanja, reizdavanja i ovjere e-legitimacije u Zavodu zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona, broj: 01-04-1-20-24-2/23 od 27.12.2023. godine	156
96.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-33251-3/23 od 25.12.2023. godine (JU MSŠ Kalesija)	141	<b>ZAVOD ZDRAVSTVENO OSIGURANJA</b>	
97.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-33251-4/23 od 25.12.2023. godine (JU MS Građevinsko-geodetska škola Tuzla)	141	<b>KANTONALNA UPRAVA CIVILNE ŽAŠTITE</b>	
98.	Rješenje o unutarnjoj preraspodjeli rashoda u Proračunu Tuzlanskog kantona za 2023. godinu, broj: 07/1-11-33251-5/23 od 25.12.2023. godine (JU MSŠ Srebrenik)	142	105. Sporazum o međusobnoj suradnji i pružanju uzajamne pomoći u oblasti zaštite i spašavanja, broj: 18/1-30-0285465-1/23 od 14.12.2023. godine	156
99.	Rješenje o brisanju upisa organizatora naobrazbe odraslih Centar za edukaciju „Germanika“ Tuzla iz Registra organizatora naobrazbe odraslih, broj: 10/1-04-39848-1/23 od 12.12.2023. godine	142	<b>KOMISIJA ZA KONCESIJE</b>	
100.	Rješenje, broj: 10/1-34-031982-2/23 od 13.12.2023. godine (uporaba i korištenje udžbenika „Osnovi demokracije“, Obrazovni centar za demokraciju i ljudska prava „CIVITAS“ Sarajevo, za nastavni predmet „Gradska naobrazba“ u osnovnim školama na području Tuzlanskog kantona)	142	106. Odluka, broj: 20/1-21-8702-8/21 od 06.12.2023. godine („TBG BH“ d.o.o. Kakanj)	158
101.	Rješenje, broj: 10/1-34-031982-3/23 od 13.12.2023. godine (uporaba i korištenje udžbenika „Demokracija i ljudska prava“, Obrazovni centar za demokraciju i ljudska prava „CIVITAS“ Sarajevo, za nastavni predmet „Demokracija i ljudska prava“ u srednjim školama na području Tuzlanskog kantona)	143	<b>OGLASNI DIO</b>	
102.	Odluka o izmjenama i dopunama Programa ulaganja sredstava vodnih naknada u oblast vodoprivrede u 2023. godini, broj: 04/1-11-008053-12/23 od 15.12.2023. godine	143	<b>UPIS U REGISTAR UDRUŽENJA</b>	
1.	Oglas o upisu u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: Udruženje građana „Spartan basketball academy“	142	1. Oglas o upisu u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: Udruženje građana „Spartan basketball academy“	I
2.	Oglas o upisu u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: Udruženje građana Gradski mješoviti hor Živinice	142	2. Oglas o upisu u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: Udruženje građana Gradski mješoviti hor Živinice	I
3.	Oglas o upisu u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: Udruženje EMANET DOBOROVCI	142	3. Oglas o upisu u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: Udruženje EMANET DOBOROVCI	II
4.	Oglas o upisu u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: „Gradska limena glazba Konjuh Živinice“	142	4. Oglas o upisu u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: „Gradska limena glazba Konjuh Živinice“	II
5.	Oglas o upisu u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: Školsko sportsko društvo grada Gradačac	142	5. Oglas o upisu u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: Školsko sportsko društvo grada Gradačac	II
6.	Oglas o upisu u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: Bokserski klub „KREKA“	142	6. Oglas o upisu u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: Bokserski klub „KREKA“	III
7.	Oglas o upisu u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: Teniski klub „Padel“ Gradačac	142	7. Oglas o upisu u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: Teniski klub „Padel“ Gradačac	III
8.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona: SAVEZ SJEDEĆE ODBOJKE RATNIH VOJNIH INVALIDA I INVALIDNIH LICA TUZLANSKOG KANTONA	143	8. Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona: SAVEZ SJEDEĆE ODBOJKE RATNIH VOJNIH INVALIDA I INVALIDNIH LICA TUZLANSKOG KANTONA	III
9.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona: Fudbalski klub „Sloboda“ Tuzla	143	9. Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona: Fudbalski klub „Sloboda“ Tuzla	IV

10.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona: UNIVERZITETSKI KOŠARKAŠKI KLUB „STUDENT“ UNIVERZITETA U TUZLI	IV	23.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: Udruženje zdravstvenih njegovatelja „HIPOKRAT“	VI
11.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona: Udruženje finansijsko administrativnih zaposlenika i drugih računovodstvenih radnika	IV	24.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: UDRUGA „BOSNA SREBRENA-MRAMOR STARI“	VI
12.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona: Udruženje građana „Unija veterana-Sekcija Solana d.d. Tuzla“	IV	25.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona: Udruženje građana „Sretno djetinjstvo“	VI
13.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: Udruženje građana „NUR“	IV	26.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: Centar za istraživački, stvaralački i građanski angažman „GRAD“	VII
14.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona: „Udruženje građana VITA“	V	27.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona: Udruženje Tuzlanski otvoreni centar	VII
15.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: Udruženje roditelja djece „SENČI“	V	28.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: Udruženje ljubitelja engleskog jezika „Engleski sa stavom“	VII
16.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: Udruženje građana Multimedijalna produkcija Fisheye Media	V	<b>OGLAS O POSTAVLJENJU PRIVREMENOG ZASTUPNIKA</b>		
17.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona: Udruženje za kulturu „Cult B“	V	29.	Oglas Općinskog suda u Lukavcu o postavljanju privremenog zastupnika u ličnosti Selme Osmanović, advokata iz Lukavca (broj: 126 0 P 217479 22 P)	VII
18.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona: Udruženje „Pustinjska ruža“	V	<b>OGLAŠAVANJE DOKUMENTA NEVAŽEĆIM</b>		
19.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja Tuzlanskog kantona: Udruženje-Humanitarna organizacija „Budimo humani otvorenog srca“	VI	30.	Oglas o oglašavanju diplome nevažećom na ime Benisa Fehratbegović	VII
20.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona: UDRUŽENJE PENZIONERA/UMIROVLJENIKA GRADA GRAČANICA	VI	31.	Oglas o oglašavanju indeksa nevažećim na ime Amar Atić	VIII
21.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona: Streljački klub „Kladanj“ Kladanj	VI	32.	Oglas o oglašavanju indeksa nevažećim na ime Amir Tabaković	VIII
22.	Oglas o promjenama upisanim u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona: Udruženje građana Fudbalski klub „BUDUĆNOST“ Banovići	VI	33.	Oglas o oglašavanju indeksa nevažećim na ime Emir Muminović	VIII